

**Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Olsztynie**

Plan Urządzenia Lasu

Nadleśnictwo Susz

Obręb: Susz

OPIS OGÓLNY LASÓW

(ELABORAT)

sporządzony na okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2024 roku

na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2015 roku

Sporządził

Sprawdził

Dyrektor Oddziału

Wykonawca:

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Olsztynie**

Olsztyn 2015

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2015 do 2024

Dla nadleśnictwa ..... **SUSZ**
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w ..... **OLSZTYNIE**
na podstawie stanu lasu w dniu ..... **1 stycznia 2015 r.**

I ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2015 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha.....

2	3	1	5	3	2	6
---	---	---	---	---	---	---

w tym według obrębów leśnych:

1) Susz.....	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;">2</td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;">3</td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;">1</td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;">5</td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;">3</td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;">2</td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;">6</td></tr></table>	2	3	1	5	3	2	6	2)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td></tr></table>							
2	3	1	5	3	2	6											
3)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td></tr></table>								4)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td></tr></table>							
5)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td></tr></table>								6)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 1px;"> </td></tr></table>							

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha .....

2	2	1	0	9	5	0
---	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwy przyrody.....

		1	2	3	3	7
--	--	---	---	---	---	---

- lasów uznanych za ochronne.....

	5	4	9	1	9	1
--	---	---	---	---	---	---

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych).....

1	6	4	9	4	2	2
---	---	---	---	---	---	---

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych.....

2	1	2	1	7	2	3
---	---	---	---	---	---	---

- gruntów niezalesionych.....

		3	2	5	0	9
--	--	---	---	---	---	---

  w tym: do odnowienia.....

			2	6	2	6
--	--	--	---	---	---	---

- gruntów związanych z gospodarką leśną.....

		5	6	7	1	8
--	--	---	---	---	---	---

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha.....

	1	0	4	3	7	6
--	---	---	---	---	---	---

w tym: przeznaczonych do zalesienia.....

			1	2	3	1
--	--	--	---	---	---	---

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2015 DO 2024

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

1	2	2	5	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym

6	5	2	0	0	2	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębny – ha...

1	2	8	4	4	5	4
---	---	---	---	---	---	---

o orientacyjnej miąższości

5	7	2	9	9	8	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – ha .....

1	4	8	8	1	5	8
---	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw .....

		9	4	3	7	5
--	--	---	---	---	---	---

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników .....

	1	6	7	4	3	5
--	---	---	---	---	---	---

c) trzebieże .....

1	2	2	6	3	4	8
---	---	---	---	---	---	---

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia – ha .....

			1	2	3	1
--	--	--	---	---	---	---

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów – ha .....

			2	6	2	6
--	--	--	---	---	---	---

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów
przewidzianych do użytkowania rębego – ha .....

	1	5	3	3	9	8
--	---	---	---	---	---	---

w tym zrębami zupełnymi .....

		3	0	9	5	4
--	--	---	---	---	---	---

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień – ha .....

				4	8	8
--	--	--	--	---	---	---

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień – ha .....

		1	6	5	9	0
--	--	---	---	---	---	---

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów – ha .....

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha .....

	1	0	3	6	3	9
--	---	---	---	---	---	---

w tym wodnych – ha .....

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych.

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej.

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo.

Zestawienie składników Planu Urządzenia Lasu

- Tom I - Opis ogólny lasów Nadleśnictwa (elaborat).
- Tom II - Wykazy zagospodarowania lasu.
- Tom III - Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa.
- Tom IV - Opis taksacyjny lasu.
- Tom V - Operaty dla leśniczych
- Materiały kartograficzne
  - mapa przeglądowa drzewostanów w skali 1 : 25 000
  - mapa przeglądowa siedlisk w skali 1 : 25 000
  - mapa przeglądowa cięć rębnych w skali 1 : 25 000
  - mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1 : 25 000
  - mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji w skali 1 :25000
  - mapa przeglądowa inwentaryzacji słupów oddziałowych w skali 1 : 25 000
  - mapa sytuacyjno - przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w skali 1 : 50 000
  - mapa sytuacyjno - przeglądowa funkcji lasów w skali 1 : 50 000
  - mapa sytuacyjna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa w skali 1 : 50 000
  - mapa sytuacyjno - przeglądowa gospodarki łowieckiej w skali 1 : 50 000
  - mapa sytuacyjno - przeglądowa walorów przyrodniczo - kulturowych i zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1 : 50 000
  - mapy gospodarczo-przeglądowe - leśnictwa w skali 1:10 000
  - mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów - leśnictwa w skali 1:10 000

Siedziba Nadleśnictwa Susz

Spis treści

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW I NIERUCHOMOŚCI BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA.....12

1.1 Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny.....12

1.1.1 Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa.....12

1.1.2 Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa.....26

1.1.3 Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania.....30

1.2 Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.....34

1.2.1 Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego.....34

1.2.2 Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych.....35

1.2.3 Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego.....36

1.2.4 Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji.....36

1.2.5 Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia.....36

1.3 Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa 37

1.3.1 Przynależność do krain przyrodniczo - leśnych i mezoregionów.....37

1.3.2 Położenie geograficzne i wysokościowe.....37

1.3.3 Rzeźba terenu.....37

1.3.4 Warunki glebowe, klimatyczne, wodne.....38

1.3.5 Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew.....41

1.3.6 Zanieczyszczenia powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych.....47

1.3.7 Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych.....47

1.3.8	Charakterystyka walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej.....	49
1.3.9	Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego.....	50
1.4	Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego.....	56
1.4.1	Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.....	56
1.4.2	Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa....	59
1.4.3	Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania PUL.....	60
1.5	Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa	61
1.5.1	Ocena możliwości produkcyjnych lasu.....	61
1.5.2	Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanu z TD.....	71
1.5.3	Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów.....	73
1.5.4	Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej.....	75
1.5.5	Pomiar miąższości drewna martwego.....	75
1.5.6	Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego, docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego.....	75
2.	WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU.....	77
2.1	Referat Nadleśniczego.....	77
2.2	Koreferat Wykonawcy Planu.....	77
2.3	Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie.....	77
2.4	Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.....	77
3.	OPIS ZASAD OKREŚLENIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ.....	78
3.1	Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa.....	78
3.1.1	Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.....	78
3.1.2	Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych.....	80

3.1.3	Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego.....	88
3.2	Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa.....	97
3.2.1	Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego.....	97
3.2.2	Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu.....	101
3.2.3	Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej.....	105
3.2.4	Określenie kierunkowych zadań z zakresu użytkowania ubocznego oraz gospodarki łowieckiej.....	130
3.2.5	Określenie potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji.....	133
4.	PROGRAM OCHRONY PRZYRODY.....	135
5.	PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSP.....	135
6.	PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH.....	135
6.1	Prace przygotowawcze.....	135
6.1.1	Prace geodezyjne, ewidencyjne i klasyfikacyjne.....	135
6.1.2	Prace glebowo - siedliskowe, fitosocjologiczne i florystyczne.....	136
6.2	Podstawowe prace urządzeniowe.....	136
6.2.1	Prace terenowe.....	136
6.2.2	Prace kameralne	138
7. ..ZAŁĄCZNIKI.....		139
7.1	Decyzja Ministra Środowiska DLP-I-612-8/10970/15/ŁP z dnia 18 marca 2015 r. oraz Decyzja Ministra Środowiska DL.Ip-0233-31/05 z dnia 20 grudnia 2005 r.	139
7.2	Protokół z KZP.....	145
7.3	Referat Nadleśniczego.....	168
7.4	Koreferat wykonawcy PUL.....	205
7.5	Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie.....	212
7.6	Protokół z NTG.....	222
7.7	Protokół z przeprowadzonego testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych.....	238
8.	TABELE I WZORY.....	240

9. WYKAZ LITERATURY	302
10. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH ZWIĄZANYCH Z OPRACOWANYM PLANEM URZĄDZENIA LASU, OBOWIĄZUJĄCYCH W OKRESIE WYKONYWANIA PRAC URZĄDZENIOWYCH.....	303

Spis tabel

TABELA I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI GRUNTÓW NADLEŚNICTWA WG RODZAJÓW UŻYTKÓW GRUNTOWYCH, KATEGORII UŻYTKOWANIA I GRUP RODZAJÓW POWIERZCHNI.....	240
TABELA II - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU WG PANUJĄCYCH GATUNKÓW DRZEW ORAZ ICH BONITACJI.....	242
TABELA III - POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG GŁÓWNYCH (DOMINUJĄCYCH) FUNKCJI LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH	247
TABELA IV - POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH	253
TABELA V A - POWIERZCHNIOWA TABELA KLAS WIEKU WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW DRZEW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU	265
TABELA V B - MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW DRZEW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU.	274
TABELA VI - POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG GOSPODARSTW I GRUP GATUNKÓW PANUJĄCYCH O TYM SAMYM WIEKU RĘBNOŚCI	283
TABELA VII - POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG STREF USZKODZENIA LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH.....	289
TABELA VIII A - TABELA KLAS WIEKU SPODZIEWANEGO BIEŻĄCEGO ROCZNEGO PRZYROSTU MIĄŻSZOŚCI WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH I STREF USZKODZENIA – PRZYROST TABLICOWY.....	291
TABELA VIII B - TABELA KLAS WIEKU SPODZIEWANEGO BIEŻĄCEGO ROCZNEGO PRZYROSTU MIĄŻSZOŚCI WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH I STREF USZKODZENIA - PRZYROST ZREDUKOWANY.....	292
TABELA XI - OCENA UPRAW I MŁODNIKÓW DO 10 LAT NA POWIERZCHNIACH OTWARTYCH.....	293
TABELA XII - OCENA UPRAW I MŁODNIKÓW DO 10 LAT NA POWIERZCHNIACH OTWARTYCH.....	294
TABELA XIII - PORÓWNANIE POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA LASU.....	295
TABELA XIV - ZESTAWIENIE OBLICZONYCH I PRZYJĘTYCH MIĄŻSZOŚCIOWYCH ETATÓW UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	90
TABELA XV - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNI W GOSPODARSTWACH.	296

TABELA XVI - ZESTAWIENIE ZBIORCZE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW ZAPROJEKTOWANYCH DO UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO WE WSKAZANIACH GOSPODARCZYCH OPISU TAKSACYJNEGO WG RODZAJÓW CIĘĆ I GATUNKÓW PANUJĄCYCH ORAZ KLAS I PODKLAS WIEKU.....	297
TABELA XVII - ZESTAWIENIE ŁĄCZNE ETATU UŻYTKÓW GŁÓWNYCH WEDŁUG KATEGORII CIĘĆ.	299
TABELA XVIII - ZESTAWIENIE ZBIORCZE WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH Z OPISÓW TAKSACYJNYCH W ZAKRESIE HODOWLI LASU.	300
TABELA XIX - EKONOMICZNE WSKAŹNIKI GOSPODARKI LEŚNEJ.....	60
TABELA XXI - ZESTAWIENIE MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO.....	301

TOM II

WYKAZY ZAGOSPODAROWANIA LASU

Nadleśnictwo: SUSZ

Obręb: Susz

Wykaz projektowanych cięć rębnych – Wzór nr 6

Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu – Wzór nr 7

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy - Wzór nr 3

Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia – Wzór nr 4

Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia – Wzór nr 5

Wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych

Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne

Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu

**OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA
(ELABORAT)**

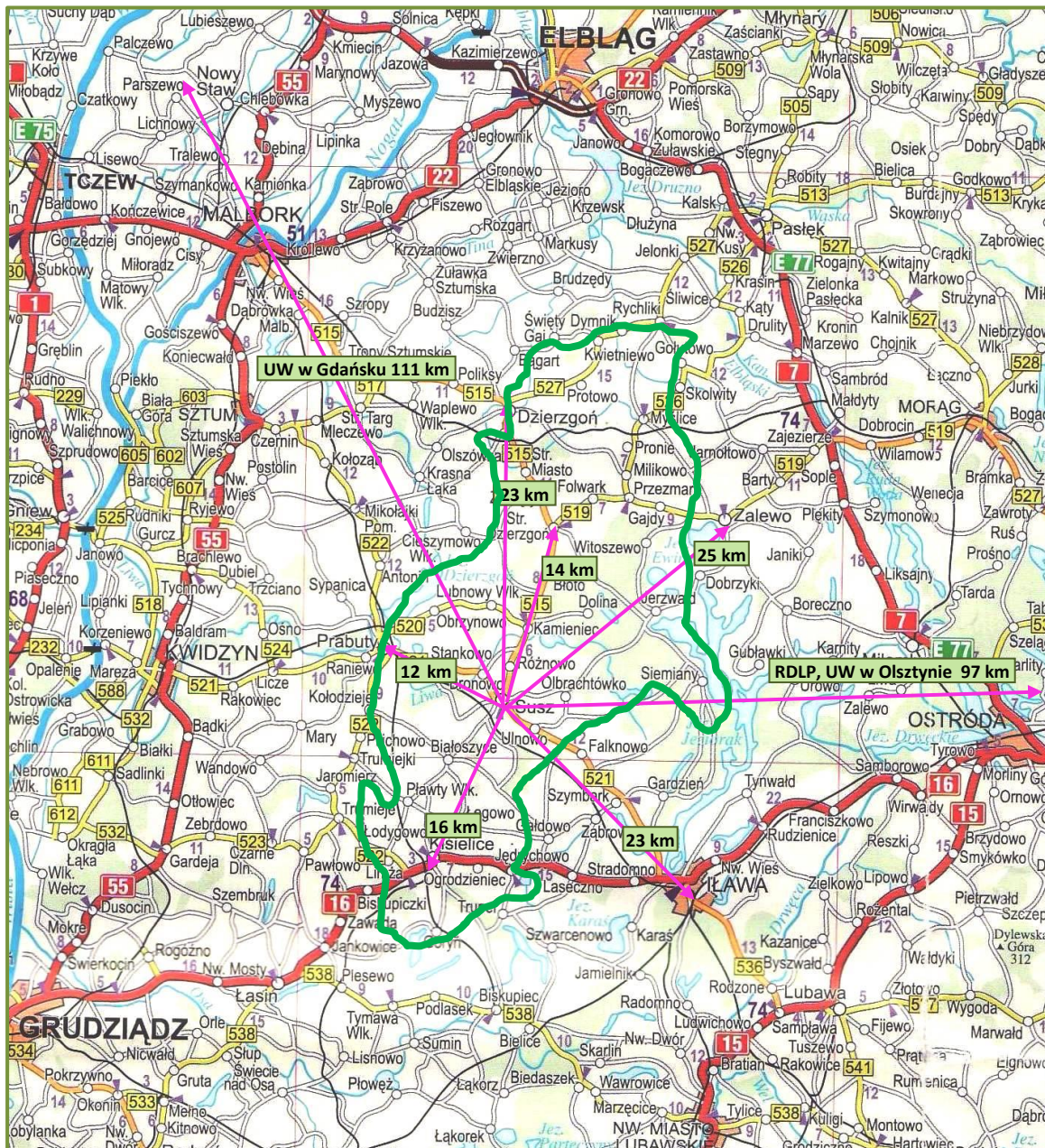

Leśnictwo Mortąg, oddz. 128

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW I NIERUCHOMOŚCI BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1 Przestrzenne usytuowanie urzędzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1 Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa

Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Susz położone jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie iławskim (Gminy: Iława, Kieselice, Susz, Zalewo) oraz w województwie pomorskim w powiatach: kwidzyńskim (Gmina Prabuty) i sztumskim (Gminy: Dzierzgoń i Stary Dzierzgoń).

Siedziba Nadleśnictwa zlokalizowana jest w miejscowości Susz przy ul. Piastowskiej 36 B, adres leśny 817a.

Odległość Nadleśnictwa od Urzędów Wojewódzkich w Olsztynie i w Gdańsku, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie, Urzędów Powiatowych w Iławie, Sztumie i Kwidzynie oraz Urzędów Gmin przedstawiono na załączonym wycinku mapy w skali 1:300 000.

Nadleśnictwo Susz graniczy z Nadleśnictwami Dobrocin, Miłomłyn, Iława w RDLP Olsztyn i Nadleśnictwem Jamy w RDLP Toruń oraz z Nadleśnictwem Kwidzyn w RDLP Gdańsk.

Wszystkie grunty Skarbu Państwa będące w zarządzie Nadleśnictwa objęte są planem urządzenia lasu obecnej rewizji.

Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa

Województwo Powiat Gmina (część gminy)	Powierzchnia ogólna ² w km	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2) %
		w zarządzie LP		pozostałe		Razem	własność osób fizycznych	pozostałe	razem		
		urządza- n-ctwo	sąsiednie n-ctwo	parki narodowe	inne						
		Powierzchnia w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Województwo warmińsko-mazurskie											
Gmina Iława	60,9	4689,46	-	-	-	4689,46	31,99	-	31,99	4721,45	77,5
Gmina Kisielice	169,6	2129,38	-	-	-	2129,38	282,12	-	282,12	2411,50	14,2
Miasto Kisielice	3,4	1,19	-	-	-	1,19	-	-	-	1,19	0,3
Gmina Susz	247,5	7807,65	-	-	-	7807,65	451,07	-	451,07	8258,72	33,4
Miasto Susz	6,6	147,45	-	-	-	147,45	-	-	-	147,45	22,3
Gmina Zalewo	69,6	2047,83	-	-	-	2047,83	127,29	-	127,29	2175,12	31,3
Miasto Zalewo	5,9	5,98	-	-	-	5,98	-	-	-	5,98	1,0
Razem województwo	563,5	16828,94	-	-	-	16828,94	892,47	-	892,47	17721,41	31,4
Gmina Prabuty	58,6	850,29	-	-	-	850,29	124,40	-	124,40	974,69	16,6
Miasto Prabuty	3,0	37,64	-	-	-	37,64	-	-	-	37,64	12,5
Gmina Dzierzgoń	3,7	22,90	-	-	-	22,90	-	-	-	22,90	6,2
Gmina Mikołajki Pomorskie	0,1	4,80	-	-	-	4,80	-	-	-	4,80	100,0
Gmina Stary Dzierzgoń	162,0	4364,93	-	-	-	4364,93	185,23	-	185,23	4550,16	28,1
Razem województwo	227,4	5280,56	-	-	-	5280,56	309,63	-	309,63	5590,19	24,6
Ogółem	790,9	22109,50	-	-	-	22109,50	1 202,10	-	1 202,10	23311,60	29,5
w tym: lasy nadzorowane przez Nadleśnictwo							1202,10	-	1202,10		

Nadleśnictwo Susz sprawuje nadzór nad lasami prywatnymi na powierzchni 1 202,10 ha w następujących gminach:

- gm. Stary Dzierzgoń - 185,23 ha
- gm. Prabuty - 124,40 ha
- gm. Susz - 451,07 ha
- gm. Kisielice - 282,12 ha
- gm. Zalewo - 127,29 ha
- gm. Łława - 31,99 ha

Większość lasów prywatnych występuje w formie niewielkich kompleksów w dużym rozproszeniu. W ostatnim dziesięcioleciu zwiększyła się ich ilość poprzez zalesienie gruntów porolnych. Dość często stykają się one z gruntami leśnymi Nadleśnictwa, niekiedy stanowiąc wśród nich enklawy. Wszystkie lasy stanowiące własność osób fizycznych lub prawnych posiadają aktualne plany urządzenia lasu.

Podział na leśnictwa

Nr l-ctwa	Leśnictwo	Numery oddziałów	Powierzchnia w ha				razem
			grunty leśne zalesione	grunty leśne nie-zalesione	grunty związane z gospod. leśną	grunty nieleśne	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Uroczysko	1-2,8,25,118-124,142-146, 160-184,203-213,235-246, 252-255,261-262	1463,48	36,15	30,59	84,38	1 614,60
2	Bukownica	267,293-295,350-354,370-372, 379-383,398-410,425-436, 456-465,482-488,492-493, 496-502,520-527	1606,12	37,36	46,75	70,61	1 760,84
3	Szwalewo	504-508,528-551,553-580, 583-597,600-609,617	1 640,46	12,02	51,96	53,94	1 758,38
4	Jeziorno	494-495,517-519,552,581-582, 598-599,610-616,618-683	1 606,53	12,39	61,25	52,07	1 732,24
5	Królewskie	3-7,9-24,26-29,31-59,64-66	1 366,52	24,69	26,62	79,65	1 497,48
6	Mortąg	67-68,102-117,125-141,147-159	1 381,74	11,50	38,64	54,65	1 486,53
7	Dębina	185-189,214-221,247-251, 256-260,263-266,268-279, 296-309,323-324	1 400,61	9,59	32,29	38,26	1 480,75
8	Bornice	60-63,69-101,196-202,228-234	1 318,20	25,33	42,98	98,67	1 485,18
9	Kamieniec	190-195,222-227,280-292, 310-322,325-336,341-349	1 509,99	45,36	39,40	104,18	1 698,93
10	Zieleń	337-340,355-369,373-378, 384-397,411-418,422,437-445, 466-472,489-491,503	1 500,81	0,12	38,49	205,70	1 745,12
11	Michałowo	419-421,423-424,446-455, 473-481,509-516,782-814,823-824	1 338,60	17,80	27,35	38,41	1 422,16

12	Lipowo	684-715,719-721,816	679,56	15,55	17,96	46,38	759,45
13	Susz	815,817-822,825-866,868-883	1 448,37	4,15	36,01	46,89	1 535,42
14	Jawty	716-718,722-781,867	1 386,58	38,50	38,07	37,08	1 500,23
15	Kisielice	884-957	1 569,66	34,58	38,82	32,89	1 675,95
Razem Nadleśnictwo			21 217,23	325,09	567,18	1 043,76	23 153,26

Ciągłość numeracji oddziałów w Nadleśnictwie nie jest zachowana (brak oddz. nr 30). Nadleśnictwo Susz posiada kod 07-28, a obręb leśny kod – 1.

Zestawienie zmian numeracji oddziałów

Nowy oddział	Stary oddział	Stary obręb
1	51A część	Stary Dzierzgoń
2	51A część	Stary Dzierzgoń
3	2 część	Stary Dzierzgoń
4	1	Stary Dzierzgoń
5	2 część	Stary Dzierzgoń
6	4	Stary Dzierzgoń
7	5	Stary Dzierzgoń
8	51A część	Stary Dzierzgoń
9	6	Stary Dzierzgoń
10	7	Stary Dzierzgoń
11	8	Stary Dzierzgoń
12	9	Stary Dzierzgoń
13	10	Stary Dzierzgoń
14	11 część	Stary Dzierzgoń
15	11 część	Stary Dzierzgoń
16	3	Stary Dzierzgoń
17	13	Stary Dzierzgoń
18	14	Stary Dzierzgoń
19	15	Stary Dzierzgoń
20	16	Stary Dzierzgoń
21	17	Stary Dzierzgoń
22	18	Stary Dzierzgoń
23	19	Stary Dzierzgoń
24	20	Stary Dzierzgoń
25	51A część	Stary Dzierzgoń
26	12	Stary Dzierzgoń
27	12A	Stary Dzierzgoń
28	22	Stary Dzierzgoń
29	21	Stary Dzierzgoń
31	23	Stary Dzierzgoń
32	24	Stary Dzierzgoń
33	25	Stary Dzierzgoń
34	26	Stary Dzierzgoń
35	27	Stary Dzierzgoń

36	28	Stary Dzierzgoń
37	29	Stary Dzierzgoń
38	30	Stary Dzierzgoń
39	31	Stary Dzierzgoń
40	32	Stary Dzierzgoń
41	33	Stary Dzierzgoń
42	34	Stary Dzierzgoń
43	35	Stary Dzierzgoń
44	47	Stary Dzierzgoń
45	36	Stary Dzierzgoń
46	37	Stary Dzierzgoń
47	38	Stary Dzierzgoń
48	39	Stary Dzierzgoń
49	40	Stary Dzierzgoń
50	41	Stary Dzierzgoń
51	42	Stary Dzierzgoń
52	43	Stary Dzierzgoń
53	44	Stary Dzierzgoń
54	44R	Stary Dzierzgoń
55	48	Stary Dzierzgoń
56	46A	Stary Dzierzgoń
57	45A	Stary Dzierzgoń
58	45	Stary Dzierzgoń
59	46	Stary Dzierzgoń
60	50A część	Stary Dzierzgoń
61	50	Stary Dzierzgoń
62	50A część	Stary Dzierzgoń
63	50A część	Stary Dzierzgoń
64	49	Stary Dzierzgoń
65	49A część	Stary Dzierzgoń
66	49A część	Stary Dzierzgoń
67	57 część	Stary Dzierzgoń
68	57 część	Stary Dzierzgoń
69	168	Stary Dzierzgoń
70	169	Stary Dzierzgoń
71	170	Stary Dzierzgoń

72	171	Stary Dzierzgoń
73	172	Stary Dzierzgoń
74	173	Stary Dzierzgoń
75	174	Stary Dzierzgoń
76	175	Stary Dzierzgoń
77	176	Stary Dzierzgoń
78	177	Stary Dzierzgoń
79	162	Stary Dzierzgoń
80	163	Stary Dzierzgoń
81	164	Stary Dzierzgoń
82	165	Stary Dzierzgoń
83	166	Stary Dzierzgoń
84	167	Stary Dzierzgoń
85	158,153A część	Stary Dzierzgoń
86	159	Stary Dzierzgoń
87	160	Stary Dzierzgoń
88	161	Stary Dzierzgoń
89	161A	Stary Dzierzgoń
90	153A część	Stary Dzierzgoń
91	153	Stary Dzierzgoń
92	154	Stary Dzierzgoń
93	155	Stary Dzierzgoń
94	156	Stary Dzierzgoń
95	157	Stary Dzierzgoń
96	157A	Stary Dzierzgoń
97	148	Stary Dzierzgoń
98	149	Stary Dzierzgoń
99	150	Stary Dzierzgoń
100	151	Stary Dzierzgoń
101	152	Stary Dzierzgoń
102	133	Stary Dzierzgoń
103	133A	Stary Dzierzgoń
104	134	Stary Dzierzgoń
105	135	Stary Dzierzgoń
106	136	Stary Dzierzgoń
107	137	Stary Dzierzgoń
108	138	Stary Dzierzgoń
109	139	Stary Dzierzgoń
110	140	Stary Dzierzgoń
111	141	Stary Dzierzgoń
112	142	Stary Dzierzgoń
113	143	Stary Dzierzgoń
114	144	Stary Dzierzgoń
115	145	Stary Dzierzgoń
116	146	Stary Dzierzgoń
117	147	Stary Dzierzgoń
118	51	Stary Dzierzgoń
119	51B	Stary Dzierzgoń
120	51C	Stary Dzierzgoń
121	51D	Stary Dzierzgoń
122	51F	Stary Dzierzgoń
123	51G	Stary Dzierzgoń

124	98A	Stary Dzierzgoń
125	116	Stary Dzierzgoń
126	117	Stary Dzierzgoń
127	118	Stary Dzierzgoń
128	119	Stary Dzierzgoń
129	120	Stary Dzierzgoń
130	121	Stary Dzierzgoń
131	122	Stary Dzierzgoń
132	123	Stary Dzierzgoń
133	124	Stary Dzierzgoń
134	125	Stary Dzierzgoń
135	126	Stary Dzierzgoń
136	127	Stary Dzierzgoń
137	128	Stary Dzierzgoń
138	129	Stary Dzierzgoń
139	130	Stary Dzierzgoń
140	131	Stary Dzierzgoń
141	132	Stary Dzierzgoń
142	98	Stary Dzierzgoń
143	99	Stary Dzierzgoń
144	100	Stary Dzierzgoń
145	101	Stary Dzierzgoń
146	102	Stary Dzierzgoń
147	103	Stary Dzierzgoń
148	104	Stary Dzierzgoń
149	105	Stary Dzierzgoń
150	106	Stary Dzierzgoń
151	107	Stary Dzierzgoń
152	108	Stary Dzierzgoń
153	109	Stary Dzierzgoń
154	110	Stary Dzierzgoń
155	111	Stary Dzierzgoń
156	112	Stary Dzierzgoń
157	113	Stary Dzierzgoń
158	114	Stary Dzierzgoń
159	115	Stary Dzierzgoń
160	1 część	Jeziorno
161	1 część	Jeziorno
162	1 część	Jeziorno
163	1 część	Jeziorno
164	1A	Jeziorno
165	1B część	Jeziorno
166	1C	Jeziorno
167	1B część	Jeziorno
168	25 część	Jeziorno
169	2	Jeziorno
170	3	Jeziorno
171	4	Jeziorno
172	5	Jeziorno
173	6	Jeziorno
174	7	Jeziorno
175	8	Jeziorno

176	9	Jeziorno
177	10	Jeziorno
178	11	Jeziorno
179	12	Jeziorno
180	13	Jeziorno
181	14	Jeziorno
182	15	Jeziorno
183	92	Stary Dzierzgoń
184	93	Stary Dzierzgoń
185	94	Stary Dzierzgoń
186	95	Stary Dzierzgoń
187	96	Stary Dzierzgoń
188	97	Stary Dzierzgoń
189	178	Stary Dzierzgoń
190	179	Stary Dzierzgoń
191	180	Stary Dzierzgoń
192	181	Stary Dzierzgoń
193	182	Stary Dzierzgoń
194	183	Stary Dzierzgoń
195	184	Stary Dzierzgoń
196	185	Stary Dzierzgoń
197	186	Stary Dzierzgoń
198	187	Stary Dzierzgoń
199	188	Stary Dzierzgoń
200	189	Stary Dzierzgoń
201	190	Stary Dzierzgoń
202	191	Stary Dzierzgoń
203	16	Jeziorno
204	17	Jeziorno
205	18	Jeziorno
206	19	Jeziorno
207	20	Jeziorno
208	21	Jeziorno
209	22	Jeziorno
210	23	Jeziorno
211	24	Jeziorno
212	72	Stary Dzierzgoń
213	73	Stary Dzierzgoń
214	74	Stary Dzierzgoń
215	75	Stary Dzierzgoń
216	76	Stary Dzierzgoń
217	77	Stary Dzierzgoń
218	78	Stary Dzierzgoń
219	192	Stary Dzierzgoń
220	193	Stary Dzierzgoń
221	194	Stary Dzierzgoń
222	195	Stary Dzierzgoń
223	196	Stary Dzierzgoń
224	197	Stary Dzierzgoń
225	198	Stary Dzierzgoń
226	199	Stary Dzierzgoń
227	200	Stary Dzierzgoń

228	201	Stary Dzierzgoń
229	202	Stary Dzierzgoń
230	203	Stary Dzierzgoń
231	204	Stary Dzierzgoń
232	205	Stary Dzierzgoń
233	206	Stary Dzierzgoń
234	207	Stary Dzierzgoń
235	25 część	Jeziorno
236	26	Jeziorno
237	27	Jeziorno
238	28	Jeziorno
239	29	Jeziorno
240	30	Jeziorno
241	31	Jeziorno
242	32	Jeziorno
243	33	Jeziorno
244	34	Jeziorno
245	35	Jeziorno
246	36	Jeziorno
247	37	Jeziorno
248	38	Jeziorno
249	39	Jeziorno
250	40	Jeziorno
251	41	Jeziorno
252	42	Jeziorno
253	43	Jeziorno
254	44	Jeziorno
255	45	Jeziorno
256	46	Jeziorno
257	47	Jeziorno
258	48	Jeziorno
259	49	Jeziorno
260	50	Jeziorno
261	51	Jeziorno
262	52	Jeziorno
263	53	Jeziorno
264	54	Jeziorno
265	55	Jeziorno
266	56	Jeziorno
267	57	Jeziorno
268	58	Jeziorno
269	59	Jeziorno
270	60	Jeziorno
271	61	Jeziorno
272	62	Jeziorno
273	208A	Stary Dzierzgoń
274	208	Stary Dzierzgoń
275	209	Stary Dzierzgoń
276	210	Stary Dzierzgoń
277	211	Stary Dzierzgoń
278	212	Stary Dzierzgoń
279	213	Stary Dzierzgoń

280	214	Stary Dzierzgoń
281	215	Stary Dzierzgoń
282	216	Stary Dzierzgoń
283	217	Stary Dzierzgoń
284	218	Stary Dzierzgoń
285	219	Stary Dzierzgoń
286	220	Stary Dzierzgoń
287	221	Stary Dzierzgoń
288	222	Stary Dzierzgoń
289	223	Stary Dzierzgoń
290	224	Stary Dzierzgoń
291	225	Stary Dzierzgoń
292	226	Stary Dzierzgoń
293	120	Jeziorno
294	63	Jeziorno
295	64	Jeziorno
296	65	Jeziorno
297	66	Jeziorno
298	67	Jeziorno
299	68	Jeziorno
300	69	Jeziorno
301	227A	Stary Dzierzgoń
302	227B	Stary Dzierzgoń
303	227C	Stary Dzierzgoń
304	227D	Stary Dzierzgoń
305	227	Stary Dzierzgoń
306	228	Stary Dzierzgoń
307	229	Stary Dzierzgoń
308	230	Stary Dzierzgoń
309	231	Stary Dzierzgoń
310	232	Stary Dzierzgoń
311	233	Stary Dzierzgoń
312	234	Stary Dzierzgoń
313	235	Stary Dzierzgoń
314	236	Stary Dzierzgoń
315	237	Stary Dzierzgoń
316	238	Stary Dzierzgoń
317	239	Stary Dzierzgoń
318	240	Stary Dzierzgoń
319	241	Stary Dzierzgoń
320	242	Stary Dzierzgoń
321	243	Stary Dzierzgoń
322	244	Stary Dzierzgoń
323	245A	Stary Dzierzgoń
324	245	Stary Dzierzgoń
325	246	Stary Dzierzgoń
326	247	Stary Dzierzgoń
327	248	Stary Dzierzgoń
328	249	Stary Dzierzgoń
329	250	Stary Dzierzgoń
330	251	Stary Dzierzgoń
331	252	Stary Dzierzgoń

332	253	Stary Dzierzgoń
333	254	Stary Dzierzgoń
334	255	Stary Dzierzgoń
335	256	Stary Dzierzgoń
336	257	Stary Dzierzgoń
337	262	Stary Dzierzgoń
338	263	Stary Dzierzgoń
339	264	Stary Dzierzgoń
340	265	Stary Dzierzgoń
341	258	Stary Dzierzgoń
342	259	Stary Dzierzgoń
343	260	Stary Dzierzgoń
344	261	Stary Dzierzgoń
345	57	Susz
346	58	Susz
347	59	Susz
348	60	Susz
349	61	Susz
350	121	Jeziorno
351	70 część	Jeziorno
352	70 część	Jeziorno
353	71	Jeziorno
354	72	Jeziorno
355	267	Stary Dzierzgoń
356	268	Stary Dzierzgoń
357	269	Stary Dzierzgoń
358	270	Stary Dzierzgoń
359	271	Stary Dzierzgoń
360	272	Stary Dzierzgoń
361	273	Stary Dzierzgoń
362	274	Stary Dzierzgoń
363	275	Stary Dzierzgoń
364	276	Stary Dzierzgoń
365	277	Stary Dzierzgoń
366	278	Stary Dzierzgoń
367	279	Stary Dzierzgoń
368	280	Stary Dzierzgoń
369	266	Stary Dzierzgoń
370	73	Jeziorno
371	74	Jeziorno
372	75	Jeziorno
373	281	Stary Dzierzgoń
374	282	Stary Dzierzgoń
375	283	Stary Dzierzgoń
376	284	Stary Dzierzgoń
377	285	Stary Dzierzgoń
378	286	Stary Dzierzgoń
379	76	Jeziorno
380	77	Jeziorno
381	78	Jeziorno
382	79	Jeziorno
383	80	Jeziorno

384	287	Stary Dzierzgoń
385	288	Stary Dzierzgoń
386	289	Stary Dzierzgoń
387	290	Stary Dzierzgoń
388	291	Stary Dzierzgoń
389	292	Stary Dzierzgoń
390	293	Stary Dzierzgoń
391	294	Stary Dzierzgoń
392	295	Stary Dzierzgoń
393	296	Stary Dzierzgoń
394	297	Stary Dzierzgoń
395	298	Stary Dzierzgoń
396	299	Stary Dzierzgoń
397	300	Stary Dzierzgoń
398	81	Jeziorno
399	82	Jeziorno
400	83	Jeziorno
401	84	Jeziorno
402	85	Jeziorno
403	87	Jeziorno
404	121A	Jeziorno
405	87	Jeziorno
406	88	Jeziorno
407	89	Jeziorno
408	90	Jeziorno
409	91	Jeziorno
410	92	Jeziorno
411	302	Stary Dzierzgoń
412	303	Stary Dzierzgoń
413	304	Stary Dzierzgoń
414	305	Stary Dzierzgoń
415	306	Stary Dzierzgoń
416	307	Stary Dzierzgoń
417	308	Stary Dzierzgoń
418	309	Stary Dzierzgoń
419	310	Stary Dzierzgoń
420	311	Stary Dzierzgoń
421	312	Stary Dzierzgoń
422	301	Stary Dzierzgoń
423	1	Susz
424	2	Susz
425	93	Jeziorno
426	94	Jeziorno
427	95	Jeziorno
428	96	Jeziorno
429	97	Jeziorno
430	98	Jeziorno
431	99	Jeziorno
432	100	Jeziorno
433	101	Jeziorno
434	102	Jeziorno
435	103	Jeziorno

436	104	Jeziorno
437	313	Stary Dzierzgoń
438	314	Stary Dzierzgoń
439	315	Stary Dzierzgoń
440	316	Stary Dzierzgoń
441	317	Stary Dzierzgoń
442	318	Stary Dzierzgoń
443	319	Stary Dzierzgoń
444	320	Stary Dzierzgoń
445	321	Stary Dzierzgoń
446	322	Stary Dzierzgoń
447	3	Susz
448	4	Susz
449	5	Susz
450	6	Susz
451	7	Susz
452	8	Susz
453	9	Susz
454	10	Susz
455	11	Susz
456	122	Jeziorno
457	124	Jeziorno
458	105	Jeziorno
459	106	Jeziorno
460	107	Jeziorno
461	108	Jeziorno
462	109	Jeziorno
463	110	Jeziorno
464	111	Jeziorno
465	112	Jeziorno
466	323	Stary Dzierzgoń
467	324	Stary Dzierzgoń
468	325	Stary Dzierzgoń
469	326	Stary Dzierzgoń
470	327	Stary Dzierzgoń
471	328	Stary Dzierzgoń
472	329	Stary Dzierzgoń
473	333	Stary Dzierzgoń
474	12	Susz
475	13	Susz
476	14	Susz
477	15	Susz
478	16	Susz
479	17	Susz
480	18	Susz
481	19	Susz
482	113	Jeziorno
483	114	Jeziorno
484	115	Jeziorno
485	116	Jeziorno
486	117	Jeziorno
487	118	Jeziorno

488	119	Jeziorno
489	330	Stary Dzierzgoń
490	331	Stary Dzierzgoń
491	332	Stary Dzierzgoń
492	123	Jeziorno
493	125	Jeziorno
494	165	Jeziorno
495	165A	Jeziorno
496	166	Jeziorno
497	167	Jeziorno
498	168	Jeziorno
499	169	Jeziorno
500	170	Jeziorno
501	171	Jeziorno
502	172	Jeziorno
503	334	Stary Dzierzgoń
504	174	Jeziorno
505	175	Jeziorno
506	176	Jeziorno
507	177	Jeziorno
508	178	Jeziorno
509	20	Susz
510	21	Susz
511	22	Susz
512	23	Susz
513	24	Susz
514	25	Susz
515	26	Susz
516	27	Susz
517	179	Jeziorno
518	180	Jeziorno
519	181	Jeziorno
520	182	Jeziorno
521	183	Jeziorno
522	184	Jeziorno
523	185	Jeziorno
524	186	Jeziorno
525	187	Jeziorno
526	188	Jeziorno
527	189	Jeziorno
528	190	Jeziorno
529	190A	Jeziorno
530	191	Jeziorno
531	192	Jeziorno
532	193	Jeziorno
533	194	Jeziorno
534	195	Jeziorno
535	196	Jeziorno
536	197	Jeziorno
537	198	Jeziorno
538	204	Jeziorno
539	204A	Jeziorno

540	205	Jeziorno
541	206	Jeziorno
542	207	Jeziorno
543	208	Jeziorno
544	209	Jeziorno
545	210	Jeziorno
546	211	Jeziorno
547	199	Jeziorno
548	200	Jeziorno
549	201	Jeziorno
550	202	Jeziorno
551	203	Jeziorno
552	232	Jeziorno
553	220 część	Jeziorno
554	220 część	Jeziorno
555	221	Jeziorno
556	222, 220 część	Jeziorno
557	223	Jeziorno
558	224	Jeziorno
559	212	Jeziorno
560	213	Jeziorno
561	214	Jeziorno
562	215	Jeziorno
563	216	Jeziorno
564	217	Jeziorno
565	218	Jeziorno
566	219	Jeziorno
567	233	Jeziorno
568	233A	Jeziorno
569	234	Jeziorno
570	235	Jeziorno
571	236	Jeziorno
572	237	Jeziorno
573	237A	Jeziorno
574	225	Jeziorno
575	226	Jeziorno
576	227	Jeziorno
577	228	Jeziorno
578	229	Jeziorno
579	230	Jeziorno
580	231	Jeziorno
581	251	Jeziorno
582	252	Jeziorno
583	253	Jeziorno
584	254	Jeziorno
585	255	Jeziorno
586	256	Jeziorno
587	257	Jeziorno
588	258	Jeziorno
589	259	Jeziorno
590	238	Jeziorno
591	239	Jeziorno

592	240	Jeziorno
593	241	Jeziorno
594	242	Jeziorno
595	243	Jeziorno
596	244	Jeziorno
597	245	Jeziorno
598	260	Jeziorno
599	261	Jeziorno
600	262	Jeziorno
601	263	Jeziorno
602	264	Jeziorno
603	265	Jeziorno
604	265A	Jeziorno
605	246	Jeziorno
606	247	Jeziorno
607	248	Jeziorno
608	249	Jeziorno
609	250	Jeziorno
610	266	Jeziorno
611	267	Jeziorno
612	268	Jeziorno
613	269	Jeziorno
614	270	Jeziorno
615	271	Jeziorno
616	272	Jeziorno
617	273	Jeziorno
618	274	Jeziorno
619	275	Jeziorno
620	276	Jeziorno
621	277	Jeziorno
622	278	Jeziorno
623	279	Jeziorno
624	280	Jeziorno
625	281	Jeziorno
626	282	Jeziorno
627	283	Jeziorno
628	284	Jeziorno
629	285	Jeziorno
630	286	Jeziorno
631	287	Jeziorno
632	288	Jeziorno
633	289	Jeziorno
634	290	Jeziorno
635	291	Jeziorno
636	292	Jeziorno
637	293	Jeziorno
638	294	Jeziorno
639	295	Jeziorno
640	296	Jeziorno
641	297	Jeziorno
642	298	Jeziorno
643	299	Jeziorno

644	300	Jeziorno
645	301	Jeziorno
646	302	Jeziorno
647	303	Jeziorno
648	304	Jeziorno
649	305	Jeziorno
650	306	Jeziorno
651	307	Jeziorno
652	308	Jeziorno
653	309	Jeziorno
654	310	Jeziorno
655	311	Jeziorno
656	312	Jeziorno
657	313	Jeziorno
658	314	Jeziorno
659	315	Jeziorno
660	316	Jeziorno
661	317	Jeziorno
662	318	Jeziorno
663	319	Jeziorno
664	320	Jeziorno
665	321	Jeziorno
666	322	Jeziorno
667	323	Jeziorno
668	324	Jeziorno
669	325	Jeziorno
670	326	Jeziorno
671	327	Jeziorno
672	328	Jeziorno
673	329	Jeziorno
674	330	Jeziorno
675	331	Jeziorno
676	332	Jeziorno
677	333	Jeziorno
678	334	Jeziorno
679	335	Jeziorno
680	336	Jeziorno
681	337	Jeziorno
682	338	Jeziorno
683	339	Jeziorno
684	62	Susz
685	63	Susz
686	64	Susz
687	65	Susz
688	66	Susz
689	67	Susz
690	68	Susz
691	69	Susz
692	70	Susz
693	71	Susz
694	72	Susz
695	73	Susz

696	74	Susz
697	75	Susz
698	76	Susz
699	77	Susz
700	79	Susz
701	78	Susz
702	80	Susz
703	81	Susz
704	82	Susz
705	83	Susz
706	84	Susz
707	85	Susz
708	86	Susz
709	87	Susz
710	88	Susz
711	89	Susz
712	90	Susz
713	91	Susz
714	92	Susz
715	93	Susz
716	94	Susz
717	95	Susz
718	96	Susz
719	83A	Susz
720	97	Susz
721	98	Susz
722	99	Susz
723	100	Susz
724	101	Susz
725	102	Susz
726	103	Susz
727	104	Susz
728	105	Susz
729	106	Susz
730	107	Susz
731	108	Susz
732	109	Susz
733	109A	Susz
734	110	Susz
735	111	Susz
736	112	Susz
737	113	Susz
738	114	Susz
739	115	Susz
740	115A	Susz
741	116	Susz
742	117	Susz
743	118	Susz
744	119	Susz
745	120	Susz
746	121	Susz
747	122	Susz

748	123	Susz
749	124	Susz
750	125	Susz
751	126	Susz
752	127	Susz
753	128	Susz
754	129	Susz
755	130	Susz
756	131	Susz
757	132	Susz
758	133	Susz
759	134	Susz
760	126A	Susz
761	135	Susz
762	136	Susz
763	137	Susz
764	138	Susz
765	139	Susz
766	139R	Susz
767	140	Susz
768	141	Susz
769	142	Susz
770	143	Susz
771	144	Susz
772	145	Susz
773	146	Susz
774	147	Susz
775	148	Susz
776	149	Susz
777	150	Susz
778	151	Susz
779	152	Susz
780	153	Susz
781	154	Susz
782	28	Susz
783	29	Susz
784	30	Susz
785	31	Susz
786	32	Susz
787	33	Susz
788	34	Susz
789	35	Susz
790	36	Susz
791	37	Susz
792	38	Susz
793	39	Susz
794	40	Susz
795	41	Susz
796	42	Susz
797	43	Susz
798	44	Susz
799	45	Susz

800	19B	Susz
801	47	Susz
802	48	Susz
803	49	Susz
805	50	Susz
805	46	Susz
806	51	Susz
807	52	Susz
808	54	Susz
809	54A	Susz
810	53	Susz
811	55	Susz
812	56	Susz
813	157 część	Susz
814	158	Susz
815	159	Susz
816	155	Susz
817	156	Susz
818	162	Susz
819	163	Susz
820	160	Susz
821	164	Susz
822	161	Susz
823	165	Susz
824	166	Susz
825	167	Susz
826	168	Susz
827	169	Susz
828	170	Susz
829	171	Susz
830	172	Susz
831	173	Susz
832	174	Susz
833	175	Susz
834	176	Susz
835	177	Susz
836	178	Susz
837	179	Susz
838	180	Susz
839	181	Susz
840	182	Susz
841	157 część	Susz
842	183	Susz
843	184	Susz
844	185	Susz
845	186	Susz
846	187	Susz
847	188	Susz
848	189	Susz
849	190	Susz
850	191	Susz
851	192	Susz

852	193	Susz
853	194	Susz
854	195	Susz
855	196	Susz
856	197 część	Susz
857	197 część	Susz
858	198	Susz
859	199	Susz
860	200	Susz
861	201	Susz
862	202	Susz
863	203	Susz
864	204	Susz
865	204B	Susz
866	204A	Susz
867	150A	Susz
868	209	Susz
869	207	Susz
870	205	Susz
871	212	Susz
872	211	Susz
873	210	Susz
874	208	Susz
875	206	Susz
876	213	Susz
877	214	Susz
878	215	Susz
879	216	Susz
880	217	Susz
881	219A	Susz
882	219	Susz
883	218	Susz
884	250	Susz
885	220	Susz
886	221	Susz
887	222	Susz
888	223	Susz
889	224	Susz
890	225	Susz
891	226	Susz
892	227	Susz
893	228	Susz
894	229	Susz
895	230	Susz
896	231	Susz
897	250A	Susz
898	253	Susz
899	251	Susz
900	252	Susz
901	263 część	Susz
902	254	Susz
903	255	Susz

904	256	Susz
905	257	Susz
906	258	Susz
907	259	Susz
908	260	Susz
909	261	Susz
910	262	Susz
911	263 część	Susz
912	264	Susz
913	265	Susz
914	266	Susz
915	267	Susz
916	268	Susz
917	269	Susz
918	270	Susz
919	271	Susz
920	272	Susz
921	273	Susz
922	274	Susz
923	275	Susz
924	276	Susz
925	277	Susz
926	277A	Susz
927	284A	Susz
928	278	Susz
929	279	Susz
930	280	Susz
931	281	Susz
932	282	Susz
933	283	Susz
934	284	Susz
935	283A	Susz
936	249A	Susz
937	249B	Susz
938	230A	Susz
939	232	Susz
940	233	Susz
941	234	Susz
942	235	Susz
943	236	Susz
944	237	Susz
945	238	Susz
946	239	Susz
947	240	Susz
948	240A	Susz
949	241	Susz
950	242	Susz
951	243	Susz
952	244	Susz
953	245	Susz
954	246	Susz
955	247	Susz

956	248	Susz
957	249	Susz

Charakterystyka podziału powierzchniowego

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo
1	2
Liczba oddziałów	956
Średnia powierzchnia oddziału w ha	24,22
Liczba pododdziałów	7 138
Średnia powierzchnia pododdziału w ha	3,24
Liczba wydzieleń liniowych nieliterowanych	2 067

1.1.2 Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Susz zostało utworzone na podstawie „Zarządzenia nr 76 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych” z dnia 21.12.1972 r. W skład utworzonej nowej jednostki gospodarczej weszły w całości dawne Nadleśnictwa: Jeziorno, Stary Dzierzgoń i Susz. Siedzibą administracyjną zostało miasto Susz, dawna nazwa Różana Góra (Rosenberg).

Znaczna część terenów północnych pokryta była na przestrzeni dziejów lasami i dzięki temu, że znajdowały się one we władaniu państwa lub dużych właścicieli obszarniczych nie uległy wylesieniu i zamianie na użytki rolne.

Większość obecnych lasów części północno-wschodniej nadleśnictwa w przeszłości stanowiły lasy państwowe byłego Państwa Niemieckiego, administrowane przez Nadleśnictwo Siemiany. Lasy północno-zachodnie były w przeważającej części własnością hrabiowskiej rodziny von Finckenstein, natomiast lasy części południowej stanowiły własność niemieckich drobnych majątków ziemskich. W związku z różnymi byłymi własnościami poszczególnych części obszaru lasu, jak i wobec całkowitego braku jakichkolwiek danych przedstawienie dawnej gospodarki w postaci liczb jest niemożliwe. Stwierdzono jednak, że w lasach tych prowadzono gospodarkę w oparciu o ówczesne plany gospodarcze.

Użytkowanie rębne prowadzono stosując zręby zupełne o różnych szerokościach, rozmieszczeniach, kierunkach jak i wielkości powierzchni. Odnowienia prowadzono sztucznie, przeważnie siewem sosny z domieszką świerka, rzadziej innych gatunków. Taki sposób odnowienia spowodował zubożenie struktury gatunkowej, szczególnie na żyzniejszych siedliskach.

W roku 1945 na mocy Dekretu PKWN z przejętych gruntów utworzono Nadleśnictwa: Jeziorno z siedzibą w Jeziornie, Stary Dzierzgoń z siedzibą w Mortągu, a od 1957 roku w Starym Dzierzgoniu, Susz z siedzibą w Suszu.

Gospodarkę leśną w tych Nadleśnictwach prowadzono na podstawie przybliżonej tabeli klas wieku opracowanej w roku 1946 do czasu opracowania prowizorycznych planów urzędzeniowych. Plany takie opracowano dla Nadleśnictwa Jeziorno i Stary Dzierzgoń w 1952 roku, a dla Nadleśnictwa Susz w 1953 roku. Definitywne urządzenie lasu dla dawnych Nadleśnictw Jeziorno i Stary Dzierzgoń przeprowadzono w 1962 roku, a Nadleśnictwa Susz w 1967 roku.

W wyniku I-szej rewizji u.l. sporządzono plany urzędzeniowe dla ówczesnych obrębów Jeziorno i Stary Dzierzgoń na okres od 1.10.1972 r. do 31.09.1982 r., natomiast dla obrębu Susz na okres 1.10.1977 - 30.09.1987 r. Dla całego Nadleśnictwa Susz na okres 1.01.1985 - 31.12.1994 r. sporządzono plan urządzenia lasu w wyniku II-giej rewizji. Podobnie dla całego Nadleśnictwa opracowano plan urządzenia lasu na okres od 1.01.1995 r. do 31.12.2004 r. (III rewizja). W ramach IV rewizji opracowano plan urządzenia lasu na okres od 1.01.2005 r. do 31.12.2014 r. Obecnie opracowano plan urządzenia lasu na okres od 1.01.2015 r. do 31.12.2024 r. w ramach V rewizji.

Począwszy od prowizorycznego urządzenia lasu były projektowane i wykonywane dwa sposoby zagospodarowania: zrębowy i zrębowo - przerębowy. W poszczególnych drzewostanach stosowano zagospodarowania i rodzaje rębni odpowiadające danym typom siedliskowym lasu i gospodarstwom według ówczesnie obowiązujących „Zasad Hodowlanych”. Na siedliskach borowych i w drzewostanach z przewagą świerka, również na siedliskach lasowych, stosowano rębnie Ia, Ib, Ic. W drzewostanach liściastych i mieszanych na siedliskach lasowych posiadających warunki do uzyskania odnowień naturalnych (podokapowych) stosowano rębnie II (częściowe) ze średnim okresem odnowienia - 15 lat.

Zalesienia i odnowienia wykonywano sadzeniem, rzadziej siewem, na pasach w odkrytą glebę mineralną. W drzewostanach użytkowanych rębniami częściowymi wykorzystywano lata nasienne do uzyskania odnowień naturalnych - głównie buka. Udatność i jakość odnowień naturalnych buka należy określić jako dobrą.

W latach 1995 - 2004 położono duży nacisk na użytkowanie rębne z zastosowaniem rębni gniazdowych (Rb Ia a potem IIIa,b) uzyskując w gniazdach bardzo dobre odnowienia sztuczne dębem.

Z uwagi na duży udział siedlisk lasowych oraz drzewostanów mieszanych i liściastych Nadleśnictwo Susz cechuje naturalna odporność biologiczna na czynniki biotyczne. W latach 1945 - 2004 nie zanotowano większych klęsk żywiołowych i kataklizmów na obszarze omawianego Nadleśnictwa. W 2006 r. w części Nadleśnictwa miała miejsce klęska śniegołomów, których rozmiar oceniono na 134 253 m³ drewna, wymagającego pozyskania w ramach porządkowania stanu sanitarnego lasu.

Największe szkody wystąpiły w latach 1981 - 1983 i były spowodowane przez huraganowe wiatry oraz przez gradacje brudnicy mniszki. Z uwagi na duży zasięg i powagę zagrożenia gradacji brudnicy mniszki przeprowadzono chemiczne zwalczanie za pomocą samolotów i śmigłowców w latach 1981 - 1983 na powierzchni 34 198 ha.

W omawianym okresie zarejestrowano kilkadziesiąt małych pożarów, ugaszonych w zarodku, które nie spowodowały większych szkód gospodarczych.

W chwili obecnej stan sanitarny lasu wskutek zdecydowanych działań służby leśnej utrzymuje się na zadawalającym poziomie.

Syntetyczne ujęcie danych historycznych dotyczących Nadleśnictwa Susz w poszczególnych opracowaniach planów urzędniowych przedstawia niżej zamieszczone zestawienie:

**Podstawowe dane dotyczące Nadleśnictwa Susz wg kolejnych opracowań planów
urządzenia lasu**

Wyszczególnienie	Jednostka	Nadleśnictwo Susz					
		cykle u.l. I rok obowiązywania planu					
		I rewizja 1977	II rewizja 1985	III rewizja 1995	IV rewizja 2005	V rewizja 2015	
1	2	3	4	5	6	7	
Powierzchnia ogólna	ha	22 024,62	22 324,65	22 650,22	23 132,67	23 153,26	
Grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną	ha	19 547,16	19 997,49	20 440,81	21 019,91	21 542,32	
Grunty związane z gospodarką leśną	ha	-	-	697,50	561,86	567,18	
Grunty nieleśne	ha	-	-	1 511,91	1 550,90	1 043,76	
w tym przeznaczone do zalesienia	ha	-	-	-	-	12,31	
Grunty sporne	ha	-	-	-	-	-	
Lasy ochronne	ha	808,26	1 669,24	4 614,90	4 863,17	5 491,91	
Rezerwy powierzchnia leśna	ha	109,27	109,27	109,27	109,27	123,37	
Obszary Natura 2000	ha	-	-	-	16 288,60	16 288,60	
Strefy zagrożenia przemysłowego	ha	-	-	I	0	0	
Zapas na powierzchni leśnej	m ³	4 009 103	4 106 581	4 996 891	6 592 470	6 852 752	
Przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej	m ³	206	207	245	313	322	
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	58	58	60	66	71	
Wieki rębności dla podstawowych gatunków drzew							
Db,Js	lat	120	140	140	140	140	
Bk	lat	120	110	110	110	100	
So, Md	lat	100	120	120	120	120	
Św	lat	100	100	100	100	90	
Ol, Brz, Gb, Lp, Kl, Jw, Wz	lat	80	80	80	80	80	
Os	lat	60	60	60	60	50	
Ol odr.	lat	60	60	60	60	50	
Tp, Wb, Olsz	lat	40	40	40	40	40	
Udział siedlisk borowych	%	-	-	35	17	16	
Udział siedlisk lasowych	%	-	-	57	75	75	
Udział siedlisk olsowych i łęgowych	%	-	-	8	8	9	
Użytkowanie rębne (rocznie)	etat pow.	ha	190,60	201,19	234,69	277,60	293,73
	wykonanie	ha	169,71	159,68	219,90	248,84	
	etat brutto	m ³	73616	42798	39523	70993	74898
	wykonanie brutto	m ³	74744	36890	32114	58064	
	etat netto	m ³	58893	34238	31618	56794	64760
	wykonanie netto	m ³	59795	29512	25691	46452	
Użytkowanie przedrębne (rocznie)	etat pow.	ha	1411,29	1648,77	1708,52	1351,66	1284,45
	wykonanie	ha	1065,03	1448,00	1568,17	1290,92	
	etat netto	m ³	25888	24931	41523	50000	57300
	wykonanie netto	m ³	43345	42791	42797	60342	
Odnowienia i zalesienia (rocznie)	etat pow.	ha	208,26	164,50	124,95	148,63	157,74
	wykonanie	ha	134,46	114,92	91,16	111,96	

1.1.3 Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa z Tabeli nr I (zgodnej z instrukcją u.l.) i z opisów taksacyjnych przedstawia się następująco:

Nadleśnictwo	Powierzchnia		
	wg tabeli I w ha	wg opisów taksacyjnych w ha	Różnica w ha
1	2	3	4
Nadleśnictwo Susz	23 153,2643	23 153,2600	0,0043

Różnica w powierzchni między Tabelą I a opisem taksacyjnym (wynosząca 43 m²) wynika z matematycznego zaokrąglania powierzchni wydzieleń do arów w programie komputerowym bez wyrównywania do powierzchni działki ewidencyjnej i powierzchni całkowitej obrębów leśnych.

Zmiany powierzchni ogólnej Nadleśnictwa przedstawia niżej zamieszczone zestawienie porównawcze:

Nadleśnictwo	Powierzchnia w ha		
	IV rewizja 1.01.2004 r.	V rewizja 1.01.2014 r.	Różnica
1	2	3	4
Nadleśnictwo Susz	23 132,5674	23 153,2643	+ 20,6969

Ogólne zestawienie grup użytków dla Nadleśnictwa przedstawia się następująco:

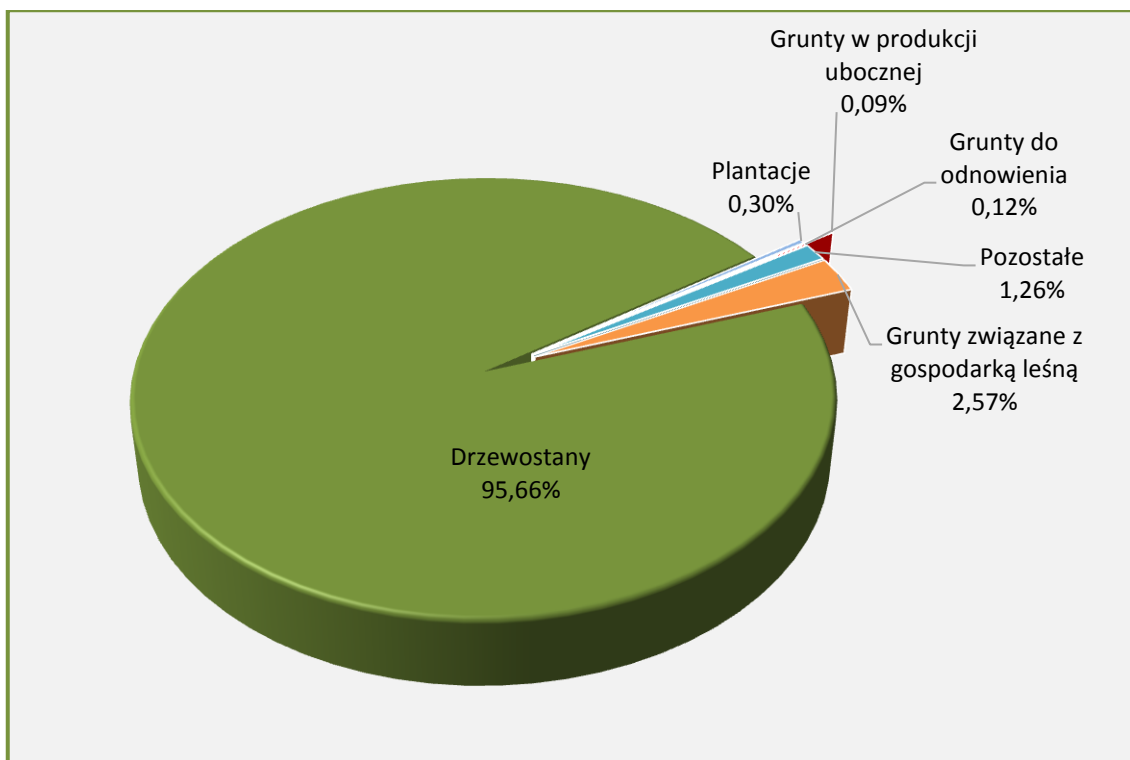
Rodzaj użytków	Razem IV rewizja	Razem V rewizja	Różnica
	powierzchnia – ha		
1	2	3	4
Grunty leśne zalesione	20 971,00	21 217,23	+ 246,23
Grunty leśne niezalesione	48,91	325,09	+ 276,18
Grunty związane z gosp. leśną	561,86	567,18	+ 5,32
I Lasy (razem)	21 581,77	22 109,50	+ 527,73
II Grunty nieleśne (razem)	1 550,90	1 043,76	- 507,14
Ogółem	23 132,67	23 153,26	+ 20,59

Syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków gruntowych oraz kategorii użytkowania przedstawiono poniżej:

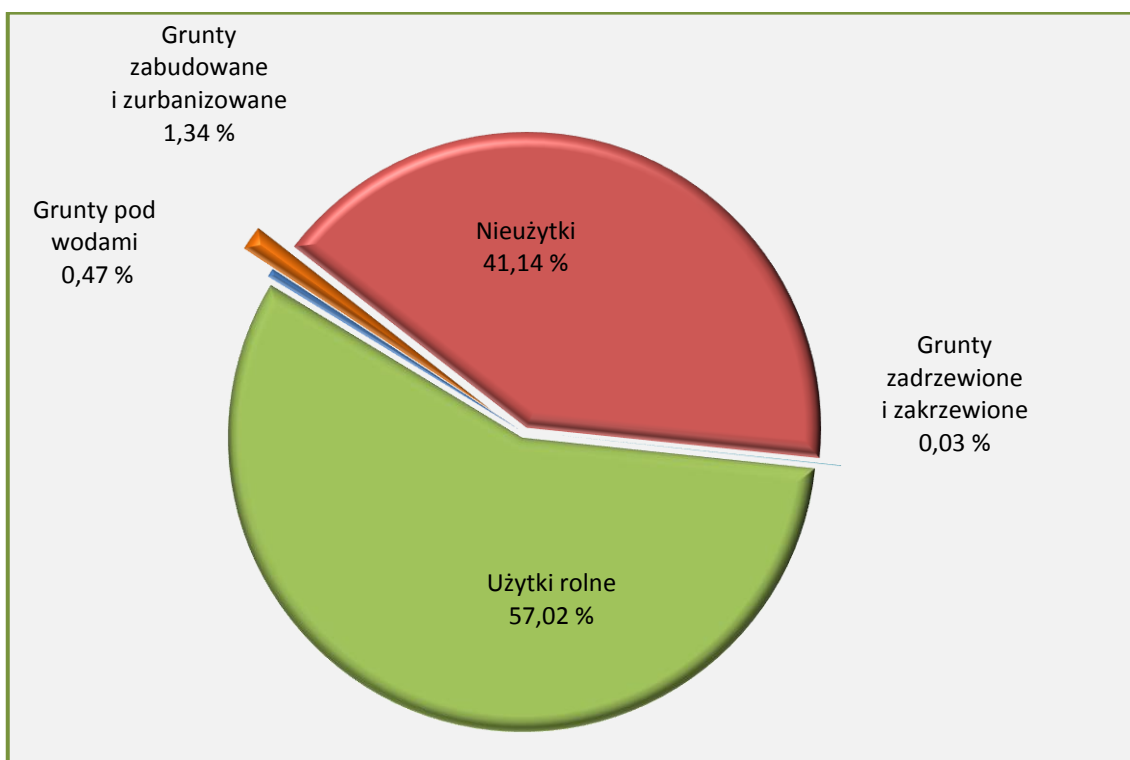
Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo	
	ha	%
1	2	3
1. Powierzchnia leśna - razem	21542,3814	93,04
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	21 217,3298	91,64
1) drzewostany	21 150,5037	
2) plantacje drzew - razem	66,8261	
w tym:		
- plantacje nasienne	62,2816	
- plantacje drzew szybko rosnących	4,5445	
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	325,0516	1,40
1) w produkcji ubocznej - razem	20,4383	
w tym:		
- plantacje choinek i krzewów		
- poletka łowieckie	20,4383	
2) do odnowienia - razem	26,2743	
w tym:		
- halizny		
- zręby	26,2743	
- pławowiny		
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	278,3390	
w tym:		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	247,4655	
- objęte szczególnymi formami ochrony		
- przewidziane do małej retencji	30,8735	
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji		
2. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	567,2188	2,45
w tym:		
- budynki i budowle	11,4977	
- urządzenia melioracji wodnych	40,0638	
- linie podziału przestrzennego lasu	165,7377	
- drogi leśne	305,1447	
- tereny pod liniami energetycznymi	24,8444	
- szkółki leśne	9,2189	
- miejsca składowania drewna	1,3505	
- parkingi leśne	1,1578	
- urządzenia turystyczne	8,2033	
Grunty zaliczone do lasów - razem	22 109,6002	95,49
3. Grunty zadrzewione i zakrzewione - razem	0,3200	0,00
4. Użytki rolne - razem	595,1243	2,57
4.1. Grunty orne - razem	244,4911	
w tym:		
- role	242,0011	
- plantacje, poletka i szkółki na gruntach ornych	2,4900	
- ugory i odłogi		
4.2. Sady - razem	2,2378	
4.3. Łąki trwałe	232,9473	
4.4. Pastwiska trwałe	105,5219	
4.5. Grunty rolne zabudowane	0,3746	
4.6. Grunty pod stawami rybnymi		
4.7. Grunty pod rowami rolnymi	9,5516	
5. Grunty pod wodami - razem	4,8900	0,02

w tym:		
5.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	4,8900	
5.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		
5.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		
6. Użytki ekologiczne		
7. Tereny różne - razem		
w tym:		
1) grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagospodarowane grunty zrehabilitowane		
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego		
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)		
4) różne inne		
8. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	14,0171	0,06
w tym:		
8.1. Tereny mieszkaniowe	2,3548	
8.2. Tereny przemysłowe	4,8225	
8.3. Tereny zabudowane inne	0,6564	
8.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		
8.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem		
w tym:		
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne		
2) tereny zabytkowe		
3) tereny sportowe		
4) ogrody zoologiczne i botaniczne		
5) tereny zieleni nie urządzonej		
8.6. Użytki kopalne		
8.7. Tereny komunikacyjne - razem	6,1834	
w tym:		
1) drogi	6,1834	
2) tereny kolejowe		
3) inne tereny komunikacyjne		
9. Nieużytki - razem	429,3127	1,85
w tym:		
1) bagna	429,3127	
2) piaski		
3) twory fizjograficzne		
4) wyrobiska nie przeznaczone do rekultywacji		
Grunty nie zaliczone do lasów - razem	1 043,6641	4,51
Ogółem	23 153,2643	100,00
w tym:		
- grunty przeznaczone do zalesienia	12,3045	
- grunty sporne		
- grunty stanowiące współwłasność nadleśnictwa i osób fizycznych		

Udział rodzajów użytków w grupie – lasy w Nadleśnictwie

Udział rodzajów użytków w grupie – grunty niezaliczone do lasów

100% gruntów będących w stanie posiadania Nadleśnictwa ma założone księgi wieczyste.

Nadleśnictwo nie posiada gruntów spornych i stanowiących współwłasność.

1.2 Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

1.2.1 Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Dla terenów objętych planem urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Susz obowiązują postanowienia aktów prawa miejscowego w gminach i powiatach:

- w powiecie ławskim:
  - w gminie Ława - Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ława (Uchwała nr XLVII/454/2010 Rady Gminy Ława z 5 listopada 2010 r.);
  - w gminie Kisielice - Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Kisielice (Uchwała nr II/9/2002 Rady Miejskiej Kisielice z dnia 11 grudnia 2002 r.); Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kisielice (Uchwała nr XLIV/67/2006 Rady Miejskiej w Kisielicach z dnia 25.10.2006 r.)
  - w gminie Susz – Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Susz (Uchwała nr XXI/165/2011 Rady Miejskiej w Suszu z dnia 25 października 2012 r.);
  - w gminie Zalewo – Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Zalewo (Uchwała nr LI/396/14 Rady Miejskiej w Zalewie z dnia 28 maja 2014 r.);
- w powiecie kwidzyńskim:
  - w gminie Prabuty - Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty (Uchwała nr XLI/262/2002 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 17 maja 2002 r.);
- w powiecie sztumskim:
  - w gminie Dzierzgoń - Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Dzierzgoń (Uchwała nr XXXVII/368/10 Rady Miejskiej w Dzierzgoniu z dnia 29 kwietnia 2010 r.);
  - w gminie Stary Dzierzgoń – Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stary Dzierzgoń (Uchwała nr I/1/00 Rady Gminy Stary Dzierzgoń z dnia 7 marca 2000 r.);

Wymienione dokumenty opierając się na aktach prawa wyższego rzędu, wyznaczają ramy dla prowadzenia gospodarki leśnej i ochrony ekosystemów leśnych. Określają one również zasady zwiększania lesistości poprzez przeznaczanie gruntów pod zalesienia.

1.2.2 Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Strategia rozwoju turystyki województwa warmińsko-mazurskiego, podobnie jak województwa pomorskiego, zakłada, że ochrona i kontrolowany rozwój posiadanych zasobów naturalnych i kulturowych regionu może stać się symbolem miejsca oferującego produkty turystyczne wysokiej jakości.

Podczas wdrażania produktów turystycznych należy uwzględnić, jako priorytetowe:

- ochronę środowiska i zasobów naturalnych,
- ochronę walorów kulturowych,
- ochronę zdrowia mieszkańców i turystów.

Konieczne będzie przy tym ograniczenie nadmiernej presji ruchu turystycznego na cennych przyrodniczo obszarach oraz niedopuszczanie do przekraczania wielkości chłonności turystycznej i zanieczyszczania środowiska.

Program Ochrony Środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018 oraz Prognozy oddziaływania na środowisko.

Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011 – 2014 – aktualizacja (Uchwała nr 1042/XI/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 Listopada 2009 r.

Programy Ochrony Środowiska w powiatach:

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Iławskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020.

- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kwidzyńskiego na lata 2012 - 2015 z uwzględnieniem lat 2016 – 2019 (Uchwała nr XXI/159/2012 Rady Powiatu Kwidzyńskiego z dnia 24 września 2012 r.)

- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tczewskiego na lata 2012 - 2015 z uwzględnieniem lat 2016 – 2019 (Uchwała nr XXII/138/12 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 29 maja 2012 r.)

1.2.3 Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Województwa warmińsko-Mazurskiego do 2015 roku. Strategia została zaktualizowana do roku 2020 (Uchwała nr XXXIV/474/05 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego).

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (Uchwała nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 r.)

Strategia Rozwoju Powiatu Tczewskiego na lata 2007 – 2020 (Uchwała nr XI/77/07 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 26 czerwca 2007 r.)

Strategia Rozwoju Tczewa do roku 2020 (Uchwała nr XVII/138/2012 Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 26 stycznia 2012 r.)

Aktualizacja Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Kwidzyńskiego (Uchwała nr XXXVI/259/2014 Rady Powiatu Kwidzyńskiego z dnia 31 marca 2014 r).

Strategia Rozwoju Powiatu Iławskiego na lata 2008 – 2015 (Uchwała nr XVI/111/08 Rady Powiatu Iławskiego z dnia 28 lutego 2008 r.)

W strategiach stanowiących instrument prowadzonej polityki rozwoju określono podstawowe kierunki i obszary rozwoju społeczno-gospodarczego:

- rozwój infrastruktury,
- rozwój turystyki,
- wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw,
- wspieranie rolnictwa oraz przetwórstwa żywności i przemysłu drzewnego.

1.2.4 Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Grunty wyłączone z produkcji w Nadleśnictwie Susz nie występują.

1.2.5 Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia

W bieżącym 10-leciu planuje się do zalesień grunty rolne na pow. 12,31 ha w oddziałach 76l,cx, 124a-h, 761h, 763c.

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Susz na lata 2015-2024 nie koliduje z postanowieniami zawartymi w wymienionych powyżej dokumentach i nie zagraża stabilności i trwałości lasu.

1.3 Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

1.3.1 Przynależność do krain przyrodniczo - leśnych i mezoregionów

Obszar zajmowany przez Nadleśnictwo Susz według rejonizacji przyrodniczo – leśnej z 2010 r. położony jest w następujących jednostkach:

Kraina przyrodniczo-leśna: Bałtycka (I)

Mezoregion: Pojezierza Ławskiego (I.24)

Mezoregion: Pojezierza Brodnickiego (I.25)

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego tereny Nadleśnictwa Susz położone są w następujących jednostkach:

megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa (3),

provincia: Niż Środkowoeuropejski (31)

podprovincia: Pojezierza Południowobałtyckie (314-316)

makroregion: Pojezierze Ławskie (314.9)

mezoregion: Pojezierze Ławskie (314.90)

makroregion: Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie (315.1)

mezoregion: Pojezierze Brodnickie (315.12),

mezoregion: Dolina Drwęcy (315.13),

mezoregion: Garb Lubawski (315.15)

1.3.2 Położenie geograficzne i wysokościowe

Położenie geograficzne obszaru w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa zawiera się między 19°53' do 21°15' długości geograficznej wschodniej oraz między 53°34' a 53°56' szerokości geograficznej północnej.

Wzniesienia nad poziomem morza wahają się w granicach 80 m w okolicy Jeziora Bądze do 124 m w okolicy leśniczówki Szwałewo.

1.3.3 Rzeźba terenu

W świetle podziału obszaru Polski na strefy morfogenetyczne Nadleśnictwo Susz zaliczone zostało do obszaru młodogłacialnego, podobszaru wysoczyzn jeziornych (L. Starkel „Geografia Polski” 1999, PWN).

Przeważają tereny równinne lub lekko sfalowane, szczególnie w okolicach licznych jezior i cieków wodnych. Niewielkie wzniesienia charakteryzują się bardzo łagodnymi zboczami.

1.3.4 Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

a) warunki glebowe

Gleby Nadleśnictwa Susz zostały wytworzone z utworów ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. Znaczna część Nadleśnictwa położona jest na równinie sandrowej oraz częściowo na wysoczyźnie polodowcowej zbudowanej głównie z utworów moren dennych i czołowych fazy pomorskiej.

Nadleśnictwo posiada operat glebowo - siedliskowy opracowany przez BUL i GL w Gdyni według stanu na 1.01.2003 r. W operacie szeroko przedstawiono szczegółowe podtypy i gatunki gleb oraz inne zagadnienia związane z tym tematem.

Procentowy udział typów gleb

L.p.	Typ gleby	Udział procentowy [%]
1	2	3
1	Arenosole (SL)	0,05%
2	Czarne ziemie (CZ)	0,22%
3	Gleby brunatne (BR)	11,04%
4	Gleby płowe (P)	4,25%
5	Gleby rdzawe (RD)	67,15%
6	Gleby bielcowe (B)	2,30%
7	Gleby gruntowo glejowe (G)	0,10%
8	Gleby opadowo glejowe (OG)	1,13%
9	Gleby murszowate (MR)	1,27%
10	Gleby mułowe (Mł)	0,15%
11	Gleby torfowe (T)	3,44%
12	Gleby murszowe (M)	7,29%
13	Mady rzeczne (MD)	0,19%
14	Gleby deluwialne (D)	0,64%
15	Gleby kulturoziemne (AK)	0,61%
16	Gleby industrio- i urbanoziemne (AU)	0,17%

b) warunki klimatyczne obszaru Nadleśnictwa

Teren Nadleśnictwa Susz leży na terenie ostatniego zlodowacenia bałtyckiego (stadium pomorskie i poznańskie), dość urozmaiconego pod względem fizjograficznym.

Klimat tego obszaru można scharakteryzować jako pojezierny, odznaczający się cechami przejściowymi od klimatu kontynentalnego do klimatu morskiego, co jest

spowodowane ścieraniem się wielkich mas wilgotnego powietrza napływającego z zachodu z bardziej suchymi ze wschodu (E.Romer „Klimat ziem polskich” 1949).

Według podziału na regiony („Klimat Polski” A. Woś, 1999, PWN) Nadleśnictwo Susz leży w Regionie Dolnej Wisły.

Znaczna powierzchnia jezior powoduje pewne złagodnienie klimatu, zwłaszcza przez zmniejszenie amplitudy temperatur oraz wyraźne podniesienie wilgotności powietrza. Zmienność klimatu wyraża się w znacznych wahaniami temperatury i ilości opadów w tych samych miesiącach różnych lat.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi + 7,9°C. Średnia ilość opadów rocznych waha się w przedziale 600 - 650 mm. Wilgotność względna powietrza wynosi średnio 82%. Średnia ilość dni z opadami wynosi 160 - 170 rocznie. Największa ilość opadów przypada na miesiące letnie, tj. lipiec - sierpień i wynosi średnio 75 mm miesięcznie. Okres wegetacyjny trwa około 160 - 190 dni i znacznie różni się w poszczególnych latach.

Okres wczesnowiosenny charakteryzuje się częstym niedoborem opadów, co stwarza w łatwo przepuszczalnych glebach niekorzystne warunki odnowieniowe zwłaszcza dla rozwoju i wzrostu młodych upraw leśnych.

Dużym zagrożeniem dla nowozakładanych upraw są przymrozki późne (średnio około 14 w roku), szczególnie na siedlisku Lw i LMw, gdzie typ drzewostanu stanowi głównie dąb i świerk.

Panujące zachodnie wiatry często powodują znaczne szkody w drzewostanach w postaci złomów i wywrotów. W ostatnich latach największe zagrożenie ze strony czynników abiotycznych stwarzały huraganowe wiatry w latach 1981 – 1983 oraz śniegołomy w 2006 r.

Warunki klimatyczne obszaru Nadleśnictwa (dane z lat 2003 - 2013)

Rok obserwacji	Stacja	Średnia temperatura [°C]	Temp. Maksymalna [°C]	Temp. Minimalna [°C]	Ilość opadów [mm]	Prędkość wiatru [Km/h]	Deszcz, mżawka	Śnieg, grad	Burze	Mgła	Grad
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003	Elbląg	8.3	12.3	4.0	684.0	9.9	180	59	29	43	10
	Malbork	8.4	12.5	4.4	-	12.8	159	48	20	83	0
2004	Elbląg	8.1	11.8	4.4	737.4	12.0	211	69	30	50	11
	Malbork	9.1	11.9	5.7	-	13.9	127	57	6	37	-
2005	Elbląg	8.7	12.7	4.8	469.7	11.9	142	68	13	35	-
	Malbork	9.3	12.9	5.0	-	12.1	107	50	16	49	-
2006	Elbląg	8.8	12.7	4.9	642.3	11.3	150	46	25	41	6
	Malbork	9.0	12.6	4.9	-	11.5	138	36	28	46	0
2007	Elbląg	9.3	13.2	5.6	858.7	11.7	177	34	22	31	7
	Malbork	9.6	13.3	5.8	-	13.5	162	25	30	39	-
2008	Elbląg	9.2	13.0	5.5	658.1	10.7	186	30	21	28	9
	Malbork	9.3	13.0	5.5	-	13.2	166	20	24	41	-
2009	Elbląg	8.4	12.4	4.5	662.4	11.1	169	55	24	40	8
	Malbork	8.5	12.5	4.4	-	12.4	153	43	22	58	0
2010	Elbląg	7.3	11.3	3.3	630.9	11.6	146	77	23	31	3
	Malbork	7.3	11.1	3.2	-	12.6	144	72	20	58	1
2011	Elbląg	8.8	12.9	5.0	650.4	11.6	172	38	23	35	0
	Malbork	8.8	12.7	4.7	-	13.9	154	24	24	63	-
2012	Elbląg	8.2	12.2	4.1	674.6	11.5	220	66	35	46	13
	Malbork	8.2	12.0	4.1	-	12.5	178	48	26	47	2
2013	Elbląg	7.8	11.1	4.6	754.8	14.1	184	74	27	73	2
	Malbork	8.0	11.7	4.0	-	12.0	141	44	16	39	-
Średnia		8.6	12.4	4.7	674.8	12.2	162	49	23	46	5

c) warunki wodne

Na obszarze Nadleśnictwa Susz występuje jeden z czterech obszarów zlewni dopływów rzeki Wisły. W ramach tego obszaru na terenie Nadleśnictwa występują cztery z kilkudziesięciu pól podstawowych tej zlewni. (Podział hydrograficzny Polski - Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Warszawa 1983 r.). Są to następujące pola podstawowe:

- pole „Drwęcy” ze zlewnią elementarną Jeziora Jeziorak,
- pole „Więszych dopływów Wisły między Wdą a Nogatem” ze zlewnią elementarną rzeki Osy i Gardei oraz Jeziora Trupel,

- pole „Zalewu Wiślanego od Mierzei Wiślanej do Nogatu i Nogat” ze zlewniami elementarnymi rzeki Liwy,

- pole „Elblągu” ze zlewniami elementarnymi rzeki Dzierzgoń i Jeziora Gembin.

Większe ciek w obszarze Nadleśnictwa to rzeki: Dzierzgoń, Liwa, Gardeja i Osa. Rzeki Liwa, Gardeja i Osa mają źródła na terenie Nadleśnictwa, rzeka Dzierzgoń natomiast poza jego terenem.

1.3.5 Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew

Charakterystykę typów siedliskowych lasu przedstawiają następujące tabele zamieszczone w części tabelarycznej elaboratu:

Tabela II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji.

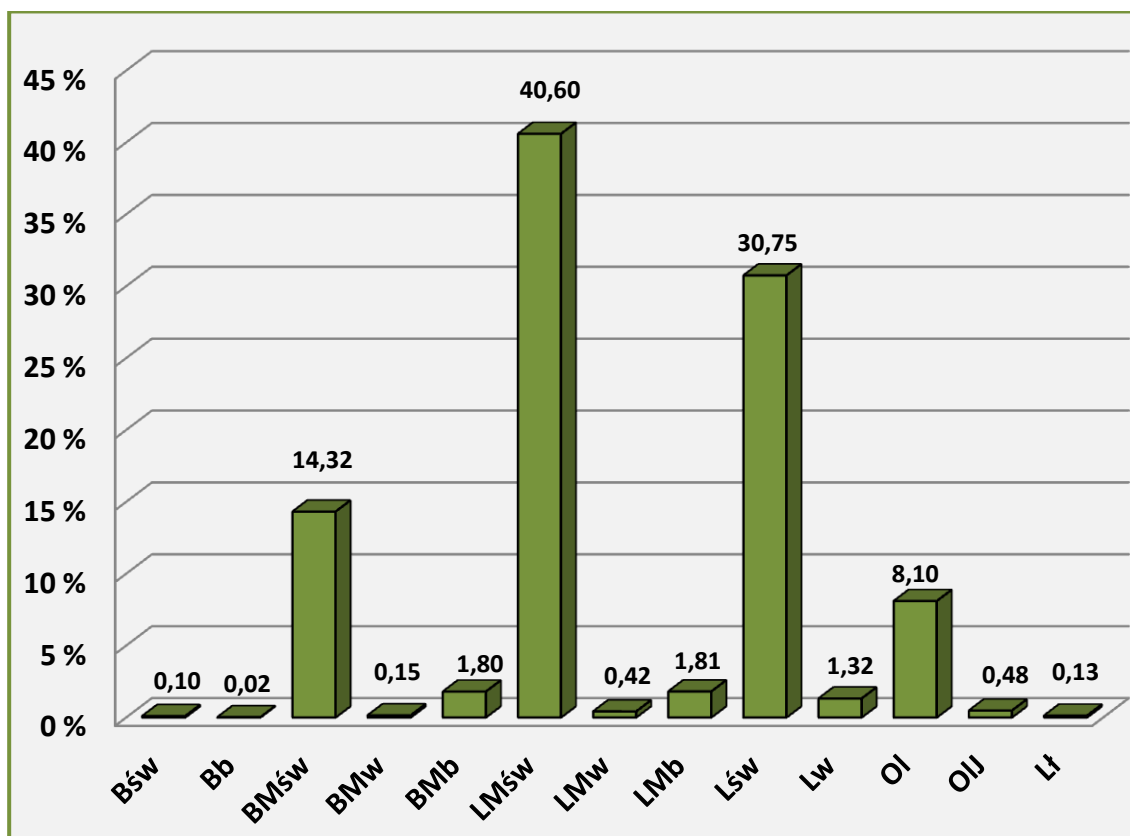
Tabela IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.

Tabela Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Tabela Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu

TSL	Nadleśnictwo	
	Pow.	%
1	2	3
Bśw	21,43	0,10
Bb	4,98	0,02
BMśw	3084,41	14,32
BMw	31,83	0,15
BMb	386,75	1,80
LMśw	8746,26	40,60
LMw	91,51	0,42
LMb	389,31	1,81
Lśw	6624,95	30,75
Lw	284,80	1,32
OI	1744,45	8,10
OIJ	104,10	0,48
Lł	27,54	0,13
Razem	21542,32	100,00

Udział procentowy siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie

Dominującym typem siedliskowym w Nadleśnictwie jest LM5w (40,60%) oraz L5w (30,75%).

Siedliska borowe zajmują 16,39% natomiast lasowe i olesy 83,61% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

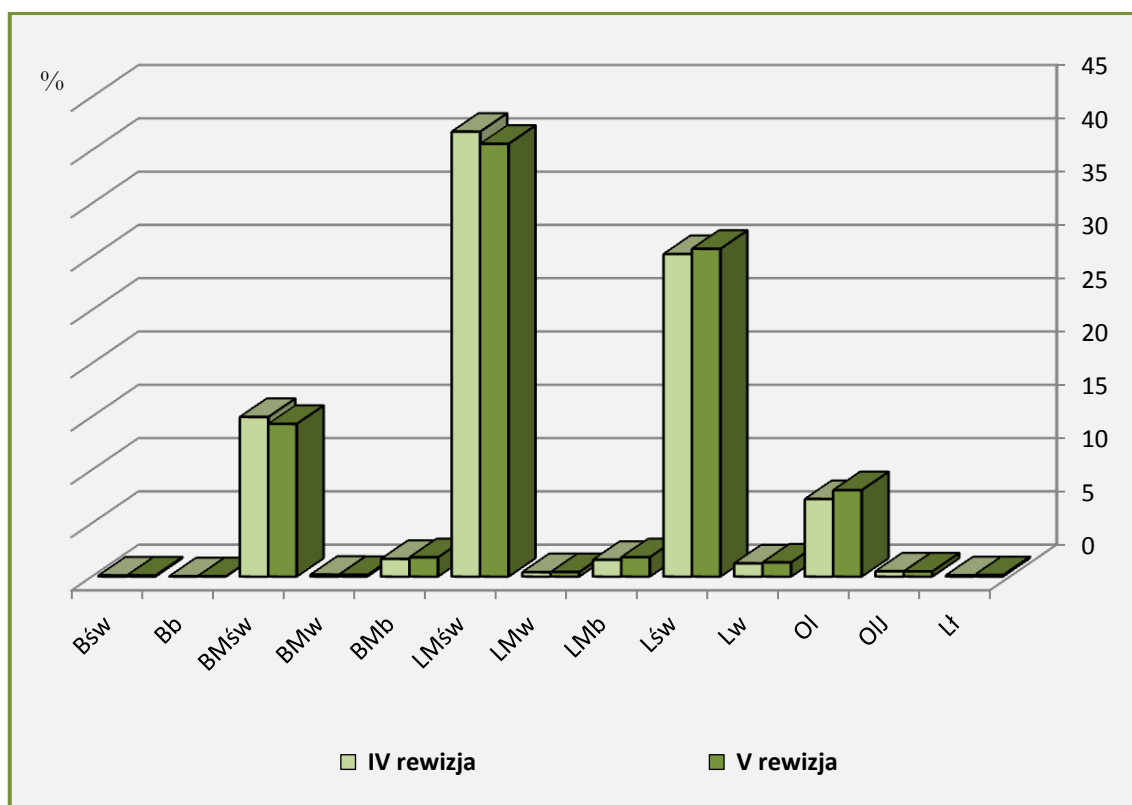
Przyjmując za kryteria różne warunki wilgotnościowe, siedliska zajmują:

suche	- 0,00 %	powierzchni	0,00 ha
świeże	- 85,77 %	powierzchni	18 477,05 ha
wilgotne	- 1,89 %	powierzchni	408,14 ha
bagienne	- 12,34 %	powierzchni	2 657,13 ha

Zmiany powierzchni siedliskowych typów lasu dla całego Nadleśnictwa między IV a V rewizją urządzenia lasu przedstawia niżej zamieszczone zestawienie i diagram:

Zmiany powierzchni siedliskowych typów lasu między IV i V rewizją

TSL	Razem IV rewizja		Razem V rewizja		Różnica
	Pow.	%	Pow.	%	Pow.
1	2	3	4	5	6
Bśw	21,10	0,10	21,43	0,10	+0,33
Bb	4,34	0,02	4,98	0,02	0,64
BMśw	3147,19	14,97	3084,41	14,32	- 62,78
BMw	34,67	0,17	31,83	0,15	- 2,84
BMb	346,10	1,65	386,75	1,80	40,65
LMśw	8772,84	41,74	8746,26	40,60	- 26,58
LMw	86,86	0,41	91,51	0,42	4,65
LMb	329,69	1,57	389,31	1,81	59,62
Lśw	6361,18	30,26	6624,95	30,75	263,77
Lw	257,79	1,23	284,80	1,32	27,01
OI	1527,99	7,27	1744,45	8,1	216,46
OII	103,95	0,49	104,10	0,48	0,15
Lł	26,21	0,12	27,54	0,13	1,33
Razem	21 019,91	100,00	21542,32	100,00	+522,41

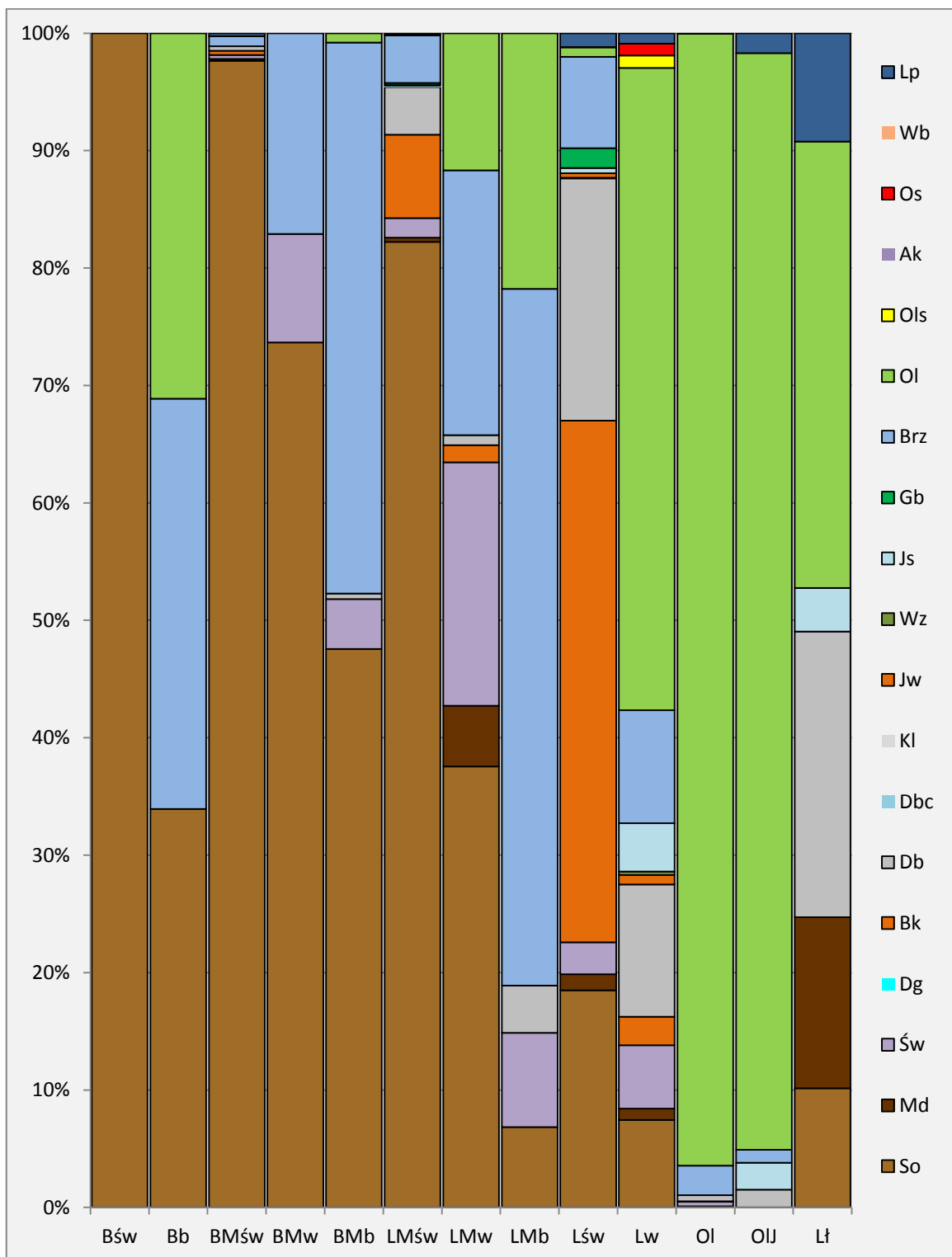

Zmiany udziału procentowego siedliskowych typów lasu między IV a V rewizją

Udział powierzchniowy i procentowy drzewostanów wg gatunków panujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu przedstawiono w zestawieniu i na diagramie.

Powierzchnia i udział procentowy gatunków panujących w siedliskowych typach lasu

STL		So	Sob	Md	Św	Dg	Bk	Db	Dbs	Dbb	Dbc	Kl	Jw	Wz	Js	Gb	Brz	Ol	Ols	Ak	Os	Wb	Lp	Razem
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Bśw	ha	21,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,43
	%	100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100,00
Bb	ha	1,69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,74	1,55	-	-	-	-	-	4,98
	%	33,94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34,94	31,12	-	-	-	-	-	100,00
BMśw	ha	2994,90	2,54	4,88	10,57	-	11,00	11,97	-	-	-	-	-	-	-	-	26,23	-	-	-	0,25	-	7,79	3070,13
	%	97,56	0,08	0,16	0,34	-	0,36	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	0,85	-	-	-	0,01	-	0,25	100,00
BMw	ha	23,45	-	-	2,94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,44	-	-	-	-	-	-	31,83
	%	73,67	-	-	9,24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,09	-	-	-	-	-	-	100,00
Bmb	ha	172,89	-	-	15,43	-	-	1,73	-	-	-	-	-	-	-	-	170,55	2,88	-	-	-	-	-	363,48
	%	47,56	-	-	4,25	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-	-	46,92	0,79	-	-	-	-	-	100,00
LMśw	ha	7159,21	-	30,39	144,60	-	619,52	333,10	4,91	12,8	11,7	-	3,61	-	0,18	16,52	351,59	7,15	-	-	-	-	9,46	8704,74
	%	82,24	-	0,35	1,66	-	7,12	3,84	0,06	0,15	0,13	-	0,04	-	0,00	0,19	4,04	0,08	-	-	-	-	0,11	100,00
LMw	ha	34,36	-	4,73	18,98	-	1,33	0,78	-	-	-	-	-	-	-	-	20,65	10,68	-	-	-	-	-	91,51
	%	37,55	-	5,17	20,74	-	1,45	0,85	-	-	-	-	-	-	-	-	22,57	11,67	-	-	-	-	-	100,00
Lmb	ha	25,11	-	-	29,49	-	-	14,77	-	-	-	-	-	-	-	-	217,75	79,90	-	-	-	-	-	367,02
	%	6,84	-	-	8,03	-	-	4,02	-	-	-	-	-	-	-	-	59,34	21,77	-	-	-	-	-	100,00
Lśw	ha	1223,23	-	90,70	181,03	0,69	2939,81	1325,54	23,39	16,28	-	3,54	25,95	0,76	28,96	110,95	515,33	52,83	-	0,34	0,29	1,01	79,03	6619,66
	%	18,48	-	1,37	2,73	0,01	44,42	20,02	0,35	0,25	-	0,05	0,39	0,01	0,44	1,68	7,78	0,80	-	0,01	0,00	0,02	1,19	100,00
Lw	ha	20,48	-	2,67	14,88	-	6,69	30,99	-	-	-	-	2,22	0,81	11,31	-	26,47	150,58	2,89	-	2,81	-	2,46	275,46
	%	7,44	-	0,97	5,41	-	2,43	11,26	-	-	-	-	0,81	0,29	4,11	-	9,62	54,70	1,05	-	1,02	-	0,89	100,00
Ol	ha	1,48	-	-	5,72	-	0,78	7,87	-	-	-	-	-	-	-	-	39,24	1486,75	-	-	-	-	0,71	1542,55
	%	0,10	-	-	0,37	-	0,05	0,51	-	-	-	-	-	-	-	-	2,54	96,38	-	-	-	-	0,05	100,00
OIJ	ha	-	-	-	-	-	-	-	1,55	-	-	-	-	-	2,35	-	1,14	95,77	-	-	-	-	1,73	102,54
	%	-	-	-	-	-	-	-	1,51	-	-	-	-	-	2,29	-	1,11	93,40	-	-	-	-	1,69	100,00
Lł	ha	2,24	-	3,22	-	-	-	5,38	-	-	-	-	-	-	0,82	-	-	8,40	-	-	-	-	2,04	22,10
	%	10,14	-	14,57	-	-	-	24,34	-	-	-	-	-	-	3,71	-	-	38,01	-	-	-	-	9,23	100,00
Ogółem	ha	11680,47	2,54	136,59	432,64	0,69	3579,13	1732,13	29,85	29,08	11,70	3,54	31,78	1,57	43,62	127,47	1376,13	1896,49	2,89	0,34	3,35	1,01	103,22	21217,23
	%	55,04	0,01	0,64	2,00	0,00	16,87	8,16	0,14	0,14	0,06	0,02	0,15	0,01	0,21	0,60	6,49	8,94	0,01	0,00	0,02	0,00	0,49	100,00

Procentowy udział gatunków panujących w siedliskowych typach lasu

Z powyższego wykresu wynika, że na siedliskach lasowych występuje za dużo sosny i brzozy na niekorzyść dębu i innych gatunków liściastych.

Charakterystykę udziału powierzchniowego gatunków rzeczywistych na poszczególnych siedliskach wyrażonego w % przedstawia niżej zamieszczone zestawienie sporządzone na podstawie tabeli nr Va.

Udział procentowy gatunków rzeczywistych w siedliskowych typach lasu

Ga- tu- nek	Typ siedliskowy lasu													R-m
	Bśw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	OI	OIJ	Lł	
	Udział procentowy %													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Nadleśnictwo Susz														
So	100,00	33,53	84,71	61,32	38,62	60,28	32,95	6,56	14,47	4,95	0,34	0,29	5,88	42,71
Sob	-	-	0,04	-	-	0,00	-	-	-	-	-	-	-	0,01
Sow	-	-	-	-	-	0,00	-	-	-	-	-	-	-	0,00
Md	-	-	0,90	0,79	0,10	1,95	4,20	0,06	2,85	1,50	0,05	-	7,24	1,87
Św	-	-	3,03	18,00	6,76	4,81	19,55	6,64	3,59	5,46	1,18	1,35	3,30	4,04
Jd	-	-	-	-	-	0,00	-	-	0,04	-	-	-	-	0,01
Dg	-	-	-	-	-	0,00	-	-	0,01	-	-	-	1,76	0,01
Cis	-	-	-	-	-	0,00	-	-	-	-	-	-	-	0,00
Bk	-	-	5,36	-	0,40	15,83	1,31	0,24	38,74	3,69	0,20	0,39	0,86	19,44
Db	-	-	2,63	-	1,67	8,04	3,18	3,94	19,28	9,40	0,80	1,40	23,26	10,02
Dbs	-	-	0,12	-	-	0,17	0,28	-	0,70	0,23	0,01	2,71	-	0,32
Dbb	-	-	0,05	-	-	0,13	-	-	0,19	-	-	-	-	0,12
Dbc	-	-	0,03	-	-	0,10	-	-	0,03	-	-	-	-	0,06
Kl	-	-	-	-	-	0,10	-	-	0,14	0,17	-	-	2,08	0,09
Jw	-	-	0,00	-	-	0,12	0,08	-	0,95	0,91	0,03	0,75	5,25	0,37
Wz	-	-	-	-	-	0,01	-	-	0,04	0,48	0,04	0,15	-	0,02
Js	-	-	-	-	-	0,01	-	0,20	0,52	4,64	0,25	5,43	1,86	0,28
Gb	-	-	-	-	-	1,09	-	-	3,68	0,21	0,10	-	0,86	1,61
Brz	-	38,56	2,82	19,89	49,14	6,18	25,73	55,70	8,12	12,02	6,56	3,66	-	8,08
OI	-	27,91	0,01	-	2,86	0,29	12,26	25,17	1,76	52,83	90,06	82,28	42,94	8,89
OIs	-	-	-	-	-	0,00	-	-	-	1,16	0,18	-	-	0,03
Ak	-	-	-	-	-	0,01	-	-	0,01	-	-	-	-	0,01
Tp	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	-	-	-	-	0,00
Os	-	-	0,01	-	0,45	0,03	0,46	1,33	0,12	-	0,09	0,05	-	0,10
Wb	-	-	-	-	-	-	-	-	0,01	-	0,02	-	-	0,00
Lp	-	-	0,29	-	-	0,85	-	0,16	4,75	1,70	0,09	1,54	4,71	1,91
R-m	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Na powyższym zestawieniu widać, że gama gatunków rzeczywistych występujących na poszczególnych siedliskach jest dość szeroka, a udział gatunków liściastych wynosi 51,35%. Różnice pomiędzy IV a V rewizją w udziale gatunków rzeczywistych w drzewostanach Nadleśnictwa są niewielkie.

1.3.6 Zanieczyszczenia powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Grunty Nadleśnictwa Susz są położone w znacznym oddaleniu od dużych miast. Nieliczne zakłady przemysłowe znajdujące się w zasięgu, bądź w okolicy mogą oddziaływać na zanieczyszczenie powietrza.

Dodatковым źródłem tlenków azotu na omawianym terenie jest komunikacja samochodowa i ogrzewanie mieszkań, a dwutlenku siarki paleniska przemysłowe i domowe spalające paliwa stałe, zwłaszcza węgiel kamienny. Z uwagi na brak jednolitej metodyki przyjęto zerową strefę uszkodzenia lasu. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących (Tab. 7) znajduje się w tabelarycznej części elaboratu.

1.3.7 Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Komisja Założeń Planu przyjęła następujące typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu mając na uwadze TD dla siedlisk „naturowych”.

TD i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Siedlisko	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy uprawy
1	2	3
BŚw	So	So 80 i inne 20
Bb	So	So 90 i inne 10
BMŚw	So	So 80 i inne 20
	Brz-So	So 50, Brz 30 i inne 20
	Db-So	So 60, Db 30 i inne 10
BMw	So-Św	Św 60, So 30 i inne 10
	Brz-So	So 60, Brz 30 i inne 10
	Brz-Św	Św 50, Brz 30 i inne 20
BMb	So	So 80 i inne 20
	So-Brz	Brz 50, So 30 i inne 20
	Św-Brz	Brz 50, Św 30 i inne 20
LMŚw	Db-Bk-So	So 40, Bk 30, Db 20 i inne 10
	Db-So-Bk	Bk 50, So 20, Db 20 i inne 10
	Bk-Brz-Db	Db 40, Brz 30, Bk 20 i inne 10
	Db-Brz-Bk	Bk 40, Brz 30, Db 20 i inne 10
	So-Db	Db 50, So 40 i inne 10
	Db-So	So 60, Db 30 i inne 10
	Św-Db	Db 50, Św 30 i inne 20
LMw	So-Db	Db 50, So 40 i inne 10
	So-Św	Św 50, So 40 i inne 10
	Db-Św-So	So 40, Św 30, Db 20 i inne 10
	Lp-Gb-Db	Db 50, Gb 20, Lp 20 i inne 10

L Mb	Brz-Ol	Ol 60, Brz 30 i inne 10
L Św	Db-Bk	Bk 50 Db 30 i inne 20
	Bk-Db	Db 50, Bk 30 i inne 20
	Bk	Bk 80 i inne 20
	Św-Db	Db 50, Św 30 i inne 20
	Lp-Gb-Db	Db 50, Gb 20, Lp 20 i inne 10
	Db	Db 80 i inne 20
L w	Db	Db 80 i inne 20
	Js-Db	Db 60, Js 30 i inne 10
L ł	Js-Db	Db 60, Js 30 i inne 10
Ol	Ol	Ol 90 i inne 10
	Brz-Ol	Ol 50, Brz 40 i inne 10
OlJ	Ol-Js	Js 60, Ol 30 i inne 10
	Ol	Ol 80 i inne 20

Do czasu ustąpienia choroby naczyniowej jesiona, w zamian do składu gatunkowego upraw należy wprowadzać inne gatunki liściaste o zbliżonych wymaganiach siedliskowych (wiąz, olcha).

W uzasadnionych przypadkach na wniosek leśniczego, nadleśniczy jest upoważniony do zmiany TD przypisanego do pododdziału na inny w ramach tego samego TSL.

Porównanie typów drzewostanów pomiędzy poszczególnymi rewizjami urządzania lasu

TSL	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja
1	2	3	4	5	6
B Św	So	So	So	So	So
B b	Brz-So	So	So	So	So
BM Św	Db-Św-So	Św-So	Bk-So	Bk-So	So Brz-So Db-So
BM w	So-Św	So-Św	So-Św Św-So	So-Św Św-So Brz-So Brz-So-Św	So-Św Brz-So Brz-Św
BM b	-	So-Św	So-Św	So-Św So Św-So-Brz	So So-Brz Św-Brz
LM Św	Bk-Św-So So-Db-Św	So-Bk	So-Bk Db-So	Db-So-Bk Lp-So-Bk Lp-So-Db Db-Bk-So	Db-So So-Db Db-Bk-So Bk-Brz-Db Db-Bk-Brz Św-Db Db-So-Bk
LM w	-	So-Db So-Św	So-Db So-Św	So-Db So-Św Brz-So-Św	So-Db So-Św Db-Św-So Lp-Gb-Db

LMb	-	OI	OI	OI	Brz-OI
Lśw	Św-Db-Bk	Św-Db Gb-Bk	Db-Bk Lp-Bk	Db-Bk Lp-Bk Bk Bk-Db So-Db-Bk	Św-Db Bk-Db Db Bk Lp-Gb-Db Db-Bk
Lw	Św-Js-Db	Js-Db	Db	Db	Db Js-Db
OI	Brz-OI	OI	OI	OI	OI Brz-OI
OIJ	OI-Js	OI-Js	OI-Js	OI-Js	OI-Js OI
Lł	-	-	Js-Db	Js-Db Db Db-Js Tpb-Tpc-Tpsz Wbb-Wbkr	Js-Db

Z analizy powyższego zestawienia wynika, że doskonaląc gospodarkę leśną starano się urozmaicić składy gatunkowe drzewostanów na poszczególnych siedliskach, głównie żyźniejszych.

1.3.8 Charakterystyka walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9.03.2004 r. Nadleśnictwo Susz położone jest w 157 regionie pochodzenia leśnego materiału podstawowego, z wyjątkiem gm. Zalewo – region 106.

Wyłączone drzewostany nasienne Dbs w Nadleśnictwie występują w oddz. 172 m,n na powierzchni 2,68 ha.

Gospodarcze drzewostany nasienne przyjęto w projekcie planu u.l. zgodnie z decyzją nr 831 /KRLMP/07 o leśnym materiale podstawowym będącym w zarządzie Nadleśnictwa Susz. Utworzono je dla So, Bk, Dbs, Dbb, OI i Lp na powierzchni 726,90 ha.

Na potrzeby Nadleśnictwa zarejestrowano w rejestrze prowadzonym przez BNL 8 źródeł nasion dla Ak, Brzo, Lps, Lp, Jw, Kl, Gb i Czp.

Na gruntach Nadleśnictwa Susz zainwentaryzowano 8 sztuk drzew matecznych sosny zwyczajnej.

Nadleśnictwo posiada pięć bloków upraw pochodnych sosny zwyczajnej zlokalizowany w oddz. 228-234, 301-304, 330-333, 504-506, 537, 548-550, 619-620, 628-630, 638-639, 647-648, o łącznej powierzchni 600,56 ha. Poza tym część upraw pochodnych występuje jeszcze w rozproszeniu po całym Nadleśnictwie.

W trakcie bieżących prac taksacyjnych zainwentaryzowano plantacje nasienne występujące na pow. 62,29 ha w oddz.: 122f, 456j, 457d,g,i, 492 c,d, 493d oraz plantację drzew szybkorosnących modrzewia w oddz. 609 I – 4,54 ha.

Bazę materiału sadzeniowego stanowią szkółki leśne położone w leśnictwie Bornice w oddz. 85f, 92b,c 93a,c,d o łącznej powierzchni 9,21 ha.

1.3.9 Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

a) walory przyrodnicze

Tworzenie obszarów chronionych reguluje Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 r. (Dz. U. nr 92 poz. 880) oraz wcześniejsze akty prawne (Ustawa o ochronie przyrody z 19.10.1991 r. z późniejszymi zmianami).

Na mocy rozporządzenia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr 21 z dnia 14 kwietnia 2003 r. zostały utworzone 4 obszary chronionego krajobrazu:

- Obszary Chronionego Krajobrazu Pojezierza Iławskiego
- Obszary Chronionego Krajobrazu Rzeki Liwy
- Obszary Chronionego Krajobrazu Jeziora Goryńskiego
- Obszary Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Susz występują: 3 obszary Natura 2000.

- OSOP- Lasy Iławskie – PLB 280005
- SOOS – Ostoja Iławska – PLH 280053
- SOOS – Aleje Pojezierza Iławskiego – PLH 280051

Dla obszaru PLH 280051 utworzono plan zadań ochronnych, który został ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Aleje Pojezierza Iławskiego PLH280051, opublikowane 4 grudnia 2014 r. w Dzienniku Urzędowym województwa warmińsko-mazurskiego, poz. 3974.

W zasięgu terytorialnym znajdują się 3 rezerваты przyrody. Zostały one utworzone na mocy:

- Jezioro Gaudy – utworzony Zarządzeniem MLiPD z dn. 23.01.1957 r.,
- Jasne – utworzony Zarządzeniem MOŚZNiL z dn. 1.07.1988 r.,
- Czerwica – utworzony Zarządzeniem MLiPD z dn. 28.09.1957 r.,

Z pośród niżej wymienionych rezerwatów tylko rezerwat „Jasne” posiada plan ochrony obowiązujący do 31.12.2015 r.

Zasięgi wymienionych obszarów i rezerwatów znalazły się na mapie walorów przyrodniczo-kulturowych Nadleśnictwa. Szczegółowe ich omówienie, jak i pozostałych walorów przyrodniczych (listy roślin i zwierząt chronionych, pomników przyrody, zabytków itp.) zostało zamieszczone w opracowaniu „Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa”.

b) zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia abiotyczne

Szczegółowe zagrożenia i zjawiska kłękowe z przyczyn abiotycznych zostały omówione w pkt. 1.3.4 (Warunki klimatyczne) oraz pkt. 3.2.3 (Omówienie kierunkowych zadań z zakresu ogólnej ochrony lasu) niniejszego elaboratu, a także w „Analizie gospodarki leśnej Nadleśnictwa Susz”. W chwili obecnej największe zagrożenie stwarzają huraganowe wiatry, nagłe spadki temperatury (przymrozki wiosenne), nadmierne opady śniegu oraz wiosenne długotrwałe podtapianie drzewostanów na siedliskach wilgotnych i bagiennych.

Podtopienia i zalania

L.p.	Czynnik	Rok	Powierzchnia występowania w ha	
			do 20 l.	powyżej 20 l.
1	2	3	4	5
1.	Woda	2005	2	9
		2007	3,8	20,8
		2009	3,8	20,8
		2010	3,8	-
		2011	5,9	24,6
		2012	6,2	90,4
		2013	10,8	48,9

Zagrożenia biotyczne

Występowanie szkodników owadzych

L.p.	Gatunek	Rok	Powierzchnia w ha	
			występowanie	ograniczanie
1	2	3	4	5
1.	Krobik modrzewowiec	2009	2,0	-
		2010	2,0	-
		2011	1,0	-
		2013	15	-
2.	Opiętki	2006	77	50
		2007	25	25
		2009	10	10
		2011	2	-
		2012	65	-
		2013	101	-
		2014	51,7	-
3.	Jesionowce	2012	60	-
		2013	60	-
4.	Zwójki i miernikowce dębowe	2005	40	-
		2006	45	-
		2009	30	-

Szczegółowo ten typ zagrożeń omówiono w pkt. 3.2.3 (Omówienie kierunkowych zadań z zakresu ogólnej ochrony lasu) niniejszego elaboratu, „Analizie gospodarki leśnej” (pkt. 7.3.) oraz „Informacji ZOL” (pkt. 7.5.). W Nadleśnictwie Susz nie występują centra gradacyjne owadów. Według kart meldunkowych najczęściej występującymi szkodnikami owadziemi były: opiętki, które jako jedyne wymagały ograniczania ich występowania, jesionowce, krobik modrzewowiec oraz zwójki i miernikowce dębowe. Wśród szkodników upraw i szkółek leśnych najdotkliwiej dały się odczuć szeliniaki, pędraki chrabąszczy, hurmak olchowiec a także gryzonie. Z powodu porolnego charakteru części drzewostanów Nadleśnictwa wśród szkodników grzybowych przeważał korzeniowiec wieloletni. Sporym problemem jest także występowanie opieńki miodowej, a w młodszych drzewostanach osutki sosnowej. Nie sposób nie wspomnieć tu o zamieraniu gatunków liściastych, głównie dębu i jesionu. Dokładnie opisują to tabele poniżej sporządzone na podstawie zestawienia przygotowanego przez ZOL w Olsztynie.

Występowanie szkodników upraw i szkótek leśnych

L.p.	Gatunek	Rok	Powierzchnia w ha	
			występowanie	ograniczenie
1	2	3	4	5
1.	Pędraki chrabąszczy	2005	2,09	2,09
		2006	17	17
2.	Szelineki	2005	17	17
		2007	3,85	3,85
		2008	7,68	7,68
		2009	36,93	36,93
		2010	54	54
		2011	71	71
		2012	69,35	69,35
		2013	26,77	26,77
		2014	7,53	-
		3.	Hurmak olchowiec	2005
2006	12			-
2007	5,8			5,8
2008	3,71			3,71
2010	10			-
2011	8,1			-
2012	4,9			-
4.	Gryzonie	2013	3	-
		2005	8	5,6
		2006	4	2
		2007	2	-
		2008	4	4
		2010	4,5	-
		2011	2,9	-
		2013	27,8	-
2014	2,2	-		

Występowanie patogenicznych grzybów

L.p.	Nazwa grzyba	Rok	Powierzchnia występowania w ha	
			do 20 l.	powyżej 20 l.
1	2	3	4	5
1.	Osutka sosnowa	2005	10	-
		2006	10	-
		2007	16,03	-
		2008	20,03	-
		2009	24,63	-
		2010	17,03	-
		2011	27,87	10
		2012	38,63	2,5
		2013	43,63	25

L.p.	Nazwa grzyba	Rok	Powierzchnia występowania w ha	
			do 20 l.	powyżej 20 l.
1	2	3	4	5
2.	Mączniak dębowy	2005	67	-
		2006	10	-
		2007	54,1	-
		2008	46	-
		2010	83,05	-
		2011	16,25	14
		2012	92,23	10
		2013	90,06	-
		2014	41,83	-
3.	Rdza kory wejmutki	2007	-	2
		2008	-	2
		2009	-	0,5
		2011	-	2
4.	Opieńka miodowa	2005	200	-
		2006	23	100
		2007	27	200
		2008	27	250
		2009	31	15
		2010	31	-
		2011	35	200
		2012	38	15
		2013	51	15
5.	Korzeniowiec wieloletni	2005	30	300
		2006	20	655
		2007	13	123
		2008	3	37
		2009	51	204
		2010	51	92
		2011	10	97
		2012	39	80
		2013	15	42
		2014	-	30
6.	Zamieranie dębów	2006	-	180
		2007	30	190
		2008	14	90
		2009	-	40
		2010	-	25
7.	Zamieranie jesionów	2006	-	49
		2007	16	98,9
		2008	10	87,9
		2009	-	108,2
		2010	-	41,8
		2011	-	67

L.p.	Nazwa grzyba	Rok	Powierzchnia występowania w ha	
			do 20 l.	powyżej 20 l.
1	2	3	4	5
8.	Zamieranie brzozy	2006	-	17
		2012	-	5
		2013	-	25
		2014	-	1,48
9.	Zamieranie buka	2007	-	100
		2010	-	25
		2011	-	25
		2012	-	25
		2013	-	25
10.	Zamieranie olszy	2007	-	9
		2008	-	9
		2013	16	15
		2014	8,62	0,36

Szkody powodowane przez bobry

L.p.	Gatunek	Rok	Pow. występowania
1	2	3	4
1.	Bóbr europejski	2005	7,2
		2006	7,0
		2007	26,2
		2008	35,6
		2009	6,5
		2010	7,5
		2011	34,8

Ilość pozyskanego posuszu iglastego i wywrotów iglastych ogółem wyniosło:

- w 2005 r. -	10 999	m ³ ,	- w 2010 r. -	5 864	m ³ ,
- w 2006 r. -	8 694	m ³ ,	- w 2011 r. -	8 030	m ³ ,
- w 2007 r. -	128 253	m ³ ,	- w 2012 r. -	11 281	m ³ ,
- w 2008 r. -	25 081	m ³ ,	- w 2013 r. -	3 949	m ³ ,
- w 2009 r. -	7 474	m ³ ,	- w 2014 r. -	7 573	m ³ ,

Ilość pozyskanego posuszu świerkowego ogółem wyniosło:

- w 2005 r. -	1 787	m ³ ,	- w 2010 r. -	1 904	m ³ ,
- w 2006 r. -	4 777	m ³ ,	- w 2011 r. -	2 525	m ³ ,
- w 2007 r. -	3 266	m ³ ,	- w 2012 r. -	2 941	m ³ ,
- w 2008 r. -	5 102	m ³ ,	- w 2013 r. -	2 165	m ³ ,
- w 2009 r. -	2 443	m ³ ,	- w 2014 r. -	3 583	m ³ ,

Stan zwierzyny w Nadleśnictwie wydaje się być optymalny. Szkody przez nią wyrządzane są gospodarczo znośne, lecz niektóre powierzchnie są narażone na bardzo dużą penetrację jeleniowatych, głównie łośi. W takich przypadkach należy wziąć pod uwagę groźbę tych powierzchni, choć nie zawsze udaje się w ten sposób osiągnąć pożądany skutek. W niektórych miejscach można zauważyć zahamowanie odpływu wód powierzchniowych spowodowane działalnością bobrów.

Zagrożenia antropogeniczne

Analizując dane o zanieczyszczeniach powietrza należy stwierdzić, że lasy Nadleśnictwa Susz nie są zagrożone z tej strony. Zanieczyszczenia NO₂ i SO₂ występują w stężeniach poniżej dopuszczalnych norm. Temat ten, został szczegółowo omówiony w Programie Ochrony Przyrody.

Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi miejscowości w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa jest uregulowana. Problem natomiast stanowią turyści pozbywający się odpadów w okolicznych lasach. Większe zanieczyszczenie lasu odpadami występuje także w okresie wzmożonego zbioru płodów runa leśnego.

Pewnym zagrożeniem dla lasów Nadleśnictwa są drogi: krajowa nr 16 oraz wojewódzkie nr 515, 519, 520 i 521.

Osobnym problemem jest zagrożenie pożarowe, szczegółowo omówione w pkt. 3.2.3. (kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej). Lasy Nadleśnictwa Susz nie są szczególnie narażone na powstanie pożarów zarówno ze strony przypadkowych zaproszeń, przyczyn atmosferycznych jak i celowych podpaień.

1.4 Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

1.4.1 Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa

a) ocena ekonomiczna regionu

Lasy Nadleśnictwa Susz położone są na obszarze rolniczym. Miastami występującymi po części w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa to: Susz, Prabuty, Kisielice i Zalewo. Terenami najbardziej zagrożonymi, choć w niewielkim stopniu na działanie przemysłu są grunty w granicach miast i bezpośrednio z nimi sąsiadujące.

Zdecydowana większość użytków rolnych znajduje się w posiadaniu rolników indywidualnych, a tylko niewielka część stanowi własność Skarbu Państwa.

Charakterystyka regionu (całe gminy)

Powiat Gmina	Powierzchnia w ha	Ludność	Powierzchnia lasów N-ctwa w ha	Powierzchnia lasów ogółem w ha	Lesistość (%)
1	2	3	4	5	6
Województwo warmińsko-mazurskie					
Powiat iławski	111005	39084	16828,94	33451,14	30,1
Gmina Iława	42421	12855	4689,46	17899,02	42,2
Gmina Kiszelice	16949	3982	2129,38	2304,84	13,6
Miasto Kiszelice	337	2155	1,19	2,47	0,7
Gmina Susz	25238	7347	7807,65	7952,98	31,5
Miasto Susz	667	5717	147,45	145,16	21,8
Gmina Zalewo	24571	4817	2047,83	5139,97	20,9
Miasto Zalewo	822	2211	5,98	6,70	0,8
Województwo pomorskie					
Powiat kwidziński	19713	13278	887,93	1196,52	6,1
Gmina Prabuty	18984	4476	850,29	4130,30	21,8
Miasto Prabuty	729	8802	37,64	66,22	9,1
Powiat sztumski	40443	11825	4392,63	6290,26	15,6
Gmina Dzierzgoń	12713	3915	22,90	386,95	3,0
Gmina Mikołajki Pomorskie	9160	3760	4,80	1278,36	14,0
Gmina Stary Dzierzgoń	18570	4150	4364,93	4624,95	24,9
Ogółem	171161	64187	22109,50	40937,92	23,9

W gminach będących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Susz znajduje się 40 937,92 ha lasów, w tym w zasięgu terytorialnym lasy Nadleśnictwa 22 109,50 ha oraz osób fizycznych 1 202,10 ha. Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 790,9 km² a lesistość tego obszaru rzędu 29,5% jest większa od średniej krajowej wynoszącej 28,8% jak i średniej w RDLP – 28,1%.

Powyższe dane wg gmin zawarte są w zestawieniu powierzchni lasów (pkt. 1.1.1.).

Głównymi odbiorcami drewna wielko- i średniowymiarowego z Nadleśnictwa Susz są:

- PPH Tor-Pal Sp. z o.o.
- PPUH Pal-Pol Sp. z o.o.
- PPUH Jerzy Misiak Radosław Świgoński Sp. jawna
- Firma Handlowo-Uslugowa PIKS Piotr Sitnicki
- Z.P.H.U. Jurkop s.c. J.Jurkiewicz I.Koper
- P.P.H. Kaszub Tomasz Marciniak
- Kronospan Szczecinek S.A.

- Kaczkan - Józef Kaczkan Sp. jawna
- Paged-Sklejka SA
- International Paper- Kwidzyn Sp. z o.o.
- BGW Sp. z o.o.
- Mondi Świecie SA

Nadleśnictwo nie zatrudnia osób na etatach zatrudnionych do prac związanych z hodowlą lasu. Wszystkie prace wykonują Zakłady Usług Leśnych wyłaniane w corocznych przetargach zgodnie z procedurami ustawy o zamówieniach publicznych.

b) charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Charakterystyka przestrzenna kompleksów

Wielkość kompleksu	N-ctwo Susz	
	ilość	powierzchnia
1	2	3
do 1.00 ha	85	43,63
1.01 - 5.00 ha	61	144,74
5.01 - 20.00 ha	44	436,09
20.01 - 100.00 ha	15	561,11
100.01 - 500.00 ha	8	2 252,80
501.01 - 2000.00 ha	5	3 451,32
2000.01 i więcej	2	16 263,57
Razem	220	23 153,26

Całość gruntów Nadleśnictwa położona jest w 220 kompleksach. Lasy innych własności często przylegają do lasów Nadleśnictwa, czasami stanowiąc wśród nich enklawy. W ostatnich latach dał się zauważyć nieznaczny wzrost liczby kompleksów leśnych powstałych na gruntach porolnych.

Lasy Nadleśnictwa Susz dość licznie przecinają drogi asfaltowe, które znacznie ułatwiają dojazd do wielu z nich. Najważniejsze drogi to:

- droga krajowa nr 16,
- drogi wojewódzkie nr 515, 519, 520, 521.

Wymienioną wyżej sieć dróg uzupełniają liczne drogi powiatowe i gminne oraz sieć leśnych dróg wywozowych. Do prac związanych z pozyskaniem drewna często można wykorzystać dobrze utrzymane linie oddziałowe.

Istniejąca sieć dróg wywozowych jest wystarczająca i zapewnia dojazd do wszystkich kompleksów leśnych. Sieć dróg leśnych wymaga jednak częstych napraw,

szczególnie w okresie wiosennym i jesiennym. Średnia długość dróg wywozowych na 100 ha lasu wynosi 2,77 km a średnia odległość zrywki około 250 m.

W Nadleśnictwie istnieją 4 powierzchnie zakwalifikowane jako składnice drewna. Nie ma potrzeby budowy nowych, ponieważ często do czasowego składowania drewna wykorzystywane są powierzchnie zrębowe, grunty nieleśne bądź niewielkie przerzedzenia w drzewostanach przy drogach wywozowych.

1.4.2 Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa

a) czynniki zwiększające stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa

Najważniejsze czynniki zwiększające stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa przedstawiają się następująco:

- udział siedlisk lasowych i olesów	- 83,61%	pow. leśnej
- udział siedlisk wilgotnych i bagiennych	- 14,23%	pow. leśnej
- udział gatunków liściastych	- 36,60%	pow. leśnej
- udział drzewostanów I, II kl.w. oraz KO i KDO	- 28,45%	pow. leśnej
- udział lasów ochronnych	- 25,49%	pow. leśnej
- udział drzewostanów do przebudowy	- 0,25%	pow. leśnej
- udział drzewostanów na gruntach porolnych	- 15,58%	pow. leśnej
- udział lasów nadzorowanych	- 5,28%	pow. leśnej

Kradzieże drewna zdarzają się incydentalnie i nie stanowią większego problemu Nadleśnictwa.

Według aktualnych danych Nadleśnictwo zostało zaliczone do III kategorii zagrożenia pożarowego. Pod tym względem najbardziej narażone są drzewostany w okresie letnim i jesiennym w czasie zbioru owoców runa leśnego i grzybów.

b) zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej

Zgodnie z Decyzją Rady Techniczno - Gospodarczej sporządzono Tabelę XIX dotyczącą ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej dla Nadleśnictwa Susz.

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej – Tabela XIX

L.p.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospod.
1	2		3	4
1	Powierzchnia leśna (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - ha		21 019,91	21 542,32
2	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.)- m ³		6 592 470	6 852 402
3	Zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - m ³ /ha		314	318
4	Wartość majątku Nadleśnictwa	wartość drzewostanów (według tablic)- tys. zł.	-	-
		wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej)- tys. zł.	-	-
		wartość środków trwałych - tys. zł.	-	-
Razem		tys. zł.	-	-
5	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne - m ³ netto	567 939	652 002
		użytki przedrębne - m ³ netto	500 000	572 998
		razem użytki - m ³ netto	1 067 939	1 225 000
		udział użytków przedrębnych - %	46,82	46,78
6	Okresowy przyrost brutto w 10-leciu	m ³ brutto	1 597 350	1 488 050
		przeciętnie m ³ /ha/rok	7,60	7,01
7	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	2,70	3,50
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	2,38	3,32
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leśn./rok	5,08	6,83
		użytkowanie główne: % zasobów/rok	1,62	2,15
		użytkowanie główne: % przyrostu/rok	8,36	9,88
8	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego - %		2,01	3,26
9	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)		23,14	25,49
10	Powierzchnia lasów nadzorowanych - ha		692,38	1 202,10
	% udziału powierzchni lasów Nadleśnictwa		3,11	5,16

1.4.3 Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania PUL

Ze względu na konieczność zawarcia w Tabeli XX wrażliwych danych ekonomicznych oraz trudności w przewidywaniu niektórych wskaźników odstąpiono od wykonania w/w. tabeli.

1.5 Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa

1.5.1 Ocena możliwości produkcyjnych lasu

Możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa charakteryzują następujące tabele zamieszczone w rozdziale TABELE I WZORY elaboratu:

Tabela nr II

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr III

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr Va

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr Vb

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr VI

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Tabela nr VIIa

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

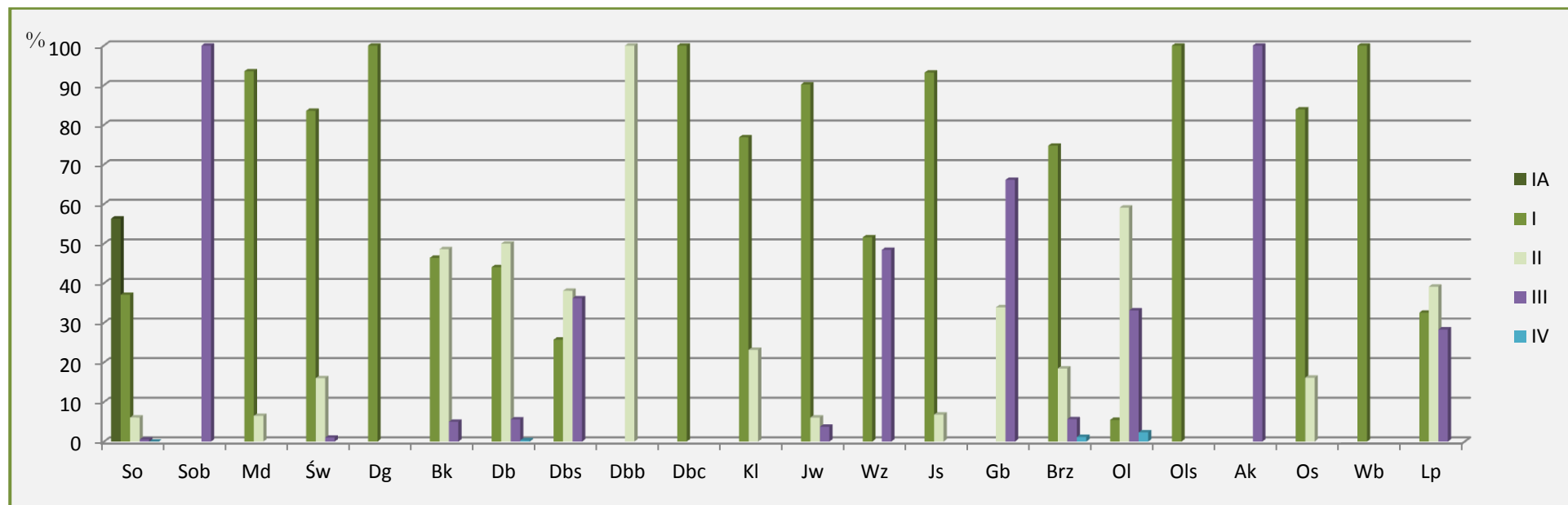
a) przeciętne bonitacje gatunków panujących

Procentowo największą powierzchnię Nadleśnictwa zajmują drzewostany bonitacji I (40,07%) i Ia (31,01%). Łącznie bonitacje Ia – I dominują na 71,08% powierzchni drzewostanów.

Udział drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wg Tabeli nr II)

Bon.	Gatunek panujący																						R-m
	So	Sob	Md	Św	Dg	Bk	Db	Dbs	Dbb	Dbc	Kl	Jw	Wz	Js	Gb	Brz	OI	Ols	Ak	Os	Wb	Lp	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Nadleśnictwo Susz																							
Ia	56,32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31,01
I	37,07	-	93,51	83,53	100,00	46,41	44,06	25,73	-	100,00	76,84	90,18	51,59	93,19	-	74,73	5,47	100,00	-	83,88	100,00	32,56	40,07
II	6,08	-	6,49	15,53	-	48,59	50,00	38,09	100,00	-	23,16	6,07	-	6,81	33,91	18,46	59,09	-	-	16,12	-	39,12	23,07
III	0,52	100,00	-	0,94	-	5,00	5,60	36,18	-	-	-	3,74	48,41	-	66,09	5,65	33,13	-	100,00	-	-	28,32	5,54
IV	0,01	-	-	-	-	-	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	1,16	2,32	-	-	-	-	-	0,31

62

Udział procentowy drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących

Udział procentowy drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i typów siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu														
Bon.	Bśw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	OI	OIJ	Lł	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Nadleśnictwo Susz														
Ia		-	43,71	51,02	7,08	50,34	29,8	0,94	11,52	6,66	0,04	-	3,53	31,01
I	58,66	-	46,01	41,72	31,92	37,82	57,53	21,28	50,19	29,8	6,69	9,29	27,47	40,07
II	41,34	43,57	9,61	7,26	40,69	10,5	8,11	47,47	33,76	48,6	56,77	84,83	55,38	23,07
III	-	-	0,67	-	17,9	1,34	4,1	23,56	4,44	14,41	35,02	5,88	13,62	5,54
IV	-	56,43	-	-	2,41	-	0,46	6,75	0,09	0,53	1,48		-	0,31
R-m	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

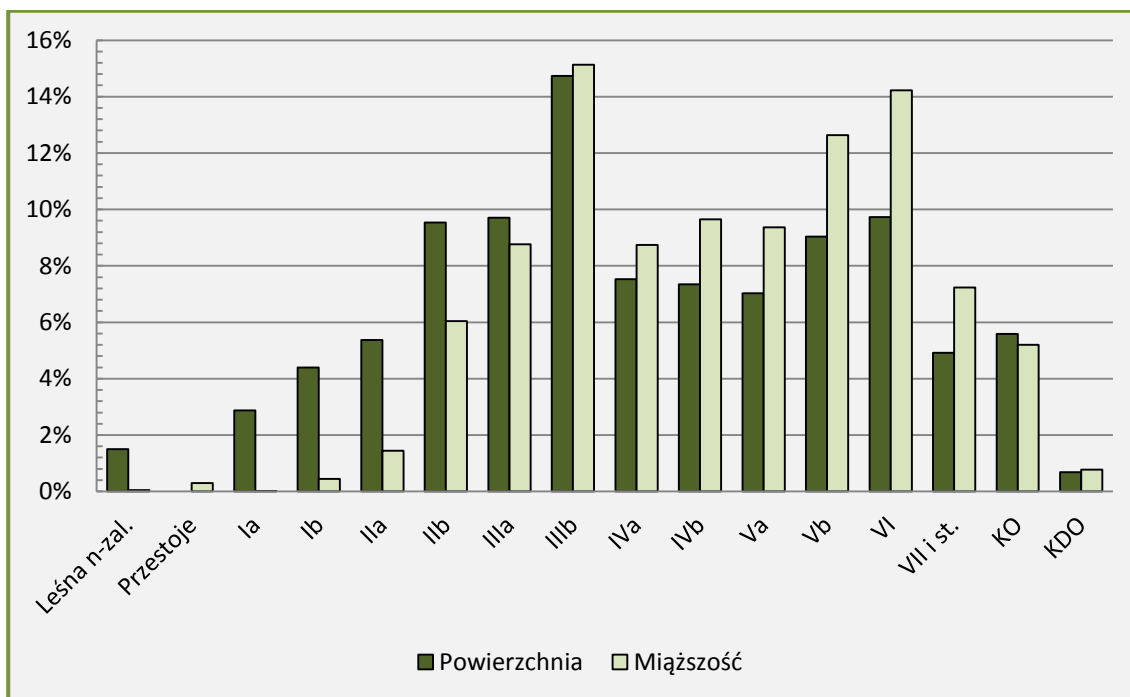
Udział procentowy drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i typów siedliskowych lasu sporządzono na podstawie Tabeli II.

b) udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku

Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów według rodzajów powierzchni leśnej, klas i podklas wieku sporządzone na podstawie Tabeli nr III oraz porównanie z tabelami czwartej rewizji urządzania lasu przedstawia niżej zamieszczone zestawienie:

Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów według rodzajów powierzchni leśnej – porównanie z IV rewizją

Jedn.	Leśna niezalesiona					przes toje na pow.les zales.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Razem na powierzchni	
	do zalesienia		w prod. pom.	pozost.	I		II		III		IV		V	VI	VII i st.	zalesio - nej	leśnej					
	halizny zębny	plaz.					1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90			91-100			101-120	121 i wyżej
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Nadleśnictwo Susz 1.01.2015 r.																						
ha	26,26	-	20,46	278,37	-	619,27	947,58	1157,50	2054,51	2091,97	3170,90	1621,92	1583,22	1514,96	1947,03	2095,73	1061,56	1203,84	147,24	21217,23	21542,32	
m ³	321	-	64	3369	20238	660	30300	98420	414095	600920	1037275	598730	661370	641850	865850	974570	495345	356130	52895	6848648	6852402	
% ha	0,12	-	0,09	1,29	-	2,87	4,40	5,37	9,54	9,71	14,74	7,53	7,35	7,03	9,04	9,73	4,92	5,59	0,68	98,49	100,00	
% m ³	0,00	-	0,00	0,05	0,30	0,01	0,44	1,44	6,04	8,77	15,13	8,74	9,65	9,37	12,64	14,22	7,23	5,20	0,77	99,95	100,00	
Nadleśnictwo Susz 1.01.2005 r.																						
ha	9,01	0,69	15,80	23,41	-	581,68	1008,93	1951,85	2043,28	3160,94	1621,20	1574,31	1518,34	2030,66	1504,46	1589,56	839,59	1252,41	293,79	20971,00	21019,91	
m ³	61	15	6	336	12102	295	24270	275420	503880	877370	525305	629080	574745	830260	678250	760820	389430	398925	111900	6592052	6592470	
% ha	0,04	0,00	0,08	0,11	-	2,77	4,80	9,29	9,72	15,04	7,71	7,49	7,22	9,66	7,16	7,56	3,99	5,96	1,40	-	100,00	
% m ³	0,00	0,00	0,00	0,01	0,18	0,00	0,37	4,18	7,64	13,32	7,97	9,54	8,72	12,59	10,29	11,54	5,90	6,05	1,70	-	100,00	
Różnica (+),(-) w Nadleśnictwie																						
ha	+17,25	-0,69	+4,66	+254,96	-	+37,59	-61,35	-794,35	+11,23	-1068,97	+1549,7	+47,61	+64,88	-515,70	+442,57	+508,17	+221,97	-48,57	-146,55	+246,52	+522,41	
m ³	+260	-15	+58	+3033	+8136	+365	+6030	-177000	-89785	-276450	+511970	-30350	+86625	-188410	+187600	+213750	+105915	-42795	-59005	+256596	+259932	

Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów w klasach i podklasach wieku

Z powyższego zestawienia wynika, że rozkład poszczególnych klas wieku nie jest równomierny. Względem ubiegłego 10-lecia największy spadek powierzchni nastąpił w IIIa na korzyść IIIb podklasy wieku. Znaczny spadek odnotowano także w II klasie wieku, która powierzchniowo zmniejszyła się o 19,6%. Na uwagę zasługuje fakt wzrostu powierzchni najstarszych klas wieku: VI i st. o 30% i spadek drzewostanów w KO i KDO o 12,6%.

c) powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

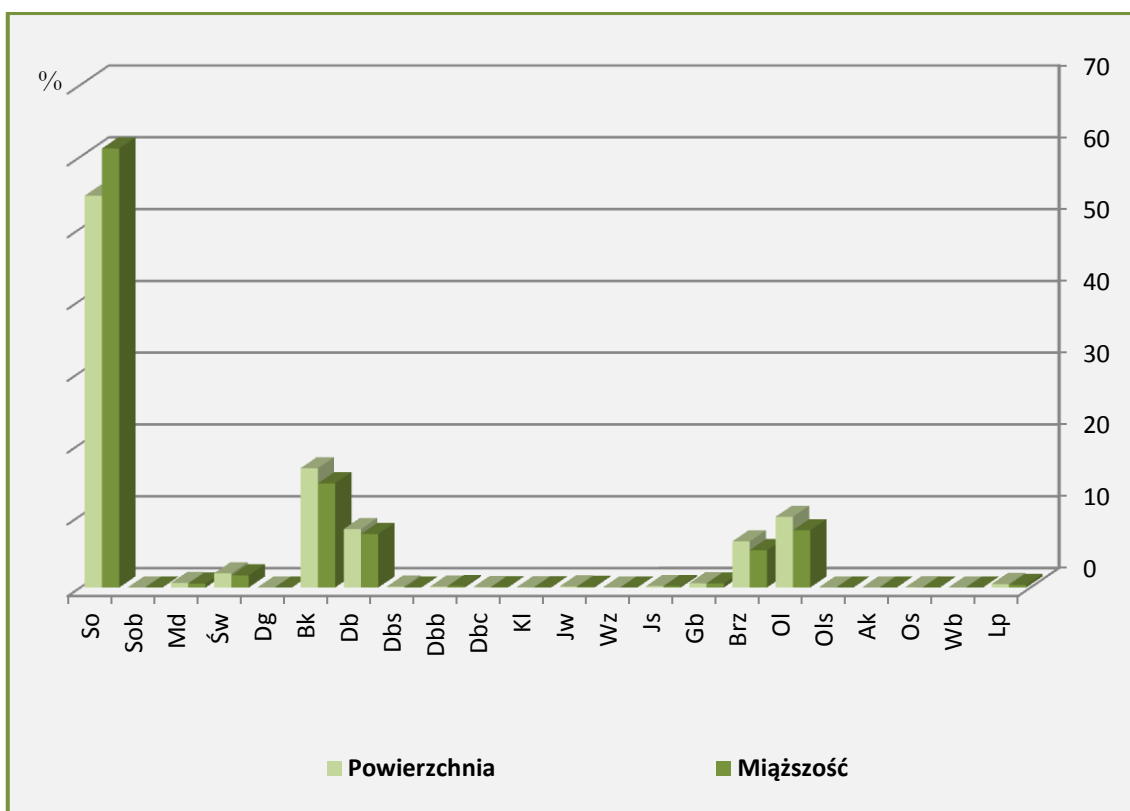
Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów wg gatunków panujących przedstawiono na podstawie tabeli nr III.

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów wg gatunków panujących

Gatunek	Nadleśnictwo	
	pow.	miąższość
	%	
1	2	3
So	54,56	61,15
Sob	0,01	0,01
Md	0,63	0,55
Św	1,97	1,69
Dg	0,00	0,00
Bk	16,61	14,51
Db	8,14	7,45

Dbs	0,14	0,00
Dbb	0,13	0,19
Dbc	0,05	0,03
Kl	0,02	0,02
Jw	0,15	0,11
Wz	0,01	0,00
Js	0,20	0,19
Gb	0,59	0,57
Brz	6,43	5,20
OI	9,85	7,96
Ols	0,01	0,01
Ak	0,00	0,00
Os	0,02	0,01
Wb	0,00	0,00
Lp	0,48	0,35
Razem	100,00	100,00

Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów wg gatunków panujących

Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w Nadleśnictwie Susz jest sosna, która występuje na 54,56% powierzchni. Razem drzewostany iglaste zajmują 63,4%, a liściaste 36,6% powierzchni leśnej.

Porównanie procentowych udziałów powierzchni i miąższości drzewostanów w Nadleśnictwie według gatunków panujących między IV a V rewizją urządzania lasu przedstawia niżej zamieszczone zestawienie.

Udział procentowy powierzchni i miąższości drzewostanów w Nadleśnictwie według gatunków panujących – porównanie IV i V rewizji

Gatunek	Powierzchnia					Miąższość				
	IV rewizja u.l.		V rewizja u.l.		Różnica	IV rewizja u.l.		V rewizja u.l.		Różnica
	ha	%	ha	%	ha	m ³	%	m ³	%	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
So	11746,28	55,89	11750,23	54,56	+4,00	4005064	60,76	4188228	61,15	+183164
Sob	2,74	0,01	2,54	0,01	-0,20	480	0,01	650	0,01	+170
Md	106,12	0,50	136,59	0,63	+30,47	25417	0,39	37498	0,55	+12081
Św	485,61	2,31	423,61	1,97	-62,00	128823	1,95	115998	1,69	-12825
Dg	0,92	0,00	0,69	0,00	-0,23	70	0,00	150	0,00	+80
Bk	3341,60	15,90	3579,13	16,61	+237,53	999332	15,16	994290	14,51	-5042
Db	1662,67	7,91	1752,87	8,14	+90,20	511101	7,75	510691	7,45	-410
Dbs	-	-	29,85	0,14	+29,85	-	-	338	0,00	+338
Dbb	-	-	29,08	0,13	+29,08	-	-	12805	0,19	+12805
Dbc	12,28	0,06	11,70	0,05	-0,58	987	0,01	2052	0,03	+1065
Kl	18,85	0,09	3,54	0,02	-15,31	2005	0,03	1330	0,02	-675
Jw	16,59	0,08	31,78	0,15	+15,19	3925	0,06	7301	0,11	+3376
Wz	1,52	0,01	1,57	0,01	+0,05	175	0,00	335	0,00	+160
Js	99,99	0,48	43,62	0,20	-59,37	32295	0,49	13240	0,19	-19055
Gb	98,74	0,47	127,47	0,59	+28,73	24010	0,36	39313	0,57	+15303
Brz	1486,08	7,07	1376,13	6,43	-109,95	363386	5,51	356603	5,20	-6783
Ol	1820,63	8,66	2121,72	9,85	301,09	470511	7,14	545562	7,96	+75051
Ols	4,33	0,02	2,89	0,01	-1,44	1160	0,02	895	0,01	-265
Tp	6,43	0,03	-	-	-6,43	2255	0,03	-	-	-2255
Ak	-	-	0,34	0,00	+0,34	-	-	55	0,00	+55
Os	3,04	0,01	3,35	0,02	+0,31	695	0,01	1015	0,01	+320
Wb	-	-	1,01	0,00	+1,01	-	-	140	0,00	+140
Lp	105,49	0,50	103,22	0,48	-2,27	20779	0,32	23913	0,35	+3134
Razem	21019,91	100,00	21542,32	100,00	+522,41	6592470	100,00	6852402	100,00	+259932

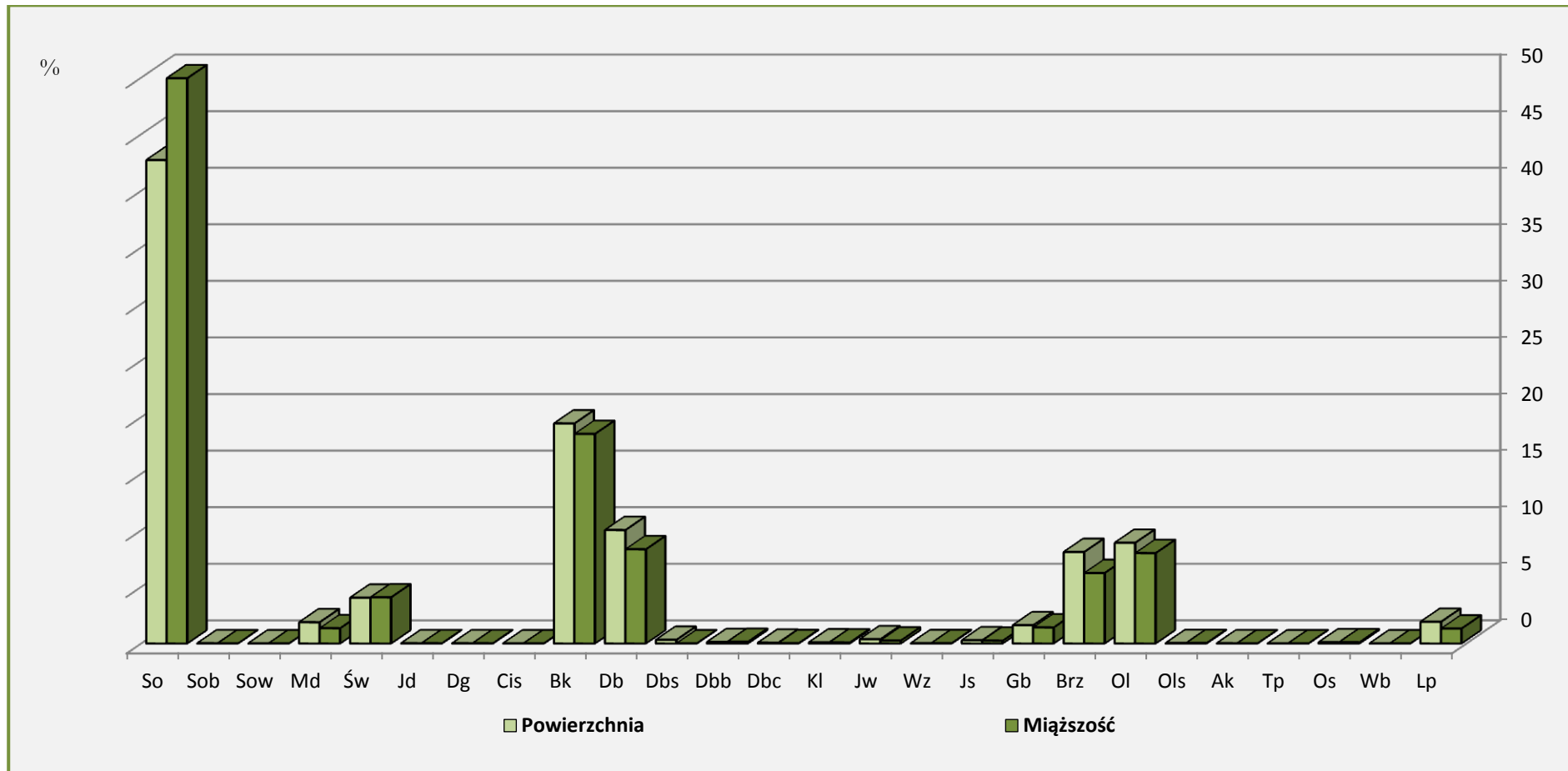
W strukturze gatunkowej drzewostanów nie zaszły większe zmiany. Nadal głównym gatunkiem tworzącym lasy Nadleśnictwa pozostaje sosna. Jako zjawisko pozytywne należy odnotować zdecydowany fakt wzrostu powierzchni dębu i olchy.

d) powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków rzeczywistych

Procentowy udział powierzchni i miąższości gatunków rzeczywistych przedstawia niżej zamieszczone zestawienie sporządzone na podstawie tabel: Va i Vb.

Procentowy udział powierzchni i miąższości wg gatunków rzeczywistych

Gatunek	Nadleśnictwo	
	powierzchnia	miąższość
	%	
1	2	3
So	42,71	49,94
Sob	0,01	0,00
Sow	0,00	0,00
Md	1,87	1,34
Św	4,04	4,07
Jd	0,01	0,01
Dg	0,01	0,01
Cis	0,00	-
Bk	19,44	18,51
Db	10,02	8,32
Dbs	0,32	-
Dbb	0,12	0,14
Dbc	0,06	0,02
Kl	0,09	0,08
Jw	0,37	0,25
Wz	0,02	0,02
Js	0,28	0,24
Gb	1,61	1,41
Brz	8,08	6,22
Ol	8,89	7,98
Ols	0,03	0,03
Ak	0,01	0,00
Tp	0,00	0,00
Os	0,10	0,10
Wb	0,00	0,00
Lp	1,91	1,31
Razem	100,00	100,00

Procentowy udział powierzchni i mięszości wg gatunków rzeczywistych

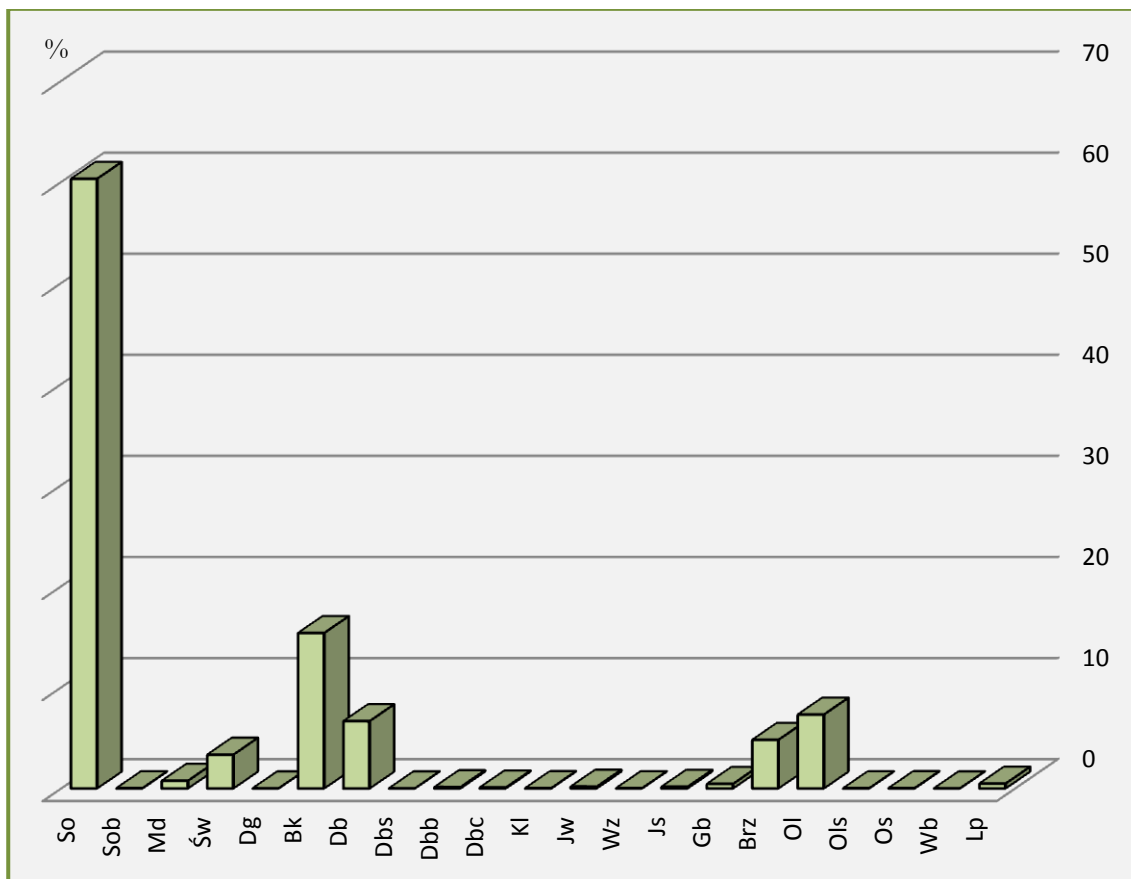
Na powyższych zestawieniach widać, że gama gatunków rzeczywistych występujących jest dość szeroka, a udział gatunków liściastych jest nieco wyższy i wynosi 51,35 % powierzchni.

e) spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

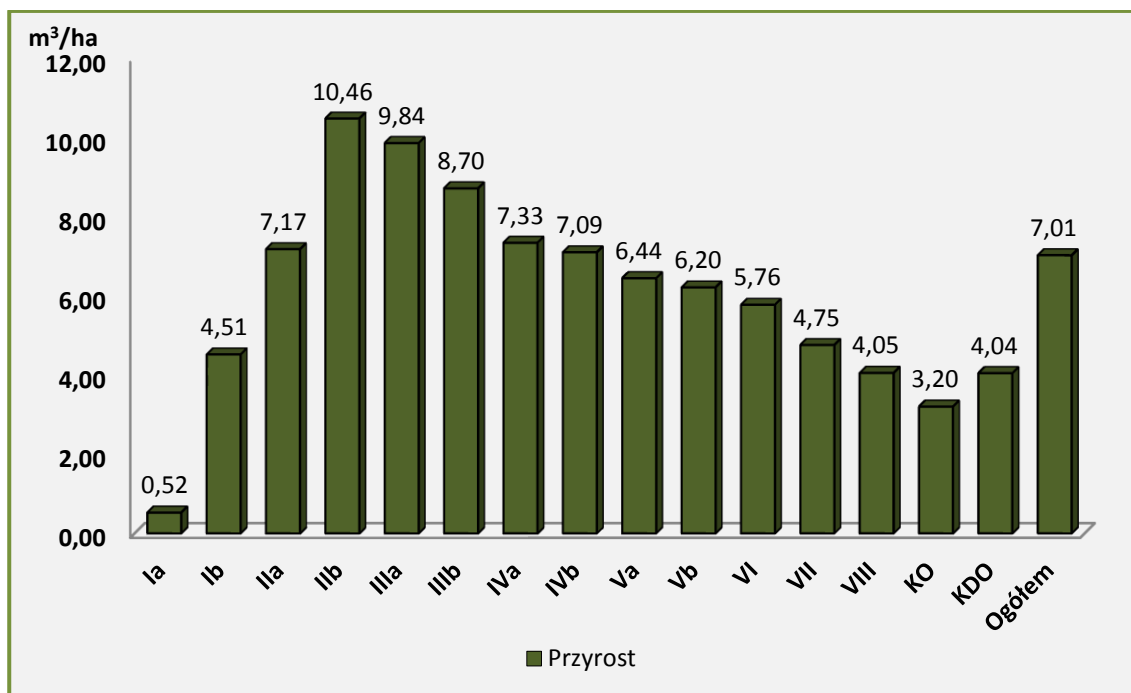
Ze względu na brak odpowiednich wytycznych dotyczących określenia stref uszkodzenia lasu, do tabeli VIIIb przyjęto strefę „0”. Na podstawie tabeli nr VIIIa sporządzono syntetyczne zestawienie przyrostu bieżącego rocznego według gatunków panujących, które zamieszczono poniżej:

Spodziewany bieżący przyrost roczny wg gatunków panujących

Gatunek	Nadleśnictwo	
	przyrost bieżący roczny (tablicowy)	
	m ³	%
1	2	3
So	89730	60,30
Sob	10	0,01
Md	1120	0,75
Św	4950	3,33
Dg	5	0,00
Bk	22865	15,37
Db	9890	6,65
Dbś	5	0,00
Dbb	180	0,12
Dbc	120	0,08
Kl	25	0,02
Jw	260	0,17
Wz	10	0,01
Js	220	0,15
Gb	660	0,44
Brz	7145	4,80
Ol	10870	7,30
Ols	15	0,01
Os	25	0,02
Wb	5	0,00
Lp	695	0,47
Razem	148 805	100,00

Zestawienie przyrostu bieżącego rocznego według gatunków panujących

Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Z analizy powyższych danych wynika, że największy spodziewany bieżący przyrost roczny miąższości drzewostanów występuje w młodszych i średnich podklasach wieku (IIa - Vb), co rzutuje na rozmiar użytków przedrębnych.

Dość wysoki przyrost miąższości w KO spowodowany jest tym, że w ubiegłym 10-leciu w gospodarstwie przerębowo - zrębowym stosowano głównie rębnię IIIa i IIIb gdzie na II 10 - lecie pozostaje jeszcze wystarczająco dużo masy, a także to, że cięcia wykonywano w drzewostanach występujących na najlepszych siedliskach gdzie zasobność jest znacznie wyższa od przeciętnej.

1.5.2 Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanu z TD

a) ocena stanu uszkodzenia drzewostanów

Podczas prac terenowych zainwentaryzowano szkody na powierzchni 1068,87 ha stanowiącej 5,04% powierzchni leśnej zalesionej. Wyrządzone szkody występują głównie w I-szym stopniu uszkodzeń (10 - 20%). Szkody istotne (powyżej 40%) występują jedynie na 13,58 ha. Największą powierzchnię stanowią szkody wyrządzone przez zwierzynę (675,85 ha), co stanowi 63,2% wszystkich szkód występujących w Nadleśnictwie.

Uszkodzenia drzewostanów

Rodzaj uszkodzenia	Stopień uszkodzenia			Łącznie
	1 (11-20%)	2 (21-40%)	3 (pow.40%)	
	Powierzchnia uszkodzeń - ha			
1	2	3	4	5
Antropogeniczne	22,83	-	-	22,83
Grzyby	102,52	64,29	2,76	169,57
Inne	25,93	0,90	-	26,83
Klimat	31,49	20,99	-	52,48
Owady	58,82	19,79	5,11	83,72
Wodne	24,13	13,46	-	37,59
Zwierzyna	491,23	178,91	5,71	675,85
Łącznie	756,95	298,34	13,58	1068,87

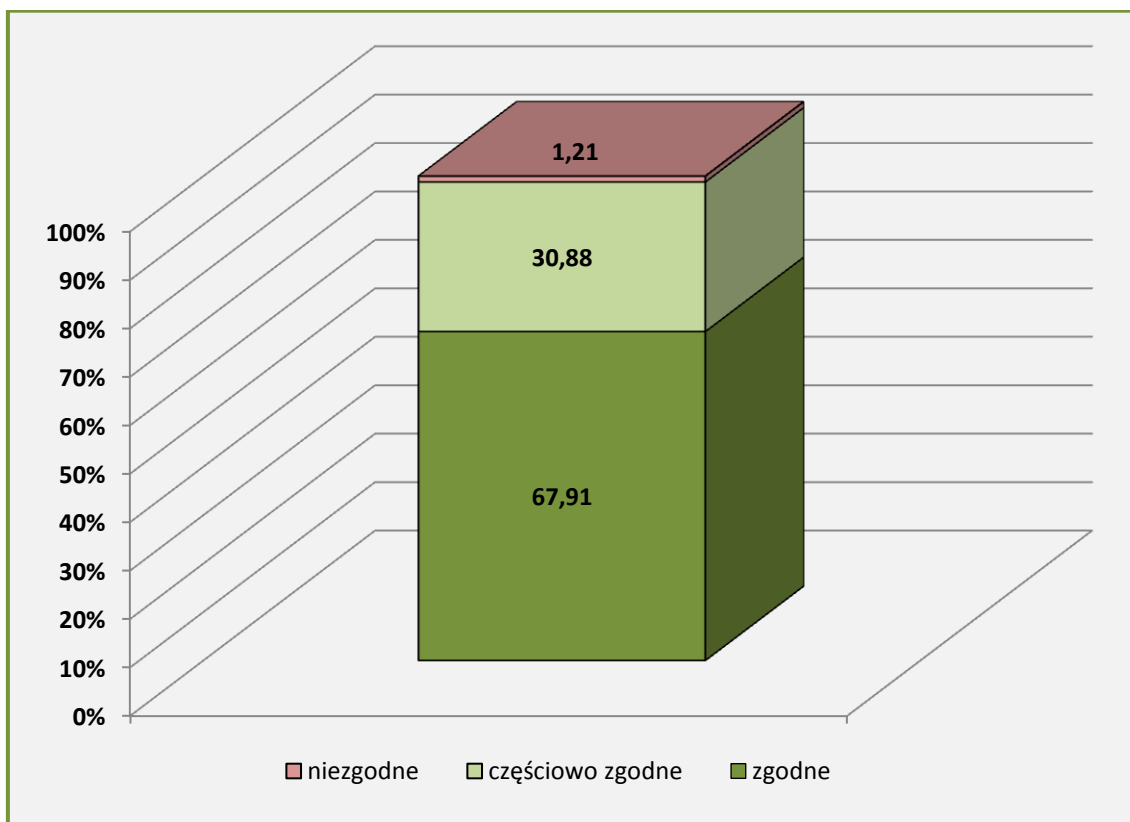
Zarejestrowane uszkodzenia na powierzchni 1 068,87 ha tylko lokalnie mają duży wpływ na proces kształtowania się drzewostanów, a tym samym na utrudnienia w prowadzeniu gospodarki leśnej.

Inne zagrożenia zostały omówione w „Rysie historycznym” (p. 1.1.2), „Warunkach klimatycznych” (p.1.3.4), „Warunkach wodnych” p.1.3.4), oraz „Ogólnej ocenie stanu środowiska przyrodniczego” (p.1.3.9).

b) ocena zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu – TD

Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem

Stopień zgodności składu gatunkowego z siedliskiem	Nadleśnictwo	
	ha	%
1	2	3
zgodne z siedliskiem	14 407,91	67,91
częściowo zgodne z siedliskiem	6 552,62	30,88
niezgodne z siedliskiem	256,70	1,21
Razem pow. leśna zalesiona	21 217,23	100,00

Procentowy udział drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

Procentowe zestawienie porównawcze upraw na powierzchniach otwartych pod względem zgodności ze stanem pożądanym

Rewizja	Skład upraw			uprawy przepadłe	Ogółem
	zgodny	cz. zgodny	niezgodny		
%					
1	2	3	4	5	6
IV	83,2	16,8	0,0	-	100,0
V	71,8	28,2	-	-	100,0

Drzewostany o składzie gatunkowym zgodnym na danym siedlisku zajmują 67,91% powierzchni. Drzewostany o składzie częściowo zgodnym z siedliskiem stanowią 30,88% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa, natomiast drzewostany o składzie niezgodnym zajmują tylko 1,21% powierzchni. Są to głównie drzewostany sosnowe i świerkowe na żyznych siedliskach Lśw i Lw. Na siedliskach wilgotnych obserwuje się często niedobór gatunku głównego, szczególnie dębu. W przypadku upraw i młodników do 10 lat 81,76% wykazuje zgodność ze składem pożądanym. Resztę 18,24% stanowią uprawy i młodniki o składzie częściowo zgodnym z typem drzewostanu na danym siedlisku. Upraw przeпадłych oraz upraw o składzie niezgodnym z siedliskiem na terenie Nadleśnictwa nie zainwentaryzowano. W ostatnim dziesięcioleciu stan upraw na powierzchniach otwartych pod względem zgodności ze składem pożądanym uległ nieznacznemu pogorszeniu. Jest to wynik uznania zalesień naturalnych gruntów porolnych oraz dużego wpływu zwierzyny łownej.

Uprawy podokapowe występujące w drzewostanach klasy odnowienia przeważnie wykazują zgodność z typem drzewostanu, ponieważ większość z nich stanowi gatunek występujący na danym siedlisku. Szczegółowe dane dotyczące zgodności upraw i młodników do 10 lat oraz upraw i młodników podokapowych i po rębniach złożonych z typem drzewostanu przedstawiono w tabeli nr XI i XII zamieszczonych w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Temat ten został również omówiony w „Referacie Nadleśniczego” (p. 7.3).

1.5.3 Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

a) ocena jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Jakość hodowlana upraw i młodników do 10 lat w zależności od zadrzewień, uszkodzeń oraz dostosowania składu gatunkowego do typu drzewostanu w Nadleśnictwie Susz jest zróżnicowana i waha się najczęściej w przedziale 11 - 23. Uprawy silnie

przerzedzone o zadrzewieniu 0,5 - 0,6 stanowią jedynie 0,32% wszystkich upraw. Duży wpływ na obniżenie jakości hodowlanej upraw mają uszkodzenia spowodowane przez zwierzynę. Średnie zadrzewienie uległo zmniejszeniu w ostatnim 10 - leciu z 0,92 do 0,91.

Porównanie procentowe upraw na powierzchniach otwartych pod względem zadrzewienia między V a IV rewizją

Rewizja	Zadrzewienie				Ogółem
	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	poniżej 0,4	
	%				
1	2	3	4	5	6
IV	86,7	13,3	-	-	100,0
V	81,8	17,9	0,3	-	100,00

b) ocena upraw i młodników po rębniach złożonych oraz odnowień podokapowych

Jakość hodowlana upraw i młodników w KO i KDO jest dobra i wynosi przeciętnie 22. Zdecydowana większość upraw i młodników po rębniach złożonych z przeważającym udziałem sosny i dęba wykazuje jakość hodowlaną 12. Dane dotyczące jakości hodowlanej na poszczególnych siedliskach oraz przeciętne zadrzewienie zawiera Tabela nr XII.

c) ocena pozostałych drzewostanów, dla których w trakcie prac urządzeniowych określono jakość hodowlaną

Jakość hodowlana pozostałych drzewostanów jest dobra i przeciętnie określono ją na 11 - 22. Ogólną ocenę obniża jakość drzewostanów na gruntach porolnych (powierzchnia 3 306,88 ha), zahubionych, uszkodzonych przez zwierzynę i czynniki abiotyczne oraz na siedliskach bagiennych.

d) ocena jakości technicznej gatunków panujących w drzewostanach starszych, dla których określono jakość techniczną

Jakość techniczną gatunku głównego, jaki w Nadleśnictwie Susz stanowi sosna, jest na ogół dobra (2), lecz w wielu drzewostanach, głównie na siedliskach porolnych (3). Jakość pozostałych gatunków lasotwórczych: buka, dębu, brzozy, olszy i świerka jest najczęściej średnia (3).

1.5.4 Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Udział rodzajów powierzchni w powierzchni leśnej niezalesionej

Rodzaj pow. leśnej niezalesionej	IV rewizja	V rewizja	Różnica
1	2	3	4
Poletka łowieckie	15,8000	20,4383	+4,6383
Plantacje choinek	-	-	-
Zręby	9,0100	26,2743	17,2643
Inne wylesienia	7,2900	-	-7,2900
Halizny	-	-	-
Płazowiny	0,6900	-	-0,6900
Objęte szczególną formą ochrony	13,5800	-	-13,5800
Przewidziane do małej retencji	-	30,8735	+30,8735
Do naturalnej sukcesji	2,5400	247,4655	+244,9255
Razem	48,9100	325,0516	+276,1416

Powierzchnia leśna niezalesiona między V a IV rewizją uległa znacznemu zwiększeniu (wzrost o 276,1416 ha). Jest to wynik zamiany części wydzieleń z powierzchni zakwalifikowanych jako nieużytki na grunty przeznaczone do naturalnej sukcesji i małej retencji. Powierzchnia poletek łowieckich wzrosła o 4,6383 ha. Powierzchnia zrębów zaległych uległa zwiększeniu z powodu przelegiwania o 17,2643 ha. Inne wylesienia, płazowiny, halizny oraz grunty objęte szczególną formą ochrony w Nadleśnictwie Susz nie występują.

1.5.5 Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiar miąższości drewna martwego wykonano na co dziesiątej kołowej powierzchni próbnej, zgodnie z § 62 IUL. Przeciętna miąższość drewna martwego wynosi 4,45 m³/ha powierzchni leśnej. Wyniki pomiarów zostały zestawione w Tabeli XXI, w części tabelarycznej elaboratu.

1.5.6 Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego, docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Szczegółową ocenę stanu zasobów drzewnych w Nadleśnictwie, w kolejnych cyklach urzędzeniowych, przedstawia Tabela nr XIII zamieszczona w części tabelarycznej niniejszego elaboratu.

Z analizy danych zawartych w tych tabelach wynika, że w porównaniu z IV rewizją urządzania lasu nastąpił wzrost zasobów drzewnych o 4% przy wzroście powierzchni leśnej o 2,5%. Różnym wahaniom uległy przeciętne zasobności

w poszczególnych klasach i podklasach wieku jednak przeciętna zasobność na 1 ha wzrosła o 4 m³/ha. Przeciętny wiek drzewostanów wzrósł o 5 lat natomiast spodziewany bieżący przyrost drzewostanów zmalał o 0,62 m³/ha. W ubiegłym 10 - leciu w użytkach głównych wykorzystano zaledwie 83,6% przyrostu miąższości drzewostanów.

Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie powinien być zbliżony do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów +/- 5 lat. W Nadleśnictwie Susz orientacyjny średni wiek rębności drzewostanów wynosi 111 lat, a przeciętny wiek drzewostanów – 71 lat. Jest więc on o 15,5 lat wyższy od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów (55,5 lat), co stanowi odstępstwo od pożądanego stanu.

W związku z tym, aby nie dopuścić do nadmiernego starzenia się drzewostanów i pogłębiania się odstępstwa od stanu pożądanego należy zaprojektować użytkowanie rębne na maksymalnym, dopuszczalnym poziomie i dążyć do wykonania w pełni zaplanowanego etatu cięć użytków rębnych.

Na podstawie analizy rozdziału 1.3.7. można wnioskować, że rzeczywiste składy gatunkowe drzewostanów na koniec okresu gospodarczego będą bardziej zbliżone do poświadczonych na danych siedliskach. Stan sanitarny lasu jest dobry i wykonanie zaprojektowanych czynności gospodarczych pozwoli na jego utrzymanie lub poprawę.

Użytkowanie główne zaplanowano odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania jednocześnie mając na względzie zaspokojenie potrzeb rynku lokalnego oraz ciągłość dostaw surowca drzewnego dla odbiorców strategicznych.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

2.1 Referat Nadleśniczego

Załącznik 7.3: „Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Susz na Naradę Techniczno – Gospodarczą, analiza gospodarki leśnej za okres 2005 - 2014.”

2.2 Koreferat Wykonawcy Planu

Załącznik 7.4: „Koreferat Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie do Analizy Gospodarki Leśnej Nadleśnictwa Susz w latach 2005 – 2014”.

2.3 Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie

Załącznik 7.5: „Informacja Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie”

2.4 Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych

Ocenę końcową gospodarki leśnej dokonaną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie zawiera załącznik 7.6: „Protokół Z Posiedzenia Narady Techniczno – Gospodarczej w sprawie sporządzenia planu urządzenia lasu na okres 1.01.2015 r. – 31.12.2024 r. dla Nadleśnictwa Susz”.

3. OPIS ZASAD OKREŚLENIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1 Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa

3.1.1 Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Trwale zrównoważona gospodarka leśna oznacza działalność zmierzającą do ukształtowania lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

Zgodnie z Ustawą z dnia 28.09.1991 r. o lasach (tekst jednolity z 2011r. nr 12 z późniejszymi zmianami), podstawą prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jest plan urządzenia lasu.

Dla celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

1. kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla
2. kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych
3. kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu
4. kryterium zachowania, ochrony i wzmocnienia różnorodności biologicznej
5. kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody)
6. kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych

Przyjęte kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej przestrzegane są na poziomie Nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- kryteria 1 i 3, dotyczące wzmocnienia zasobów leśnych i ich funkcji produkcyjnych poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w Nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego oraz przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego, pożądanego stanu,
- kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów

ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz celów średniookresowych.

- Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

a) zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa,

b) zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi Zasadami hodowli lasu,

c) ustaleniu pożądanych składów gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej,

d) zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego dla głównych gatunków drzew w formie przeciętnych wieków rębności, oraz dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

- Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań, określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

a) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych,

b) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymogów trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania,

c) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymogów stabilności lasu,

d) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości

przyrostu tej miąższości w okresie 10-lecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów.

e) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym dla rezerwatów i lasów ochronnych),

f) wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym dla obszarów Natura 2000, Leśnych Kompleksów Promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin, itp.),

g) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych, określonych dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów,

h) wskazania zmierzające do zapewnienie pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne),

i) wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej,

j) wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:

- określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
- określenie zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
- określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
- określenie potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
- określenie kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

3.1.2 Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Susz wykonała brygada urządzeniowa BUL i GL Oddział w Olsztynie w oparciu o Ustawę z dnia 28.09.1991 r. o lasach (tekst jednolity z 2011 r. nr 12 z późn. zmian.) i obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 27.06.2000 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o lasach (Dz. U. nr 56 poz. 679), Ustawa o Ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 r. (Dz. U. nr 92 poz. 880), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20.12.2005 r. (Dz. U. nr 256 poz. 2 151) w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu oraz zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu z 2011 r., Zasadami hodowli lasu z 2011 r., Instrukcją ochrony

lasu z 2012 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z 2012 r., Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. (Dz.U. nr 58 poz. 405) w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, Zarządzeniami wprowadzonymi przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i wytycznymi narady wstępnej, KZP i NTG.

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

Na etapie projektowania i realizacji rębni należy mieć na uwadze następujące zasady:

- preferować rębnie złożone,
- do cięć rębnych przeznaczać w pierwszej kolejności drzewostany do przebudowy, drzewostany w klasie odnowienia, wyżywicowane, przeszlórębne, złej jakości i o niskim zadrzewieniu,
- areal zrębów zupełnych musi ulegać stopniowemu zmniejszaniu,
- szerokość zrębów zupełnych przebiegających wzdłuż całego oddziału ograniczyć do 60 m,
- powierzchnia zrębów zupełnych nie powinna przekraczać 4 ha,
- pozostawić na zrębach, z wyjątkiem bloków upraw pochodnych i powierzchni do 1 ha do 5% masy w formie grup i kęp 20 - 30 drzew wraz z dolną warstwą krzewów i runa,
- podczas pozyskania drewna stosować techniki przyjazne środowisku leśnemu,
- okres pozyskania drewna dostosować do terminu najmniejszego zagrożenia lasu ze strony owadów i grzybów, wiatru i śniegu oraz możliwości wykorzystania cienkiej kory z drzew leżących,
- na granicy pole - las, woda - las oraz przy drogach publicznych (krajowych i wojewódzkich) a także szlakach kolejowych zaleca się tworzenie stref przejściowych (ekotonów) o szerokości nie mniejszej od wysokości drzew panujących, z których usuwa się te, które ze względu na pokrój, zdrowotność lub wiek mogą stwarzać zagrożenie dla ruchu,
- chronić cenne fragmenty środowiska leśnego: małe śródleśne bagienka, łączki i torfowiska.

Na etapie projektowania i realizacji użytkowania przedrębego należy mieć na uwadze następujące zasady:

- nie stosować cięć schematycznych w drzewostanach sosnowych i świerkowych,
- rozmiar użytkowania przedrębego nie powinien przekraczać 75% bieżącego przyrostu ich miąższości,
- podczas pozyskania drewna stosować techniki proekologiczne,
- na terenach porolnych zabezpieczać świeże pniaki przed grzybami,
- intensywność i termin cięć pielęgnacyjnych dostosować do warunków atmosferycznych i zagrożeń ze strony owadów, grzybów i zwierzyny,
- dbać o właściwy dobór pozostawionych drzew podczas trzebieży,
- kształtować odpowiedni skład gatunkowy w uprawach i młodnikach.

Przy projektowaniu i realizacji zadań z zakresu hodowli lasu należy kierować się następującymi zasadami:

- preferować naturalne sposoby odnawiania lasu,
- skład gatunkowy upraw w odnowieniach i zalesieniach należy dostosować do typów drzewostanów poszczególnych siedlisk przyjętych przez KZP,
- na mikrosiedliskach wśród niejednorodnych powierzchni stosować gatunki zgodnie z ich wymaganiami w stosunku do żyzności i wilgotności gleby,
- preferować różnorodność biologiczną poprzez wprowadzanie rzadkich gatunków domieszkowych oraz drzew i krzewów owocowych,
- stosować przyjazne środowisku techniki przygotowania gleby i ochrony roślinności,
- w szerokim zakresie należy wykorzystywać opracowania glebowo - siedliskowe oraz ostatnie wyniki inwentaryzacji lasu.

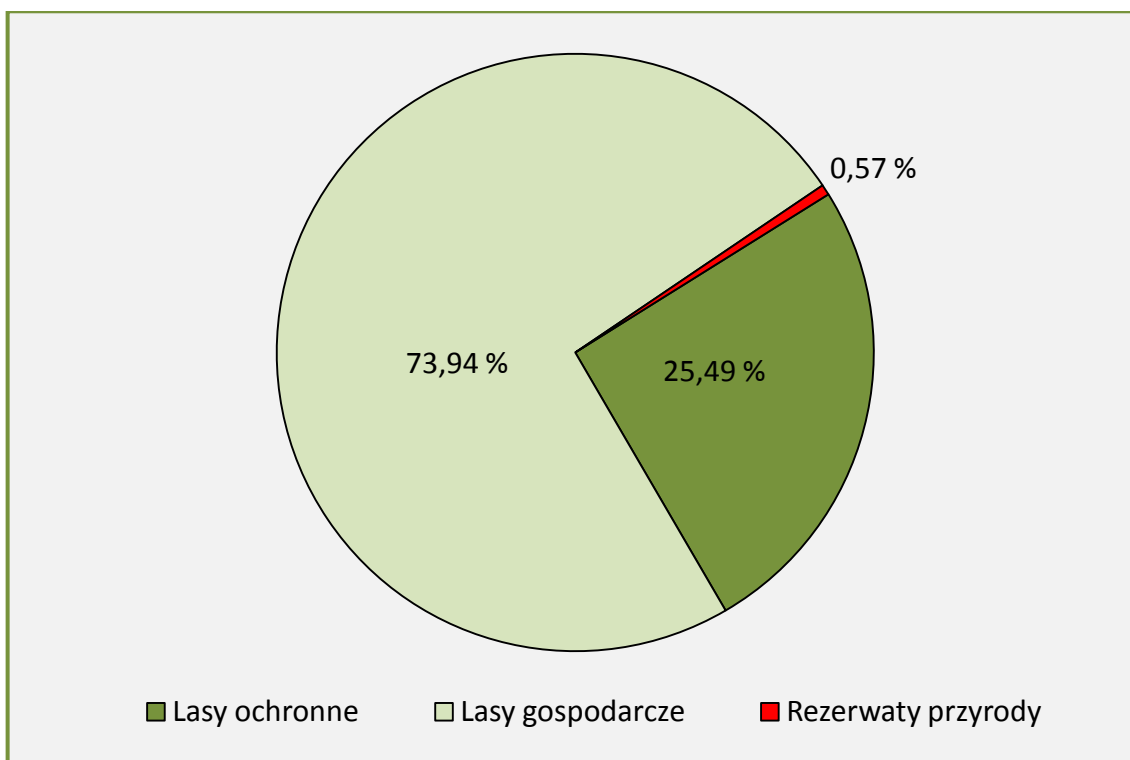
Przy projektowaniu zadań z zakresu ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, użytkowania ubocznego, gospodarki łowieckiej, budowy i remontów infrastruktury technicznej oraz zadań z zakresu zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego należy kierować się bieżącymi potrzebami Nadleśnictwa. Zadania te zostały określone w dalszej części elaboratu w punkcie 3.2.

a) podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności

Lasy Nadleśnictwa Susz podzielono według dominujących funkcji lasu na lasy ochronne, gospodarcze i rezerwy przyrody.

Podział wg dominujących funkcji lasu

Dominująca funkcja lasu	Nadleśnictwo	
	pow. w ha	%
1	2	3
Lasy ochronne	5 491,91	25,49
Lasy gospodarcze	15 927,04	73,94
Rezerwy przyrody	123,37	0,57
Ogółem	21 542,32	100,00

Procentowy podział powierzchni wg dominujących funkcji lasu

Porównanie dominujących funkcji lasu między IV a V rewizją

Dominująca funkcja lasu	Stan na:				Różnica
	1.01.2005 r.		1.01.2015 r.		
	pow. w ha	%	pow. w ha	%	pow. w ha
1	2	3	4	5	6
Lasy ochronne	4 863,17	23,14	5 491,91	25,49	+628,74
Lasy gospodarcze	16 047,47	76,34	15 927,04	73,94	-120,43
Rezerwy przyrody	109,27	0,52	123,37	0,57	+14,10
Ogółem	21 019,91	100,00	21 542,32	100,00	+522,41

Lasy ochronne przyjęto zgodnie z Decyzją DLP-I-612-8/10970/15/LP Ministra Środowiska z dnia 18 marca 2015 r. oraz Decyzją Ministra Środowiska DL.lp-0233-31/05 z dn. 20 grudnia 2005 r. (dotyczy lasów wokół sanatoriów i uzdrowisk). Opracowano ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

Zestawienie funkcji lasu i kategorii ochronności

Lp.	Kategoria lasu	Razem N-ctwo
1	2	3
1	REZERWATY	123,37
2	Lasy glebochronne	202,44
3	Lasy cenne przyrodniczo	333,86
4	Lasy wodochronne	4 576,51
5	Lasy badawcze	342,00
6	Lasy uzdrowiskowe	37,10
7	LASY OCHRONNE - RAZEM	5 491,91
8	LASY GOSPODARCZE	15 927,04
	Razem	21 542,32

Szczegółowe dane dotyczące tego zestawienia znajdują się w tabeli III zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu.

b) podział na gospodarstwa

Uwzględniając podział lasów na kategorie ochronności i ustalenia KZP w Nadleśnictwie Susz wyodrębniono następujące gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (S)
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)

w nim wg sposobu zagospodarowania:

gospodarstwo zrębowe (GZ)

gospodarstwo przerębowo-zrębowe (GPZ)

Do gospodarstwa specjalnego zaliczono:

- wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy glebochronne,
- lasy na siedliskach Bb, BMb, LMb, Lł,
- lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności,
- lasy stanowiące powierzchnie referencyjne,
- rezerваты przyrody,

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych zaliczono lasy ochronne z wyjątkiem lasów ujętych w gospodarstwie specjalnym.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych o zrębowym sposobie zagospodarowania zaliczono drzewostany w lasach gospodarczych, nie ujęte w gospodarstwie specjalnym, w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz typ drzewostanu i aktualny skład gatunkowy, przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania lasu (rębnia zupełna).

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania zaliczono drzewostany w lasach gospodarczych, nieujęte w gospodarstwie specjalnym, w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz typ drzewostanu i aktualny skład gatunkowy, zastosowano przerębowo - zrębowy sposób zagospodarowania lasu (rębnia częściowa, gniazdowa lub stopniowa z okresem odnowienia do 40 lat).

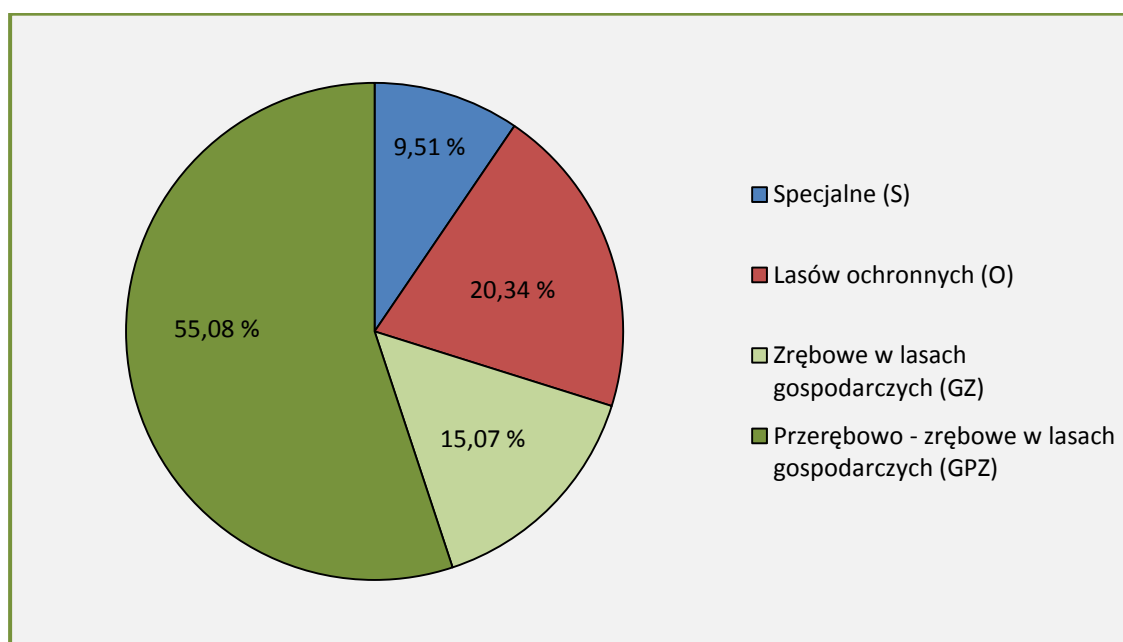
Szczegółowy wykaz drzewostanów przeznaczonych do przebudowy przedstawia Wzór nr 3 zamieszczony w Tomie II. Nie wyczerpuje on jednak problematyki przebudowy drzewostanów. Potrzeby w tym zakresie są znacznie wyższe, ale ograniczają je czynniki czasowe, przestrzenne możliwości lokalizacji cięć oraz konieczność realizacji zadań w

pozostałych gospodarstwach. Przebudowę drzewostanów należy zaczynać znacznie wcześniej poprzez regulację składu upraw i młodników podczas prac pielęgnacyjnych. W starszych drzewostanach zabiegi pielęgnacyjne mogą przyjąć charakter intensywnych cięć przekształcających.

Szczegółowe zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności przedstawiono w Tabeli nr VI zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu.

**Powierzchniowy i miąższościowy udział powierzchni leśnej zalesionej
według gospodarstw**

Gospodarstwo	Razem Nadleśnictwo	
	powierzchnia w ha	%
	miąższość w m ³	%
1	2	3
Specjalne (S)	2 016,98	9,51
	650 625	9,53
Lasów ochronnych (O)	4 315,66	20,34
	1 465 375	21,46
Zrębowe w lasach gospodarczych (GZ)	3 197,79	15,07
	1 051 260	15,39
Przerębowo - zrębowe w lasach gospodarczych (GPZ)	11 686,80	55,08
	3 661 150	53,62
Razem	21 217,23	100,00
	6 828 410	100,00

Powierzchniowy i miąższościowy udział powierzchni leśnej zalesionej według gospodarstw

Najwięcej drzewostanów w Nadleśnictwie zaliczono do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych – 70,15%. Gospodarstwo specjalne wynosi 9,51%, natomiast gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych zajmuje 20,34% powierzchni leśnej zalesionej.

Powierzchnia leśna zalesiona wg gospodarstw – porównanie IV i V rewizji

Gospodarstwo	IV rewizja		V rewizja	
	Razem pow. leśna-ha	%	Razem pow. leśna-ha	%
1	2	3	4	5
Specjalne (S)	1 718,37	8,19	2 016,98	9,51
Ochronne (O)	3 487,48	16,63	4 315,66	20,34
Przebudowy (R)	61,72	0,29	-	-
Lasów gospodarczych (G)	15 703,43	74,89	14 884,59	70,15
w tym wg sposobu zagospodarowania:				
Zrębowe (GZ)	2 765,51	13,19	3 197,79	15,07
Przerębowo-zrębowe (GPZ)	12 937,92	61,70	11 686,80	55,08
Ogółem	20 971,00	100,00	21 217,23	100,00

Podczas prac V rewizji urządzania lasu zostało zlikwidowane gospodarstwo przebudowy w lasach ochronnych i gospodarczych o powierzchni 61,72 ha. Wzrost powierzchni gospodarstwa specjalnego nastąpił po zakwalifikowaniu do niego siedlisk bagiennych oraz lasów referencyjnych zgodnie z decyzją NTG.

c) wieki rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone na KZP zgodnie z Zarządzeniem nr 36 DGLP z dnia 19.05.2004 r. w sprawie zmian w Instrukcji urządzania lasu, stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 43 DGLP z dnia 18.04.2003 r. W odniesieniu do IV rewizji planu u.l. nie uległ zmianie żaden wiek rębności.

Wiek rębności

Gatunek	Wiek rębności
1	2
dąb, jesion	140
sosna, modrzew	120
świerk	90
buk	100
brzoza, olsza czarna, grab, jawor, klon, lipa,	80
osika, olsza odroślowa	50
olsza szara, wierzba, topola	40

Ustalone przeciętne wieki rębności gatunku panującego w drzewostanie służą do obliczenia etatów użytkowania rębego. Wiek ten może, lecz nie musi, być zgodny z wiekami rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) poszczególnych drzewostanów.

d) podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne

Podział lasu na ostępy w opracowanym planie przyjęty został zasadniczo z poprzedniego cyklu urzędzeniowego. W uzasadnionych przypadkach dokonano niezbędnej korekty, szczególnie na gruntach nowo dołączonych. Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano w odosobnionych kompleksach leśnych lub na skrajach większych kompleksów. Średnia długość ostępów w Nadleśnictwie waha się w granicach 400 - 1000 m. W celu zachowania ciągłości użytkowania w zablokowanych powierzchniach drzewostanów rębnych zastosowano ostępy przejściowe.

Jednostek kontrolnych nie tworzą.

3.1.3 Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

a) etat użytkowania rębego

Szczegółowe zasady wyliczenia i przyjmowania etatów użytkowania rębego i przedrębego określa Instrukcja urządzania lasu z 2011 roku §§ 87 - 95.

Użytki rębne dzielą się na:

- zaliczone na poczet etatu
- niezaliczone na poczet etatu.

Etaty miąższościowe (w m³ grubizny brutto) i powierzchniowe użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu wyliczono dla poszczególnych gospodarstw na podstawie powierzchniowej i miąższościowej tabeli klas wieku według gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności (Tabela VI), drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy (Wzór nr 3), drzewostanów w KO (Wzór nr 4) oraz drzewostanów w KDO (Wzór nr 5).

Etatu dla gospodarstwa specjalnego nie oblicza się, a rozmiar użytkowania rębego dla tego gospodarstwa wynika z sumy stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów. W gospodarstwie lasów ochronnych przyjmuje się również etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych. W gospodarstwie zrębowym przyjęty etat miąższościowy i powierzchniowy nie powinien przekraczać etatu optymalnego. W gospodarstwie przerębowo - zrębowym przyjmuje się na ogół etat według potrzeb hodowlanych, ale powinien być on zbliżony do wyliczonego etatu optymalnego.

W lasach ochronnych starano się ograniczyć ilość działek zrębowych do jednej na 10 -lecie. Średnie okresy odnowienia wynoszą: przy rębni IIb - 20 lat (IIbU-10 lat), a przy rębni IIIa - 15 lat. W lasach gospodarczych należy stosować 4 - 5 letni nawrót cięć, a w lasach ochronnych 6 – 7 letni.

Etaty użytków rębnych niezaliczonych na etat wynika bezpośrednio z konieczności uprzątnięcia zadrzewień z linii oddziałowych i przestojów z powierzchni leśnej.

Przyjętą w wykazie cięć miąższość drzewostanów brutto przelicza się przy pomocy współczynników redukcyjnych na miąższość netto. Sumę miąższości użytków rębnych netto powiększa się o 5% z tytułu spodziewanego przyrostu drzewostanów. Do tak wyliczonej miąższości grubizny netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu dodaje się miąższość grubizny netto użytków rębnych niezaliczonych na poczet przyjętego etatu. Ustalona suma użytków rębnych na okres obowiązywania planu zatwierdzona jest jako wielkość maksymalna i obligatoryjna.

- **użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu**

Obliczone i przyjęte etaty użytkowania rębego dla Nadleśnictwa przedstawia Tabela nr XIV.

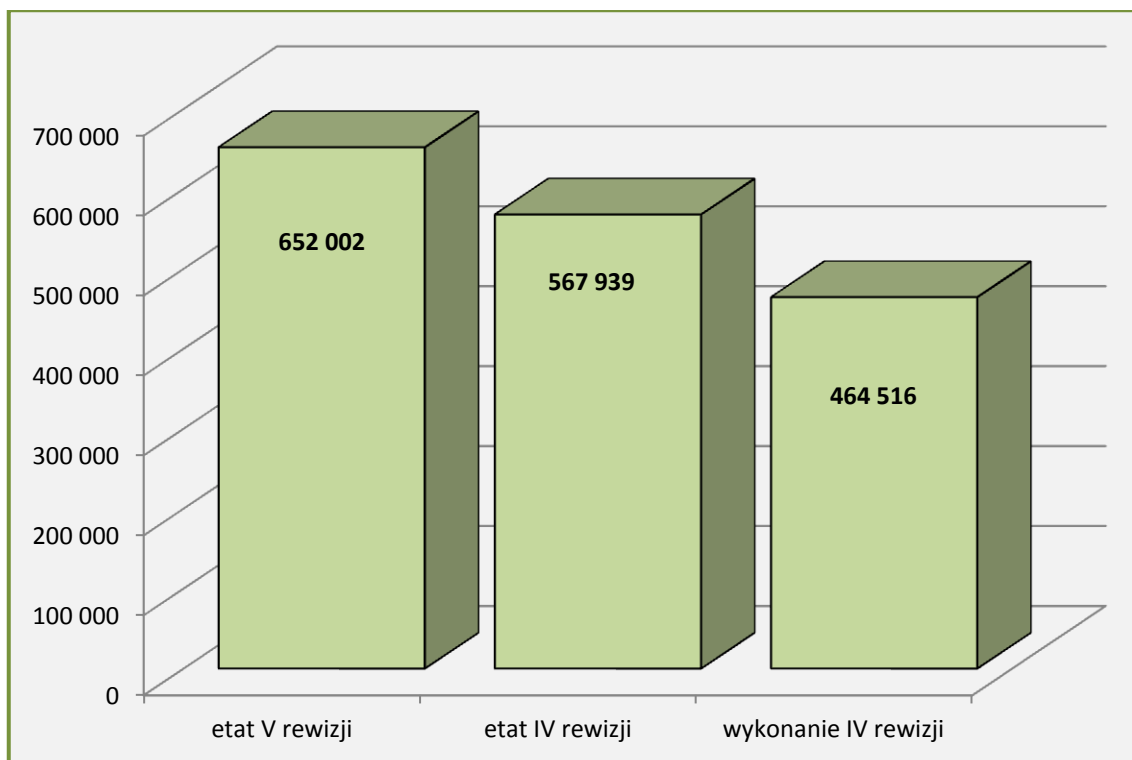
Obliczone i przyjęte etaty użytkowania rębnego – Tabela XIV

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
specjalne (S)	x	x	x	x	0	1181	13168	13168
lasów ochronnych (O)	23821	20250	14808	20250	455	7801	158790	158790
lasów gospodarczych (GZ)	11974 29,61	14023 34,70	10712 24,39	11974 29,61	561 20	x	x	114877 297,09
lasów gospodarczych (GPZ)	45983	43336	42501	43336	328	26473	x	426477
Razem gospodarstwo (G)	57957	57359	53213	55310	889	26473	0	541354
RAZEM	81778	77609	68021	75560	1344	35455	171958	713312

Etaty przyjęte dla każdego gospodarstwa są zgodne z zasadami określonymi przez Instrukcję urządzania lasu z 2011 roku, omówionymi w rozdziale 3.1.3.

Obecny etat miąższościowy wynoszący 652 002 m³ netto jest większy od etatu z IV rewizji urządzania lasu wynoszącego 567 939 m³ netto o 84 063 m³ (wzrost o 14,8%) oraz większy od wykonania w ubiegłym okresie wynoszącym 464 516 m³ netto (wzrost o 40,4%). W ubiegłym 10 - leciu plan użytków rębnych został wykonany powierzchniowo w 90,4%, a masowo w 81,8%.

Porównanie przyjętych etatów miąższościowych (netto) użytków rębnych IV i V rewizji urządzania lasu oraz wykonanie za ubiegły okres przedstawia niżej zamieszczony diagram.

Porównanie przyjętych etatów międzyszczyznowych użytków rębnych

Ostateczny rozmiar użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu zestawiono poniżej:

Rozmiar użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu

Użytki rębne zaliczone na poczet etatu	Nadleśnictwo
	Międzyszczyzna użytków rębnych w 10 - leciu w m ³
1	2
Etat przyjęty brutto	713 312
Etat netto	616 759
5% spodziewany przyrost netto	30 838
Etat netto ze spodziewanym 5% przyrostem	647 597

- rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu**

Szczegółowy wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu znajduje się w Tomie II elaboratu – Wzór (7).

Rozmiar użytków rębnych niezaliczonych na etat

Rodzaj użytków rębnych niezaliczonych na etat	Nadleśnictwo	
	miąższość w m ³	
	brutto	netto
1	2	3
Uprzątnięcie płazowin	-	-
Uprzątnięcie nasienników i przestoi	1 604	1 397
Uprzątnięcia drzew z zadrzewień (pozostałe)	3 536	3 008
Razem	5 140	4 405

Pozycja uprzątnięcia drzew z zadrzewień dotyczy masy, która będzie pozyskana z poszerzenia projektowanych linii oddziałowych.

- **łączy rozmiar użytkowania rębego**

Łączny rozmiar użytków rębnych przedstawiono zgodnie z Tabelą nr XVII w niżej zamieszczonym zestawieniu.

Łączny rozmiar użytków rębnych

Rodzaj użytkowania rębego zaliczonego lub niezaliczonego na poczet etatu	Nadleśnictwo	
	miąższość w m ³	
	brutto	netto
1	2	3
Zaliczone	748 978	647 597
Niezaliczone	5 140	4 405
Razem	754 118	652 002

Suma użytków rębnych wynosząca **652 002 m³** netto stanowi wielkość maksymalną użytkowania rębego w Nadleśnictwie na okres obowiązywania planu.

Porównanie proponowanego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

Wskaźnik	Nadleśnictwo Susz
	m ³ netto
1	2
Etat cięć użytków rębnych na okres gospodarczy 2005-2014.	567 939
Wykonanie cięć użytków rębnych w okresie gospodarczym 2005-2014.	464 516
Proponowany etat cięć użytków rębnych na okres gospodarczy 2015-2024.	652 002

b) etat powierzchniowy i orientacyjna miąższość użytkowania przedrębego

Orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowaną do pozyskania w ramach użytkowania przedrębego na 10 - lecie określa się na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat,
- tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących (Tabela nr VIIIa),
- uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego.
- programów informatycznych opracowanych na modelach wzrostu drzewostanów.

Przyjmuje się zasadę, że planowany rozmiar miąższości użytkowania przedrębego ogółem, nie może przekroczyć 75% przyrostu bieżącego, spodziewanego w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu z wszystkich drzewostanów przedrębnych, to jest, nie objętych planem cięć użytków rębnych. Orientacyjny etat miąższościowy użytkowania przedrębego określa się w m³ grubizny netto. Do przeliczenia miąższości netto na brutto stosuje się współczynnik 1,25.

Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym ustala się na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku (Tabela XVI zamieszczona w części TABELE I WZORY).

Tak ustalony i zatwierdzony przez NTG etat powierzchniowy stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

- **etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym**

W ramach użytkowania przedrębego planowane są czyszczenia późne i trzebieże selekcyjne. W czyszczeniach późnych uwzględniono te pozycje, w których projektowane jest pozyskanie grubizny. Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych.

Zestawienie powierzchni drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego

Rodzaj cięć	Razem Nadleśnictwo
	powierzchnia w ha
1	2
Czyszczenia późne	581,06
Trzebieże wczesne	2 203,39
Trzebieże późne	10 060,09
Razem trzebieże	12 263,48
Ogółem	12 844,54

Powierzchnia cięć pielęgnacyjnych wynosząca 12 844,54 ha jest wielkością minimalną i obligatoryjną, którą Nadleśnictwo zobowiązane jest wykonać w okresie obowiązywania planu.

Szczegółowe dane dotyczące powierzchni czyszczeń późnych, trzebieży wczesnych i późnych zawarte są w Tabeli XVI zamieszczonej w części tabelarycznej.

Wskazania dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego. W drzewostanach, głównie starszych klas wieku o równomiernym zwarciu i niskim zadrzewieniu, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, nie planowano użytkowania przedrębego na najbliższy okres gospodarczy.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego w miarę potrzeby lub konieczności, czyszczenia późne (CP), trzebieże wczesne (TW) i trzebieże późne (TP) mogą przybrać charakter cięć przekształcających wspierających przebudowę drzewostanów.

**Porównanie przyjętych etatów powierzchniowych użytkowania przedrębego
z IV rewizją urządzenia lasu**

Rewizja urządzenia lasu	Powierzchnia leśna zalesiona Nadleśnictwa w ha	Powierzchnia drzewostanów od II do V kl.w. w ha	Przyjęty etat powierzchniowy użytków przedrębnych w Nadleśnictwie w ha
1	2	3	4
IV	20 971,00	15 405,04	13 516,62
V	21 217,23	15 142,01	12 844,54
Różnica	+246,23	-263,03	-672,08

Powierzchnia użytków przedrębnych ustalona podczas obecnej rewizji urządzenia lasu jest mniejsza o 672,08 ha od przyjętej w czasie IV rewizji.

- **orientacyjny etat użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym**

Określenie rozmiaru użytkowania przedrębego

Podstawa ustalenia etatu miąższościowego	Orientacyjny etat miąższościowy m ³ netto	Przyjęty etat pow. w ha	Wskaźnik intensywności cięć w m ³ /ha netto w stosunku do powierzchni:	
			drzewostanów objętych użytkowaniem przedrębnym	drzewostanów objętych i nie objętych uż. głównym
1	2	3	4	5
Nadleśnictwo Susz				
Użytkowanie w ostatnich 5 latach	338 736	6 120,02	55,3	37,3
Użytkowanie w całym minionym okresie	603 423	12 909,16	46,7	33,2
75% przyrostu bieżącego tablicowego	804 810	-	-	-
Etat przyjęty	572 998	12 844,54	44,6	33,1

Planowany rozmiar miąższości **572 998 m³ netto** traktowany jest jako orientacyjny etat użytkowania przedrębego. Stanowi on **53,4 %** przyrostu bieżącego spodziewanego w okresie obowiązywania planu w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębego.

Wskaźnik intensywności zabiegów wynikający z projektowanej do pozyskania miąższości i powierzchni cięć pielęgnacyjnych wynosi **44,6 m³/ha**.

c) łączny etat miąższościowy użytków głównych na lata 2015-2024

Łączny etat miąższościowy składa się z sumy miąższościowej netto (m³) użytków rębnych (zaliczonych na poczet etatu z 5% przyrostem i niezaliczonych na poczet etatu) oraz użytków przedrębnych. Etat ten szczegółowo charakteryzuje Tabela nr XVII zamieszczona w części tabelarycznej „Opisu ogólnego”.

Zestawienie etatów wchodzących w skład etatów użytków przedstawiono w niżej zamieszczonej tabeli:

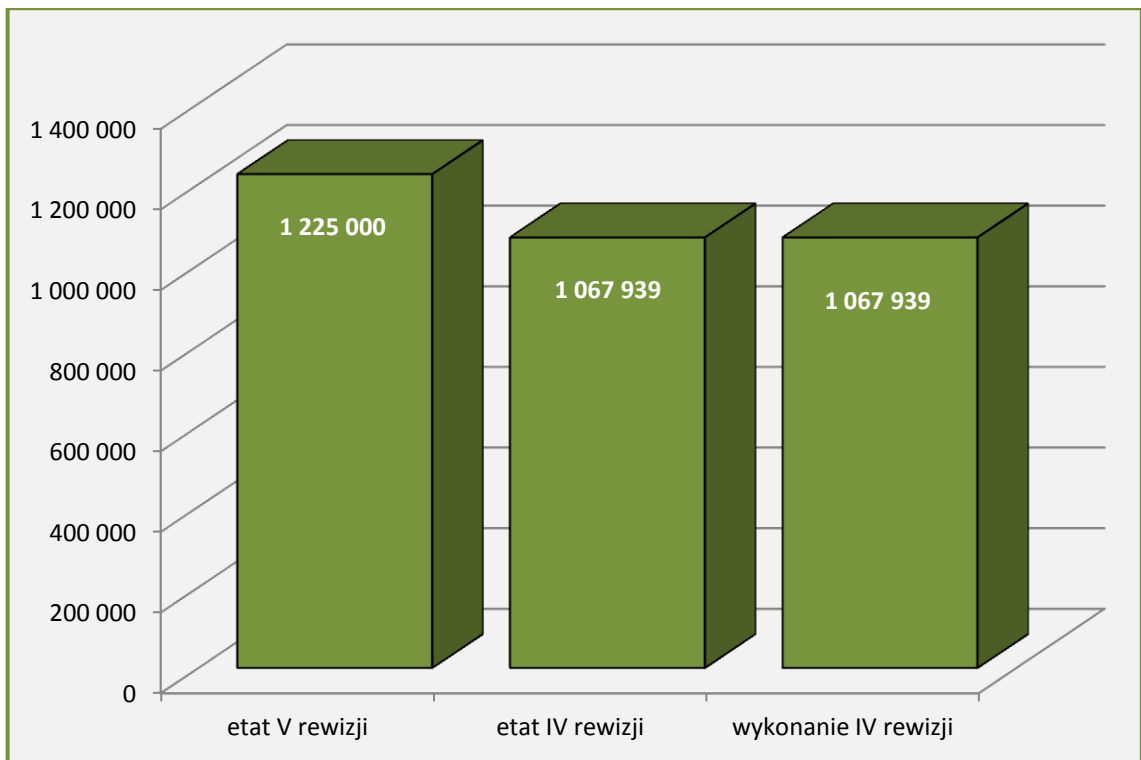
Etat grupy użytków	Nadleśnictwo
	miąższość netto m ³
1	2
Użytki rębne zaliczone na poczet etatu wraz z 5% spodziewanym przyrostem	647 597
Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu (etat orientacyjny)	4 405
Użytki przedrębne	572 998
Razem	1 225 000

Porównanie etatu na 10 - lecie do ogólnych zasobów miąższości i spodziewanego przyrostu bieżącego przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Rodzaj użytków	Zasoby ogółem brutto	Spodziewany przyrost bieżący brutto m ³	Przyjęty etat brutto /netto m ³	Relacja % etatów do zasobów	Relacja % etatów do przyrostu
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo Susz					
Użytki rębne	1 878 940	213 150	754 118	40,1	353,9
			652 002		
Użytki przedrębne	4 973 462	1 274 900	716 247	14,4	56,2
			572 998		
Razem	6 852 402	1 488 050	1 470 365	21,5	98,8
			1 225 000		

Przyjęty w Nadleśnictwie Susz etat łączny (netto) w rozmiarze 1 225 000 m³ na 10 - lecie przekracza spodziewany tabelaryczny przyrost bieżącego netto w wysokości 1 190 440 m³ (stopień wykorzystania 102,9%). W poprzednim okresie gospodarczym przyjęto etat użytków w wysokości 1 067 939 m³ netto, który został wykonany w 100%. Omówione dane ilustruje niżej zamieszczony diagram:

Etat użytków głównych

3.2 Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa

3.2.1 Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

a) opisanie i zestawienie projektowanych w Nadleśnictwie cięć rębnych

Realizację cięć rębnych należy prowadzić na podstawie wskazań gospodarczych zawartych w opisie taksacyjnym oraz wykazu projektowanych cięć rębnych (Wzór nr 6), wykazów drzewostanów KO, KDO i drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu (Wzory nr 3; 4; 5), w oparciu o zasady określone w „Zasadach hodowli lasu” z 2011 r. Wszystkie cztery wymienione wzory nr 3; 4; 5; 6 stanowią oddzielny tom (II) planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa.

Rodzaje zastosowanych rębni przyjęte na podstawie Zasad hodowli lasu z 2011 r. § 26 - 35 zamieszczono w protokole ustaleń Komisji Założeń Planu (Załącznik 7.2). Szczegóły dotyczące szerokości zrębów, stref ochronnych, długości okresów odnowienia, nawrotów cięć, pozostawienia kęp drzewostanów itp. omówiono szczegółowo w rozdziale 3.1.2.

Przy naborze drzewostanów do użytkowania rębego przyjęto następującą kolejność:

- drzewostany przewidziane do przebudowy,
- drzewostany o słabej jakości technicznej i niskim zadrzewieniu,

- drzewostany w klasie odnowienia i do odnowienia,
- drzewostany wyżywicowane,
- drzewostany przeszłorębne,
- drzewostany rębne,
- drzewostany przedrębne.

Szczegółowe zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach przedstawia Tabela XV zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

W Nadleśnictwie pozostały drzewostany przeszłorębne na powierzchni ok. 390 ha. Są to drzewostany położone w rezerwach, ostoje zwierząt, drzewostany referencyjne, drzewostany na siedliskach bagiennych, WDN, i takie w których układ pasów zrębowych nie pozwala na ich uprzątnięcie w tym dziesięcioleciu.

Na siedliskach bagiennych nie projektowano użytkowania rębego.

Zastosowanie rębni zupełnej w gospodarstwie lasów ochronnych wynika z braku możliwości efektywnego zastosowania rębni złożonych ze względu na typ siedliskowy lasu, skład gatunkowy drzewostanu, małą powierzchnię bądź nieregularny przebieg granic wydzielenia.

Zastosowanie rębni zupełnej w drzewostanach przeznaczonych do przebudowy wynika głównie z niskiej jakości technicznej drzewostanów.

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych zawiera Tabela XV zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Wykaz użytków rębnych (Wzór nr 6) umieszczony wraz ze Wzorami nr 3, 4 i 5 w osobnym tomie, został sporządzony w rozbiciu na działki zrębowe bez przydziału na lata gospodarcze obowiązywania planu urządzenia lasu.

Etaty użytkowania rębego, rozplanowanie cięć oraz rodzaje zastosowanych rębni, zostały uzgodnione z Nadleśnictwem i Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Olsztynie. Lokalizacja cięć w pierwszym roku obowiązywania planu została uzgodniona z Nadleśnictwem.

Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu zostały omówione w rozdziale 3.1.3.

Projektowane cięcia rębne zostały naniesione na mapy przeglądowe cięć rębnych sporządzone w skali 1 : 25 000 oraz na mapy w skali 1 : 5 000 w atlasach leśnictw.

**Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni
w gospodarstwach**

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem	
	ha				
1	2	3	4	5	7
Specjalne (S)	2,82	22,11	46,93	69,04	71,86
Lasów ochronnych (O)	81,98	229,62	392,72	622,34	704,32
Lasów gospodarczych (GZ)	297,09	-	-	-	297,09
Lasów gospodarczych (GPZ)	-	840,80	1023,19	1863,99	1863,99
Ogółem Nadleśnictwo	381,89	1092,53	1462,84	2555,37	2937,26

b) użytkowanie przedrębne

Użytkowanie przedrębne powinno być realizowane na podstawie wskazań gospodarczych zawartych w opisach taksacyjnych w oparciu o wytyczne zawarte w Zasadach hodowli lasu z 2011 r. Zadania określone w wymiarze powierzchniowym w opisach taksacyjnych, mają charakter obligatoryjny, a w zakresie miąższościowym powinny być realizowane według potrzeb poszczególnych drzewostanów. Termin i intensywność wykonywanych cięć w konkretnych drzewostanach określa każdorazowo służba leśna Nadleśnictwa.

Zestawienia zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku dla Nadleśnictwa przedstawiono w Tabeli XVI zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego opracowania. Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne zawiera Tom II opracowania.

**Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania
przedrębne wg rodzajów cięć oraz klas i podklas wieku**

Rodzaj cięcia	Powierzchnia (ha) wg klas i podklas wieku												Razem
	I		II		III		IV		V		VI	VII	
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
CP-P	24,17	420,91	122,80	12,75								0,43	581,06
TW	0,61	86,77	885,10	1171,28	31,15	23,80	4,70						2203,39
TP	3,02	86,77	885,10	1891,28	1852,04	2901,57	1245,91	1147,09	1015,38	919,26	311,82	4,24	12263,48
Ogółem	27,19	507,68	1007,90	1904,03	1852,04	2901,57	1245,91	1147,09	1015,38	919,26	311,82	4,67	12844,54

c) użytki główne łącznie

Zestawienie powierzchni i miąższości użytków głównych

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięcia (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu	2 937,26	1 485,34	713 312	616 759
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			35 666	30 838
łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	2 937,26	1 485,34	748 978	647 597
B. Niezaliczone na poczet przyjętego etatu	23,67		5 140	4 405
Razem użytki rębne	2 960,93	1 485,34	754 118	652 002
II. Użytki przedrębne A. Czyszczenia	581,06		6 363	5 090
B. Trzebieże	12 263,48		709 884	567 908
Razem użytki przedrębne	12 844,54		716 247	572 998
Ogółem użytki główne	15 805,47	1 485,34	1 470 365	1 225 000

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania głównego drzewostanów, zamieszczone w opisach taksacyjnych zostały uzgodnione ze służbami nadzoru Nadleśnictwa Susz oraz leśniczymi.

d) drzewostany bez wskazań gospodarczych

Część drzewostanów kwalifikujących się, ze względu na wiek, do cięć rębnych lub pielęgnacyjnych nie została nimi objęta. Są to drzewostany o łącznej powierzchni 4 437,37 ha.

Powierzchnię drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym stanowią:

- drzewostany rębne i starsze z gospodarstwa specjalnego – rezerwy, drzewostany na siedliskach bagiennych,

- drzewostany trudnodostępne, na terenach zabagnionych,
- drzewostany rębne i starsze nie mieszczące się w nawrotach cięć,
- drzewostany stanowiące ostoje zwierząt chronionych.

Powierzchnię drzewostanów nie objętych użytkowaniem przedrębnym stanowią

- drzewostany stanowiące ostoje zwierząt chronionych,

- drzewostany o niskim zadrzewieniu,
- drzewostany trudnodostępne, na terenach zabagnionych,
- drzewostany, w których zabiegi pielęgnacyjne były wykonywane w ostatnich latach ubiegłego 10-lecia.

3.2.2 Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

a) zestawienie i opisanie zadań dla Nadleśnictwa z zakresu hodowli lasu

Zadania z zakresu hodowli lasu zostały zapisane we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego i zestawione w Tabeli XVIII sporządzonej dla obrębów i Nadleśnictwa w oparciu o wytyczne „Zasad hodowli lasu” z 2011 r. i ustalenia NTG. Tabela ta została zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu przewidzianych do realizacji w najbliższym 10-leciu oraz porównanie z zadaniami określonymi w trakcie IV rewizji urzędzenia lasu przedstawione zostały w tabeli.

Zestawienie zadań z zakresu hodowli

Wskazanie	IV rewizja wykonanie	V rewizja plan
	Powierzchnia	
1	2	3
Odnowienia i zal. halizn, płazowin, zrębów	201,62	26,26
Odnowienie zrębów projektowanych		309,54
Odnowienia przy rębniach złożonych	637,02	1224,44
Zalesienia gruntów nieleśnych	50,34	12,31
Podsadzenia produkcyjne	220,57	-
Dolesienia luk i przerzedzeń	10,07	4,88
Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach	64,06	8,16
Poprawki i uzupełnienia na gruntach projekt. do odnowienia i zalesienia w wys. 10% ich powierzchni.		157,74
Wprowadzanie podszytów	32,10	-
Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	802,46	190,41
Pielęgnowanie gleby w uprawach projektowanych – 60% pow.		946,46
Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	1019,22	753,34
Pielęgnowanie upraw projektowanych (CW) – 40% pow.		630,97
Pielęgnowanie młodników (CP)	830,74	1093,29
Pielęgnowanie młodników (CP-P)	877,48	581,06
Nawożenie	-	-
Lokalna regulacja stosunków wodnych	-	-
Specjalne zabiegi agrotechniczne	520,58	1036,39

Zestawienie zadań z zakresu hodowli planowanych w IV rewizji z wykonaniem na koniec okresu gospodarczego zawiera Referat Nadleśniczego (Załącznik 7.3.).

- **odnowienia i zalesienia na powierzchniach otwartych**

Odnowienia i zalesienia otwarte obejmują powierzchnię zrębów zaległych i zrębów zupełnych zaprojektowanych na I 10 – lecie. Zalesienia przewiduje się na pow. 12,31 ha gruntów porolnych.

Skład gatunkowy upraw w odnowieniach otwartych należy dostosować do typów drzewostanów poszczególnych siedlisk przyjętych przez NTG. Na mikrosiedliskach wśród niejednorodnych powierzchni stosować gatunki zgodnie z ich wymaganiami w stosunku do żyzności i wilgotności gleby.

- **odnowienia przy rębniach złożonych**

Odnowienia przy rębniach złożonych obejmują powierzchnię przewidzianą do odnowienia w drzewostanach użytkowanych rębnią II, III i IV.

Rębnia częściowa (II) odznacza się regularnie rozłożonym w czasie użytkowaniem drzewostanu, prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych. Odnowienia naturalnego, dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego. Wykorzystuje się zasadniczo jeden rok nasienny. Po cięciu uprzątającym pozostałą powierzchnię odnowić należy pozostałymi gatunkami, zgodnymi z typem drzewostanu dla danego siedliska.

W rębni IIIa w pierwszym etapie wycinane są gniazda, cięciami zupełnymi, każde o powierzchni od 5 do 50 arów. Zaleca się rozmieszczanie gniazd z wykorzystaniem bardziej żyznych fragmentów siedliska, istniejących odnowień i luk w drzewostanie. W drugim etapie następuje usunięcie drzewostanu z powierzchni między gniazdami. Na powierzchnię między gniazdami należy wprowadzić odnowienie sztuczne gatunków właściwych dla siedliska o składzie zapewniającym osiągnięcie celu hodowlanego z wykorzystaniem istniejących nalotów i podrostów.

W rębni IIIb zakłada się jednorazowo lub dwukrotnie cięciem zupełnym gniazda o powierzchni od 5 do 50 arów. Cięcia częściowe na powierzchni między gniazdami wykonuje się w celu uzyskania odnowienia naturalnego. Na powierzchnię nieodnowioną wprowadza się, po cięciu uprzątającym, gatunki zgodne z typem drzewostanu.

Odnowione gniazda zaleca się chronić przed zwierzyną poprzez ochronę pojedynczych sadzonek, lub grodzenie gniazd.

Rębnia IV, stopniowa polega na wykonywaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych (w tym także

zupelnym na malych powierzchniach) prowadzacych do nierownomiernego, rozlozonego w czasie przerzedzenia drzewostanu. Tworzone ośrodki odnowienia poszerza się zazwyczaj podczas dlugiego okresu odnowienia cieciami brzegowymi. Daje ona mozliwosc wyhodowania drzewostanow wielogatunkowych, roznowiekowych, o kępowej formie zmieszania gatunkow. W rębni tej wykorzystuje się wiele lat nasiennych, przy czym proces odnowienia na powierzchni manipulacyjnej nie odbywa się w tym samym czasie, dzięki czemu wszystkie stadia odnowienia występują obok siebie. Naturalny sposób odnowienia należy preferować na wszystkich siedliskach, wykorzystując zwarte kępy istniejących samosiewów.

- **posadzenia produkcyjne**

W planie urządzenia lasu na lata 2015-2024 nie projektuje się wprowadzania posadzeń produkcyjnych.

- **dolesienia luk i przerzedzeń**

Dolesienia luk i przerzedzeń zaprojektowano głównie w drzewostanach II i III klasy wieku w celu uproduktywnienia istniejących luk. Do tego celu należy wykorzystywać gatunki cieniznośne, ale będące w składzie typu drzewostanów.

- **poprawki i uzupełnienia**

Poprawki i uzupełnienia należy wykonywać gatunkami docelowymi. Wielkość poprawek i uzupełnień w uprawach i młodnikach projektowanych NTG określiła na 10% powierzchni projektowanych do odnowienia i zalesienia.

- **wprowadzenie podszytów**

W planie urządzenia lasu na lata 2015-2024 nie projektuje się wprowadzania podszytów.

- **pielęgnowanie lasu**

Pielęgnowanie lasu obejmuje prace związane z pielęgnowaniem gleby, czyszczenia wczesne (CW) oraz czyszczenia późne (CP).

Pielęgnowanie gleby zaprojektowano na powierzchni upraw istniejących, w zasadzie do 5 lat oraz na powierzchni odnowień i zalesień projektowanych do wykonania w obecnym 10-leciu. Wielkość powierzchni pielęgnowania gleby w uprawach projektowanych NTG ustaliła na 60 % sumy powierzchni odnowień zrębów projektowanych, odnowień przy rębniach złożonych oraz dolesień i zalesień zaprojektowanych na bieżący okres gospodarczy.

Pielęgnowanie upraw (CW) zaplanowano w uprawach i młodnikach istniejących w wieku do ok. 10 lat, w zależności od występującego składu gatunkowego. Wielkość powierzchni pielęgnowania upraw projektowanych NTG ustaliła na 40 % sumy powierzchni odnowień zrębów projektowanych, odnowień przy rębniach złożonych oraz dolesień i zalesień zaprojektowanych na bieżący okres gospodarczy.

Pielęgnowanie młodników (CP) zaplanowano głównie w drzewostanach Ib podklasy wieku. Czyszczenia późne projektowane były także w podklasy Ia, w zależności od gatunku oraz ilości nawrotów oraz w młodnikach po rębniach częściowych w II klasie wieku.

- **lokalna regulacja stosunków wodnych**

Nie projektuje się na powierzchniach leśnych melioracji wodnych w najbliższym 10-leciu, a w przypadku wystąpienia potrzeby prac melioracyjnych na gruntach rolnych Nadleśnictwo zleci je spółkom wodnym.

- **specjalne zabiegi agrotechniczne**

Zostały zaprojektowane na powierzchniach, gdzie zachodzi konieczność usunięcia zbędnych i bezwartościowych samosiewów i podszytów lub zadarnionej i zachwaszczonej pokrywy.

b) zestawienie zadań gospodarczych z zakresu użytkowania i hodowli lasu według leśnictw

Zestawienie podstawowych zadań gospodarczych z zakresu użytkowania rębego i przedrębego oraz hodowli lasu według leśnictw przedstawiono w tabeli.

Zadania gospodarcze z zakresu użytkowania i hodowli lasu z podziałem na leśnictwa

Lp	Leśnictwo	Pow. ogólna ha	Zadania na 10 - lecie								
			użytkowanie rębne				użytkowanie przedrębne - ha				Odn. i zal. ha
			zaliczone na etat		niezaliczone na etat		CP-P	TW	TP	R-m	
			ha	m ³ netto	ha	m ³ netto					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Uroczyisko	1614,60	219,30	49139	0,33	190	151,35	167,78	512,38	831,51	109,33
2	Bukownica	1760,84	228,47	53841	0,42	57	9,30	146,81	692,32	848,43	122,87
3	Szwalewo	1758,38	192,58	60649	1,52	433	30,64	142,51	754,16	927,31	117,23
4	Jeziorno	1732,24	188,33	50291	0,14	289	38,56	134,65	947,47	1120,68	106,48
5	Królewskie	1497,48	155,61	42579	1,03	97	57,46	135,42	565,34	758,22	75,45
6	Mortąg	1486,53	214,56	47612	-	24	44,26	197,13	654,12	895,51	105,28
7	Dębina	1480,75	243,08	55295	0,17	64	32,11	72,92	779,20	884,23	110,20
8	Bornice	1485,18	88,14	22010	0,31	158	17,45	189,77	691,49	898,71	60,02
9	Kamieniec	1698,93	155,45	45838	1,52	293	41,33	149,37	770,69	961,39	82,30
10	Zieleń	1745,12	313,35	77132	1,12	811	16,40	141,04	700,53	857,97	160,99

11	Michałow	1422,16	143,71	38144	4,56	712	43,13	157,75	555,11	755,99	81,22
12	Lipowo	759,45	99,29	21536	0,67	52	12,61	50,07	403,25	465,93	45,69
13	Susz	1535,42	215,18	61683	5,44	1428	26,31	166,65	513,09	706,05	132,16
14	Jawty	1500,23	165,54	44239	4,42	338	43,49	192,06	659,76	895,31	96,22
15	Kisielice	1675,95	314,67	78990	2,02	194	16,66	159,46	861,18	1037,30	171,99
Razem		23153,26	2937,26	748978	23,67	5140	581,06	2203,39	10060,09	12844,54	1577,43

W powyższym zestawieniu w kolumnie 5 uwzględniono 5% przyrost.

3.2.3 Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

a) kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Zagrożenia środowiska przyrodniczego zostały szczegółowo omówione w Programie Ochrony Przyrody oraz w rozdziale 1.3.9. na podstawie wytycznych zawartych w § 101 „Instrukcji urządzania lasu” z 2011 r.

Głównym zadaniem z zakresu ogólnej ochrony lasu jest działalność zmierzająca do poprawy stanu sanitarnego lasu poprzez przeciwdziałanie rozwojowi szkodliwych owadów i grzybów oraz poprzez szybkie usuwanie drzew zasiedlonych.

Według informacji Zakładu Ochrony Lasu z Olsztyna wśród szkodników owadzych największe zagrożenie dla lasów Nadleśnictwa stanowią obecnie: opiętki, jesionowce, krobik modrzewowiec oraz zwójki i miernikowce dębowe.

W szkółkach i uprawach największe zagrożenie stanowią: szeliniaki, pędraki chrabąszczy oraz hurmak olchowiec. Niewielkie szkody wyrządzają również drobne gryzonie.

Mimo nielicznego zasiedlenia drewna przez szkodniki wtórne w dalszym ciągu należy dążyć do poprawy stanu sanitarnego lasu, śledzić rozwój liczebny szkodników, prowadzić ich poszukiwania, a w przypadkach koniecznych przystąpić do ich zwalczania. Szczególnie należy zwrócić uwagę na bezwzględnie czystą wyróbkę sortymentów, korowania pniaków i szybki wywóz surowca z lasu przed rójkami szkodliwych owadów.

Przeciwdziałać rozmnoży szkodliwych owadów można wieloma sposobami, jednak najskuteczniejszą metodą jest terminowe wykładanie różnego rodzaju pułapek. Ilość drzew pułapkowych oraz liczbę pułapek trzeba dostosować do aktualnych potrzeb drzewostanów. Jako drzewa pułapkowe należy wykorzystywać również wywroty i wiatrołomy.

W ramach walki biologicznej ze szkodnikami owadzimi niezwykle skuteczną metodą jest ochrona pożytecznych ssaków owadożernych (ryjówki, jeże), płazów, gadów, ptaków i pożytecznych owadów. W zakresie ochrony ptaków należy utrzymywać w dobrym stanie posiadane budki lęgowe oraz pozostawiać drzewa dziuplaste.

Skuteczne, zwłaszcza w drzewostanach sosnowych jest przeciwdziałanie nadmiernemu rozwojowi owadów poprzez zasiedlenia i ochronę mrowisk mrówki śmawej.

Duże zagrożenie stwarza korzeniowiec wieloletni w drzewostanach na gruntach porolnych, które stanowią 15,59% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa oraz opieńka miodowa. Przeciwdziałania chorobom grzybowym polegają przede wszystkim na biologicznym i mechanicznym zabezpieczeniu pniaków po ściętym drzewie oraz na stosowaniu odpowiednich technik hodowlanych.

Szkody od zwierzyny występują w uprawach w postaci zgryzania a w młodnikach w postaci spałowania na terenie całego Nadleśnictwa w gospodarczo znośnym nasileniu, tylko lokalnie szkody są wysokie, głównie w miejscach koncentracji populacji łosi. Uprawy, szczególnie dębowe (gniazda), należy profilaktycznie zabezpieczać poprzez smarowanie preparatami odstrasżającymi, pakułowanie, zakładanie osłonek, a w ostateczności grodzenie. Ponadto należy przestrzegać głównej zasady w zakresie ochrony, a mianowicie utrzymanie właściwego stanu zwierzyny. Z długoletniej obserwacji wynika, że na zmniejszenie rozmiaru szkód można zdecydowanie wpłynąć przez intensyfikację pozyskania drewna z czyszczeń i trzebieży w okresie od grudnia do marca. Z analizy zimowego spałowania wynika, że jest ono wyraźnie mniejsze o ile jelenie mają dostęp do świeżo powalonych drzew, które korują przez spałowanie, często do połowy długości strzały, wliczając w to obcięte gałęzie i korony. Dlatego też na omawiane zagadnienia należy uczulić pracowników służby leśnej. Trzeba również egzekwować od kół łowieckich, dzierzawiących tereny leśne, prowadzenie właściwej gospodarki łowieckiej (dokarmianie, poletka łowieckie zgryzowe i zaporowe).

Prac związanych z ustaleniem stref zagrożenia przemysłowego, z uwagi na brak odpowiednich wytycznych, nie prowadzono, a całość lasów Nadleśnictwa zaliczono do zerowej strefy.

Generalnie oceniając zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy położyć nacisk na następujące zagadnienia:

- poprawę stanu sanitarnego lasu poprzez usuwanie na bieżąco wiatrolomów, leżaniny

i posuszu,

- kontynuowanie zwalczania szkodliwych owadów i grzybów,
- prowadzenie corocznej kontroli występowania owadów,
- ochronę pożytecznego ptactwa przez rozwieszanie budek lęgowych,
- ochronę drzewostanów przed wywalającymi wiatrami i przed okiścią przez prawidłowe wykonywanie cięć rębnych zgodnie z ustalonymi kierunkami, a cięć przedrębnych w odpowiednim terminie i właściwej intensywności,
- dostosowanie pogłowia zwierzyny płowej do istniejących możliwości łowisk oraz ochronę upraw i młodników przed szkodami,
- egzekwowanie zakazu wypasu bydła na gruntach leśnych.

Załącznikiem do planu jest mapa przeglądowa ochrony lasu sporządzona w skali 1 : 25 000.

b) kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 21.11.2011 roku Nadleśnictwo zostało zaliczone do III kategorii zagrożenia pożarowego.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie

**Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Susz
na lata 2015-2024.**

Ocena zagrożenia pożarowego.

Stan ochrony przeciwpożarowej w Nadleśnictwie.

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

1. Przepisy prawne regulujące zabezpieczenie przeciwpożarowe lasu

Kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu wynikają z analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie, oceny potencjalnego zagrożenia pożarowego wynikającego z obecnego stanu lasów oraz z analizy stanu ochrony ppoż. funkcjonującej w Nadleśnictwie, w świetle obowiązujących w tym względzie przepisów prawnych tj.:

- Ustawa z dnia 28.09.1991 r. o lasach (tekst jednolity z 2011 r. nr 12 z późniejszymi zmianami).
- Tekst jednolity ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 22 lipca 2002 roku (Dz. U. nr 147, poz. 1229) i wydanymi na ich podstawie przepisami wykonawczymi tzn.:
  - Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku (Dz.U. 2010 nr 109, poz. 719),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. (Dz. U. nr 137, poz. 923), w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

Przy ustalaniu kierunkowych zadań z zakresu ochrony p-poż. uwzględniono ponadto zasady:

- Instrukcji ochrony przeciwpożarowej z dnia 21 listopada 2011 roku,
- Ustaleń ze służbami zajmującymi się tymi zagadnieniami w RDLP w Olsztynie i Nadleśnictwie.

2. Ocena zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie gospodarczym

Główne przyczyny pożarów w Nadleśnictwie Susz to: zaproszenie ognia, nieostrożność dorosłych, przerzuty z gruntów nieleśnych, pozostałe (nieustalone). W okresie ostatnich 10 lat zarejestrowano 24 pożary. Jest to przeciętnie 2,4 pożaru w ciągu roku. Były to jednak pożary małe, często ugaszone w zarodku. Niewątpliwie do niewielkich strat przyczyniło się stworzenie systemu obserwacji opartego na dostrzegalniach przeciwpożarowych, patrolach naziemnych i lotniczych.

Nadleśnictwo w swoich granicach administracyjnych na zlecenie Starostw w Iławie, Kwidzynie i Sztumie sprawuje nadzór nad 1 202,10 ha lasów niepaństwowych. Dane odnośnie powierzchni lasów nadzorowanych są obciążone błędem, gdyż właściciele nie zawsze zgłaszają zmiany w powszechnej ewidencji gruntów. Biorąc pod uwagę specyfikę

własności, lasy prywatne czasami „przeplatają” się z lasami Nadleśnictwa lub bezpośrednio z nimi sąsiadują. Tym samym objęte są monitoringiem i ochroną w zakresie pożarnictwa. Zagrożenie pożarowe lasów innych własności kształtuje się na zbliżonym poziomie jak lasów będących w zarządzie Nadleśnictwa.

3. Czynniki kształtujące obecne i potencjalne zagrożenie pożarowe lasów

Określenie potencjalnego zagrożenia pożarowego lasów Nadleśnictwa Susz oparto o analizę poszczególnych czynników decydujących o tym zagrożeniu.

Poddane analizie czynniki to:

- udział siedlisk borowych i łęgowych w powierzchni leśnej,
- skład gatunkowy drzewostanów,
- rozmieszczenie osad ludzkich,
- atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna lasów,
- gęstość szlaków komunikacyjnych przebiegających przez tereny leśne,
- warunki meteorologiczne z ostatnich lat i wilgotność gleby w tutejszych lasach.

a) udział siedlisk borowych i łęgowych w ogólnej powierzchni leśnej

Powierzchniowy udział siedlisk Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, Ł

Nadleśnictwo	Typ siedliskowy	Ogółem (ha)	Udział % w ogólnej pow. leśnej
1	2	3	4
Susz	Bs	-	-
	Bśw	21,43	0,10
	BMśw	3084,41	14,32
	Bw	-	-
	BMw	31,83	0,15
	Ł	27,54	0,13
	Razem	3165,21	14,70
Ogółem Nadleśnictwo		21 542,32	100,00

Z powyższego zestawienia wynika, że tylko 14,70 % ogólnej powierzchni leśnej to drzewostany na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, Ł (głównie z panującą sosną), analizując dalej – niewiele, bo 22,18 % stanowią drzewostany I i II klasy wieku (uprawy, młodniki, drągowiny), a więc takie, w których występuje znaczna podatność na wystąpienie pożaru (duże zwarcie, nagromadzenie znacznej ilości obumarłych gałęzi oraz wzmożony proces wydzielania się posuszu, olejki eteryczne, żywica, opadłe igły, zaniechanie wyrabiania drobnicy po zabiegach czyszczeń wczesnych oraz późnych i pozostawianie jej na pielęgnowanej powierzchni).

b) skład gatunkowy drzewostanów

Dominującym gatunkiem w drzewostanach Nadleśnictwa Susz jest sosna, która jako gatunek panujący występuje na 54,56 % powierzchni leśnej, na kolejnych miejscach znajdują się buk – 16,61%, olcha – 9,85%, dąb – 8,41%, brzoza – 6,43% i świerk – 1,97. Pozostałe gatunki stanowią poniżej 1% powierzchni.

Ogólny podział lasów Nadleśnictwa na drzewostany z przewagą gatunków iglastych i liściastych, przedstawia poniższe zestawienie:

Grupa gatunków panujących	Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	%
1	2	3
Iglaste	12 243,93	57,7
Liściaste	8 973,30	42,3
Ogółem	21 217,23	100,00

Przytoczony wyżej podział odzwierciedla w pełni rzeczywisty obraz tutejszych drzewostanów, który jest bardzo zróżnicowany od monokultur sosnowych odznaczających się dużą palnością do drzewostanów olszowych na siedliskach wilgotnych i bagiennych, gdzie zagrożenie wystąpienia pożaru jest znikome. Duża jest także ilość podszytów i podrostów, które mogą zwiększyć ryzyko rozprzestrzeniania się pożarów.

c) rozmieszczenie zakładów przemysłowych oraz osad ludzkich wśród lasów Nadleśnictwa

W bezpośrednim sąsiedztwie lasów Nadleśnictwa nie ma dużych zakładów przemysłowych, które mogłyby zwiększyć ryzyko zagrożenia pożarowego. Do największych miejscowości w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa zaliczyć można Susz, Kisielice i Prabuty. Lasy Nadleśnictwa stanowią większe lub mniejsze kompleksy leśne. Dzięki temu możliwości rozwoju urbanistycznego są ograniczone do zewnętrznej granicy kompleksu leśnego, co w konsekwencji zawęża pole potencjalnego zagrożenia pożarowego. Generalnie grunty leśne oddalone są od zwartej zabudowy wiejskiej.

W większości tereny przyległe do lasu są zagospodarowane rolniczo, co w przypadku prowadzenia prac polowych stwarza możliwość niekontrolowanego przedostania się ognia na sąsiadujące drzewostany.

d) atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna lasów

W dobie postępującej urbanizacji lasy Nadleśnictwa Susz są coraz bardziej atrakcyjne pod względem turystycznym. Bezpośrednio na terenach leśnych znajdują się zarówno ośrodki wypoczynkowe jak i domki wczasowe. Zauważa się również zjawisko powstawania coraz większej ilości gospodarstw agroturystycznych. Od kilkunastu lat zaobserwowane zostało także zjawisko nasilenia zabudowy letniskowej domków usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych. Pobyt mieszkańców w tych miejscowościach ma raczej charakter sezonowy, aczkolwiek coraz większy odsetek korzysta ze swoich posiadłości przez cały rok. W związku z tym zwiększa się ilość wypoczywających, co wiąże się z rosnącą presją na las. Omawiając temat turystyki należy poruszyć problem okresowej penetracji lasu w czasie zbioru płodów runa leśnego. Nasilenie pobytu ludzi w lesie kształtowane jest przez czynniki przyrodnicze, dlatego nie można go jednoznacznie zinterpretować. Faktem jednak jest, że w okresie wysypu grzybów penetracja ostępów leśnych jest ogromna, a co za tym idzie możliwość zaistnienia pożaru rośnie w sposób lawinowy.

Nasilenie ruchu rekreacyjnego nie jest równomierne we wszystkich drzewostanach, zmienia się okresowo w zależności od pory roku jak i występowania płodów runa leśnego. Nadleśnictwo ma rozpoznane miejsca szczególnej penetracji i tam próbuje ukierunkować wpływ odwiedzających las. Przykładem tego są urządzone trzy leśne ścieżki dydaktyczne, oraz wytyczony szlak rowerowy i dwa szlaki piesze. Istnienie takiego zaplecza pozwala zatrzymać wczasowiczów w określonym miejscu, co ogranicza obszar ewentualnego niekorzystnego wpływu na środowisko. Szczególnym problemem jest niekontrolowany wjazd do lasu i związane z tym zagrożenia. W celu minimalizacji skali problemu Nadleśnictwo urządziło i utrzymuje miejsca postoju. Samo istnienie takiego miejsca stwarza ryzyko wystąpienia pożaru, jednakże ograniczony został obszar zagrożenia, a dogodna lokalizacja umożliwi ewentualne szybkie przeprowadzenie akcji ratowniczej.

Lokalizacja miejsc postoju pojazdów

L.p.	Leśnictwo	Adres leśny	Bliższa lokalizacja, opis dojazdu do obiektu
1	2	3	4
1	Bukownica	460g	Przy trasie Siemiany - Jerzwałd
2	Jeziorno	552l	W miejscowości Siemiany
3	Jeziorno	633c	Przy trasie Siemiany - Iława
4	Dębina	188w	W miejscowości Bądze
5	Zieleń	390b	Przy trasie Olbrachtówko - Jerzwałd

e) gęstość szlaków komunikacyjnych przebiegających przez tereny leśne

Przez teren Nadleśnictwa przebiegają następujące szlaki komunikacyjne, mogące przyczynić się do zwiększenia zagrożenia pożarowego:

- droga krajowa nr 16,
- drogi wojewódzkie nr 515, 519, 520, 521.

Pomiędzy wymienionymi wyżej drogami istnieje sieć dróg powiatowych i gminnych, z reguły o ulepszonych nawierzchniach, często asfaltowych. Pełnią one rolę dróg dojazdowych do typowych, leśnych dojazdów ppoż., lub same zabezpieczają dostępność do terenów leśnych w wypadku zagrożenia pożarowego.

f) warunki meteorologiczne

Warunki meteorologiczne są jednym z najważniejszych czynników kształtujących zagrożenie pożarowe lasów. Determinują one wilgotność pokrywy gleby, powietrza oraz innych materiałów znajdujących się w lesie, przez co decydują o możliwości powstania pożaru. Najbardziej istotne znaczenie mają one w okresie od wczesnej wiosny do jesieni tj. w okresie bez pokrywy śnieżnej w lesie.

Charakterystyka czynników meteorologicznych w okresie największej palności dla lasów Nadleśnictwa Susz przedstawia się następująco:

Średnie wartości w okresie 2004 - 2013 - dane ze stacji meteorologicznej w Elblągu

Czynnik meteorologiczny	Miesiące								Średnio w okresie
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
średnie opady (mm)	1015,5	1014,7	1014,5	1013,9	1013,7	1016,37	1017,2	1015,1	
ilość dni z deszczem lub mżawką	12,1	15	14,7	17,2	17	14,7	15,4	15,2	
ilość dni ze śniegiem	1,7	0	0	0	0	0	0,2	0,2	
ilość dni z mgłą	3,5	2,5	2	2,1	1,5	2,4	4,3	2,6	
ilość dni burzowych	0,8	3,4	5,3	6	5,7	1,9	0,6	3,4	
średnie temp. pow. (°C)	8,3	12,9	16	18,7	18,1	14,1	8,9	13,9	
średnia wilgotność (%)	66,7	69,9	72,1	74,7	75,8	78,6	83,4	74,5	
średnia widoczność (km)	19,9	25,8	27,1	26,1	24,5	21,6	15	22,9	
średnia prędkość wiatrów (km/h)	12	11,6	11,1	11	11	11	11,7	11,3	

Wymienione czynniki meteorologiczne wpływają bezpośrednio na wilgotność gleb leśnych, która również decyduje o potencjalnym zagrożeniu pożarowym lasów. Przyjmując za kryteria różne warunki wilgotnościowe, wilgotność gleb w lasach Nadleśnictwa Susz przedstawia się następująco:

- suche	-	0,00 %	powierzchni	0,00 ha
- świeże	-	85,78%	powierzchni	18 477,05 ha
- wilgotne	-	1,89 %	powierzchni	408,14 ha
- bagienne	-	12,33 %	powierzchni	2 657,13 ha

Największe zagrożenie pożarowe występuje w okresie przedwiośnia, przed rozpoczęciem wegetacji roślin. Okres pełnej wegetacji roślin znacznie ogranicza palność drzewostanów, jednak silne promieniowanie słoneczne wzmacnia zagrożenie pożarowe lasu. Czynnikiem ten szczególnie uwidacznia się na siedliskach Bs, Bśw i BMśw, gdzie z racji niewielkiej żyzności tych siedlisk szata roślinna jest szczególnie uboga. W okresie jesiennym następuje znaczne zmniejszenie zagrożenia pożarowego.

4. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego obszarów leśnych Nadleśnictwa

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 9 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów dokonano wyliczenia kategorii zagrożenia pożarowego uwzględniając:

- średnią roczną liczbę pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej (5 pkt.)
- udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, Lł (1 pkt.)
- średnią wilgotność względną powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰- dane z punktu pomiarowego w Suszu (-2 pkt.)
- średnią liczbę mieszkańców przypadającą na 0,01 km² powierzchni leśnej (3 pkt.)

Suma punktów wynosi: 5 + 1 - 2 + 3 = 7. W związku z powyższym w planie urządzenia lasu na lata 2015-2024 Nadleśnictwo zaliczone zostało do III kategorii zagrożenia pożarowego, jednocześnie umiejscowione jest w 8 strefie prognostycznej.

5. Zasady działań w zakresie profilaktyki

Zagrożenie pożarowe lasów, wynikające z ogólnej dostępności lasu, wymusza na zarządzających lasami podjęcie szeregu działań profilaktycznych minimalizujących to zagrożenie.

a) prowadzenie działalności informacyjnej i ostrzegawczej

Działalność informacyjna i ostrzegawcza zmierzać ma do wywoływania odpowiednich zachowań ludzi w lesie i jego otoczeniu. W tym celu należy:

- rozprawdzać ulotki o tematyce przeciwpożarowej;
- wywieszać tablice ostrzegawcze przy wjazdach do lasu oraz w miejscach o dużej penetracji ludności;
- wywieszać plakaty i ogłoszenia o tematyce ppoż. w miejscach zbiorowego przebywania ludności;
- współpracować z lokalną prasą, lokalnymi organizacjami młodzieżowymi, ruchami ekologicznymi i samorządami terytorialnymi w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- prowadzić działania edukacyjne wśród dzieci i młodzieży w szkołach
- należy kłaść nacisk na informowanie w środkach masowego przekazu o dużym zagrożeniu pożarowym lasu oraz wprowadzanych w związku z tym okresowych zakazach wstępu na tereny leśne;

Powyższe zalecenia Nadleśnictwo realizuje na bieżąco poprzez działalność edukacyjną i informacyjną oraz ustawienie 9 tablic ostrzegawczych.

b) korzystanie z lasu i zachowanie się w lesie

Korzystanie z lasu i zasady zachowania się w lesie regulują następujące przepisy:

- ❖ Ustawa z dnia 22 lipca 2002 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. nr 147, poz. 1229 tekst jednolity). W myśl tej ustawy [...] „Osoba fizyczna, prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska przyrodniczego, obiektu lub terenu obowiązane są zabezpieczyć środowisko, budynek, obiekt lub teren przed zagrożeniem pożarowym”
- ❖ Ustawa z dnia 28 września 1991r. o lasach (tekst jednolity z 2011 r. nr 12 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z jej postanowieniem „Jednostka organizacyjna, osoba fizyczna lub prawna odpowiedzialna za powstanie szkody w lasach jest obowiązana do jej naprawienia według zasad określonych w Kodeksie Cywilnym (art. 11)”, Nadleśniczy wprowadza okresowy zakaz wstępu do lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa, w razie gdy:
  - wystąpiło zniszczenie albo znaczne uszkodzenie drzewostanów lub degradacja runa leśnego,
  - występuje duże zagrożenie pożarowe,
  - wykonywane są zabiegi związane z hodowlą, ochroną lasu lub pozyskiwaniem drewna (art. 26 ust.3),

- art. 30 ust. 3 „W lasach oraz na terenach śródleśnych łąk, torfowisk, wrzosowisk, jak również w odległości 100 m od lasu, zabrania się działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo, a w szczególności: rozniecania ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu, korzystania z otwartego płomienia, wypalania wierzchniej warstwy gleby i pozostałości roślinnych”,
- art. 26 ust. 4 „Obowiązek ustawiania i utrzymywania znaków ciąży na Nadleśniczym”.
- ❖ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719). Wymienione rozporządzenie, w rozdziale 9 „Zabezpieczenie przeciwpożarowe lasów”, postanawia:
  - § 38.1. Lasy położone przy obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe dla lasu oddziela się od tych obiektów pasami przeciwpożarowymi, utrzymywanymi w stanie zapewniającym ich użyteczność przez cały rok.
  - § 39.1. W odległości mniejszej niż 30 m od skraju toru kolejowego lub drogi publicznej, z wyjątkiem drogi o nawierzchni nieutwardzonej, pozostawianie w szczególności gałęzi, chrustu, nieokrzesanych ściętych drzew i odpadów poeksploatacyjnych jest zabronione.
  - § 40.1. W lasach i na terenach śródleśnych, na obszarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości do 100 m od granicy lasów nie jest dopuszczalne wykonywanie czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru.

c) posługiwanie się otwartym ogniem w lesie

Posługiwanie się otwartym ogniem w lesie lub w odległości 100 m od jego granicy dozwolone jest wyłącznie do celów związanych z gospodarką leśną pod warunkiem przestrzegania szczegółowych przepisów za wiedzą lub zgodą właściciela lub zarządcy.

d) działania gospodarcze ograniczające rozprzestrzenianie się pożaru lasu pasy przeciwpożarowe

Lasy położone przy obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe dla lasu winny być oddzielone od tych obiektów pasami przeciwpożarowymi. Obiektami takimi są: zakłady przemysłowe, magazyny, poligony, linie kolejowe, drogi publiczne utwardzone, parkingi i inne obiekty użyteczności publicznej. Obowiązek zakładania pasów wprowadza Rozporządzenie MSWiA z 7.06.2010 r. rozdz. 9 § 38. (Dz. U. nr 109, poz. 719).

Według wymienionego już Rozporządzenia (§ 38 pkt. 4) obowiązek utrzymywania pasów nie dotyczy:

- 1) lasów zaliczonych do III kategorii zagrożenia pożarowego;

2) drzewostanów starszych niż 30 lat położonych przy drogach publicznych i parkingach oraz drzewostanów położonych przy drogach o nawierzchni nieutwardzonej, z wyjątkiem dróg poligonowych i międzypoligonowych;

3) lasów o szerokości mniejszej niż 200 m.

Rodzaje i sposoby wykonywania pasów ppoż. określa § 10 Rozporządzenia Ministra Środowiska z 09.06.2010 r. oraz „Instrukcja ochrony przeciwpożarowej”.

Wzdłuż dróg spełniających kryteria wyżej wymienionego rozporządzenia oraz tam gdzie Nadleśnictwo uznało za niezbędne, utrzymywane są pasy ppoż. typu A na odcinku 3,4 km; głównie wokół miejsc postoju, oraz w drzewostanach poniżej 30 lat. Dokładna lokalizacja wraz ze szczegółowym opisem dostępna jest w Nadleśnictwie oraz znajduje się na mapie ochrony przeciwpożarowej.

e) zalecenia hodowlane w ochronie przeciwpożarowej

W celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego w drzewostanach, wskazane jest:

- przy zakładaniu upraw wprowadzać maksymalną ilość gatunków domieszkowych i pomocniczych w wielorzędowej formie zmieszania;
- przy odnawianiu powierzchni powyżej 6 ha stosować podział na mniejsze części przy pomocy wielorzędowych pasów z gatunkami liściastymi;
- tworzyć na granicy pole – las oraz na obrzeżach lasu przylegających do szerokich dróg, strefy ekotonowe jako pasy krzewów, niskich drzew i luźnego piętra górnego.

W przypadku Nadleśnictwa Susz wymienione wyżej zalecenia są realizowane na bieżąco.

f) zalecane zasady ochrony przeciwpożarowej w pracach użytkowania lasu

W myśl §39, ust. 1 Rozporządzenia MSWiA z 7.06.2010 roku, w odległości mniejszej niż 30 m od skraju toru kolejowego lub drogi publicznej, z wyjątkiem drogi o nawierzchni nieutwardzonej, pozostawianie w szczególności gałęzi, chrustu, nieokrzęsanych ściętych drzew i odpadów poeksploatacyjnych jest zabronione.

g) szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Szkoleniem w zakresie ochrony przeciwpożarowej objęci są wszyscy pracownicy Nadleśnictwa oraz pracownicy wykonujący pracę na terenie lasów. Odbycie szkoleń jest odpowiednio udokumentowane.

6. Ocena organizacyjno – technicznego zabezpieczenia pożarowego funkcjonującego w Nadleśnictwie.

a) sieć stałej obserwacji naziemnej

System obserwacji w Nadleśnictwie Susz oparty jest na stałych punktach obserwacji naziemnej. Nadleśnictwo dysponuje jedną wieżą obserwacyjną, która w koordynacji z wieżami z sąsiednich nadleśnictw dają pełne pokrycie nadzorowanego obszaru. Patrolowanie przeciwpożarowe lasów odnotowywane jest w książkach meldunków i czasu pracy patroli.

Wykaz wież obserwacyjnych

Nazwa obiektu	Nadleśnictwo	współrzędne ukł.1992	
		X	Y
1	2	3	4
Szwalewo	Susz	536959,56	651565,32

Przyjęty w Nadleśnictwie system obserwacji jest zgodny z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. (Dz.U. nr 58, poz. 405). Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 07.06.2010 r. w rozdziale 9 §39 ust.2, nakłada obowiązek na właścicieli lub zarządców lasów, do organizowania obserwacji i patrolowania w okresie dużego zagrożenia pożarowego kompleksów leśnych o powierzchni powyżej 300 ha. Na terenie Nadleśnictwa takie kompleksy leśne nie będące w posiadaniu Lasów Państwowych nie występują.

b) naziemne patrole przeciwpożarowe

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 09. 07. 2010 r. §5 ust.5 w okresie podwyższonego ryzyka wystąpienia pożaru prowadzona jest obserwacja lasu przez naziemne patrole przeciwpożarowe

c) patrole lotnicze

W okresie nasilenia zagrożenia pożarowego skuteczną i szybką metodą wykrywania pożarów w lasach mogą być patrole lotnicze. RDLP w Olsztynie w okresie dużego zagrożenia pożarowego organizuje patrole lotnicze obszarów leśnych (Leśna Baza Lotnicza w Olsztynie kr. Olsztyn 1-55).

d) punkty alarmowo dyspozycyjne

W siedzibie Nadleśnictwa utworzony jest Punkt Alarmowo - Dyspozycyjny podległy bezpośrednio Regionalnemu Punktowi Alarmowo - Dyspozycyjnemu przy RDLP w Olsztynie. W okresie bezpośredniego zagrożenia pożarowego PAD funkcjonuje również po godzinach pracy.

Alarmowanie stanowisk kierowania KP PSP o powstaniu pożaru może odbywać się drogą telefoniczną, bądź drogą radiową. Radiostacja zainstalowana w Nadleśnictwie Susz posiada przemiennik rtf, umożliwiający bezpośrednie łączenie drogą radiową w paśmie PSP. Sprawność alarmową w terenie gwarantują telefony stacjonarne w osadach służbowych leśnictw oraz służbowe telefony komórkowe, w jakie wyposażeni zostali pracownicy terenowi służby leśnej Nadleśnictwa.

Wykaz ważniejszych telefonów i radiotelefonów własnych w Nadleśnictwie

L. p.	Nazwa jednostki	Telefon stacjonarny	Telefon komórkowy
1	2	3	4
1	Nadleśnictwo Susz	55 242 72 00	-
2	Leśnictwo Uroczysko	89 758 83 41	696 429 197
3	Leśnictwo Bukownica	89 758 85 14	696 429 198
4	Leśnictwo Jezioro	89 640 44 27	696 429 199
5	Leśnictwo Szwałewo	89 640 44 25	696 429 200
6	Leśnictwo Królewskie	55 276 10 25	696 429 202
7	Leśnictwo Mortąg	55 276 14 13	696 429 212
8	Leśnictwo Dębina	55 276 14 14	696 429 204
9	Leśnictwo Bornice	55 276 14 19	696 429 207
10	Leśnictwo Kamieniec	55 278 60 41	606 688 670
11	Leśnictwo Zieleń	55 278 60 77	696 429 201

12	Leśnictwo Michałowo	55 278 60 26	784 548 639
13	Leśnictwo Lipowo	55 278 78 72	696 429 210
14	Leśnictwo Susz	55 278 80 16	696 429 211
15	Leśnictwo Jawty	55 275 61 68	608 495 746
16	Leśnictwo Kieselice	55 275 60 32	608 495 887
17	Szkółka	-	606 829 236

Inne ważne telefony i radiotelefony

1	RDLP Olsztyn – punkt alarmowy	1-1 kanał 9	89 527-22-72 89 521-01-28 602-780-411
2	Z-ca Dyrektora RDLP w Olsztynie mgr inż. Paweł Artych	-	664-770-799
3	Naczelnik Wydz. Ochrony Ekosystemów mgr inż. Mariusz Górski-Kłodziński	-	89-521-01-94
4	LBL w Olsztynie	1-55 kanał 9	89 527-41-75 603 661 547
5	Samoloty	1-104, 1-107 kanał 9	-
6	Serwis łączności ZPUH	-	89 526-01-37 509-141-057
7	KW PSP Olsztyn	-	89 522-95-00 89 522-95-05
8	Nadleśnictwo Miłomłyn	-	89 647-30-56
9	Nadleśnictwo Dobrocin	-	89 758-17-72
10	Nadleśnictwo Iława	-	89 648 40 94
11	Nadleśnictwo Jamy	-	56 468 97 34
12	Nadleśnictwo Kwidzyn	-	55 279 39 29

Wykaz Zakładów Usług Leśnych współpracujących z Nadleśnictwem Susz

Leśnictwo	Nazwa ZUL, adres	Tel. do pełnomocnika
Uroczysko Bukownica Jeziorno	„Orzeł” S.C. Kazimierz Arciszewski 14-216 Siemiany 37/2	89 640 44 88 606 642 582
Szwalewo Bornice Kamieniec Michałowo	ZUL „Jarząb” S.C. Andrzej Imasz Gardzień 5 14-241 Ząbrowo	668 698 803
Królewskie Mortąg Dębina Zieleń Susz Szkółka	„Iwa” Robert Downarowicz Folwark 8 82-450 Stary Dzierzgoń	55 278 14 49 606 355 481
Lipowo Jawty Kieselice	„Korwek i s-ka” Kazimierz Korwek Ul. Słowiańska 14/2 14-240 Susz	55 278 67 06 601 439 842

Do obowiązków PAD Nadleśnictwa należy:

- po otrzymaniu informacji o pożarze organizowanie naziemnej akcji ratowniczej z jednoczesnym przekazaniem informacji do PAD RDLP podając miejsce, rodzaj i wielkość pożaru oraz sugestią ewentualnego użycia samolotów;
- ustalenie trasy dojazdowej lub miejsca koncentracji najbliższej pożaru;
- wezwanie do pożaru sił i środków zgodnie z ustaleniami w „Sposobie postępowania na wypadek pożaru”;
- zaalarmowanie kadry kierowniczej Nadleśnictwa lub osoby upoważnionej przez Nadleśniczego do interwencji w wypadku pożaru i miejscowego leśniczego;
- zgłoszenie pożaru do właściwego PSK PSP i Policji;
- zorganizowanie łączności z miejscem prowadzonych działań ratowniczo – gaśniczych;
  - stała współpraca i utrzymywanie łączności z kierującymi akcją gaśniczą i PAD RDLP;
  - po otrzymaniu dyspozycji z PAD RDLP o użyciu samolotów przejęcie dyspozycji do czasu nawiązania łączności przez pilota z kierującym akcją ratowniczo – gaśniczą;

e) drogi dojazdowe i dojazdy pożarowe

Jednym z najważniejszych czynników decydujących o szybkości i skuteczności podjętych działań ratowniczych w przypadku powstania pożaru lasu, jest dostępność terenów leśnych dla pojazdów służb ratowniczych.

Zapewnienie tej dostępności, poprzez odpowiednią ilość i jakość dróg dojazdowych należy do podstawowych obowiązków Nadleśnictwa w zabezpieczeniu pożarowym administrowanych przez siebie lasów. Sieć dróg dojazdowych w Nadleśnictwie Susz tworzą lokalne drogi publiczne, o nawierzchni ulepszonej (głównie asfaltowe) przebiegające przez poszczególne kompleksy leśne lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie oraz oznakowane w terenie, leśne drogi ppoż.

Wymogi pod względem gęstości sieci dróg dojazdowych określa § 8 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. W przypadku Nadleśnictwa Susz (III kategoria zagrożenia) przepis ten stanowi, że odległość dowolnego punktu w lesie do najbliższego dojazdu pożarowego nie powinna przekraczać 1500 m.

Jakość dróg leśnych wykorzystywanych, jako dojazdy pożarowe określa § 7 wymienionego Rozporządzenia Ministra Środowiska, wg którego:

- drogi leśne, wykorzystywane, jako dojazdy pożarowe, powinny być utrzymywane w sposób zapewniający ich przejezdność oraz oznakowane i ponumerowane,
- powinny posiadać nawierzchnię o nośności 100 kN i nośności na oś 50 kN,
- powinny posiadać promień zewnętrzne łuków o długości co najmniej 11 m,
- odstępy pomiędzy koronami drzew do wysokości 4 m liczonej od nawierzchni jezdni winny wynosić co najmniej 6 m,
- szerokość jezdni powinna wynosić, co najmniej 3 m,
- w wypadku dróg nieprzelotowych winny posiadać plac manewrowy (20 x 20 m),
- jednopasmowe drogi ppoż. winny posiadać mijanki (o parametrach co najmniej 3 m szerokości i 23 m długości).

Dla większości, węższych dróg leśnych ppoż. w Nadleśnictwie Susz, rolę mijanek spełniają skrzyżowania linii podziału powierzchniowego.

Nadleśnictwo do celów przeciwpożarowych częściowo wykorzystuje drogi powiatowe oraz gminne o nawierzchni ulepszonej. Leśne drogi pożarowe stanowią uzupełnienie sieci drogowej w kompleksach leśnych. Wiąże się to również z lokalizacją powstawania pożarów, które częściej wybuchają na obrzeżach kompleksów leśnych oraz w sąsiedztwie uczęszczanych szlaków komunikacyjnych.

W Nadleśnictwie wyznaczono 25 dróg pełniących funkcje dojazdów pożarowych. Istniejące zagęszczenie sieci dróg dojazdowych (leśnych dróg ppoż. oraz dojazdowych dróg publicznych) spełnia wymogi wymienione w § 8 Rozporządzenia Ministra Środowiska. Wszystkie drogi pożarowe spełniają parametry techniczno-użytkowe wymienione w przepisach.

Wykaz dojazdów pożarowych

Numer dojazdu	Długość (km)	Leśnictwo	JRG
1	2	3	4
1	4,4	Królewskie	Sztum
1a	1,5	Królewskie	Sztum
2	2,9	Królewskie	Sztum
3	2,7	Królewskie	Sztum
4	2,3	Uroczysko	Sztum
5	1,6	Uroczysko	Iława
6	6,8	Mortąg, Dębina	Sztum
7	8,4	Bornice, Mortąg	Sztum, Iława
8	3,3	Bornice	Sztum, Iława
9	5,4	Bornice	Sztum, Iława
10	7,6	Uroczysko, Dębina	Sztum, Iława
11	4,6	Dębina	Iława
12	4,4	Bornice, Kamieniec	Iława
13	5,0	Kamieniec	Iława
14	5,2	Bukownica, Zieleń	Iława
15	6,4	Bukownica, Szwałewo	Iława
16	4,7	Bukownica, Szwałewo	Iława
17	2,9	Michałowo	Iława
18	6,8	Szwalewo	Iława
19	2,9	Szwalewo	Iława
20	8,3	Szwalewo, Jeziorno	Iława
21	2,3	Dębina, Zieleń	Iława
22	3,8	Jeziorno	Iława
23	2,4	Lipowo	Iława
24	2,2	Lipowo	Iława
25	1,2	Michałowo	Iława
26	1,8	Michałowo	Iława
27	2,4	Lipowo	Iława
28	7,4	Lipowo	Iława
29	2,6	Lipowo	Iława, Kwidzyn
30	2,0	Susz	Iława
31	2,7	Susz	Iława
32	1,7	Susz	Iława
33	7,0	Lipowo	Iława, Kwidzyn
34	3,9	Susz	Iława
35	2,2	Kisielice	Iława
36	2,1	Kisielice	Iława
37	3,0	Kisielice	Iława
38	2,1	Kisielice	Iława

f) zabezpieczenie w wodę do celów gaśniczych

Do jednych z podstawowych obowiązków nadleśnictwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej jest zapewnienie wody do celów gaśniczych. Obowiązek ten nakłada na nadleśnictwa Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 7.06.2010 roku (rozdz. 9, § 39, ust. 4), w myśl, którego: „Źródła wody do celów przeciwpożarowych w lasach, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks o powierzchni ponad 300 ha, zapewnia się w postaci nie więcej niż 2 zbiorników w obrębie chronionej powierzchni zawierających łącznie co najmniej 50 m³ wody, hydrantów zewnętrznych lub ciekłu wodnego o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm³/s przy najniższym stanie wód. Punkty czerpania wody winny być uzgodnione z odpowiednimi organami PSP.

Istniejąca w Nadleśnictwie sieć punktów czerpania wody do celów przeciwpożarowych, spełnia wymogi wymienione w Rozporządzeniu MSWiA. Do wszystkich zbiorników istnieje dobry dojazd oznakowany w terenie a na miejscu wykonane są podjazdy umożliwiające pobór wody. Szczegółowa ich lokalizacja została przedstawiona w poniższej tabeli oraz na mapie sytuacyjno-przeładowej ochrony przeciwpożarowej.

Wszystkie punkty czerpania wody znajdujące się na gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo są oznaczone w terenie. Pozostałe punkty zaopatrzenia w wodę służą jako zabezpieczenie do celów ppoż. miejscowości.

Wykaz punktów czerpania wody do celów gaśniczych

L.p.	Opis punktu	Lokalizacja
1	Jezioro Urowiec	Leśnictwo Szwałewo, oddz. 540
2	Jezioro Widłęgi	Leśnictwo Jeziorno, oddz. 663
3	Jezioro Płaskie	Leśnictwo Bukownica, oddz. 370
4	Jezioro Motława Wielka	Leśnictwo Mortąg, oddz. 125
5	Jezioro Będzkie	Leśnictwo Dębina, oddz. 188
6	Zbiornik wodny	Szkółka leśna
7	Zbiornik wodny	Leśnictwo Jawty, oddz. 727
8	Jezioro Suskie	Miasto Susz
9	Zbiornik Wodny	Leśnictwo Kisielice, oddz. 900
10	Zbiornik Wodny	Leśnictwo Zieleń, oddz. 389

Zabezpieczenie w wodę do celów p-poż, poza wymienionymi powyżej punktami czerpania wody, jest rozszerzone o hydranty sieci wodociągowej rozrzuconej po całym terenie Nadleśnictwa.

g) bazy sprzętu przeciwpożarowego

Obowiązek, co do ilości i wyposażenia baz sprzętu przeciwpożarowego reguluje § 11 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. (Dz. U. nr 58, poz. 405), w myśl którego na każde 10 tys. ha lasu organizować się winno jedną bazę sprzętu przeciwpożarowego. W przypadku Nadleśnictwa Susz (pow. leśna ponad 10 000 ha) powinna funkcjonować minimum jedna baza sprzętu p-poż. Na wyposażeniu bazy, z uwagi na zaliczenie lasów nadleśnictwa do III kategorii zagrożenia, powinno się znaleźć co najmniej:

- a) pług (urządzenie) do mineralizacji gleby,
- b) sprzęt podręczny – hydronetka plecakowa - min. 10 szt., tłumica – min. 10 szt., szpadle, łopaty – nie mniej niż 10 szt.,
- c) tablice – kierunkowskazy („Do pożaru”, „Do punktu czerpania wody”), tablice informujące o zakazie wstępu do lasu – liczba ustalona według potrzeb nadleśnictwa,
- d) sprzęt i urządzenia dodatkowe (zgodnie z indywidualnymi ustaleniami i według potrzeb),

Nadleśnictwo dysponuje pięcioma bazami sprzętu p-poż znajdującymi się w:

1. Siedzibie Nadleśnictwa Susz,
2. Siedzibie leśnictwa Królewskie,
3. Siedzibie leśnictwa Kisielice,
4. Siedzibie leśnictwa Jeziorno,
5. Siedzibie leśnictwa Mortąg.

W przypadku pożaru Nadleśnictwo Susz posiada możliwość skorzystania ze sprzętu Zakładów Usług Leśnych.

7. Sposób postępowania na wypadek pożaru

Lasy Nadleśnictwa są położone w rejonie działania trzech Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej:

- KP PSP w Łławie - ul. Wyszyńskiego 10, tel. 89 644-95-18
- KP PSP w Sztumie - ul. Sienkiewicza 27, tel. 55 640-19-18
- KP PSP w Kwidzynie - ul. Sportowa 3, tel. 55 262-42-70

W skład sił interwencyjnych, przewidzianych do gaszenia pożarów lasu na terenie Nadleśnictwa, wchodzi Jednostki Ratowniczo Gaśnicze z w/w Komend oraz dodatkowo OSP mające swoje siedziby w okolicznych miejscowościach. Wykaz ochotniczych straży pożarnych oraz ich wyposażenie zostało szczegółowo omówiono w „sposobie postępowania na wypadek pożaru lasu” dla Nadleśnictwa. Dokument ten jest corocznie aktualizowany i uzgadniany z odpowiednimi Komendami Powiatowymi PSP.

W wypadku powstania pożaru lasu, do zadań kierownictwa Nadleśnictwa i personelu inżynieryjno-technicznego należy:

- niezwłoczne udanie się na miejsce pożaru,
- zorganizowanie i podjęcie akcji gaśniczej, w tym:
  - zaalarmowanie potrzebnej liczby pracowników nadleśnictwa,
  - sprowadzenie do pożaru środków i sprzętu będącego w dyspozycji nadleśnictwa,
  - wyznaczenie pracowników w celu szybkiego wprowadzenia na miejsce pożaru jednostek straży pożarnej,
  - zorganizowanie, w miarę potrzeby, ewakuacji ludzi i mienia z zagrożonych budynków lub terenu,
  - zapewnienie stałej łączności pomiędzy miejscem pożaru a PAD nadleśnictwa,
- przekazanie kierownictwa akcji dowódcy jednostki straży pożarnej z chwilą jej przybycia, współpracować z nim i podporządkować się jego rozkazom,
- przejęcie pożarzyska, zorganizowanie jego dogaszania i zabezpieczenia,
- ustalenie okoliczności powstania i rozprzestrzeniania się pożaru przy współudziale Policji i PSP, jeszcze w czasie trwania pożaru.

Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej z 24 sierpnia 1991 roku (Dz. U. 2009, nr 178, poz. 1380) Nadleśnictwo Susz posiada opracowany dokument p.t. „Sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”. Jest on jednym z podstawowych dokumentów wyposażenia PAD Nadleśnictwa, zawierający plan alarmowania oraz wykaz sił i środków do operacyjnego zabezpieczenia Nadleśnictwa.

Koordinacją akcji ratowniczo – gaśniczej w wypadku pożaru lasu, zajmuje się sztab złożony z przedstawicieli poszczególnych Komend Powiatowych PSP i służby leśnej Nadleśnictwa.

8. Przepuszczalny okres swobodnego rozwoju pożaru

W punktach prognostycznych Regionalnego Punktu Alarmowo – Dyspozycyjnego RDLP Olsztyn, w okresie wzmożonego zagrożenia pożarowego lasu, tj. przeciętnie od miesiąca marca do października, wykonywane są dwa razy dziennie (godz. 9.00 i 13.00) pomiary, określające wilgotność powietrza, wilgotność ściółki, wilgotność trawy (do ulistnienia brzozy), a także siłę i kierunek wiatru. Na tej podstawie określany jest stopień zagrożenia pożarowego w lasach.

Powyższe parametry pozwalają na wyliczenie, w oparciu o program Zakładu Ochrony Lasu Instytutu Badawczego Leśnictwa, prognozy swobodnego rozwoju pożarów leśnych. Dane prognostyczne i modelowy rozwój pożaru podawany jest przez Regionalny Punkt Alarmowo – Dyspozycyjny do PAD nadleśnictw.

Przykład swobodnego rozwoju pożaru – modelowy rozwój pożaru

Parametry	Pożar ściółki	Pożar trawy	Pożar całkowity
1	2	3	4
Obciążenie (kg/m ²)	2,6	0,8	13,0
Wilgotność materiału (%)	10	6	10
Prędkość wiatru (m/sek.)	4	4	4
Prędkość frontu (m/min.)	1,07	5,45	4,12
Czas trwania pożaru	45 min	45 min	45 min
Powierzchnia objęta pożarem (ha)	0,09	2,55	1,46
Obwód pożaru (m)	119	598	452

- Obciążenie ogniowe (kg/m²)– zależy od rodzaju materiału palnego, składu gatunkowego drzewostanu i jego wieku.
- Prędkość wiatru (m/sek.) wywiera istotny wpływ na prędkość frontu.
- Czas trwania pożaru (min.) jest czasem swobodnego rozwoju pożaru.
- Powierzchnia pożaru, zależy od prędkości frontu i czasu jego trwania
- Obwód pożaru (m) podobnie jak i powierzchnia zależy od prędkości frontu i czasu trwania pożaru.

Powyższy program pozwala obliczyć także, w zależności od sytuacji pożarowej, siły i środki konieczne do ugaszenia ognia dla różnych wariantów taktyki działań gaśniczych przy użyciu wody czy piany.

9. Wnioski i wytyczne odnośnie poprawy i utrzymania stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów Nadleśnictwa Susz

Z analizy przedstawionych wyżej zagadnień związanych z wymogami przepisów regulujących zabezpieczenie przeciwpożarowe lasów oraz aktualnym stanem zabezpieczenia funkcjonującym w Nadleśnictwie Susz, wynikają określone wnioski i wytyczne na najbliższy okres gospodarczy, jakie są konieczne do zapewnienia pełnej ochrony przeciwpożarowej.

- System obserwacji lasu w czasie zagrożenia pożarowego, oparty na bazie wież obserwacyjnych, patroli naziemnych oraz lotniczych, należy uznać za zgodny z obowiązującymi przepisami.
- Funkcjonowanie i wyposażenie PAD w Nadleśnictwie jest właściwe.
- Sieć dróg dojazdowych (własnych dróg ppoż. i dróg publicznych) jest wystarczająca.
- Nie wszystkie drogi ppoż. odpowiadają określonym dla nich wymaganiom. Dla poprawy w tym zakresie należy systematycznie remontować i ulepszać nawierzchnię wszystkich dróg ppoż. będących w zarządzie Nadleśnictwa.
- Na bieżąco utrzymywać przejezdność dróg ppoż.
- Zabezpieczenie w wodę do celów gaśniczych jest zgodne z obowiązującymi w tym względzie przepisami.
- Wszystkie istniejące punkty czerpania spełniają określone normy.
- Przestrzegać terminowości odnawiania pasów przeciwpożarowych.
- W ramach użytkowania lasu, na pasie wzdłuż dróg publicznych (szer. 30 m.) nie pozostawiać nieokrzęsanych drzew, gałęzi, chrustu i odpadów poeksploatacyjnych.
- W ramach prac odnowieniowych minimalizować zagrożenie zgodnie z zaleceniami, w tym szczególnie poprzez:
  - wprowadzanie gatunków liściastych na pasie wzdłuż uczęszczanych dróg publicznych,
  - podział dużych powierzchni odnowień na mniejsze części poprzez wielorzędowe pasy gatunków liściastych, tworząc w ten sposób biologiczne pasy zabezpieczenia pożarowego.

- Utrzymywać należy w odpowiednim stanie (ewentualnie wymieniać) tablice informacyjne i ostrzegawcze o zagrożeniach pożarowych w lasach.
- Prowadzić, w ramach czynności profilaktycznych, działalność informacyjną i ostrzegawczą w szkołach, instytucjach samorządowych, zebraniach mieszkańców, na temat przyczyn powstawania i skutków pożarów w lasach, a także zachowania się ludzi w lesie i jego otoczeniu.
- Corocznie uaktualniać i uzgadniać z Komendami Powiatowymi Państwowych Straży Pożarnych „Sposób postępowania na wypadek pożaru lasu”.

10. Dokumentacja kartograficzna

Częścią planu urządzenia lasu jest mapa ochrony przeciwpożarowej w skali 1: 50 000, wykonana w formie numerycznej, uwzględniająca między innymi informacje zawarte w dokumencie pt. „Sposób postępowania na wypadek pożaru lasu”.

Opracował:

Kierownik Pracowni Urządzania Lasu

mgr inż. Rafał Żerański

3.2.4 Określenie kierunkowych zadań z zakresu użytkowania ubocznego oraz gospodarki łowieckiej

Zadania z tego zakresu zostały opracowane na podstawie wytycznych zawartych w §§ 105 - 107 Instrukcji urzędzenia lasu z 2011 roku.

a) użytkowanie uboczne

Nie sporządzono wykazu drzewostanów nadających się do żywicowania. W ubiegłym 10 - leciu pozyskania żywicy i karpiny przemysłowej nie prowadzono.

Rozmiar pozyskania choinek i stroiszu proponuje się utrzymywać na dotychczasowym poziomie w zależności od możliwości zbytu na lokalnym rynku.

Pozyskania kory garbarskiej, cetyny, ziół i kruszyw mineralnych nie przewiduje się.

Zbiór nasion z gospodarczych drzewostanów nasiennych należy utrzymać na poziomie zaspakajającym własne potrzeby.

b) wykorzystanie do produkcji ubocznej gruntów związanych z gospodarką leśną

Nadleśnictwo nie prowadzi produkcji ubocznej na gruntach związanych z gospodarką leśną z uwagi na brak takiej potrzeby i możliwości.

c) gospodarka rolno – łąkowa

W stanie posiadania Nadleśnictwa znajduje się 595,1243 ha gruntów rolnych ujętych w zestawieniu:

Zestawieniu gruntów rolnych ujętych w stanie posiadania Nadleśnictwa

Kategorie użytkowania	Powierzchnia ha
1	2
Role	242,0011
Plantacje na gruntach ornym	2,4900
Sady	2,2378
Łąki	232,9473
Pastwiska	105,5219
Grunty rolne zabudowane	0,3746
Grunty pod rowami rolnymi	9,5516
Razem	595,1243

Większość gruntów ornym, łąk i pastwisk jest dzierżawiona przez osoby obce, pracowników Nadleśnictwa, koła łowieckie, a tylko niewielka ich część jest nieużytkowana. Część gruntów rolnych jest wykorzystywana bezpośrednio przez Nadleśnictwo jako poletka łowieckie.

d) gospodarka rybacka

Nadleśnictwo Susz nie prowadzi gospodarki rybackiej.

f) gospodarka łowiecka

- stan wynikający z okresu minionego i stwierdzony w trakcie prac urzędniowych

Nadleśnictwo Susz znajduje się w rejonie hodowlanym nr 10 „Lasy Taborskie I”. Zgodnie z wieloletnim, łowieckim planem hodowlanym obowiązującym na lata 2007 – 2017, 17 obwodów łowieckich jest pod nadzorem Nadleśnictwa a koordynatorem rejonu hodowlanego nr 10 jest Nadleśniczy Nadleśnictwa Susz.

Głównym celem wieloletniego planu hodowlanego jest optymalizacja gospodarki łowieckiej poprzez utrzymanie należytego składu gatunkowego i liczebnego zwierzyny, w tym struktury wiekowej i struktury płci przy jednoczesnym zachowaniu równowagi biologicznej środowiska naturalnego i jego różnorodności.

Koła łowieckie powinny dbać, by stan zwierzyny utrzymywać na poziomie, przy którym szkody wyrządzane przez nią w środowisku leśnym można było określić jako gospodarczo znośne.

Charakterystyka obwodów łowieckich

Lp	Nr obwodu łowieckiego	Dzierżawca	Pow. administr.	ZO PZŁ
1	2	3	4	5
1	252	K.ł. „Dzik” Susz	7499,20	Elbląg
2	276	K.ł. „Dzik” Susz	7097,73	Elbląg
3	334	K.ł. „Dzik” Susz	3167,04	Olsztyn
4	238	K.ł. „Knieja” Stary Dzierzgoń	4386,15	Elbląg
5	239	K.ł. „Knieja” Stary Dzierzgoń	6866,29	Elbląg
6	257	K.ł. „Słonka” Zalewo	7203,72	Elbląg
7	282	K.ł. „Wiarus” Warszawa	4821,65	Olsztyn
8	283	K.ł. „Bory” Warszawa	4276,93	Olsztyn
9	284	K.ł. „Zieleń” Warszawa	4501,52	Olsztyn
10	312	K.ł. „Łoś” Iława	6570,21	Olsztyn
11	354	K.ł. „Łoś” Iława	3720,75	Olsztyn
12	335	K.ł. „Łabędź” Kisielice	7237,34	Olsztyn
13	353	K.ł. „Łabędź” Kisielice	4574,56	Olsztyn
14	311	K.ł. „Odyniec” Iława	2694,20	Olsztyn
15	251	K.ł. „Słonka” Zalewo	2828,71	Olsztyn
16	189	K.ł. „Żubr” Elbląg	453,42	Elbląg
17	333	K.ł. „Łoś” Iława	112,98	Olsztyn

Wszystkie 17 obwodów jest dzierżawione przez koła łowieckie. Poza wyżej wymienionymi grunty Nadleśnictwa znajdują się także na terenie innych obwodów, lecz zajmują one nieznaczną powierzchnię i Nadleśnictwo Susz nie zatwierdza dla tych obwodów rocznych planów łowieckich.

Zmiany w stanie populacji zwierzyny grubej w poszczególnych latach

L.p.	Stan na 15 marca	Gatunek zwierzyny				
		Łosie	Jelenie	Daniele	Sarny	Dziki
1	2	3	4	5	6	7
1	2005	10	396	-	2193	648
2	2006	15	460	6	2228	537
3	2007	15	521	22	1923	558
4	2008	14	549	38	2332	781
5	2009	30	628	47	2709	1073
6	2010	35	637	49	2815	984
7	2011	44	625	53	2637	968
8	2012	55	699	56	2572	870
9	2013	68	858	55	3307	1225
10	2014	88	961	55	3346	1060
Stany docelowe		23	504	26	2405	714

Stan liczebny głównych gatunków zwierzyny grubej wydaje się systematycznie rosnać, należy więc bardzo uważnie przyglądać się szkodom wyrządzanym przez zwierzynę leśną, a także egzekwować realizację planów odstrzału. Na szczególną uwagę zasługuje fakt systematycznego wzrostu populacji łosia, który już na chwilę obecną stwarza zagrożenie dla drzewostanów młodszych klas wieku. Bardzo niekorzystnym zjawiskiem jest znaczny wzrost populacji zwierząt drapieżnych: lisów, kun, jenotów i norek amerykańskich, co ma negatywny wpływ na rozwój zwierzyny drobnej.

Szkody wyrządzane przez zwierzynę leśną wystąpiły na ogólnej powierzchni 675,85 ha (I stopień – 491,23 ha, II stopień – 178,91 ha, i III stopień – 5,71 ha).

Powierzchnia poletek łowieckich

Poletka łowieckie	Powierzchnia – ha.
1	2
Na gruntach leśnych niezalesionych	20,46
Na gruntach nieleśnych	2,49
Na gruntach leśnych zalesionych nie stanowiących powierzchni wydzielenia	3,07

- **szkody powodowane przez zwierzynę**

Temat szkód powodowanych przez zwierzynę został szczegółowo omówiony w pkt. 1.5.2. oraz w Referacie Nadleśniczego (Zał. 7.3.).

- **kierunkowe zadania na najbliższe 10 – lecie**

W celu minimalizacji szkód wyrządzanych przez zwierzynę należy intensyfikować działania w tym zakresie poprzez:

- dostosowanie populacji zwierzyny płowej oraz jej struktury wiekowej i płciowej do poziomu zapewniającego możliwość realizacji celów hodowli lasu,
- zwiększenie bazy żerowej dla zwierzyny, między innymi przez udostępnianie małych łąk śródleśnych, zwiększenie ilości różnych form poletek łowieckich, wprowadzenie zadrzewień, właściwy dobór gatunków drzew i krzewów w uprawach itp.,
- zabezpieczanie upraw i młodników przed zgryzaniem i spałowaniem,
- dobieranie właściwych terminów prowadzenia cięć pielęgnacyjnych sprzyjających żerowaniu zwierzyny,
- tworzenie warunków sprzyjających zrównoważeniu składów biocenotycznych,
- stałą współpracę Nadleśnictwa z kołami łowieckimi w zakresie inwentaryzacji zwierzyny, opiniowania i zatwierdzania rocznych planów łowieckich i poprawiania warunków bytowania zwierzyny.

- **mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej**

PUL zawiera mapę przeglądową gospodarki łowieckiej w skali 1 : 50 000, na którą naniesione zostały m.in: granice obwodów łowieckich, obszary uszkodzone przez zwierzynę, poletka łowieckie.

3.2.5 Określenie potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji

a) potrzeby z zakresu budownictwa drogowego, urządzeń drogowych i remontów

Na terenie Nadleśnictwa istnieje dość gęsta sieć dróg asfaltowych, utwardzonych i gruntowych, która nie zapewnia jednak dojazdu do wszystkich kompleksów leśnych i pozostałych gruntów.

Leśne drogi pożarowe i główne drogi wywozowe są w dobrym stanie, ale powinny podlegać ciągłej kontroli i w razie potrzeby remontowane.

Drogi wywozowe należy szczególnie obserwować w okresie wiosennym i jesiennym oraz po obfitych opadach. W tym okresie, po wielokrotnych przejazdach ciężkiego sprzętu z ładunkiem są deformowane i wymagają szybkiej naprawy. Na bieżąco

należy również usuwać nisko zwisające gałęzie oraz trasujące drogi wywroty po huraganach. Przedmiotem ciągłej kontroli i konserwacji powinny być także wszystkie mosty i przepusty.

b) potrzeby z zakresu wykonania i utrzymania szlaków technologicznych

W Nadleśnictwie istnieje już sieć szlaków zrywkowych ułatwiających dostęp do drzewostanów objętych użytkowaniem. Wykonanie nowych będzie niezbędne w miejscach pozyskania drewna przez ciężki sprzęt maszynowy. Z uwagi na postępującą mechanizację prac związanych z pozyskaniem, szlaki zrywkowe należy wykonywać podczas ostatniego nawrotu czyszczeń późnych.

c) potrzeby z zakresu budownictwa ogólnego

Prace z zakresu budownictwa ogólnego realizowane będą na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP w Olsztynie. Nie przewiduje się budowy nowych leśniczówek. Stan większości istniejących osad służbowych i budynków gospodarczych jest na ogół dobry. W razie potrzeby należy przeprowadzić remonty bieżące tych obiektów.

d) potrzeby z zakresu budowy i konserwacji zbiorników małej retencji

Długotrwałe susze oraz mała ilość opadów mogą spowodować trwałe obniżenie poziomu wód gruntowych i zmiany w szacie roślinnej, szczególnie na siedliskach wilgotnych i bagiennych. Niekorzystnym zmianom stosunków wodnych można przeciwdziałać przez budowę obiektów „małej retencji”. Nadleśnictwo nie posiada urządzeń tego typu i na dzień dzisiejszy nie przewiduje ich budowy.

Wszystkie działania dotyczące infrastruktury technicznej Nadleśnictwa należy dostosować do swoich możliwości finansowych oraz planów perspektywnych RDLP .

f) potrzeby dotyczące realizacji infrastruktury technicznej z zakresu turystyki i rekreacji oraz edukacji przyrodniczej

Temat zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego został szczegółowo omówiony w „Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa”.

Baza turystyczna w najbardziej atrakcyjnych miejscach w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa jest dość dobrze rozbudowana. Istniejąca baza obiektów i urządzeń turystycznych (miejsca postoju pojazdów, szlaki rowerowe i piesze, ścieżki dydaktyczne) na terenie lasów Nadleśnictwa nie jest w chwili obecnej wystarczająca i Nadleśnictwo nie planuje jej rozbudowy. Szczegóły dotyczące turystyki i rekreacji zostały zamieszczone na mapie sporządzonej w skali 1 : 50 000.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa został sporządzony zgodnie z §§ 110 - 112 Instrukcji urządzenia lasu z 2011 roku. Z uwagi na objętość został opracowany w oddzielny tom.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego określono na podstawie § 123 „Instrukcji urządzenia lasu” z 2011 roku.

Nadleśnictwo Susz

$$V_k = 6\,852\,402 + 1\,488\,050 - 1\,470\,365 = 6\,870\,087 - \text{m}^3 \text{ grubizny brutto}$$

Zasoby drzewne Nadleśnictwa wzrosną na koniec okresu gospodarczego o 17 685 m³ grubizny brutto. Średnia zasobność na powierzchni leśnej wyniesie 317,91 m³/ha.

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Do planu urządzenia lasu przyjęto stan na 1.01.2015 r.

6.1 Prace przygotowawcze

6.1.1 Prace geodezyjne, ewidencyjne i klasyfikacyjne

Prace geodezyjne wykonane były przez drużynę geodezyjną Oddziału BUL i GL w Olsztynie oraz po części przez firmy prywatne. Całość dokumentacji kartograficznej opracowana została zgodnie z Zarządzeniem nr 41 DGLP z dnia 7.06.2004 r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 74 z dnia 23.08.2001 r. w sprawie zdefiniowania standardu leśnej mapy numerycznej dla poziomu nadleśnictwa oraz wdrażania systemu informacji przestrzennej w nadleśnictwach.

Klasyfikację gruntów przyjęto zgodnie z powszechną ewidencją gruntów.

Do planu urządzenia lasu przyjęto stan na 1.01.2015 r.

Podział na leśnictwa został przyjęty zgodnie z podziałem przekazanym przez Nadleśniczego.

6.1.2 Prace glebowo - siedliskowe, fitosocjologiczne i florystyczne

Do określenia siedliskowych typów lasu, typów i gatunków gleb wykorzystano operat glebowo - siedliskowy opracowany według stanu na 1.01.2003 r. przez BUL i GL Oddział w Gdyni.

Nadleśnictwo nie posiada opracowania fitosocjologicznego.

6.2 Podstawowe prace urządzeniowe

6.2.1 Prace terenowe

Prace taksacyjne wykonane zostały w 2014 r. (uaktualnione o zmiany wynikające z prowadzonej gospodarki do końca 2014 r.) przez BUL i GL Oddział w Olsztynie. Stan prac przyjęto na 1.01.2015 r.

Ogółem powierzchnia geodezyjna gruntów objętych taksacją wynosi 23 153,2646 ha.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych dla Nadleśnictwa przeprowadzona została zgodnie z §§ 48 - 62 „Instrukcji urządzania lasu” z 2011 r. w trzech etapach:

Etap pierwszy - szacunek zasobności drzewostanów (podczas sporządzania opisu taksacyjnego), z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych, określenie bonitacji i zadrzewienia na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V PWRiL. Warszawa 1986).

Etap drugi - inwentaryzacja miąższości zasobów obrębu leśnego statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo - wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. W tym celu założono 976 szt. powierzchni próbnych, rozlosowanych przez program „Taksator”.

Etap trzeci - wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości - statystyczną metodą reprezentacyjną - w warstwach gatunkowo - wiekowych, z wykorzystaniem równań regresji.

Uzyskane dokładności i przeciętne błędy procentowe dla obrębów

Gatunek	Bk	Brz	Db	Md	Ol	So	Św
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości						
1	2	3	4	5	6	7	8
Ila		1369,35	6513,51		3109,56	720,44	614,32
		38,68	61,28		48,26	25,13	54,31
		19,34	27,41		21,58	6,28	38,41
Ilb	5245,89	1824,78	3571,87	190,70	15772,69	6081,22	11680,39
	53,16	24,65	40,44	20,85	47,01	36,00	38,07
	11,89	10,07	12,19	12,04	12,14	5,43	12,04
IIla	9868,87	6821,29	10278,55		16800,39	12766,54	55275,15
	52,11	43,17	37,47		44,86	34,48	82,96
	12,28	13,65	13,25		10,88	4,57	33,87
IIlb	16051,15	8791,23	25540,32		17305,08	7945,12	17112,53
	43,31	34,16	53,16		46,28	25,82	36,31
	8,04	6,57	16,03		14,64	2,09	14,82
IVa	10189,66	11320,05	4580,19		11728,93	14894,07	
	33,95	34,02	21,53		26,58	29,11	
	6,42	5,92	8,79		5,94	3,93	
IVb	20762,17	15790,00	16367,12		26718,55	17392,02	
	37,10	41,58	36,10		36,68	30,51	
	10,29	12,00	13,64		8,65	3,05	
Va	15018,40	26417,20	36547,11		49425,16	12719,15	14126,24
	33,35	65,96	45,23		43,23	25,12	31,56
	5,03	26,93	12,09		9,43	2,79	12,88
Vb	15996,28	4981,38	18638,63		21182,39	16926,17	
	28,57	32,74	36,34		29,88	28,57	
	4,76	13,37	7,27		7,04	2,28	
VI	25529,67		22738,53		40064,28	20164,34	
	38,11		33,36		50,70	29,56	
	5,05		3,73		12,30	1,74	
KO KDO	26465,69	18484,38	42612,69			24660,13	
	50,18	39,78	47,89			38,01	
	4,62	11,03	10,99			3,47	

Błąd procentowy dla obrębu: 0,81

Nowy podział na leśnictwa wprowadzono na wniosek Nadleśnictwa po uzgodnieniu z RDLP w Olsztynie.

Korekty wydzieleni taksacyjnych dokonano przy pomocy ortofotomapy z wykorzystaniem pomiarów GPS.

6.2.2 Prace kameralne

Przy wykonywaniu opisowych prac kameralnych wykorzystano program „Taksator”, a przy pracach kartograficznych program „Arc View”, „Arc GIS”, „Leman 2”. W opracowaniu kameralnym wykorzystano również dane dostarczone przez Nadleśnictwo Susz.

Prace kameralne wykonywała brygada BUL i GL w Olsztynie w składzie:

mgr inż. Rafał Żerański	kierownik pracowni u.l.
mgr inż. Jerzy Średnicki	taksator specjalista
mgr inż. Grzegorz Kamiński	taksator
mgr inż. Michał Białaś	taksator
mgr inż. Adam Jankowski	taksator
technik Edward Gładkowski	taksator
technik Wiktor Sławski	asystent taksatora
technik Łukasz Lewicki	asystent taksatora
technik Adam Juńczyk	asystent taksatora
mgr Adriana Stefańska	st. asystent taksatora

Współpracę pomiędzy personelem Nadleśnictwa i RDLP a wykonawcą planu urządzenia lasu w zakresie przepływu informacji dotyczących bieżącej i przeszłej działalności Nadleśnictwa oraz obecnej inwentaryzacji lasu należy uznać za wzorową.

7. ZAŁĄCZNIKI

7.1 Decyzja Ministra Środowiska DLP-I-612-8/10970/15/ŁP z dnia 18 marca 2015 r. oraz Decyzja Ministra Środowiska DL.Ip-0233-31/05 z dnia 20 grudnia 2005 r.

Warszawa, dnia 20.12.2005 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

Jan Szyszko

DL.Ip - 0233 - 31 /05

DECYZJA

Na podstawie art.16, ust. 1, ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.) oraz art. 104 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14.12.2005 r., postanawia się, co następuje:

- I. Pozbawia się charakteru ochronnego, z dniem bezpośrednio poprzedzającym dzień uprawomocnienia się niniejszej decyzji, lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Kwidzyn, określone w zarządzeniu nr 148 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 września 1996 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Kwidzyn.
- II. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 8 012 ha, położone w Nadleśnictwie Kwidzyn, w obrębach leśnych Ryjewo, Ośno Kwidzyn, wg planu urzędzenia lasu sporządzonego dla tego Nadleśnictwa na lata 1996 – 2005, zatwierdzonego zarządzeniem nr 41 MOŚZNIŁ z dnia 27 lutego 1998 r., jak niżej:
  - 1) w obrębie leśnym Ryjewo, o powierzchni łącznej 2 057 ha, w tym:
    - a) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 93 ha, w oddziałach: 1a, 2a, 2Aa, 2Ba, 2Ca, 2Db, 3a, b, k, l, m, 4a, b, 8d, 70b, 87d, 177j, 185b, k, t, 259a, b, 263h, o, 267i, j, 268f, g, i, j, 270c, 272b, f, j, 285a, c, f, g, h;
    - b) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 305 ha, w oddziałach: 1Aa, c, o, 2Bd, 2Dc, 3d, f, h, n, 4c-l, n, 5r, t, 6j, 7j, l, w, 8f, 14d, f, g, i, j, m, n, o, 15f, i, o, 18g, l, m, 19d, g, 22d, 24a, b, 25a, c, 26a, 34g, h, 35b-g, j, 36a, c, d-g, 37c, d, 38f, 40a, 54a, g, 70c, 78c, 86c, 88a-f, 90c, 106g-i, 107a-i, k-p, s, t, z, ax, 108a-l, n-p, 109a-g, 111j, 112b, c, 113h, c, 115b, c, 116i, 124c-f, j-l, 125a, b, d-g, i, j, 126a, d-g, i, 128b, g-j, 129d-g, k, 130c, g, k, n, 131d-g, i, n, 132a-f, h, j, l, 133b-d, g, k, 134h, i, 142d-h, j, 143d, 145d, 148k, o, 150d, f, 151g, m, 152f, i, n, 156c, d, j, k, 157g, h, 158h, 159d-h, n, 160d, 163b, j, 164d, f, 165a, 170b, 171a, d, 177a, b, d, i, s, t, 178a-d, h, 179a-h, 182h, 183r-t, x-z, 184a, b, d-j, 185c-j, l-o, r, s, w, x, 186g-i, 187c, 190c, d, 191f, 193a, b, p, r, 194a, h, 195d, 204b-d, g, h, j, l, 205h, 210a-n, 211a-d, g-r, 212k, l, 217a, g, i, 218a, d, 220b, 221b, 223j, 224Aa, i, 226c, h, 229m, 230a, 231i, 232l, m, 233a, f, h, j, l, 234d, 238h, j, l, 239i, j, 240c, 242b, d, z, ax, bx, 245d, 247g, h, 248b, 250c, 251f, k, 254a, k, 256n, 257a-d, h-j, l, n, 258a-n, 259c-i, l, n-s, 262g, h, 265a, b, k, 266a, b, 269a-j, 270a, b, f, g, h, k, 271a-d, h, i, 272a, c, d, g, h, 273a-d, 274a-f, 275b, 278a-c, 279a, c-g, 280a-f, 282a, b, d, f, 283a-f, h-n, 284a-c, 285b, d, 286a-d, g, 287a-n, 299a, c, d, h-k, m-o, r-t, w-y, 300a-f, l, 302a-p;
    - c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 5 ha, w oddziałach: 6a, f, 198d;
    - d) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 268 ha, w oddziałach: 33a, c-f, h-j, l, m, 34a, d, 44c, f, 51a-i, k-o, r-t, 52c-m, 53a-d, g-k, m-r, 136h-j, 137a-g, i-n, 138a-c, h-n, t, w, x, 148b-f, i, j, l-n, r, t, 160a, g, 161a, c, i, 162f, 214g-l;

- e) lasy stanowiące drzewostany nasienne, o powierzchni łącznej 70 ha, w oddziałach: 47a, 159c, 160b, 160c, 188f, 189l, 190j, 198f, 199a, b, c, 200a, 222k, 229a-c, f, k, l, 237a-c;
  - f) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 205 ha, w oddziałach: 8l, n, 9f, g, i-o, 10f, i-n, 11a-f, h, i, k-o, 12a, b, d-g, i-p, 13a-j, 19c, 20a, 21a-c, f, 139a, b, 140a, b, d-i, 141a-h, j, k;
  - g) lasy położone w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk, o powierzchni łącznej 111 ha, w oddziałach: 208a-f, 209a, b, h-n, 214a-f, m-o, 215a-d, 216a-i;
- 2) w obrębie leśnym Ośno, o powierzchni łącznej 3 423 ha, w tym:
- a) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 151 ha, w oddziałach: 1a, c-j, 2a, g-n, p, 3b, d, f, 3Aj, m, 5a, g, 6d, g, j, 6Aa-i, k-m, 144l, 146g, 150b, 156i, m, 157i, 158a, 159f, h, 160c, f, 161f, i, 164k, 206g, 263b, 265a, 285Af, g, 311j;
  - b) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 2 790 ha, w oddziałach: 3Aa-i, k, l, n, 4Aa, c, f-h, j, l, m, o, 6a, b, f, h, i, 9b, 10m, n, 12b, c, i, j, l, 14i, 15c, d, 16c-g, j, l, m, 17c-f, h, 19b-d, 20a, 22f, j, 23i, 25a, 26k, m, 27c, o, 28a, b, f, 29a-d, g, 30a, 32d, i, 34h, 35m, 38b, i, j, l, 39f, i, j, 40d, 41a, b, d, g, 43c, 44d, h, 46a, h, 47a, b, 48g, k, l, n, p, 50f, h, 51c, f, i, j, 54b, c, 56f, 57l, n, 58a, i, 59g, 63k, m, p, r, 63Af, 64a-c, 64Aa-f, h, 65a-c, f, h, i, k, 66a-d, g, h, k, l, o, 67a, b, g, m, 68j, l, m, 69a-d, 70a-h, k-m, o, 72a, b, d, 73a, b, f, i, 74a, b, 75c, 75Aa-c, f-l, o-t, w, x-z, ax, 76i, 78j, 80ax, 87Ab, 92g, 93o-t, 94h, 96a, b, f, 97a, o, 99b, c, f-j, 101a, c, p, 102h, m, 103l, 103Ag-i, 109b-i, 110b, c, f-l, n, 111d, 113An, p, 114a-g, 115a-f, h, 116a, b, 117a-h, 131d-i, 132a-k, y, z, ax, hx, 141a-h, j-l, 142a-i, l, m, 143a-i, k-m, o, p, 144a-d, g-k, m, n, 144Aa, b, j-n, 145a-l, 146a-c, f, h-m, o-s, x-z, bx, dx, 147a-f, i-k, 148a-f, 149a, c-j, 150a, c-f, 151a-h, 152b-g, 153a-g, 153Aa, b, d, f, h-k, 154a-g, i-m, 155a-g, i-k, 156a-d, g, h, j-l, 157a-h, j, k, 158b, c, g, i, 159a-d, i, 160a, b, d, g, h, 161a-d, g, 162a-h, j, k, m-r, 163a-n, r, 164a-j, l-p, 165a-m, 166a-j, 173f, l, o, 174m, 175a-h, j, k, o-t, w, 176a-c, j, 176Af, g, i, k-m, 177a-g, 178a-m, 179a, c, f-r, 180a-k, 181a-k, 182a-d, g-i, 183a-j, 191a-f, h-k, 192c-n, 193a-h, 194a-f, 195a-g, 196a, b, d-k, 198a-f, 199a, b, 200a-g, 201a, c, f-i, 205a-d, 206j, 207a, 212a, c-f, 213a-i, 213Aa-f, 214a, b, d, g-k, 215a-l, 215Af, h, i, l, m, p, 216d, k, 221f, 222p, 227a, d, j-m, w, dx, gx, 231a-k, m-p, 232a-f, i-n, 233a-c, f, h-t, w-z, 234b, 235l, 240k-n, 241a-i, k, m, 242j, 247c, 248a, c, f-l, o, 249a-g, 250a-j, 251a-h, 252a-g, i, 253a-ys, 254a-d, g, 255a, b, 257a, b, 258a-c, 259a, b, d-i, 259Aa, c-n, p, 260a-d, g, h, 261a, c-g, 262a-j, 263a, c-k, 264a, b, 265b-i, 266a, c-i, 268i, 274d, 275a-m, 277g, 278c, 280d, f, 281k, 284d, 285a-g, i, 285Aa-d, h, i, p, 288m, 291b, d, f, 292a, 295g, 296b, 299b, g, 300c, d, 302g, 303d, 304c, d, h-j, 305d, f, 306o, 307j, l, n, 308b, f, g, 309b, f, g, o, 310m, 310Ad, i, 311i, 312f, g, i, l, 313r, 314c, 315b-i, 316b-o, r-t, w, y, bx-gx, 317a, b, c-t, w-z, 318b-h, j-m, o, 319b, i, 326i, m, o, w, z, 327g, 328f, 328i, 330a, c, p, r, w, 331h, 334a, 335a, h, i;
  - c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 23 ha, w oddziałach: 71d, g, 82b, 144Ap;
  - d) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 6 ha, w oddziałach: 161h, 236i, 237i;
  - e) lasy stanowiące drzewostany nasienne, o powierzchni łącznej 42 ha, w oddziałach: 71h-k, 72c, f-i, k, 81a, c, d, g, 237f;
  - f) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 374 ha, w oddziałach: 13a-c, f, g, j-l, 14h, j, l-n, r, 17g, k, 18a-f, 26f, g, j, 35a-k, 36a, g-i, 64Ag, 65j, l, 70i, j, 71a-c, f, l, 81h-j, 82a, 85a, 86a, 206a-f, h, i, 207b-h, 237a-d, g, j, k, 238a, b, 265j, k, 272i, 273a-l, 274a-c, g-j, l-o, 276c, 277a, c-f, 287b, d-h, 297a, c, d, 298a-c, f-m;
  - g) lasy położone w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk, o powierzchni łącznej 37 ha, w oddziałach: 336a-n;
- 3) w obrębie leśnym Kwidzyn, o powierzchni łącznej 2 532 ha, w tym:
- a) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 44 ha, w oddziałach: 2f, j, p, 3b, d, j, 6c, 7h, f, 11f, 13g, 15a, b, 21b, d, 24d, 25c, 41f, j, k, s, 47g, 50d, 81k, 81l;

- b) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 2 233 ha, w oddziałach: 1a-i, 2a, b, h, k, l, n, o, 3a, f, h, i, k, l, 5a-j, 6a, b, d-j, 7a, c, d, g-i, 8b-g, 11a-d, g, h, 12b-d, 13a, c-f, 14b, 15c, 16b, d-l, 18a-j, 19a-f, i-k, 20f, 21a, c, f, g, 24f, 25a, b, d-l, 28j, k, 31a, d-i, l-n, 33a, b, d-h, j-o, 34a-c, f-n, 36b, c, 37a-h, 38a-g, 39a-m, 40b, c, h, i, l, r, s, t, w, 41a-d, g-i, l, n-r, t, w, 42a-g, i, 43a-d, h-m, 44a, f-s, 45i, k-m, 46f, g, i-m, o, r, 47a-f, h, l, p, 48a, b, f-k, s, 49a, 50a-c, f-j, o, s, t, x, z, ax, 51b-d, h-l, 54k, l, 60f, 61a-r, 71a-j, m-o, 72d, 81a-j, z, ax, 83g-i, 84g, h, 85i-k, 86h-j, 87b, 88Aa-j, l, m, 89c, 90a, b, d, g, 92b-g, i, j, 93a-g, 94a, c-g, i, n, p, t, 95a-c, g-j, s, x, ax, 96g, i, 98a-h, 99a-c, g-i, k-n, 100a, b, i, 103a-f, 104f, k, 107c, k, 109b-i, 110a-c, f, 111j, 113a, b, d-g, 114a, 122a, b, d, g-j, 123a, b, d, f, i, j, 124a, b, 132b, g, l, 134g, h, 135a-d, 145a-d, g, h, j, 146a-d, 147j, 148g, 149f, 156a-l, n, 157b-f, h, l-n, 158a-s, 159a-c, 168a-c, f, m, 169a, c, d, g, j, l-o, 170a-c, f-i, 171c-f, 178a-c, 179c, d, 180d, f, o, 182b, c, f-i, 186a, c, d, g, 187d, g, i-k, m, 188h-m, r, 192j, 197b, d, h, o, w, 200b, c, h, 203a-g, 206j, 207a-f, h, 208a-h, j, n, 209a-s, 210i, 211a, c, d, g-m, 212g, 213c, d, 214c, d, f, h, 215i, k, 216d, g, i, 217b-d, i, 218b-j, 219k-n, 220b, d, g, m, 221a, b, 223g, 224f, 225a, b, d, m-o, r, s, 226a, 228c, 230a-m, 231d-l, 232g, 233c, i, l, 234a, b, k, l, 235b-n, 236h, l, m, ax, 237b-d, g, h, 238f, 239a-g, i, l, m, 240a-r, w, 241g, 243a-g, 244a-f, 245a-h, 246a-m, 249a-i, k, 250a-c, f, g, i-r, 251b, f, l, 252a, c, 253k, 254d, f, 255a, l, 256b, g, i, j, 257b, c, 259g, 260g, h, 261i, l, m, 263Aa, c, 264ax, 266l, 267b, i, l, m, 268c, 269g, j, 270d, 271f, 272i, 273a, 274b, g, 275d, f, 276a-h, j, l, o-r, 277a, b, d-j, l, m, 278a-f, h, i, 279f, 284b, g, h, l-n, p-s, x-z, gx, 285g, 286a, c, d, i, 288g, h, 289x, cx;
- c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 8 ha, w oddziałach: 2c, i;
- d) lasy stanowiące drzewostany nasienne, o powierzchni łącznej 57 ha, w oddziałach: 207i-n, 208k-m, 219a-f, h, 220a, 222h, 223h, 227c, d, 228a, b, d, f, i;
- e) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 76 ha, w oddziałach: 212b, j, 221c, 222c-g, 223c, f, 226b-k, 227a, b, f-i, 231a-c;
- f) lasy położone w granicach administracyjnych miast, o powierzchni łącznej 114 ha, w oddziałach: 9a-j, 10a, i-k, n-r, 20a-d, 23j, o, 24b, c, m, p-w, 28h, 29b, c, g, h, j-m, p, r, 30a, k.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych pismem z dnia 14.12.2005 r., wystąpił do Ministra Środowiska z wnioskiem o:

- pozbawienie lasów Nadleśnictwa Kwidzyn charakteru ochronnego, określonych zarządzeniem nr 148 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 września 1996 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Nadleśnictwa Kwidzyn, ze względu na aktualizację zasięgu i położenia lasów ochronnych w tym nadleśnictwie zgodnie z kryteriami i stanem faktycznym na gruncie;

- uznanie za ochronne lasów tego Nadleśnictwa, o powierzchni łącznej 8 012 ha, w obrębach leśnych Ryjewo, Ośno, Kwidzyn, wg planu urządzenia lasu sporządzonego dla tego Nadleśnictwa na lata 1996 – 2005, zatwierdzonego zarządzeniem nr 41 MOŚZN i L z dnia 27.02.1998 r., których położenie i powierzchnia zaktualizowana została według aktualnych danych oraz zweryfikowana merytorycznie podczas prac urządzeniowo-leśnych.

Przedkładany wniosek uzyskał pozytywną opinią Rady Miasta Kwidzyna (z zastrzeżeniem), oraz Rad Gmin: Dziergoń, Malbork, Kwidzyn (z zastrzeżeniem), Ryjewo (w odniesieniu do 63 ha), Sadlinki, Stary Targ. Dotyczy to pow. ok. 3373 ha, co stanowi 42,1% pow. objętej wnioskiem o uznanie lasów za ochronne.

Zastrzeżenia Rady Miasta Kwidzyna oraz Rady Gminy Kwidzyn dotyczą lasów ochronnych w oddz. 5, 6, 8, 12 obrębu Kwidzyn, oddz. 143, 153, 153A obrębu Ośno, na terenie których ma być zlokalizowana budowa obwodnicy miasta Kwidzyna. Dokładnej powierzchni obwodnicy nie podano. Lokalizację jej podało miasto Kwidzyn. W chwili obecnej są to lasy wodochronne będące w stanie posiadania nadleśnictwa Kwidzyn. Wyłączenie tych lasów z produkcji leśnej nie zostało jeszcze formalnie ani fizycznie zrealizowane, zatem stanowiska Rady Miasta Kwidzyna oraz Rady Gminy Kwidzyn nie zostały uwzględnione.

Rady Gmin Gardeja, Mikołajki Pomorskie, Miłoradz, Prabuty (miasta i gminy), Stary Dzierzgoń, Sztum nie przedstawiły opinii na piśmie w terminie określonym w art. 16 ust.2 ustawy o lasach.

Ponadto Rada gminy Ryjewo nie wyraziła opinii dla większości (522 ha) lasów wnioskowanych do uznania za ochronne.

Brak opinii dotyczy lasów pełniących funkcje: glebochronne, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, stanowiące drzewostany nasienne wyłączone, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej oraz położone w strefach ochronnych wokół sanatoriów. Zajmują one łączną powierzchnię około 4 639 ha, co stanowi 57,9% pow. objętej wnioskiem o uznanie lasów za ochronne.

Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy o lasach oraz w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. Nr 67, poz. 337).

W związku z powyższym uwzględniono w całości wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Od decyzji niniejszej nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych - 3 egz.

Do wiadomości:

Urząd Miasta i Gminy Dzierzgoń,
Urząd Miasta Kwidzyn,
Urząd Miasta i Gminy Prabuty,
Urząd Miasta i Gminy Sztum,
Urząd Gminy Gardeja,
Urząd Gminy Kwidzyn,
Urząd Gminy Malbork,
Urząd Gminy Mikołajki Pomorskie,
Urząd Gminy Miłoradz,
Urząd Gminy Ryjewo,
Urząd Gminy Sadlinki,
Urząd Gminy Stary Dzierzgoń,
Urząd Gminy Stary Targ.

MINISTER ŚRODOWISKA

DLP-I-612- 8 /10970/15/LP

DECYZJA

Na podstawie art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2014 r., poz. 1153) oraz art. 104 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 18 lutego 2015 r., znak: ZU.6002.12.2015, postanawia się co następuje:

- I. Pozbawia się charakteru ochronnego lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Susz, określone decyzją Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2005 r., znak DL.lp-0233-20/05, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Susz.
- II. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 5 474,74 ha, położone w Nadleśnictwie Susz, w obrębie leśnym Susz, jak niżej:
  - a) lasy glebochronne, o łącznej powierzchni 204,98 ha, w oddziałach: 4-5; 8; 11a-b; 12a-f; 13a,d,g,j; 14f-n; 16; 20i-k; 21c-d,g-j; 22g-i; 23c-i; 32b-d,i; 36c; 38a,c,g,i-k,m,p-r,t-x; 44a-l; 48a-f,h,j,l,m; 49f,j; 59b-c,g,j-k,y-x,gx;
  - b) lasy wodochronne, o łącznej powierzchni 4 594,51 ha, w oddziałach: 69a,f,k; 70a-d,k-r; 71a,c-d; 76d,k; 77c-f,h-l; 78; 79d; 80d-f,h,k; 83-84; 102-103; 104a-c,f-j; 108f-h; 125c,f,h,j-k; 126-127; 128a-f,h,j-m; 130; 131b-g; 132; 179-181; 188a-f,i-j,l-m,p,s,x,z-bx,gx-hx; 189; 208a-c,f-m; 209a-f; 210a-i; 218a,c-k; 219; 220a-h; 241a,c-l; 242; 251-252; 253b-h; 254f-h; 260; 261a,c-d; 262a-d; 266; 267a-f,j; 272; 273-276; 277a-f; 280d-f,h; 281a-g,i-j; 282-283; 284a-f,h-n; 285a-f,h-o; 293f-g; 294a-b,d; 299f-g,i-l; 300; 301a-b,f-h; 302; 310c,f,h-i; 311; 323a-f,j; 324a-h; 325a-h; 326b-i; 327h-j; 337b; 338b-h; 339b-j; 341a-h; 342a-f; 343a-g; 350a-d; 352c-g,l-o; 353; 354a-b; 356; 357b-f; 358c-d; 359c-f; 360-361; 365a-c; 366a-k,m-n; 367a-c,f-j; 368a,c-j; 370b-c,f-g,h-m; 378a-f,h-i; 379a,c-j; 389; 390a,c-f; 391a; 398a-d,g; 405a-f,h; 416-419; 425; 427g; 430; 433; 435a-f,h-j; 436b-c,f,h,j,l; 437; 442a-b; 443-446; 456a-b,f-m; 457; 458-459; 465c-f; 466; 469c-d; 470; 471a-b,d-h; 472; 473a-d; 479a-c,j-k; 482a-b; 488a-b,d-i; 489; 490a-c,f-g; 491a-c,g-h; 492; 493a,c-f,h-i; 494a,c,f-g,i-l,p; 502a-c,f,i-k; 503a-d; 504-508; 514-516; 517b-c,f; 522b,d; 523a-c,h; 527; 531a-f,h; 532-533; 534d; 537a,c-f,h-i; 539g; 540-542; 547; 548a-b; 550-551; 558l; 565-566; 572f-h; 573; 579b-i; 580; 589b-c,f,h,j; 592c-i; 593g-j; 594a-g,i-j; 595; 604-605; 606a-f; 607a-b,d-g; 608; 610a-b; 616d; 617; 618a,c-h; 625b; 626a-d; 635; 644a-f,h-i; 653; 660; 661a,c-h; 663-665; 668; 671-672; 673a-c; 674; 676-683; 699b,c-l; 701-702; 704; 705a,c-d; 726g,i; 727g; 734a; 756j-k; 757; 758a-d,f,h,k-m; 759b-d; 761b-g; 762a-b,d,f,h-k; 771h-m; 803b-d; 804; 818-819; 821; 844c-l; 848a,c-d,g-h; 849; 850a-c; 865-866; 899a; 900c-j; 903a-c,j; 904a-g; 907h-j; 915a-b; 919c-f; 920h-k,m; 921c;
  - c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o łącznej powierzchni 333,82 ha, w oddziale: 171-173; 174a-j; 175; 176a-c,i; 203-205; 238-240;
  - d) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o łącznej powierzchni 341,43 ha, w oddziale: 152-153; 154a,d-m; 155-156; 182-186.

STREŻENIE
Lasów Państwowych

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2014 r., poz. 1153) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, pismem z dnia 18 lutego 2015 r., wystąpił do Ministra Środowiska z wnioskiem o:

- pozbawienie charakteru ochronnego lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położonych w Nadleśnictwie Susz, określonych decyzją Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2005 r., znak DL.lp-0233-20/05, ze względu na aktualizację zasięgu położenia lasów ochronnych w nadleśnictwie zgodnie z kryteriami i stanem faktycznym na gruncie,
- uznanie za ochronne lasów Nadleśnictwa Susz, o powierzchni łącznej 5 474,74 ha, w obrębie leśnym Susz, których położenie i powierzchnia zostały zaktualizowane oraz zweryfikowane merytorycznie podczas prac urzędzeniowo-leśnych.

Pozytywną opinię w sprawie uznania lasów za ochronne wyraziła w formie uchwały Rada Miejska w Dzierzgoniu oraz Rada Gminy Stary Dzierzgoń. Wniosek w sprawie uznania lasów za ochronne uzyskał negatywną opinię Rady Gminy Ilawa oraz Rady Miejskiej w Zalewie. Natomiast Rada Miejska w Suszu, Rada Miejska w Kisielicach oraz Rada Miejska w Prabutach nie wyraziły swojej opinii w ustawowym terminie.

Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy o lasach oraz w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r., w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. nr 67, poz. 337).

W związku z powyższym uwzględniono w całości wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Od decyzji niniejszej nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu, który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych - 3 egz.

Do wiadomości:

1. Rada Gminy Stary Dzierzgoń,
2. Rada Gminy Ilawa,
3. Rada Miejska w Dzierzgoniu,
4. Rada Miejska w Zalewie,
5. Rada Miejska w Suszu,
6. Rada Miejska w Kisielicach,
7. Rada Miejska w Prabutach.

Dokonano opłaty skarbowej dnia 23.01.2015 r.
na rach. 95 1030 1508 0000 0005 5002 4055
Urząd Dzielnicy Ochota m.st. Warszawy
w wysokości 10,00 PLN

SPECJALISTA
Lukasz Paradowski

7.2 Protokół z KZP

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W OLSZTYNIE

Protokół

**Z POSIEDZENIA KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU
DLA NADLEŚNICTWA SUSZ NA LATA 2015-2024**

W CELU USTALENIA WYTYCZNYCH DLA PRZEPROWADZENIA TERENOWYCH PRAC

URZĄDZENIOWYCH I UZGODNIENIA OGÓLNYCH ZASAD

DO OPRACOWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU

Obreby: Susz, Stary Dzierzgoń, Jeziorno

Aktualnie Nadleśnictwo Susz znajduje się w dziewiątym roku obowiązywania zatwierdzonego planu urządzenia lasu na lata 1.01.2005 - 31.12.2014.

Na podstawie ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r., w lasach Skarbu Państwa, nadzorowanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się w oparciu o plan urządzenia lasu. Oprócz ustawy o lasach, plan będzie uwzględniał zapisy ustaw: prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001; o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., o dostępie do informacji publicznej dnia 6 września 2001; o ochronie baz danych z dnia 27 lipca 2001 r.; o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.; o planowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.; o leśnym materiale rozmnożeniowym z dnia 7 czerwca 2001 r. i innych.

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie zwołał posiedzenie Komisji Założeń Planu, mającej na celu ustalenie i przyjęcie wytycznych do prac terenowych nowego planu urządzenia lasu, na lata 1.01.2015 do 31.12.2024.

Ogłoszenie o posiedzeniu komisji ukazało się na stronie BIP RDLP w Olsztynie w grudniu 2012 r., a w prasie lokalnej w styczniu 2013 r.

Posiedzenie Komisji odbyło się w dniu 23.01.2013 r. w siedzibie Nadleśnictwa Susz.

W wyniku dyskusji nad referatem Nadleśniczego oraz koreferatem Naczelnika Wydziału Zasobów i Urządzania Lasu przedłożonymi na posiedzeniu Komisji Założeń Planu, przyjęto następujące ustalenia:

CZĘŚĆ A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędniowych.

1. Skład Komisji:

Przewodniczący: Paweł Artych - Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Olsztynie

1) Przedstawiciele RDLP w Olsztynie			
	Andrzej Sobania		Naczelnik Wydziału Zagospodarowania Lasu
	Zbigniew Karaś		Naczelnik Wydziału Zasobów i Urządzania Lasu
	Aleksander Sydoruk		Specjalista ds. Urządzania Lasu
2) Przedstawiciele DGLP			
	Wojciech Wolcendorf		Starszy Specjalista SL
3) Goście			
	Lucjan Szuniewicz		SITLiD
	Krzysztof Słobiński		Zarząd Parków Krajobrazowych w Jerzwałdzie
	Andrzej Samborski		International Paper Kwidzyń
4) Przedstawiciele Nadleśnictwa Susz			
	Jacek Karczewski		Nadleśniczy
	Stanisław Blonkowski		Zastępca Nadleśniczego
	Leon Jarzembowski		Inżynier Nadzoru
	Tomasz Hypta		Sekretarz
	Anna Bruzda		Starszy Specjalista SL
	Kamila Makowska-Latos		Starszy Specjalista SL
4) Przedstawiciele RDOŚ w Olsztynie			
	Hubert Ignatowicz		Starszy Inspektor

2. Prace siedliskowe.

Nadleśnictwo Susz posiada operat glebowo siedliskowy wykonany przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej w Gdyni , w roku 2003. Typy siedliskowe lasu zostaną przyjęte wg powyższego opracowania. Ustalenia te będą podstawą do planowania hodowlanego.

3. Prace przygotowawcze.

a) Teren Nadleśnictwa, w części leżącej w województwie warmińsko-mazurskim, jest objęty planem zagospodarowania przestrzennego, uchwalonym przez Sejmik Województwa Uchwałą nr XXXIII/505/02 z dnia 12 lutego 2002 roku. W planie ustalono, że nadrzędnym celem, do którego należy dążyć jest ukształtowanie rozwoju przestrzennego województwa tak, by było to atrakcyjne, przyjazne i wyjątkowe miejsce zamieszkania, wypoczynku oraz rozwoju społeczno – gospodarczego.

Plan ustalił zasady ochrony i utrzymania w równowadze środowiska przyrodniczego, w tym między innymi odnoszące się do obszarów administracyjnych nadleśnictwa:

- na terenach prawnie chronionych funkcje gospodarcze winny być podporządkowane zasadom ochrony, wynikającym z przepisów prawnych,
- wzdłuż dróg ekspresowych, szczególnie dwujezdniowych, wprowadzanie stref ekologicznych utworzonych ze zwartych pasów zieleni, przewidywanie przejść dla zwierzyny na odcinkach dróg przecinających ważne struktury przyrodnicze (większe kompleksy leśne, spełniające funkcje korytarzy ekologicznych),
- minimalizowanie skutków eksploatacji kopalin poprzez ochronę przed tą działalnością terenów szczególnie cennych przyrodniczo, stosowanie technologii nie powodujących istotnej zmiany poziomu wód, sukcesywną rekultywację terenów poeksploatacyjnych,
- przez tereny szczególnie cenne przyrodniczo (rezerваты, parki krajobrazowe, ostoje przyrody sieci NATURA 2000 i inne) powinno się unikać prowadzenia magistralnych przesyłowych ciągów infrastrukturalnych, nieobsługujących bezpośrednio tych terenów.

b) Komisja podejmuje decyzję o sporządzeniu nowego wniosku o ustalenie lasów ochronnych. Wniosek sporządzi Nadleśnictwo, w porozumieniu z wykonawcą oraz Wydziałem Zasobów i Urządzania Lasu RDLP. Wniosek powinien zostać wysłany do zaopiniowania przez Rady Gmin w ciągu dwóch miesięcy od podpisania umowy.

c) Wykazy drzewostanów według istniejących form ochrony przyrody sporządzi Nadleśnictwo i przekaze je wykonawcy.

4. Formy przekazania bazy SILP.

Baza programu „Taksator” zostanie przekazana wykonawcy w ciągu miesiąca od podpisania umowy. Jednocześnie Nadleśnictwo przekaze wykonawcy zaktualizowane warstwy Leśnej Mapy Numerycznej. Aktualizację bazy Systemu Informatycznego Lasów Państwowych i Standardu Leśnej Mapy Numerycznej za 9 rok planu wykona Nadleśnictwo i wyniki przekaze wykonawcy planu.

Od 1.07.2014 należy wstrzymać obrót gruntami w celu zapewnienia zgodności planu urzędzenia lasu. Nadleśnictwo określi wykonanie planów 10-letnich do 31.07.2014 r.

Wykonawca dokona porównania zapisów dotyczących użytków bazy SILP i LMN z zapisami w Ewidencji Gruntów i Budynków, wykorzystując nowo sporządzoną ortofotomapę. Na tej podstawie zostanie sporządzony protokolarny wykaz rozbieżności. Należy dążyć do uporządkowania istniejących użytków gruntowych (Lz, Wp, K, N) poprzez zweryfikowanie ich stanu na gruncie.

5. Korekty podziału powierzchniowego.

Podział powierzchniowy jest czytelny i nie ma potrzeby dokonywania zmian. W razie konieczności utworzenia nowego oddziału zostanie mu nadany numer najbliższego oddziału z dodaniem dużej litery alfabetu. Należy dążyć do zamykania granicy oddziału w ramach jednego obrębu ewidencyjnego.

Wykonawca zainwentaryzuje słupki oddziałowe podziału powierzchniowego. Wyniki inwentaryzacji zostaną przedstawione na mapie przeglądowej obrębów przy uwzględnieniu następujących kryteriów:

- istniejący słupek oddziałowy,
- uszkodzony słupek oddziałowy,
- brak słupka oddziałowego.

Prace z zakresu uzupełniania i konserwacji znaków oddziałowych, podobnie jak i zapewnienie odpowiedniej widoczności linii podziału powierzchniowego, zostaną wykonane przez Nadleśnictwo (wg potrzeb) we własnym zakresie.

6. Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń taksacyjnych oraz ujęcia gruntów stanowiących współwłasność.

Przy tworzeniu odrębnych wydzieleń należy kierować się potrzebą odmiennego postępowania gospodarczego z uwzględnieniem kryteriów powierzchniowych określonych w § 15 - 16 Instrukcji Urządzania Lasu.

Wszystkie granice wyłączeń taksacyjnych, zostaną oznaczone w terenie poprzez wykonanie obrączek na korze „na czerwono” na wylotach i skrzyżowaniach. Wykonawca prac odstąpi od oznaczania granic pododdziałów w rezerwach przyrody.

Grunty stanowiące współwłasność zostaną opisane w polu „informacje różne”, a ich szczegółowy wykaz wykonawca zamieści w elaboracie.

7. Wykorzystanie zdjęć lotniczych.

RDLP przystąpiło (zgodnie z prawem zamówień publicznych) do przetargu na wykonanie ortofotomapy. Gotowy produkt będzie dostępny na koniec lipca 2013 r. Ortofotomapa zostanie udostępniona wykonawcy do prac taksacyjnych.

8. Ujmowanie cech drzewostanów.

Zgodnie z § 26 IUL, wykazy drzewostanów wg wybranych cech zostaną sporządzone przez Nadleśnictwo. Na tę okoliczność zostanie spisana notatka dotycząca uzgodnień. Przy kwalifikowaniu drzewostanów ze względu na cechę, należy uwzględnić wymogi zawarte w Zasadach Hodowli Lasu.

Cechę „drzewostany na gruntach porolnych” przypisywać należy pierwszemu pokoleniu drzewostanu, zgodnie z opracowaniem glebowo-siedliskowym

W wydzieleniach, które figurują w Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego należy nie zmieniać przypisanej powierzchni, poza przypadkami ewidentnych błędów.

9. Zastosowanie jednostek kontrolnych.

W Nadleśnictwie nie planuje się zagospodarowania drzewostanów przy użyciu rębni V, zatem nie ma potrzeby wyznaczania jednostek kontrolnych.

10. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.

Lista drzewostanów wymagających przebudowy zostanie uzgodniona przez Nadleśnictwo, wykonawcę prac urzędniowych oraz Wydział Zasobów i Urządzania Lasu przed przystąpieniem do budowy planu cięć.

11. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO.

W drzewostanach KO i KDO powierzchnię przewidzianą do odnowienia należy zwiększyć o przewidywany procent uszkodzeń młodego pokolenia podczas śinki i zrywki

12. Pomiary drewna martwego.

Zastaną wykonane na co dziesiątej powierzchni próbnej, zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną, w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej, zgodnie z §62 IUL.

13. Opis materiałów planu urządzenia lasu.

Wykonawca wykona następujące składniki planu:

- a) materiały bazodanowe:

- baza danych opisowych do SILP wygenerowana programem Taksator – nagrana na nośnik optyczny,
- baza danych geometrycznych oraz materiały rastrowe i fotogrametryczne – nagrane na nośnik optyczny,
- b)** wydruki opisów taksacyjnych dla obrębów – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka – po 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i Nadleśnictwa),
- c)** wydruk opisu ogólnego (elaboratu) – w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka – 3 egz. (z przeznaczeniem dla DGLP, RDLP i Nadleśnictwa);
- d)** wydruk wykazów projektowanych cięć użytkowania rębnego dla obrębów – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka – po 3 szt. (z przeznaczeniem dla DGLP, RDLP i Nadleśnictwa),
- e)** program ochrony przyrody – wydruk w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka, z dołączoną (w kieszeni ostatniej strony okładki) mapą sytuacyjno – przeglądową walorów przyrodniczo kulturowych Nadleśnictwa – 3 egz. (z przeznaczeniem dla DGLP, RDLP i Nadleśnictwa),
- f)** wersje elektroniczne opracowanych materiałów – nagrane na nośnik optyczny wersje opisu ogólnego, programu ochrony przyrody (w dwóch wersjach dla Nadleśnictwa i dla celów udostępnienia społeczeństwu) i opisów taksacyjnych w postaci pliku stworzonego w edytorze tekstu uzgodnionym ze zleceniodawcą,
- g)** wydruki materiałów kartograficznych: sporządzenie i wydruk map przeglądowych i sytuacyjno - przeglądowych zgodnie z IUL na podkładzie mapy topograficznej;
  - wydruki map w skali 1 : 50 000
  - mapa ochrony p.poż.,
  - mapa zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa,
  - mapa gospodarki łowieckiej,
  - mapa walorów przyrodniczo-kulturowych,
  - mapa zagospodarowania turystycznego.
  - wydruki map w skali 1 : 25 000
  - mapa drzewostanów,
  - mapa cięć rębnych,
  - mapa siedlisk,
  - mapa ochrony lasu,

- mapa selekcji i nasiennictwa,
  - mapa walorów przyrodniczo-kulturowych wg kryteriów HCVF.
- oraz dodatkowo:
- 10 szt. czystych map przeglądowych,
  - mapa inwentaryzacji słupek oddziałowych (legenda ma uwzględniać trzy stany słupek na gruncie: 1-słupek istniejący, 2 – słupek uszkodzony, 3 – brak słupek)
  - mapa drzewostanów na płótnie - 3 komplety,
  - cięć rębnych na płótnie - 3 komplety,
- i) materiały dla leśniczych:
- część opisowa – oprawiona w twarde okładki, w formacie A4, w układzie poziomym – zawierająca:
    - wyciąg z opisanego ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) – gospodarcze typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębego,
    - opis taksacyjny lasu dotyczący danego leśnictwa,
    - wykaz projektowanych cięć rębnych dotyczący danego leśnictwa,
    - wykaz projektowanych cięć przedrębnych dotyczący danego leśnictwa,
    - wykaz projektowanych zadań z hodowli lasu dotyczący danego leśnictwa,
  - część kartograficzna zawierająca:
    - mapę gospodarczo – przeglądową drzewostanów dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, złożona do formatu A4 lub w rulonie,
    - mapę gospodarczo – przeglądową czystą dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10000 – wykonana w sytuacji, złożona do formatu A4 lub w rulonie,
  - atlas leśniczego: w formacie „książkowym” (format A4 – oprawa twarda, układ pionowy) bindowany spiralą (stalową lub PCV) dla poszczególnych oddziałów z terenu leśnictwa. „Atlas” należy wydrukować na papierze o gramaturze co najmniej 100 g/m² technologią zapewniającą wodoodporność wydruku. Każdy oddział należy przedstawić w postaci map w skali 1 : 5000:
    - 1 str. - mapa d-stanów z naniesionymi zrębami

2 str. - mapa glebowo-siedliskowa (z zasięgami typów siedliskowych lasu i zaznaczoną siatką kwadratów 100 m x 100 m),

3 str. - mapa ochrony lasu (naniesione pierwotne centra gradacyjne, partie kontrolne jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych So, punkty ppoż. oraz drogi ppoż),

4 str. - mapa przyrodnicza (funkcje lasu, powierzchnie referencyjne, stanowiska chronionych roślin i zwierząt, strefy ochrony ptaków.

- j) Opracowanie Prognozy Oddziaływania na Środowisko. – zgodnie art. 51 z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko z uwzględnieniem zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko otrzymanych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Państwowego Inspektora Sanitarnego.

Wszystkie kompozycje map zostaną wykonane również w pliku typu pdf.

14. Podział na obręby leśne i leśnictwa.

Lasy nadleśnictwa tworzą trzy obręby leśne. Obecnie Nadleśnictwo podzielone jest na 16 leśnictw rewiowych. Do końca marca 2013 r. Nadleśnictwo złoży wniosek do Dyrektora Generalnego o połączenie istniejących obrębów leśnych w jeden.

Do końca maja 2013 r. należy dostosować stan posiadania Nadleśnictwa do zarządzenia Dyrektora Generalnego ustalającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa.

15. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód.

Wykonawca przyjmie w planie powyższe na podstawie informacji ZOL w Olsztynie.

16. Terminy i sposoby kontroli prac urzędniowych.

Bieżąca współpraca wykonawcy z nadleśnictwem będzie polegała na:

- cyklicznych konsultacjach prac taksacyjnych na spotkaniach taksatorów i leśniczych, przy udziale nadzoru nadleśnictwa zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora RDLP w Olsztynie nr 1/2008 z dnia 3 stycznia 2008 r. (protokoły uzgodnień),
- cyklicznych kontrolach prac urzędniowych zgodnie z Zarządzeniem nr 63 DGLP z dnia 13 sierpnia 2002 r., w sprawie kontroli i odbioru robót urzędniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych,
- protokolarnym uzgodnieniu takich danych, jak: halizny, płazowiny, zręby zaległe, drzewostany do przebudowy, odnowienia naturalne itp.
- uzgodnieniu zrębów 1 roku z Nadleśnictwem i Wydziałem Zasobów i Urządzania lasu RDLP,
- uzgodnieniu wykazu powierzchni referencyjnych w Wydziale Ochrony Lasu i Przyrody,
- uzgodnieniu obiektów nasiennych z Wydziałem Zagospodarowania Lasu,
- uzgodnieniu opisów taksacyjnych po ich przetworzeniu, uwzględniającym korektę szacowania miąższości przez taksatorów na podstawie założonych powierzchni kołowych,
- uzgodnieniu z RDOŚ w Olsztynie wskazań gospodarczych na obszarach rezerwatów,
- udostępnieniu wykonawcy całej posiadanej dokumentacji, niezbędnej do sporządzenia Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Susz,
- po zakończeniu prac terenowych i wprowadzeniu danych do programu TAKSATOR wykonawca przedłoży wstępne, próbne wydruki opisów taksacyjnych celem akceptacji przez administrację Nadleśnictwa,
- przewidywany okres zakończenia prac: do 1.04.2015 r.

17. Ekspertyza docelowej sieci dróg i prognozy ekonomicznej.

Komisja postanawia o nie sporządzeniu ekspertyzy docelowej sieci dróg, natomiast wykonawca wykona analizę ekonomiczną Nadleśnictwa.

18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu na środowisko oraz innych spraw organizacyjnych.

Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku oraz IUL.

CZĘŚĆ B: Założenia do planu urządzenia lasu.

1. Obszary chronione i funkcje lasu.

Wykonawca przyjmie zasięgi i powierzchnię form ochrony według aktów je powołujących.

2. Typy siedliskowe lasu.

Zostaną przyjęte zgodnie posiadanym opracowaniem glebowo-siedliskowym. Materiał ten ułatwi poznanie, zachowanie i wzbogacenie bioróżnorodności ekosystemów. Postępowanie takie jest zgodne z Siedliskowymi Podstawami Hodowli Lasu i umożliwia racjonalne postępowanie hodowlane zbieżne z naturalnymi możliwościami gleb. Dane zawarte w operacie, dotyczące typów i wariantów siedlisk oraz opisu elementów glebowych zostaną wykorzystane w trakcie prac terenowych, zgodnie z § 16 Instrukcji Urządzania Lasu.

3. Typy drzewostanów.

Zostaną przyjęte na podstawie opracowania glebowo-siedliskowego. Tabela z typami została zamieszczona w pkt. 9

4. Wiek rębności.

Wiek rębności: sosny, świerka i dębu należy przyjąć zgodnie z wykazem opracowanym przez Instytut Badawczy Leśnictwa, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 maja 2004 roku:

- So 120 lat
- Św 90 lat
- Bk 100 lat
- Db 140 lat

Przeciętne wieki rębności pozostałych gatunków przyjąć według poprzedniego planu urządzania lasu:

- Js 140 lat
- Md 120 lat
- Gb, Brz, Lp, Ol, Kl, Jw 80 lat
- Os, Ol odr. 50 lat
- Tp, Ol sz. 40 lat

5. Podział lasu na gospodarstwa

Zostanie przyjęty na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy:

- 1) gospodarstwo specjalne (S)
- 2) gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)
- 3) gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)

Ad. 1 Gospodarstwo specjalne obejmuje:

- a) rezerwy przyrody,
- b) wyłączone drzewostany nasienne oraz plantacje nasienne wraz otulinami,
- c) lasy glebochronne,
- d) lasy na siedliskach łągowych i bagiennych - Lł, Bb, BMb, LMb,
- e) lasy na gruntach spornych,
- g) lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych,
- h) lasy stanowiące powierzchnie referencyjne będące osobnymi wydzieleniami. Są to lasy wyznaczone według Zasad, Kryteriów i Wskaźników Dobrej Gospodarki Leśnej systemu FSC w Polsce mające wpływ na zwiększenie walorów ekologicznych lasów poprzez ochronę drewna martwego zróżnicowanego pod względem formy i gatunku. (zarządzenie nr 23 Dyrektora RDLP, z dnia 18.08.2008 r.)
- i) lasy będące kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności stanowiące osobne wydzielenia. Są to lasy wyznaczone według Zasad, Kryteriów i Wskaźników Dobrej Gospodarki Leśnej systemu FSC w Polsce mające na celu ochronę lasów o szczególnych wartościach ochronnych. (zarządzenie nr 24 Dyrektora RDLP, z dnia 26.08.2008 r.)

Ad. 2 Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) obejmuje wszystkie lasy wymienione w decyzji Ministra Środowiska, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Ad. 3 Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obejmuje pozostałe lasy.

Przed opracowaniem projektu wykazu cięć, wykonawca uzgodni z Nadleśnictwem podział powierzchni leśnej na gospodarstwa. W trakcie prac projektowych dopuszczalne są niewielkie korekty w/w uzgodnień.

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych.

Należy przyjąć dotychczasowy podział na ostępy i obowiązujący kierunek cięć.

Doboru rębni należy dokonać w oparciu o poniższą tabelę:

STL	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
Bs	-	-
Bśw	I	II
Bw	I	II
Bb	-	-
BMśw	I, III	II, IV
BMw	II	I, III, IV
BMb	-	-
LMśw	III	I, II, IV
LMw	III	I, II, IV
LMb	-	-
Lśw	II	I, III, IV
Lw	II	I, III, IV
Lł	-	-
OI	I	II, III, IV
OII	II	I, III, IV

Należy:

- dążyć do maksymalnego wykorzystania odnowień naturalnych
- kontynuować rozpoczęte formy przebudowy,
- odstępstwem od pozostawienia minimum 5% powierzchni będą zręby prowadzone w blokach upraw pochodnych oraz przypadki, w których nie ma warunków dla

pozostawienia kęp (tj. brak gatunków odpornych na działanie wiatrów, zgorzel słoneczną, tworzenie odrostów, długowiecznych)

- dopuścić w blokach upraw pochodnych, modyfikacji typu drzewostanu z uwzględnieniem, jako nadrzędnych, celów selekcji nasiennej,
- dopuścić stosowanie jako zastępczej rębni I, na małych powierzchniach (około 1 ha), w przypadku wąskich i nieregularnych wydzieleń oraz przy występującej mozaice siedlisk borowych i lasowych. Pozycje takie należy uzgodnić z Nadleśnictwem i RDLP, przed budową planu cięć.
- dopuścić stosowanie rębni I w przypadku wystąpienia znacznych uszkodzeń drzewostanów przez czynniki biotyczne i abiotyczne, na wszystkich siedliskach,
- przy zagospodarowaniu drzewostanów rębnią zupełną, należy stosować następujące nawroty cięć: w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - 5 lat; a w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych - 6 - 7 lat.

Projektowanie użytkowania niezaliczonego na etat, w tym uprzęta przestoi, zostanie uzgodnione z nadleśnictwem przed odbiorem prac terenowych.

Wykonawca uzgodni plan cięć z Nadleśnictwem i Wydziałem Zasobów i Urządzenia Lasu RDLP w Olsztynie, przed Naradą Techniczno-Gospodarczą.

7. Wytyczne w sprawie sporządzenia wykazu drzewostanów do przebudowy.

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy sporządzi Nadleśnictwo i uzgodni do z RDLP przed budową planu cięć. Do pilnej przebudowy należy kwalifikować, w pierwszej kolejności, drzewostany trwale uszkodzone lub o niskiej jakości, które nie zapewniają osiągnięcia celu hodowlanego.

8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu.

W drzewostanach o niskim zadrzewieniu oraz na małych powierzchniach położonych wśród gruntów innej własności można odstąpić od planowania wskazówek gospodarczych. Listę wydzieleń bez wskazówek należy uzgodnić z Nadleśnictwem.

W bliskorębnych gospodarczych drzewostanach nasiennych zaplanować wskazówkę trzebież późna. Zaplanowanie specyficznych cięć sanitarno-selekcyjnych w programie TAKSATOR nie jest możliwe z technicznego punktu widzenia.

W użytkowaniu przedrębnym należy projektować jeden nawrót cięć, uwzględniający aktualne potrzeby drzewostanu.

Projektowanym na gruncie rodzajom cięć, nie podawać terminu wykonania (początek, środek lub koniec okresu gospodarczego), lecz przyporządkować ewentualną pilność zabiegu pielęgnacyjnego.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu.

Do planu zalesień mogą zostać przyjęte jedynie te grunty, które w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu zostały przeznaczone do zalesienia.

W istniejących strefach ekotonowych należy zaprojektować wskazania gospodarcze umożliwiające ich kształtowanie.

Wskaźnik poprawek nowych zalesień i odnowień na powierzchni otwartej i pod okapem ustala się do 10 %.

Podczas prac terenowych zostaną zinwentaryzowane wszystkie odnowienia naturalne i sztuczne oraz ich jakość, stopień uszkodzenia i zgodność założonych upraw z obowiązującym w poprzednim okresie typem drzewostanu.

Lokalizacja powierzchni projektowanych do wprowadzania podszytów, podsadzeń produkcyjnych, II piętra, luk do odnowienia, powierzchni przewidzianych do sukcesji naturalnej, zalesienia, klas odnowienia, klas do odnowienia, halizn i płazowin zostanie uzgodniona w trakcie prac terenowych i potwierdzona notatką z uzgodnień.

Na podstawie analizy opracowań glebowo-siedliskowych, istniejących drzewostanów, biologicznych zasięgów występowania gatunków drzew oraz położenia geograficznego nadleśnictwa, w celu zapewnienia realizacji celów trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej, Komisja przyjęła następujące typy drzewostanów docelowo dla wieku dojrzałości rębnej. Typy, jako ramowe cele gospodarowania, zgodnie z § 24 Instrukcji Urządzania Lasu mogą być modyfikowane w konkretnym drzewostanie z uwzględnieniem występujących mikrosiedlisk, stanu siedliska i stopni uwilgotnienia oraz rzeczywistego składu drzewostanu.

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Proponowane składy gatunkowe upraw [%]
Bs	So	So 90, inne 10
Bśw	So	So 80, inne 20
Bw	Św So	So 60, Św 30, inne 10
Bb	So	So 90, inne 10
BMśw	Db So	So 60, Db 30, inne 10
	So	So 80, inne 30
BMw	So Św	Św 60, So 30, inne 10
	Brz So	So 60, Brz 30, inne 10
	Brz Św	Św 50, Brz 30, inne 10
BMb	So	So 80, inne 20
	So Brz	Brz 50, So 30, inne 20
	Św Brz	Brz 50, Św 30, inne 20
LMśw	Db So	So 60, Db 30, inne 10
	So Db	Db 50, So 40, inne 10
	Db Bk So	So 40, Bk 30, Db 20, inne 10
	Św Db	Db 50, Św 30, inne 20
	Db So Bk	Bk 50, So 20, Db 20, inne 10
LMw	So Db	Db 50, So 40, inne 10
	So Św	Św 50, So 40, inne 10
	Db Św So	So 40, Św 30, Db 20, inne 10
	Lp Gb Db	Db 50, Gb 20, Lp 20, inne 10
	Brz Ol	Ol 60, Brz 30, inne 10
Lśw	Św Db	Db 50, Św 30, inne 20
	Bk Db	Db 50, Bk 30, inne 20
	Db	Db 80, inne 20
	Bk	Bk 80, inne 20
	Lp Gb Db	Db 50, Gb 20, Lp 20, inne 10
	Db Bk	Bk 50, Db 30, inne 20
Lw*	Db	Db 80, inne 20
	Js Db	Db 60, Js 30, inne 10
Ol	Ol	Ol 90, inne 10
	Brz Ol	Ol 50, Brz 40, inne 10
OlJ*	Ol Js	Js 60, Ol 30, inne 10
	Ol	Ol 80, inne 20
Ł*	Js Db	Db 60, Js 30, inne 10

* Do czasu ustąpienia zjawiska zamierania jesionu można zastąpić go w składzie gatunkowym uprawy gatunkiem o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.

10. Wytycznych w sprawie ochrony lasu i przyrody oraz ochrony przeciwpożarowej.

Wykonawca szczegółowo przedstawi zagadnienia ochrony i różnorodności biologicznej oraz zagrożenia ze strony szkodliwych czynników biotycznych i abiotycznych w elaboracji oraz Programie Ochrony Przyrody. Materiały dotyczące historii występowania szkodników i grzybów z ostatnich 10 lat są w posiadaniu Zespołu Ochrony Lasu i wykonawca jest zobowiązany do ich wykorzystania.

Wykonawca w trakcie prac terenowych zainwentaryzuje i opíše w polu „informacje różne” szkody powodowane przez bobra i łosia.

W trakcie prac terenowych, rozpoznany zostanie aktualny stan zdrowotny i sanitarny lasów w aspekcie uszkodzeń ze strony czynników biotycznych – grzybów, owadów, zwierzyny oraz czynników abiotycznych – przymrozków, okiści, wiatru a także czynników antropogenicznych.

Sprawy zagrożenia pożarowego zostaną przeanalizowane podczas prac terenowych i opisane w oddzielnym rozdziale elaboratu. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. Nadleśnictwo zostanie zakwalifikowane do odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego. Plan ochrony przeciwpożarowej zostanie sporządzony w oparciu o sposoby postępowania w razie pożaru, instrukcję przeciwpożarową i w/w rozporządzenie. Plan zostanie uzgodniony z odpowiednią terytorialnie Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej, przed opracowaniem prognozy oddziaływania na środowisko.

Wykonawca podczas prac terenowych zainwentaryzuje istniejącą infrastrukturę przeciwpożarową oraz sporządzi mapę sytuacyjno – przeglądową uwzględniającą elementy związane z zabezpieczeniem przeciwpożarowym. Elementy te należy również nanieść na odpowiednie warstwy Leśnej Mapy Numerycznej.

11. Wytyczne w sprawie rekreacyjnego zagospodarowania lasu.

Po zapoznaniu się ze specyfiką przedstawioną w referacie Nadleśniczego komisja zaleca zainwentaryzowanie wszelkich elementów rekreacyjno-turystycznych na terenach lasów Nadleśnictwa Susz. Zagadnienia powyższe omówione zostaną w elaboracie i Programie Ochrony Przyrody. Wykonawca wykorzysta materiały dostępne w Nadleśnictwie, a także pochodzące z innych źródeł, a dotyczące tych zagadnień. Wykonawca naniesie na Leśną Mapę Numeryczną oraz na „mapę sytuacyjno – przeglądową zagospodarowania turystycznego” oraz mapę przeglądową walorów przyrodniczo-kulturowych wg kryteriów HCVF” wszystkie zainwentaryzowane obiekty związane z rekreacyjnym zagospodarowaniem lasu w również liniowe elementy zagospodarowania turystycznego (np. ścieżki konne, rowerowe, szlaki kajakowe, szlaki turystyczne itp.).

12. Wytyczne w sprawie użytkowanie uboczne i zagospodarowania łowieckiego.

Wykonawca uzgodni z nadleśnictwem lokalizację poletek łowieckich, plantacji choinkowych i powierzchni spełniających rolę baz roślin runa leśnego.

13. Wytyczne dotyczące infrastruktury.

Plan urządzenia lasu jest dokumentem opisującym aktualny stan lasu i infrastruktury leśnej. Określa braki, bądź potrzeby, ale nie planuje konkretnych działań dotyczących budowy infrastruktury.

14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej.

Wykonawca zamieści w elaboracie charakterystykę ekonomiczną gospodarki leśnej oraz orientacyjną prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego.

Wykonawca dokona również porównania przyjętego wariantu planu (uwzględniającego dominację funkcji ochronnych) do wariantu czysto produkcyjnego.

15. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego.

Wykonawca wykona prognozę stanu zasobów drzewnych zgodnie z IUL.

16. Weryfikacja i aktualizacja Programu Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody obejmuje kompleksowy opis stanu ochrony przyrody w Nadleśnictwie, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych oraz przewidziane sposoby ich realizacji. Wykonawca dokona aktualizacji, istniejącego już w Nadleśnictwie opracowania Programu Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody obejmie powierzchnię zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Susz. Będzie się składał z części opisowej oraz mapy sytuacyjno-przeładowej walorów przyrodniczo-kulturowych, wykonanej na bazie mapy sytuacyjno-przeładowej funkcji lasu w skali 1:50 000.

Część opisowa programu będzie zawierać dane dotyczące form ochrony wymienionych w ustawie o ochronie przyrody z 2004 r., istniejących i projektowanych: rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów Natura 2000, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych przyrody nieożywionej, stanowisk i ostożek zwierząt objętych ochroną gatunkową, stanowisk archeologicznych.

W programie zostaną uaktualnione granice zasięgu poszczególnych form ochrony przyrody oraz powierzchnia gruntów nadleśnictwa w ramach poszczególnych obszarów. Źródłem informacji do Programu Ochrony Przyrody będą dane zawarte w planach ochrony poszczególnych rezerwatów oraz informacje uzyskane od pracowników Nadleśnictwa, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Konserwatora Zabytków, Biura Planowania Przestrzennego, Urzędów Gmin, środowisk naukowych, przyrodniczych i organizacji społecznych oraz dane pozyskane w trakcie inwentaryzacji lasu.

Należy sporządzić listę gatunków chronionych i cennych w warunkach przyrodniczych Nadleśnictwa Susz z podaniem źródła informacji. W części opisowej jak również na mapie należy używać nazw lokalnych dla użytków ekologicznych.

Elementy ujęte w Programie Ochrony Przyrody należy umieścić na odpowiednich warstwach Leśnej Mapy Numerycznej.

17. Projekt uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko.

Aktualnie obszary sieci NATURA 2000, w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, nie posiadają zatwierdzonych planów zadań ochronnych. W przypadku zatwierdzeniu PZO przed zakończeniem prac taksacyjnych wykonawca będzie zobowiązany do dostosowania wskazań gospodarczych w konkretnych wydzieleniach, do zapisów PZO.

Na obszarze Nadleśnictwa, objętym obszarem NATURA 2000, komisja nie przewiduje ustalania zadań ochronnych dla tegoż obszaru.

Zakres i stopień szczegółowości przeprowadzanej prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla przedmiotowego nadleśnictwa jest zgodny z Ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu:

a) Informacje ogólne o głównych cechach projektowanego dokumentu;

Zgodnie z art. 51 Ustawy o udostępnianiu informacji rozdział ten będzie zawierał:

- informacje o głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym sporządzone zostaną na podstawie obowiązujących aktów prawnych;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;

- informacje o ewentualnym oddziaływaniu transgranicznym; Z uwagi na położenie geograficzne nadleśnictwa Susz transgraniczne oddziaływanie na środowisko nie będzie omawiane.

b) Analiza i ocena stanu środowiska oraz określenie celów ochrony z punktu widzenia realizacji projektu PUL;

Zgodnie z art. 51 Ustawy o udostępnianiu informacji rozdział ten będzie zawierał:

- opis istniejącego stanu środowiska na podstawie dostępnych inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz jego potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Zostanie również wykonany opis przyjętej metodyki sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu w szczególności metodyki rozpoznania przedmiotów ochrony w Obszarach Natura 2000;

- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;

- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody; Przedstawiona zostanie ogólna analiza potencjalnego wpływu zapisów planu urządzenia lasu na Obszary Natura 2000, siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków. Określenie przedmiotu ochrony w Obszarach Natura 2000, odbędzie się poprzez wymienienie wszystkich adresów, leśnych siedlisk cennych przyrodniczo oraz ostoje siedlisk gatunków „naturowych”;

- przedstawienie celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu; wyszczególnienie wykorzystanych do sporządzenia prognozy dokumentów i materiałów;

c) Przewidywane oddziaływanie na środowisko projektu PUL a w szczególności na cele i przedmioty ochrony dla których wyznaczono na terenie nadleśnictwa obszar Natura 2000 zgodnie z art. 51 ust. 2, pkt. 2 lit. e Ustawy o udostępnianiu informacji. Oddziaływanie będzie przedstawione w postaci odpowiednich macierzy (wzory zostały określone w Ramowych wytycznych) wraz opisem i wyjaśnieniem zastosowanych wskaźników;

Przewidujemy wykonanie dla przedmiotowego planu urządzenia lasu analizy oddziaływań metodą macierzową poprzez wyspecyfikowanie zadań określonych w planie

urządzenia lasu dla siedlisk cennych przyrodniczo oraz ostoi gatunków „naturowych” i określenie ich oddziaływania w czterostopniowej skali tj. pozytywne oddziaływanie, neutralne, potencjalne oddziaływanie niekorzystne, oddziaływanie niekorzystne krótkotrwałe. Przedstawiona zostanie analiza powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w Obszarach Natura 2000, wg. stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu oraz przewidywana struktura na koniec obowiązywania planu.

Planuje się również określenie wpływu planu na dziko występujące populacje ptaków chronionych, zgodnie z art. 52a ustawy o ochronie przyrody, z dnia 16.04.2004 r.

W prognozie zamieszczony zostanie również wykaz wydzieleń, w których występują siedliska chronione, bez wskazań gospodarczych na obszarach sieci NATURA 2000.

d) Działania ograniczające negatywny wpływ.

Opis zastosowanych z projekcie PUL i przewidywanych do zastosowania w trakcie jego realizacji rozwiązań w ramach gospodarki leśnej mających na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych lub potencjalnie znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko, a w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

e) Powiązania z innymi prognozami

Informacja o sporządzonych wcześniej prognozach oddziaływania na środowisko w terytorialnym zasięgu działania nadleśnictwa (w tym do planów zagospodarowania przestrzennego lub programów obszarów wiejskich) oraz ich powiązaniach z projektem PUL.

f) Propozycje w sprawie przewidywanych metod oraz częstotliwości analizy skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu.

Obiektywną ocenę realizacji planu urządzenia lasu zapewnić powinien monitoring następujących wskaźników:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku
- powierzchnia zainwentaryzowanych cennych siedlisk przyrodniczych oraz ostoi gatunków „naturowych”,
- wykonania zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, w tym dla obszaru Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym,
- wykonanie zleconych, na podstawie art. 54 ustawy o lasach, zadań z zakresu ochrony przyrody

w obszarze Natura 2000 w okresie realizacji planu urządzenia lasu.

Proponuje się również, aby w części tej zawrzeć opis metody monitorowania realizacji obligatoryjnych zadań gospodarczych przez organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2c) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych.

Odnośnie częstotliwości – wnioskuje się o przyjęcie pięcioletnich terminów monitorowania skutków realizacji planu ul na cele ochrony obszarów Natury 2000, z wykorzystaniem metodyki określonej przez Wydział Kontroli i Ochrony Mienia Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.

g) Streszczenie prognozy języku niespecjalistycznym

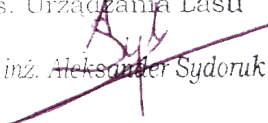
Załącznikiem do analizy będzie wykaz wszystkich pododdziałów z opisanym leśnym siedliskiem przyrodniczym i siedliskiem gatunku w ramach Obszarów Natura 2000 oraz zaprojektowaną wskazówką gospodarczą (wyciąg z bazy INVENT i SDF, baz urzędniowych i SILP).

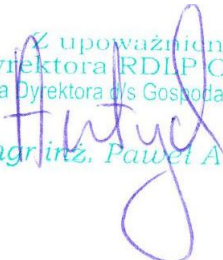
18. Specyficzne zagadnienia projektowe.

W Nadleśnictwie nie występują szczególne zagadnienia projektowe.

Protokół opracował:

ZATWIERDZAM

SPECJALISTA
ds. Urządzania Lasu

mgr inż. Aleksander Sydoruk

Z upoważnienia
Dyrektora RDLP Olsztyn
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

mgr inż. Paweł Artych

Olsztyn dn. 1.02.2013 r.

7.3 Referat Nadleśniczego

**Referat Nadleśniczego
Nadleśnictwa Susz
na Naradę Techniczno – Gospodarczą
w związku z V rewizją planu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Susz
na okres: od 01.01.2015 r. do 31.12.2024 r.**

**Analiza gospodarki leśnej
za okres 2005 – 2014
Nadleśnictwo Susz**

Spis treści:

1. Wstęp	str. 3
2. Stan posiadania	str. 4
3. Analiza realizacji użytkowania głównego w latach 2005 - 2014.....	str. 8
4. Analiza realizacji zadań z hodowli lasu w latach 2005 – 2014	str. 15
5. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.....	str. 19
6. Selekcja i nasiennictwo	str. 23
7. Szkółkarstwo	str. 24
8. Ochrona lasu	str. 24
9. Ochrona przeciwpożarowa	str. 28
10. Lasy nadzorowane	str. 29
11. Użytkowanie uboczne	str. 29
12. Ocena zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody	str. 31
13. Analiza powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu.....	str. 35
14. Inwestycje i remonty	str. 37
15. Uwagi końcowe	str. 38

1. Wstęp

Nadleśnictwo Susz położone jest na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w powiecie iławskim w gminach: Iława, Kisielice, Susz, Zalewo, w województwie pomorskim w powiecie kwidzyńskim w gminie Prabuty i powiecie sztumskim w gminach: Dzierzgoń, Stary Dzierzgoń i Mikołajki Pomorskie oraz na terenie administracyjnym miast Susz, Kisielice i Zalewo.

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną obszar Nadleśnictwa Susz znajduje się w I Bałtyckiej Krainie Przyrodniczo-Leśnej w Dzielnicy 8 Pojezierza Iławsko-Brodnickiego, mezoregionów Pojezierza Iławskiego i Garbu Lubawskiego oraz Pojezierza Brodnickiego.

Gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Susz w latach 2005-2014 prowadzono na podstawie planu urządzania lasu zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska z dnia 19.12.2015r., znak spr.:DL.Lp-611-71/05. Plan nie był aneksowany.

Analiza gospodarki leśnej za okres 2005-2014 została sporządzona w oparciu o §76 pkt.3 Instrukcji Urządzania Lasu, będącej załącznikiem do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21.11.2011r.

Nadleśniczymi w analizowanym okresie byli:

1. Michał Juchniewicz od 01.01.2005 do 31.03.2012
2. Jacek Karczewski od 01.04.2012 do 31.12.2014

Nadleśnictwo wg stanu na 01.01.2005r. składało się z trzech obrębów leśnych: Jeziorno, Stary Dzierzgoń, Susz; podzielonych na 16 leśnictw rewirowych. Granice Nadleśnictwa pozostały bez zmian.

2. Stan posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Susz wg stanu na 31.12.2014 roku wynosi 23113,2296 ha. W zarządzie nadleśnictwa nie występują grunty we współwłasności.

Księgi wieczyste założone zostały dla 100% powierzchni nadleśnictwa.

2.1. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Susz wg gmin:

Lp.	Nazwa gminy	Powierzchnia [ha]
1	Susz	8298,0242
2	Susz-Miasto	153,5952
3	Kisielice	2176,9237
4	Kisielice-Miasto	2,0868
5	Zalewo	2126,8988
6	Zalewo-Miasto	5,9854
7	Ilawa	4842,8508
9	Stary Dzierzgoń	4609,6181
10	Prabuty	869,5466
11	Dzierzgoń	22,9
12	Mikołajki Pomorskie	4,8
SUMA		23113,2296

2.2. W latach 2005 – 2014

a) ubyło 27,5987 ha gruntów z tytułu:

- sprzedaży z art. 40a ustawy o lasach - 2,5521 ha
- zamiany gruntów z art. 38e ustawy o lasach - 1,0953 ha
- przekazania gruntów pod drogi z art. 38a ustawy o lasach - 1,3687 ha
- przekazania gruntów w wyniku zm. przeznaczenia z art. 38c ustawy o lasach - 0,0988 ha
- przekazania gruntów nieprzydatnych dla gosp. leśnej - 0,0264 ha
- zniesienia współwłasności - 0,3129 ha
- przekazanie gruntów na podst. "specustawy drogowej" - 0,3702 ha
- przekazanie pod PKP na podst. ustawy o transporcie kolejowym - 5,1493 ha
- regulacji powierzchni działek - 1,5887 ha
- przekazanie gruntów pomiędzy jedn. LP zgodnie z zasięgiem adm. - 14,86 ha
- przekazanie gruntów na rzecz gminy Susz - 0,1763 ha

b) przybyło 8,2609 ha gruntów z tytułu:

- zamiany gruntów z art. 38e ustawy o lasach - 0,4118 ha
- przejęcia gruntów w drodze darowizny - 2,08 ha
- regulacji powierzchni działek - 0,1691 ha
- przejęcie gruntów pomiędzy jedn. LP zgodnie z zasięgiem adm. - 4,80 ha
- przejęcie gruntów do zalesienia z ANR - 0,80 ha

Powierzchnia Nadleśnictwa Susz w latach 2005 - 2014 uległa zmniejszeniu o 19,3378 ha.

2.3. Bilans gruntów przejętych i przekazanych w latach 2005 - 2014 w ha

173

Rok	Sprzedaż z art. 40a ustawy o lasach		Zamiana gruntów z art.38c ustawy o lasach		Przekazanie gruntów pod drogi krajowe z art.38 a ustawy o lasach		Przekazanie gruntów w wyniku zmiany ich przeznaczenia na podst. art.38 c ustawy o lasach		Przekazanie gruntów nieprzypadkowych dla gosp. Leśnej na podst. art.38 d ustawy o lasach		Zniesienie współwłasności		przejęcie nieruchomości w drodze darowizny		Przekazanie gruntów na podst. specustawy drogowej		Przekazanie pod PKP		Regulacja powierzchni działek		przejęcia/przekazania gruntów pomiędzy jednostkami org. LP zgodnie z zasięgiem administracyjnym		przejęcie gruntów do zalesienia z ANR		przekazanie na rzecz gminy Susz		Suma w roku	
	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	przybyło	przybyło	ubyło	przybyło	ubyło	
2005	0,3858		0,3237		1,3687			0,0264							0,01	0,4274											0,01	2,532
2006			0,7716	0,4118			0,0988								0,0264										0,1173	0,4382	0,9877	
2007														4,8	1,96											4,8	1,96	
2008															0,005									12,9	0,8	0,059	0,805	12,959
2009															0,078												0,078	
2010																												
2011																5,1493	0,0301										0,0301	5,1493
2012	0,0538														0,0138		0,0038										0,0038	0,0676
2013	0,9454								0,3129	2,08					0,0011	1,1573											2,0811	2,4156
2014	1,1671														0,3564		0,0147	0,004									0,0147	1,5275
Suma	2,5521	1,0953	0,4118		1,3687	0,0988		0,0264	0,3129	2,08					0,3702	5,1493	0,1691	1,5887		4,8	14,86	0,8	0,1763			8,2609	27,5987	

Podstawowymi przyczynami wpływającymi na zmniejszenie się powierzchni znajdującej się w zarządzie Nadleśnictwa Susz było:

- przekazanie gruntów pomiędzy jedn. LP zgodnie z zasięgiem administracyjnym - 14,86ha
- przekazanie pod PKP na podst. ustawy o transporcie kolejowym - 5,1493 ha
- sprzedaży z art. 40a ustawy o lasach - 2,5521 ha
- przekazania gruntów pod drogi z art. 38a ustawy o lasach - 1,3687 ha

2.4. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów stan na 01.01.2005 r. i 31.12.2014 r.

Lp.	Rodzaje użytków gruntowych	01.01.2005 r.	31.12.2014 r.	Różnice
1	Lasy (Ls)	21581,7298	21643,937	62,2072
2	Grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz)	12,2547	11,769	-0,4857
3	Role (R)	278,9787	262,9484	-16,0303
4	Sady (S)	4,6162	4,8467	0,2305
5	Łąki trwale (Ł)	297,0761	289,9476	-7,1285
6	Pastwiska trwale (Ps)	154,743	137,561	-17,182
7	Budynki na roli (B-R)	3,279	1,0935	-2,1855
8	Grunty pod rowami (W)	14,0987	14,0156	-0,0831
9	Grunty pod wodami płynącymi (Wp)	3,04	7,93	4,89
10	Grunty pod wodami stojącymi (Ws)	8,3448	-	-8,3448
12	Tereny różne (Tr)	10,46	-	-10,46
13	Tereny mieszkaniowe (B)	3,3949	2,6906	-0,7043
14	Tereny przemysłowe (Ba)	6,8788	4,8225	-2,0563
15	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (Bz)	9,8318	-	-9,8318
16	Użytki kopalne (K)	2,86	0,56	-2,3
17	Tereny komunikacyjne (Dr)	18,8792	3,6434	-15,2358
18	Inne tereny komunikacyjne (Ti)	0,23	-	-0,23
19	Inne tereny zabudowane (Bi)	0	0,12	0,12
20	Tereny zurb. niezabudowane (Bp)	0,1	-	-0,1
21	Nie użytki (N)	721,7717	727,3443	5,5726
RAZEM		23132,5674	23113,2296	-19,3378

2.5. Budynki i lokale mieszkalne

Stan na 2005.01.01 – 44 lokale

Stan na 2014.12.31 – 21 lokali

W ubiegłym dziesięcioleciu Nadleśnictwo Susz na podstawie art. 40a ustawy o lasach sprzedało 20 lokali. 3 lokale uległy likwidacji. 1 lokal podlegał zamianie na grunty niezabudowane.

Na dzień 2015.01.01 Nadleśnictwo Susz w swoich zasobach mieszkaniowych posiada 14 lokali zakwalifikowanych jako niezbędne oraz 7 lokali zakwalifikowane jako zbędne.

3. Analiza realizacji użytkowania głównego w latach 2005 – 2014

W latach 2005-2014 na planowany etat 1.067.939 m³ pozyskano 1 067 938,50 m³ grubizny, co stanowi 100% założonego w PUL etatu pozyskania.

Struktura pozyskania w grupach rodzajowych drewna (grubizna) przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Użytki rębne w m ³			Użytki przedrębne w m ³			Ogółem w m ³		
	PUL	Wykonanie	%	PUL	Wykonanie	%	PUL	Wykonanie	%
Obręb Jeziorno	152752	141246,07	95,72	150000	196919,72	131,28	302752	343145,85	113
Obręb Stary Dzierzgoń	219552	175943,63	80,14	210000	231935,04	110,45	429552	404976,49	94,28
Obręb Susz	195635	147326,25	75,31	140000	174567,79	124,69	335635	319816,16	95,29
Ogółem	567939	464515,95	81,79	500000	603422,55	120,68	1067939	1067938,50	100,00

Przekroczenie etatu pozyskania drewna w cięciach przedrębnych do poziomu 120,68% PUL było spowodowane koniecznością uprzętnienia drewna w drzewostanach dotkniętych uszkodzeniami abiotycznymi – szczególnie od śniegu i wiatru w latach 2006 i 2012 na ogólną masę 142 199 m³, co stanowi 13,31% wykonanego użytkowania głównego PUL.

A. Analiza użytkowania rębego

L.p.	Wyszczególnienie			Obręb	Obręb	Obręb	Razem	
				JEZIORNO	STARY DZIERZGON	SUSZ	N-CTWO	
	1			2	3	4	5	
1	Etat na 10 - lecie		m3	142 923,00	203 005,00	222 011,00	567 939,00	
2			ha	841,26	1 027,19	884,23	2 752,68	
3	Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	141246,07	175943,63	147 326,25	464515,95	
4			ha	674,46	975,46	838,45	2 488,37	
5	użytko- wanie rębne	Stopień realizacji etatu	miąższościowego (3:1)	%	98,81	86,65	66,36	81,79
6			powierzchniowego (4:2)	%	80,17	94,96	94,82	90,40
7	W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3	206,47	827,39	6337,31	7371,17	
8			ha	7,33	12,50	75,95	95,78	
9	Udział cięć pozaplanowych	w miąższości (7:3)	%	0,15	0,47	4,30	1,59	
10		w powierzchni (8:4)	%	1,09	1,28	9,05	3,85	
w	tym:							
12	Rębnia	Zadania wg planu UL na 10 lat	m3	21 498,00	21 097,00	28 009,00	70 604,00	

13	I ogółem		ha	66,64	72,97	78,50	218,11		
14		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	16 981,79	18 498,91	22 208,80	57 689,50	
15				ha	53,93	71,07	84,06	209,06	
16		Stopień realizacji etatu	miąższościowego (14:12)	%	78,99	87,69	79,29	81,71	
17			powierzchniowego (15:13)	%	80,93	97,40	107,08	95,85	
18		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3	135,09	733,34	3 872,83	4 741,26	
19				ha	5,40	9,17	17,97	32,54	
20		Udział cięć pozaplanowych	w miąższości (18:14)	%	0,80	3,96	17,44	8,22	
21			w powierzchni (19:15)	%	10,01	12,90	21,38	15,56	
22		Rębnie złożone	Zadania wg planu UL na 10 lat		m3	121 425,00	181 908,00	190 754,00	494 087,00
23					ha	774,62	954,22	805,73	2 534,57
24	Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	109 297,37	145 353,23	117 876,56	372 527,16		
25			ha	620,53	904,39	754,39	2 279,31		
26	Stopień realizacji etatu		miąższościowego (24:22)	%	90,01	79,90	61,80	75,40	
27			powierzchniowego (25:23)	%	80,11	94,78	93,63	89,93	
28	W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3	71,38	94,05	2464,48	2629,91		
29			ha	1,93	3,33	57,98	63,24		
30	Udział cięć pozaplanowych		w miąższości (28:24)	%	0,07	0,07	2,09	0,71	
31			w powierzchni (29:25)	%	0,31	0,37	7,69	2,77	
32	Nie zalicz. na etat pow.		Zadania wg planu UL na 10 lat		m3		3 248,00	3 248,00	
33		Wykonanie za 10 lat obowiązyw. planu UL		m3	2697,65	1761,67	3 058,55	7517,27	
34		Stopień realizacji (33:32)		%				231,44	
35		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3	2697,65	1761,07	3 058,55	7517,27	
36		Udział cięć pozaplanowych (35:33)		%	100,00	100,00	100,00	100,00	
37	Użytki przygodne rębne		m3	12 269,26	10 330,42	4 182,34	26 782,02		
38	- w tym CSS		m3						
39	Udział użytków przygodnych rębnych (37:3)		%	8,69	5,87	2,84	5,77		

Użytki rębne zrealizowano masowo w 81,79% i powierzchniowo w 90,40% PUL. Główną przyczyną braku pełnej realizacji tej kategorii użytkowania było:

- usuwanie szkód spowodowanych przez śnieg i wiatr powstałych w latach 2006 i 2012 na masę 142 199 m³ a co za tym idzie przekroczenie użytków przedrębnych i konieczność kompensacji użytków rębnych z przedrębnymi w celu zachowania zatwierdzonego etatu miąższościowego.
- przeszacowanie jednostkowej wydajności cięć na pozycjach rębnych w PUL o ok. 9,5%.

W związku z dużą rozbieżnością wykonania powierzchniowego w stosunku do masowego dokonano szczegółowej analizy wykonania pozycji rębnych PUL, na których drzewostan uprzętnięto całkowicie, tj. Rb IA, IB i Rb złożone uprzętające. Analizie poddano łącznie 902,11 ha, tj. 36,25% powierzchniowego wykonanego użytkowania rębne PUL. Wyniki wg poniższego zestawienia.

LP.	GATUNEK GŁÓWNY W DRZEWOSTANIE	POW. RĘBNI [HA]	MASA PLANOWANA [M ³]	MASA WYKONANA [M ³]	RÓŻNICA [M ³] (4-3)	% WYK. MASY
	1	2	3	4	5	6
1.	So	432,97	112067	120207	8140	107,26
2.	Bk	360,26	85004	58782	-26222	69,15
3.	Db	14,03	3031	2701	-330	89,11
4.	Brz	36,97	7748	6535	-1213	84,35
5.	Ol	57,88	15666	14027	-1639	89,54
Razem		902,11	223516	202252	-21264	90,49

Na pozycjach rębnych nie objętych Planem Urządzenia Lasu wykonano cięcia na łącznej powierzchni 95,78 ha pozyskano ogólną masę 7371,17 m³, co stanowi 3,85% powierzchniowego i 1,59 % miąższościowego wykonania użytkowania rębne PUL. Cięcia te wynikały z potrzeb usunięcia drzewostanów pośniegołomowych, przyczyn sanitarnych oraz dokończenia rębni rozpoczętych w IV rewizji PUL a ukończonych w 2005 roku, przed otrzymaniem analizowanego PUL.

Na powyższe uzyskano stosowne zgody Dyrektora RDLP w Olsztynie.

Użytki rębne nie zaliczone na poczet etatu. Planowany etat 3248 m³, wykonano na poziomie 7.517 m³, tj. 231,44% PUL. Zwiększenie pozyskania w tym zakresie wynikało z konieczności wycięcia drzew wzdłuż dróg pod inwestycje. W 10-leciu wykonano 70,7 km inwestycji drogowych i usunięto zadrzewienia z użytków rolnych pod wymogi ARIMR związane z dopłatami rolnośrodowiskowymi i bezpośrednimi. Nadleśnictwo utrzymuje 137 ha użytków, za które otrzymuje dopłaty ze środków zewnętrznych.

W analizowanym okresie w użytkowaniu rębnym pozyskano przeciętnie 186,65 m³/ha przy założeniach planu 206,32 m³/ha co przy 2488,37 ha wykonanej powierzchni dało niedobór miąższościowy w stosunku do planowanego w PUL w ilości 48946 m³

B. Analiza użytkowania przedrębne

L.p.	Wyszczególnienie	Obręb	Obręb	Obręb	Razem
		JEZIORNO	STARY DZIERZGON	SUSZ	N-CTWO
	1	2	3	4	5

1			m3	150000	210000	140000	500000	
2		Etat na 10 - lecie	ha	4 079,69	5 393,97	4 042,96	13 516,62	
3	Ogółem przed- rębne	Wykonanie za 10 lat obowiązania planu	m3/ha	36,76	38,93	34,62	37,00	
4			m3	196 919,72	231 935,04	174 567,79	603 422,55	
5			ha	3 629,74	5 485,86	3 793,56	12 909,16	
6		m3/ha	54,25	42,28	46,02	46,74		
7		Stopień realizacji (miąższościowy 4:1)	%	131,28	110,45	124,69	120,68	
8		Stopień realizacji (powierzchniowy 5:2)	%	88,97	101,70	93,83	95,51	
9		tym:						
10		CP - P	Rozmiar na 10 - lecie	ha	169,12	284,50	203,56	657,18
11	Wykonanie za 10 lat obowiązania planu		m3	1 855,00	2 871,98	2 962,54	7 689,52	
12			ha	194,37	372,26	310,85	877,48	
13			m3/ha	9,54	7,71	9,53	8,76	
14	Stopień realizacji (pow. 12:10)		%	114,93	130,85	152,71	133,52	
15	TW	Rozmiar na 10 - lecie	ha	938,20	1 382,69	884,61	3 205,50	
16		Wykonanie za 10 lat obowiązania planu	m3	26 277,21	34 122,85	25 664,67	86 064,73	
17			ha	998,65	1 353,00	960,35	3 312,00	
18			m3/ha	26,31	25,22	26,72	25,99	
19		Stopień realizacji (pow. 17:15)	%	106,44	97,85	108,56	103,32	
20	TP	Rozmiar na 10 - lecie	ha	2 972,37	3 726,78	2 954,79	9 653,94	
21		Wykonanie za 10 lat obowiązania planu	m3	70 255,48	123 410,77	98 191,96	291 858,21	
22			ha	2 436,72	3 760,60	2 522,36	8 719,68	
23			m3/ha	28,83	32,82	38,93	33,47	
24		Stopień realizacji (pow. 22:20)	%	81,98	100,91	85,37	90,32	
25	Użytki przygodne wyk. w przedrębnych		m3	98 532,03	71 529,44	47 748,62	217 810,09	
26	Udział użytków przygodnych w przedrębnych (25:4)		%	50,04	30,84	27,35	36,10	

W latach 2005-2014 cięcia przedrębne zrealizowano masowo w 120,68 % i powierzchniowo w 95,51% PUL. Duża rozbieżność wykonania masowego w stosunku do powierzchniowego spowodowana była usuwaniem szkód spowodowanych przez śnieg i wiatr, powstałych w latach 2006 i 2012 na masę 142 199 m³, które zostały zakwalifikowane jako użytki przygodne.

Udział użytków przygodnych w przedrębnych wobec powyższych zdarzeń wyniósł aż 36,10% wykonanego użytkowania przedrębnego.

Realizacja cięć w poszczególnych kategoriach zabiegów była następująca:

Czyszczenia późne – rozmiar powierzchniowy CP-P został zrealizowany w 133,52% PUL, przekroczenie to jest związane z usuwaniem grubizny na planowanych zabiegach hodowlanych CP, które w PUL nie zostały zakwalifikowane do CP-P. Wykonanie masowe na poziomie 31,56% PUL wynika z przyjętej w PUL intensywności cięcia w tej kategorii na poziomie zabiegów TW i TP, tj. 37,00 m³/ha a faktycznie wykonano 8,74m³/ha.

Trzebieże wczesne – rozmiar powierzchniowy został zrealizowany w 103,32 % PUL, nieznaczne przekroczenie w tej kategorii wynika z potrzeb hodowlanych lasu. Rozmiar pozyskania masowego w PUL jest ujęty razem z trzebieżami późnymi.

Trzebieże późne – rozmiar powierzchniowy został zrealizowany w 90,32%. Niewykonanie powierzchniowego planu tych trzebieży jest spowodowane potrzebą usunięcia 142 199 m³ śniególomów i wiatrolomów z lat 2006 i 2012 i zakwalifikowania ich jako użytki przygodne.

Z tego względu część planowanych w PUL trzebieży późnych nie wymagała takiego zabiegu po usunięciu znacznej masy przy uprzątnięciu śniególomów i wiatrolomów . Zachowanie zatwierdzonego w PUL etatu miąższościowego w użytkach głównych spowodowało, że zrezygnowano z wykonania mniej pilnych powierzchni w ramach trzebieży późnych.

Tabela IX IUL. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (2005 - 2014).

Rok	Użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		trzebieże		przygodne m3	razem m3	
					ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005	279,51	33363,57	874,70	34238,27	131,40	633,09	1752,91	46611,82	10249,93	57494,84	91733,11
2006	258,03	34613,85	4477,38	39091,23	123,02	436,11	1748,06	50642,19	24380,15	75458,45	114549,68
2007	194,62	33701,33	8443,19	42144,52	70,86	539,91	238,46	7932,93	116921,32	125394,16	167538,68
2008	331,79	59404,74	1520,70	60925,44	68,96	350,76	727,90	23407,73	12470,72	36229,21	97154,65
2009	305,21	57743,79	2249,93	59993,72	56,48	555,30	1201,97	34705,69	8897,88	44158,87	104152,59
2010	282,67	48107,02	1321,85	49428,87	63,22	729,80	1236,44	37910,25	8221,33	46861,38	96290,25
2011	217,94	43468,14	1458,47	44926,61	95,72	1186,29	1302,81	41494,60	8085,06	50765,95	95692,56
2012	224,20	43679,92	4706,28	48386,20	61,35	501,49	1388,42	45856,60	14328,71	60686,80	109073,00
2013	215,29	40701,61	563,56	41265,17	116,11	1654,73	1461,51	53113,13	5076,95	59844,81	101109,98
2014	179,11	42949,96	1165,96	44047,87	90,36	1102,04	973,20	36248,00	9178,04	46528,08	90644,00
Razem	2488,37	437733,93	26782,02	464515,95	877,48	7689,52	12031,68	377922,94	217810,09	603422,55	1067938,50
Etat za okres ubiegły	2752,68	567939,00	X	567939,00	657,18	24365,00	12859,44	475635,00	X	500000,00	1067939,00
% wykonania	90,40	77,07		81,79	133,52	31,56	93,56	79,46		120,68	100,00

4. Analiza realizacji zadań z hodowli lasu w latach 2005 – 2014

4.1. Odnowienia i zalesienia

W latach 2005 - 2014 wykonano łącznie 251,96 ha odnowień i zalesień na powierzchniach otwartych, co stanowi 111 % założeń PUL (plan 227,81 ha). Przekroczenie to wynika z wykonanych zalesień na powierzchni 50,34 ha, które nie były planowane w PUL – m.in. nie wydzierżawione użytki rolne oraz uznane odnowienia naturalne na powierzchniach nieleśnych z sukcesją. Odnowienia natomiast zrealizowano w rozmiarze 201,62 ha – 89 % powierzchni przyjętej w PUL (plan 227,81 ha), nie odnowiono 26,19 ha z powodu niepełnej realizacji użytkowania rębego. Użytkowania na rębniach zupełnych w ujęciu powierzchniowym nie wykonano w 4 %.

Odnowienia pod osłoną drzewostanów wykonano łącznie na pow. 867,66 ha, co stanowi 69 % powierzchni przyjętej w PUL (plan 1258,50 ha), z czego odnowienia w ramach rębni złożonych wykonano na powierzchni 637,02 ha (63 %), podsadzenia produkcyjne na obszarze 220,57 ha (92 %), a dolesienia luk i przerzedzeń na 10,07 ha (76%). Niepełna realizacja odnowień w ramach rębni złożonych wynika po części z uznania odnowień naturalnych (91,11 ha), a także z niepełnego wykonania użytków rębnych w rębniach złożonych.

4.2. Poprawki i uzupełnienia

W PUL na lata 2005 – 2014 przyjęto wielkość poprawek i uzupełnień na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia na poziomie 10% ich wielkości. Wykonanie ilościowe poprawek i uzupełnień zostało wykonane w minionym dziesięcioleciu w 39% (plan – 164,01 ha, wykonanie – 64,06 ha), co stanowi 6% wielkości wykonanych odnowień i zalesień. Z jednej strony jest to spowodowane brakiem konieczności wykonania tego zabiegu na części pozycji, a z drugiej nie pełnym wykonaniem planu odnowień.

4.3. Wprowadzanie podszytów

Wprowadzanie podszytów zrealizowano w ilości 32,10 ha, w celu uproduktywnienia powierzchni dotkniętych klęską śniegołomów w roku 2006. Zabieg ten nie był przewidziany do wykonania w PUL na lata 2005 - 2014.

4.4. Pielęgnowanie lasu

Zabiegi pielęgnacji gleby, czyszczeń wczesnych i czyszczeń późnych realizowane były zgodnie z potrzebami hodowlanymi upraw i młodników. Pielęgnowanie gleby w uprawach leśnych wykonano na poziomie 59% założeń PUL (plan 1356,90 ha, wykonanie 802,46 ha, całkowita suma wszystkich wykonanych zabiegów pielęgnacji gleby – 1988,71 ha), CW – na poziomie 66% (plan 1535,72 ha, wykonanie 1019,22 ha, całkowita suma wszystkich wykonanych zabiegów CW – 1267,19 ha), CP – na poziomie 94% (plan 1817,34 ha,

wykonanie 1708,22 ha, całkowita suma wszystkich wykonanych zabiegów CP – 1968,47 ha). Realizację pielęgnowania lasu w odniesieniu do wielkości określonej w decyzji Ministra Środowiska wykonano w 100,04% (plan 15 555,32 ha, wykonanie 15 561,58 ha). Niepełna realizacja zabiegów pielęgnacji gleby i CW wiąże się m.in. z częściowym wykonaniem cięć rębnych

(w konsekwencji mniejsza niż planowana powierzchnia zabiegów hodowlanych), niemożnością wykonania wszystkich zaplanowanych zabiegów pielęgnacyjnych w przypadku rębni wykonanych w ostatnich latach obowiązywania PUL, a także z uwagi na okresowo niski poziom opadów deszczu i panujące susze, ograniczające zachwaszczanie się powierzchni odnowieniowych. Do nie zrealizowania zadań pielęgnacyjnych bez wątpienia przyczyniła się także duża presja ze strony zwierzyny płowej. Często stan uszkodzonych upraw i młodników sprawiał, że wykonanie zabiegu było niezasadne, a czasami mogłoby być wręcz szkodliwe.

4.5. Melioracje

Plan melioracji agrotechnicznych został wykonany w 141 %, na zaplanowane 368,32 ha zrealizowano 520,58 ha. Przekroczenie w realizacji planowanych wartości spowodowane jest przede wszystkim brakiem w PUL zabiegów melioracji agrotechnicznych na powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębego w rębniach złożonych.

Tabela X IUL. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami (2005 - 2014).

Nadleśnictwo: SUSZ

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podsztytów	Pielęgowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw (CW)	młodników (CP)	agrotechniczne	wodne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	5	6	7	9	10	11	12	13	16	17
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2005	15,66	6,87	25,84	3,50	0,40	4,45	0,00	147,47	95,38	273,12	33,66	
2006	13,59	0,77	36,66	14,44	0,07	4,24	0,00	40,37	87,13	219,74	45,38	
2007	29,23	6,82	37,31	53,16	0,90	2,95	0,00	55,15	66,06	155,63	46,52	
2008	18,07	5,39	40,61	2,79	0,85	2,76	0,00	69,68	123,26	163,80	42,40	
2009	32,44	8,09	62,60	42,04	2,42	3,68	0,00	46,99	121,54	177,73	56,87	
2010	34,96	0,00	76,15	35,80	0,85	10,59	0,00	99,94	78,70	142,39	65,63	
2011	21,74	0,00	88,96	27,00	0,50	7,90	26,00	85,75	55,86	150,16	44,41	
2012	5,36	0,00	84,59	39,53	1,59	11,28	6,10	95,05	114,45	118,87	67,20	
2013	16,26	0,00	86,81	0,00	0,12	8,23	0,00	60,68	148,79	160,50	61,65	
2014	14,31	22,40	97,49	2,31	2,37	7,98	0,00	101,38	128,05	146,28	56,86	
Razem	201,62	50,34	637,02	220,57	10,07	64,06	32,10	802,46	1019,22	1708,22	520,58	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	227,81	0,00	1005,80	239,41	13,29	164,01	0,00	1356,90	1535,72	1817,34	368,32	
% wykonania	89		63	92	76	39		59	66	94	141	

Obręb: JEZIORNO

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podsztytów	Pielęgowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw (CW)	młodników (CP)	agrotechniczne	wodne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	5	6	7	9	10	11	12	13	16	17
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2005	2,33	0,00	10,14	0,00	0,20	1,36	0,00	49,76	33,72	82,58	5,14	
2006	4,56	0,00	8,36	5,98	0,07	1,62	0,00	7,22	11,50	43,35	6,50	
2007	4,10	5,57	8,85	24,76	0,00	1,35	0,00	11,79	0,80	58,45	10,23	
2008	2,30	0,00	6,10	2,25	0,70	1,83	0,00	14,39	31,13	53,17	16,38	
2009	13,34	6,38	14,77	29,96	0,00	1,79	0,00	8,64	24,12	57,44	14,66	
2010	13,52	0,00	23,86	31,00	0,75	4,01	0,00	19,67	14,77	22,07	21,73	
2011	4,32	0,00	21,46	22,20	0,50	5,25	26,00	11,19	13,75	48,37	2,62	
2012	0,00	0,00	32,86	37,53	1,10	5,71	6,10	25,32	49,06	33,10	14,15	
2013	5,15	0,00	24,40	0,00	0,00	5,03	0,00	24,49	66,51	39,20	21,29	
2014	0,00	4,57	17,18	1,01	0,00	3,40	0,00	24,44	33,75	13,12	21,73	
Razem	49,62	16,52	167,98	154,69	3,32	31,35	32,10	196,91	279,11	450,85	134,43	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	71,71	0,00	309,57	83,69	1,06	47,81	0,00	456,10	541,72	368,97	57,45	
% wykonania	69		54	185	313	66		43	52	122	234	

Obręb: STARY DZIERZGON

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw (CW)	młodników (CP)	agrotechniczne	wodne
	halizny, płazowiny, zrzęby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	doleśnienia luk i przeredzeń							
Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	5	6	7	9	10	11	12	13	16	17
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2005	1,02	0,00	8,33	2,50	0,00	2,04	0,00	48,81	38,32	113,96	11,79	
2006	6,55	0,70	17,76	7,22	0,00	0,73	0,00	16,16	51,27	113,29	23,23	
2007	10,17	0,16	23,21	12,10	0,75	1,19	0,00	20,13	26,77	33,01	19,77	
2008	4,18	5,39	22,50	0,00	0,00	0,37	0,00	25,03	62,46	80,60	10,50	
2009	7,21	1,71	27,13	10,08	0,99	1,00	0,00	17,98	67,07	74,52	21,70	
2010	14,12	0,00	41,34	4,80	0,10	5,65	0,00	55,54	30,57	68,21	27,72	
2011	7,03	0,00	31,53	4,80	0,00	2,52	0,00	45,68	21,35	45,85	15,60	
2012	0,00	0,00	27,47	2,00	0,00	5,01	0,00	32,24	32,82	40,97	31,61	
2013	0,73	0,00	37,39	0,00	0,00	2,71	0,00	22,49	41,34	66,70	24,79	
2014	8,14	16,68	31,71	1,30	2,37	3,91	0,00	37,29	60,14	86,30	17,99	
Razem	59,15	24,64	268,37	44,80	4,31	25,13	0,00	321,35	432,11	723,41	204,70	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	72,97	0,00	380,24	66,50	5,57	59,35	0,00	491,74	602,23	908,85	134,94	
% wykonania	81		71	67	76	42		65	72	80	152	

Obręb: SUSZ

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw (CW)	młodników (CP)	agrotechniczne	wodne
	halizny, płazowiny, zrzęby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	doleśnienia luk i przeredzeń							
Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	5	6	7	9	10	11	12	13	16	17
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2005	12,31	6,87	7,37	1,00	0,20	1,05	0,00	48,90	23,34	76,58	16,73	
2006	2,48	0,07	10,54	1,24	0,00	1,89	0,00	16,99	24,36	63,10	15,65	
2007	14,96	1,09	5,25	16,30	0,15	0,41	0,00	23,23	38,49	64,17	16,52	
2008	11,59	0,00	12,01	0,54	0,15	0,56	0,00	30,26	29,67	30,03	15,52	
2009	11,89	0,00	20,70	2,00	1,33	0,89	0,00	20,37	30,35	45,77	20,51	
2010	7,32	0,00	10,95	0,00	0,00	0,93	0,00	24,73	33,36	52,11	16,18	
2011	10,39	0,00	35,97	0,00	0,00	0,13	0,00	28,88	20,76	55,94	26,19	
2012	5,36	0,00	24,26	0,00	0,49	0,56	0,00	37,49	32,57	44,80	21,44	
2013	10,38	0,00	25,02	0,00	0,12	0,49	0,00	13,70	40,94	54,60	15,57	
2014	6,17	1,15	48,60	0,00	0,00	0,67	0,00	39,65	34,16	46,86	17,14	
Razem	92,85	9,18	200,67	21,08	2,44	7,58	0,00	284,20	308,00	533,96	181,45	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	83,13	0,00	315,99	89,22	6,66	56,85	0,00	409,06	391,77	539,52	175,93	
% wykonania	112		64	24	37	13		69	79	99	103	

4.6. Odnowienia naturalne w Nadleśnictwie Susz

W analizowanym okresie uznano odnowienia naturalne na powierzchni 124,55 ha, co stanowi 11 % ogólnej powierzchni odnowień i zalesień. Były to głównie odnowienia pod okapem drzewostanu (Bk, Db) oraz odnowienia inicjowane na powierzchni otwartej (So, Brz).

Leśnictwo	Rok kalendarzowy										Razem Leśnictwo
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
	Powierzchnia - ha										
Uroczysko									12,24	1,95	14,19
Bukownica										4,21	4,21
Jeziorno										1,35	1,35
Szwalewo										0,22	0,22
Rożek											
Razem Obręb JEZIORNO									12,24	7,73	19,97
Królewskie									12,57	1,45	14,02
Mortąg									4,88	11,12	16,00
Dębina										7,46	7,46
Bornice			8,67							1,58	10,25
Kamieniec									0,54	9,30	9,84
Zieleń									0,53	0,66	1,19
Razem Obręb STARY DZIERZGOŃ			8,67						18,52	31,57	58,76
Michalowo									6,52	2,12	8,64
Lipowo										3,10	3,10
Susz									7,95	5,55	13,50
Jawty									1,53	14,08	15,61
Ksielice									4,97		4,97
Razem Obręb SUSZ									20,97	24,85	45,82
Ogółem Nadleśnictwo	0,00	0,00	8,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	51,73	64,15	124,55

5. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

5.1 Porównanie wielkości zasobów drzewnych dla gatunków głównych w Nadleśnictwie Susz:

Stan na	Wyszczególnienie	j.m.	Obręb Susz					
			So	Św	Bk	Db	Brz	OI
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.01.2005r.	Powierzchnia leśna zalesiona	Ha	11746,28	485,61	3341,60	1662,67	1486,08	1820,23
	Zasoby drzewne na całej powierzchni	m ³	4005064	128823	999332	511101	363386	470511
	Zasoby drzewne w przeliczeniu w m ³ /ha	m ³ /ha	341,0	265,3	299,1	307,4	244,5	258,5
1.01.2015r.	Powierzchnia leśna zalesiona	Ha	11641,38	419,44	3578,40	1741,72	1376,13	1895,86
	Zasoby drzewne na całej powierzchni	m ³	4173506	114608	993067	510126	356306	541872
	Zasoby drzewne w przeliczeniu w m ³ /ha	m ³ /ha	358,5	273,2	277,5	292,9	258,9	285,8

Porównując zasoby drzewne gatunków głównych z początku i końca badanego okresu można zauważyć, że zasobność dla sosny wzrosła o 17,5 m³/ha, dla świerka o 7,9 m³/ha, dla brzozy o 14,4 m³/ha i olchy o 27,3 m³/ha. Spadły natomiast zasobności dla buka o 21,6 m³/ha oraz dęba o 14,5 m³/ha.

W przypadku buka spadek zasobności należy wiązać z prowadzonymi w nadleśnictwie rębniami złożonymi i dostosowywaniem składów gatunkowych drzewostanów do siedliska.

Jednocześnie wzrosła powierzchnia drzewostanów bukowych o 236,62 ha. Zasięg sosny skurczył się o 104,68 ha, co spowodowane jest przede wszystkim przebudową drzewostanów, dostosowywaniem składów gatunkowych do siedliska, jak również naturalnymi procesami polegającymi na powracaniu buka na powierzchnie, gdzie wcześniej sztucznie wprowadzono sosnę i świerka.

W przypadku dęba spadek zasobności związany jest z przeprowadzonymi rębniami oraz pozyskiwaniem drewna dębowego w wyniku cięć sanitarnych, polegających na aktywnym zwalczaniu opietków (w latach 2005-2014 pozyskano łącznie 11523,54 m³ posuszu dębowego).

Wzrost zasobności drzewostanów świerkowych nastąpił przy jednoczesnym spadku udziału powierzchniowego dla tego gatunku. Spadek ten związany jest z przebudową drzewostanów świerkowych oraz z prowadzonymi cięciami sanitarnymi polegającymi na aktywnym zwalczaniu korników (w latach 2005-2014 pozyskano łącznie 30163,95m³ posuszu świerkowego). Obecny udział świerka w lasach nadleśnictwa prawdopodobnie ulegnie dalszej redukcji w trakcie obowiązywania nowego planu urządzania lasu co ma bezpośredni związek z coraz częstszymi okresami suszy.

5.2. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocena upraw i młodników do 10 lat przeprowadzona na powierzchniach otwartych przedstawiona została w tabeli XI IUL, wykonanej przez BULiGL w Olsztynie według stanu na dzień 01.01.2015 r. Zinventaryzowano 251,61 ha upraw i młodników do 10 lat, skład zgodny ze składem pożądanym posiada 182,90 ha (73 %), częściowo zgodny 68,71 ha (27 %). 84 % upraw i młodników ma pokrycie powierzchni powyżej 90 %. Nie stwierdzono upraw i młodników o składzie niezgodnym ze składem pożądanym oraz upraw przepadłych.

Występowanie upraw częściowo zgodnych ze składem pożądanym związane jest głównie ze zjawiskiem zamierania jesionu, co powodowało ustępowanie tego gatunku ze składu upraw na siedliskach OLJ, jak również było powodem ograniczenia tego gatunku w składzie nowo zakładanych upraw. Drugą przyczyną jest rosnąca populacja losia i presja tego gatunku na sosnę rosnącą na siedliskach LMśw, która często po zniszczeniu zostaje w uprawach zastępowana przez gatunki lekkonasienne, głównie brzozę.

Tabela XI IUL. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.

Nadleśnictwo: Susz

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
	przy zadrzewieniu										
	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	0.4 i mniej	
Powierzchnia - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
BMŚW	33,98			2,13	5,89						42,00
BMB	3,99			4,91							8,90
LMŚW	47,15	8,47		23,87	25,77	0,82					106,08
LMW				1,63							1,63
LŚW	28,11				1,33						29,44
LW	5,16			2,35	0,66						8,17
OL	38,69	4,43		1,53							44,65
OLJ	16,50			2,31							18,81
Ogółem	173,58	12,90		38,73	33,65	0,82					259,68

5.3 Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Strukturę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych według typów siedliskowych lasu oraz gatunków panujących przedstawia tabela XII IUL, sporządzona przez BULiGL w Olsztynie według stanu na dzień 01.01.2015 r.

Drzewostanów w klasie odnowienia (KO) zainwentaryzowano 1198,84 ha o przeciętnym stopniu pokrycia 52,3 %, w klasie do odnowienia (KDO) 101,99 ha o przeciętnym stopniu pokrycia 26,3 % i jakości hodowlanej 22. W wyniku inwentaryzacji odnotowano 1105,24 ha upraw i młodników po rębniach złożonych o przeciętnym pokryciu 87,90 % i jakości hodowlanej 22.

Na jakość upraw i młodników niewątpliwie ma wpływ rosnąca presja ze strony zwierzyny płowej.

W celu poprawy ich jakości nadleśnictwo podejmuje działania mające na celu zredukowanie populacji sarny i jelenia poprzez systematycznie rosnące odstrzały jak również zabezpieczenie mechaniczne (głównie przez gradzenie) najbardziej zagrożonych odnowień.

Tabela XII IUL. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Nadleśnictwo: Susz

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6
KO	BMSW	BK	63,60	38,9	22
	BMSW	DB	18,19	34,2	22
	BMSW	DB.S	4,05	50,0	22
	BMSW	SO	14,71	74,5	11
	LMŚW	BK	234,60	53,4	12
	LMŚW	DB	190,53	43,5	12
	LMŚW	DB.B	3,25	30,0	12
	LMŚW	DB.S	24,77	28,6	11
	LMŚW	SO	2,28	60,0	11
	LMŚW	ŚW	0,57	50,0	22
	LŚW	BK	386,32	63,1	22
	LŚW	DB	195,95	49,8	12
	LŚW	DB.S	41,25	36,8	12
	LŚW	JW.	16,43	51,5	22
	LW	DB	5,71	50,0	11
LW	OL	1,63	50,0	12	
Razem			1203,84	52,4	22
KDO	BMSW	BK	3,70	20,0	23
	BMSW	DB	2,72	20,0	22
	BMSW	DB.S	10,11	20,0	21
	BMW	ŚW	0,91	30,0	12
	LMŚW	BK	9,50	20,0	21
	LMŚW	DB	16,44	21,8	12
	LMŚW	DB.B	0,95	20,0	22
	LŚW	BK	51,99	31,0	22
	LŚW	DB	3,00	30,0	12
	LŚW	ŚW	1,49	30,0	22
LW	BK	2,09	20,0	12	
Razem			102,90	26,3	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMSW	BK	8,93	32,2	22
	BMSW	DB	4,20	30,0	11
	BMSW	SO	54,95	97,6	11
	LMB	DB	4,77	100,0	12
	LMŚW	BK	149,30	84,9	12
	LMŚW	BRZ	28,38	72,4	23
	LMŚW	DB	32,05	63,8	12
	LMŚW	DB.S	1,50	90,0	12
	LMŚW	SO	182,73	94,3	12
	LMŚW	ŚW	3,20	100,0	12
	LŚW	BK	492,27	87,6	12
	LŚW	DB	106,36	90,7	12
	LŚW	DB.S	4,47	90,0	12
	LŚW	LP	6,64	110,0	11
	LŚW	MD	3,33	84,7	22
	LŚW	SO	18,93	95,3	22
	LW	BK	2,00	90,0	12
Razem			1104,01	87,80	12
Ogółem			2410,75	67,50	22

6. Selekcja i nasiennictwo

Nadleśnictwo Susz położone jest w 157 regionie pochodzenia leśnego materiału sadzeniowego

z wyjątkiem gm. Zalewo – 106 region pochodzenia i zostało wpisane do Krajowego Rejestru Dostawców Leśnego Materiału Rozmnożeniowego w dniu 14.12.2004 roku pod numerem RD/0171/04.

W Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego wg stanu na 31.12.2014 r. wpisane są:

- Wyłączony drzewostan nasienny – 1 szt. o pow. 2,68 ha (Db.s).
- Drzewa mateczne – 6 szt. (So)
- Plantacje nasienne – 53,32 ha, w tym:
  - So – 31,70 ha
  - Św – 4,35 ha
  - Brz – 9,45 ha
  - Lp – 7,82 ha
- Gospodarcze drzewostany nasienne – 744,15 ha, w tym:
  - So – 512,84 ha
  - Bk – 142,31 ha
  - Db.s – 51,87 ha
  - Db.b – 29,27 ha
  - Ol – 6,37 ha
  - Lp – 1,49 ha
- Źródło nasion - 8 szt., w tym: 1 szt Ak, 1 szt. Brz.o, 1 szt. Lp.s, 1 szt. Lp, 1 szt. Kl, 1 szt. Jw, 1 szt. Gb, 1 szt. Czt.p.
- Uprawy pochodne – 569,88 ha, w tym:
  - So – 543,22 ha
  - Św – 7,63 ha
  - Brz – 3,92 ha
  - Db.s – 15,11 ha

Uprawy pochodne pochodzą głównie z plantacji nasiennej „Matyty”, a także z WDN z Miłomłyna.

Nadleśnictwo posiada bloki upraw pochodnych zlokalizowane w leśnictwach: Szwałewo, Rożek, Bornice, Dębina, Kamieniec. Całkowita powierzchnia bloków upraw pochodnych wynosi 592,18 ha (w tym: 281,97 w obrębie Jezioro, 310,21 ha w obrębie Stary Dzierzgoń).

7. Szkółkarstwo

Bazę materiału sadzeniowego Nadleśnictwa stanowi szkółka gospodarcza, położona w leśnictwie Bornice, obręb Stary Dzierżgoń w oddz. 154b,c; 155 a,c,d; 158 c. Szkółka ma powierzchnię 873 arów i składa się z 6 kwater. Średnia powierzchnia produkcyjna w poprzednim 10-leciu wynosiła 486,60 arów, a powierzchnia ugorowana 386,40 arów. Średniorocznie produkuje się w niej ok. 3,7 mln sadzonek jedno letnich (głównie sosny) i wieloletek różnych gatunków drzew i krzewów leśnych z odkrytym systemem korzeniowym. Sadzonki te wykorzystywane są na potrzeby odnowień i zalesień gruntów nadleśnictwa (szkółka w pełni zabezpiecza potrzeby Nadleśnictwa), innych jednostek Lasów Państwowych (z Nadleśnictwem Dobrocin oraz Miłomłyn Nadleśnictwo Susz posiada umowę na produkcję materiału sadzeniowego) oraz nabywców detalicznych zaspokajając potrzeby zalesień dofinansowywanych w ramach programu PROW.

Infrastruktura szkółkarska wymaga gruntownej modernizacji, w tym m.in. ogrodzenie, basen do deszczowania szkółki oraz budynek socjalno – gospodarczy.

8. Ochrona lasu

8.1. Uszkodzenia natury biotycznej i abiotycznej

Rok	Szkody w m ³ lub ha					RAZEM	
	Susza (ha)	Huragany i trąby powietrzne (m ³)	Zmrożenia (ha)	Podtopienia (ha)	Okiść, intensywne opady śniegu (m ³)	m ³	ha
2005		6 783		11,0		6 783	11,0
2006		1 679		16,0	19 859	21 538	16,0
2007		13 711	90,0	24,6	101 879	115 590	114,6
2008	3,06	1 941	46,22	24,6		1 941	73,88
2009	5,5	3 119	6,64	26,89		3 119	39,03
2010	1,0	3 738		3,79		3 738	4,79
2011		5 147	48,09	30,5		5 147	78,59
2012		12 351		96,6		12 351	96,6
2013		1 236		59,71		1 236	59,71
2014		4 291	179,4	55,26		4 291	234,66
Razem	9,56	53 996	370,35	348,95	121 738	175 734	728,86

W 2006 r. w części nadleśnictwa Susz miały miejsce śniegolomy i wiatrolomy, których rozmiar ostatecznie wyniósł 135 449 m³ drewna, wymagającego pozyskania w ramach porządkowania stanu sanitarnego lasu. Na części powierzchni zaszła konieczność całkowitego usunięcia drzewostanów oraz ich ponownego odnowienia.

Mniejsze znaczenie gospodarcze miały szkody spowodowane przez wahania poziomu wód gruntowych, letnie susze spowodowane przez wielodniowe, bardzo wysokie temperatury powietrza

i zmrozenia na szkółce i w uprawach z powodu późnych przymrozków. Podtopienia są ściśle związane z miejscami bytowania bobra (szczególnie w leśnictwie Kamieniec).

Ponadto zdarzają się szkody powodowane przez silnie wiejące wiatry. W nadleśnictwie największe szkody wystąpiły z tego tytułu w 2012 r. W leśnictwie Dębina miały wówczas miejsce uszkodzenia drzewostanu na powierzchni ok. 450 ha. Pozyskano tam 4382 m³ wiatrołomów (w tym 1640 m³ So i 1165 m³ Bk). Łącznie w wyniku trąby powietrznej w leśnictwach Uroczysko, Zieleń, Michałowo i Dębina pozyskano 6750 m³ drewna.

8.2. Rozmiar cięć sanitarnych

Poza szkodami atmosferycznymi takimi jak okiść i huraganowe wiatry, ważnym powodem prowadzenia cięć sanitarnych w nadleśnictwie pozostaje bieżące usuwanie wydzielającego się posuszu, którego pozyskano łącznie 75 050 m³ (7 % całkowitego pozyskania drewna). Dotyczyło to głównie świerka i było związane z obniżeniem się poziomu wód gruntowych oraz działalnością szkodników wtórnych, głównie kornika drukarza.

Wszystkie cięcia sanitarne stanowiły 23,5 % dziesięcioletniego pozyskania drewna ogółem i przedstawiają się następująco w poszczególnych latach:

Rok	Posusz	Wywroty i złomy	Razem	Pozyskanie roczne ogółem	% pozyskania
2005	5282	6783	12065	91733,11	13,2
2006	10317	21538	31855	114549,68	27,8
2007	10522	115590	126112	167538,68	75,3
2008	12489	1941	14430	97154,65	14,9
2009	8364	3119	11483	104152,59	11,0
2010	6085	3738	9823	96290,25	10,2
2011	4526	5147	9673	95692,59	10,1
2012	6948	12351	19299	109073	17,7
2013	4259	1236	5765	101109,98	5,7
2014	6258	4291	10549	90644	11,6
Ogółem	75050	175734	250784	1067938,5	23,5

8.3. Zagrożenia ze strony zwierzyny

W celu zminimalizowania rozmiaru szkód od zwierzyny Nadleśnictwo Susz stosuje różnego rodzaju formy zabezpieczeń – zarówno metody mechaniczne (grodzenia, pakulowanie i oslonki), jak i chemiczne (repelenty). W celu wzbogacenia bazy żerowej zwierzyny płowej, a tym samym zmniejszenia presji na uprawy w nadleśnictwie wykładane były drzewa zgryzowe pozyskiwane w trakcie cięć pielęgnacyjnych (w dziesięcioleciu na powierzchni 691 ha, od 2012 r. zabieg zintensyfikowano).

Nadleśnictwo jest w stanie wyprowadzić bez ogrodzenia uprawy składające się z następujących gatunków lasotwórczych: Bk, Brz, Św i Ol, natomiast So i Db wymagają

grodzień (So częściowo, Db w 100 %). Drzewostany sosnowe są w chwili obecnej na etapie przebudowy w mieszane z udziałem dęba.

W 2014 r. łoś uszkodził w stopniu powyżej 40 % 64,11 ha drzewostanów, w tym 44,13 ha samych upraw. Łącznie odnotowano uszkodzenia wyrządzone przez zwierzynę na powierzchni 155,95 ha upraw i 69,02 ha młodników. Szkody wystąpiły także na 55,26 ha starszych drzewostanów, gdzie sprawcą był bóbr powodujący swoją działalnością podtopienia.

Szkody od zwierzyny w latach 2005 - 2014

Rok	Uprawy w ha				Młodniki w ha			
	Stopień uszkodzeń w %			Razem	Stopień uszkodzeń w %			Razem
	<20	21-50	>50		<20	21-50	>50	
2005	61,39	29,71	24,06	115,16	98,69	23,34	4,79	126,82
2006	70,77	24,16	28,85	123,78	98,49	16,16	4,02	118,67
2007	61,56	13,8	-	75,36	41,76	0,45	-	42,21
2008	54,42	11,3	-	65,72	26,0	4,88	-	30,88
2009	55,98	41,92	9,71	107,61	37,37	0,95	1,0	39,32
2010	73,52	31,92	10,87	116,31	34,94	6,67	0,4	42,01
2011	53,63	40,42	20,43	114,48	37,85	7,03	4,48	49,36
2012*	-	72,58	52,7	125,28	-	18,93	11,44	30,37
2013*	-	87,59	72,84	160,43	-	23,33	21,41	44,74
2014*	-	90,27	65,68	155,95	-	41,87	27,15	69,02
Razem	431,27	443,67	285,14	1160,08	375,1	143,61	74,69	593,4

*Nowa Instrukcja Ochrony Lasu (zmiana przedziałów szkód na 21-40% i >40%)

Spadek poziomu szkód w 2014 r. w stosunku do roku poprzedniego wynika z nieuwzględnienia w całkowitej powierzchni szkód zgryzionych upraw z udziałem sosny, na których wystąpiło odnowienie naturalne brzozy. Na tych uprawach nie został zachowany pożądany skład gatunkowy.

Od 2013 r. w nadleśnictwie stopniowo ogranicza się zabezpieczenia chemiczne, które nie są wystarczająco skuteczne w przypadku szkód wyrządzanych przez łośia i jelenia.

Stosowane sposoby ograniczenia szkód od zwierzyny w latach 2005 - 2014.

Rok	Zabezpieczenie chemiczne ha	Zabezpieczenie mechaniczne		
		Pakułowanie ha	Ostonki ha	Grodzenia ha
2005	63,25	13,88	-	29,22
2006	68,19	10,44	-	17,09
2007	70,52	9,34	-	26,20
2008	-	0,53	-	21,27
2009	89,34	2,08	-	51,84
2010	117,37	0,16	-	54,31
2011	134,96	1,59	5,0	71,24
2012	151,02	2,76	7,83	51,52
2013	106,24	1,71	24,22	45,35
2014	98,06	3,48	25,14	67,17
Razem	898,95	45,97	62,19	435,21

8.4. Szkody powodowane przez szkodliwe owady

W minionym okresie nie zanotowano istotnych szkód od szkodliwych owadów. Sprawcą posuszu pozostaje przede wszystkim kornik drukarz. Ograniczanie populacji kornika drukarza i korników towarzyszących prowadzono głównie przez wyznaczanie i usuwanie drzew trocinkowych i zasiedlonych oraz wykładanie pułapek klasycznych i feromonowych. Zasiedlone gałęzie niszczone poprzez palenie i zrębkowanie. Należy zaznaczyć, że walka z posuszem świerkowym jest znacznie utrudniona przez strefy ptaków chronionych – w okresie lęgowym nie wolno prowadzić w nich prac pozyskaniowych. Usuwanie zasiedlonego świerka odbywa się wyłącznie po zaopiniowaniu przez RDOŚ. Najczęściej decyzja pozytywna na wycinkę posuszu w okresie lęgowym dotyczy jedynie strefy okresowej. Cięcia w strefie całorocznej odbywają się za zgodą RDOŚ dopiero po okresie lęgowym. Odbija się to niekorzystnie na stanie sanitarnym drzewostanów z udziałem świerka zarówno w strefie, jak i poza nią.

W mniejszym stopniu odnotowano zagrożenie przez przyplaszczka granatka – stwierdzone drzewa zasiedlone były usuwane na bieżąco. Zagrożenie od cetyńców w drzewostanach sosnowych jest bez znaczenia gospodarczego.

Znaczenie szkód spowodowanych przez szeliniaka sosnowca istotnie zmalało po wprowadzeniu zasady o przelegiwaniu zrębów sosnowych. Praktykowane jest również coroczne wykładanie wałków i wiązek. Jedynie w latach 2010 – 2012 zaistniała konieczność zastosowania insektycydów (w 2010 r. na powierzchni 12,85 ha, 2011 r. – 7,35 ha i w 2012 r. – 25,27 ha).

W latach 2005-2010 znaczenia nabrały szkody powodowane w dębach przez opiętka dwupłatkowego. Dzięki skutecznej akcji zwalczania tego szkodnika (wycinanie drzew zasiedlonych, korowanie i spalanie kory) udało się utrzymać powodowane przez niego szkody na gospodarczo znośnym poziomie. W latach 2005 – 2014 pozyskano łącznie 11 523 m³ posuszu dębowego. W ostatnich latach odnotować można regres w występowaniu opiętka.

W roku 2008 r. na powierzchni ok. 170 ha drzewostanów bukowych w 1 - ctwach Uroczysko, Dębina i Zieleń wystąpiły szkody wywołane żerem gąsienic szczerocznicy szarawki. Nastąpiła jednak regeneracja ulistnienia drzew i w latach kolejnych gradacji nie zaobserwowano.

Nie stwierdzono szkód od brudnicy mniszki. W leśnictwie Bornice w oddz. 191 a znajduje się powierzchnia monitoringowa na której wywieszane są corocznie pułapki feromonowe. W każdym leśnictwie prowadzono również monitoring występowania brudnicy metodą transektu.

8.5. Szkody powodowane przez zanieczyszczenie środowiska

Na terenie Nadleśnictwa Susz szkody powodowane przez zanieczyszczenie środowiska nie zostały stwierdzone.

9. Ochrona przeciwpożarowa

Lasy Nadleśnictwa Susz zostały zakwalifikowane do II stopnia zagrożenia pożarowego. Największe natężenie występowania pożarów przypada wczesną wiosną, z powodu wypalania traw, oraz latem, ze względu na wysokie temperatury powietrza i niską wilgotność ściółki. Zgodnie z Zarządzeniem nr 15 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 22 lutego 2008 roku obszar nadleśnictwa przypisano do strefy prognostycznej nr 8. Stopień zagrożenia pożarowego określany jest na podstawie codziennych pomiarów pochodzących z punktu prognostycznego w Nadleśnictwie Wichrowo. Na terenie leśnictwa Jezioro zlokalizowany jest pomocniczy punkt pomiarowy.

Lasy Nadleśnictwa Susz znajdują się w granicach operacyjnego działania Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej w Ilawie, Sztumie i Kwidzynie. Corocznie teren nadleśnictwa kontrolowany jest pod względem zabezpieczenia pożarowego przez PSP. W oparciu o Ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie pożarowej z późniejszymi zmianami oraz Instrukcję ochrony przeciwpożarowej, nadleśnictwo posiada opracowany „Sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”, co rok aktualizowany przy udziale Komend PSP.

Przez tereny leśne nadleśnictwa przebiegają ważne szlaki komunikacyjne – drogi krajowe i wojewódzkie oraz linia kolejowa Warszawa - Gdynia, co przyczynia się do zwiększenia zagrożenia pożarowego. Problem stanowi także bliskie sąsiedztwo wsi oraz łąk i pastwisk, które bywają wiosną wypalane przez miejscową ludność. Największe zagrożenie pożarowe na terenach leśnych spowodowane jest nieprzestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez osoby przebywające w lesie. W latach 2005 -2014 miały miejsce 24 pożary o łącznej powierzchni 3,11 ha, średnia powierzchnia pożaru wyniosła 0,13 ha.

Zestawienie pożarów za ostatnie 10 - lecie przedstawia się następująco:

Rok	Lasy Państwowe				
	Ilość pożarów/ powierzchnia [szt./ha]	Przyczyna			
		Nieostrożność dorosłych	Podpalenia	Palenie ognisk przez osoby nieletnie	Nieustalona
2005	8/0,51	1/0,04	6/0,41	1/0,06	
2006	1/0,75				1/0,75
2007	1/ 0,1		1/0,1		
2008	3/0,42				3/0,42
2009	4/0,36	2/0,25			2/0,11
2010	1/0,5				1/0,5

2011	3/0,19		2/0,07	1/0,12	
2012	0				
2013	1/0,01				1/0,01
2014	2/0,27				2/0,27
RAZEM	24/3,11	3/0,29	9/0,58	2/0,18	10/2,06

System ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa oparty jest na lotniczym patrolowaniu lasu oraz patrolach naziemnych. Ponadto w 2004 roku uruchomiono obserwację obszarów leśnych z dostrzegalni przeciwpożarowej wybudowanej w leśnictwie Szwałewo. W nadleśnictwie w okresie zagrożenia pożarowego od 15 marca do 30 września funkcjonuje punkt alarmowo – dyspozycyjny przy biurze nadleśnictwa. Na terenie nadleśnictwa zlokalizowana jest sieć 12 punktów czerpania wody w celu zaopatrzenia wodnego samochodów gaśniczych. Posiadamy też dobrze zorganizowaną łączność bezprzewodową w celu szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia pożaru. Ponadto nadleśnictwo dysponuje dobrą siecią dróg leśnych.

10. Lasy nadzorowane

Nadleśnictwo Susz sprawuje nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa na powierzchni 1202,10 ha (stan na dzień: 31.12.2014 r.), w tym położonych na terenie powiatów: iławskiego – 892,47 ha, sztumskiego – 185,23 ha oraz kwidzyńskiego – 124,40 ha.

Zadania wynikające z zawartych ze Starostami porozumień wykonują właściwi terytorialnie leśniczowie w ramach swoich obowiązków służbowych.

Aktualne Uproszczone Plany Urządzenia Lasu oraz Inwentaryzacje Stanu Lasu posiadają lasy nadzorowane o powierzchni 939,12 ha. Powierzchnie nie posiadające dokumentacji urzędzeniowej (inwentaryzacji stanu lasu oraz uproszczonych planów urządzenia lasu) to w przeważającej mierze uprawy przeklasyfikowywane na las założone w ostatnich latach w ramach programu PROW (głównie teren Starostwa Iławskiego, gdzie prowadzone są obecnie prace nad uproszczonymi planami urządzenia lasu).

11. Użytkowanie uboczne

Nadleśnictwo Susz nie prowadzi pozyskania żywicy i karpiny. Corocznie zaś pozyskuje się kilkadziesiąt sztuk choinek. W 2014 roku założono plantację choinkową, gdyż ilość choinek, która mogła być pozyskana w ramach cięć pielęgnacyjnych przestała być wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb miejscowej ludności.

11.1. Gospodarka łowiecka

Nadleśnictwo zaliczono do Rejonu Hodowlanego Nr 10 „Lasy Taborskie I”. Koordynatorem Rejonu jest Nadleśniczy Nadleśnictwa Susz. Wieloletni Plan Hodowlany dla Nadleśnictwa Susz obowiązuje od 1 kwietnia 2007 r. do 31 marca 2017 roku. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się 17 obwodów łowieckich, w tym 4 obwody leśne. Populacje zwierzyny grubej wzrastały w okresie obowiązywania PUL, w związku z tym zostały przekroczone stany docelowe określone w WŁPH. Dostosowanie stanów zwierzyny do docelowych jest przedmiotem działania nadleśnictwa na kolejne lata obowiązywania WŁPH.

Znaczącym problemem w ochronie lasu przed zwierzyną jest rosnący z roku na rok stan populacji losia. Inwentaryzacja przeprowadzona w 2014 r. wykazała 88 osobników tego gatunku bytujących na terenie nadleśnictwa. W stosunku do stanu docelowego oznaczonego w WŁPH jest to wartość niemal 4 - krotnie wyższa. Skutkuje to coraz większymi szkodami w uprawach i młodnikach oraz konieczność ponoszenia coraz wyższych kosztów zabezpieczeń. Notowana jest również wzrastająca ilość kolizji drogowych z udziałem losi.

Coraz większym problemem stają się również uszkodzenia powodowane przez bobry - zarówno zalewanie sąsiadujących z żeremiami drzewostanów, jak i zgryzanie.

Nadleśnictwo dzierżawi kołom łowieckim 13,82 ha poletek łowieckich. Ponadto Nadleśnictwo przystąpiło w 2012 r. do programu rolnośrodowiskowego – objęte dopłatami łąki śródleśne i nieużytki (łącznie 120,25 ha) stanowią żerowiska dla zwierzyny płowej.

Wykaz obwodów łowieckich w Nadleśnictwie:

Nr obwodu	Typ obwodu	Kategoryzacja	Dzierżawca	ZO PZŁ	Pow. administr.	Pow. LP
252	polny	slaby	KŁ Dzik, Susz	Elbląg	7499,20	1266,62
276	polny	slaby	KŁ Dzik, Susz	Elbląg	7097,73	1717,19
334	polny	bardzo slaby	KŁ Dzik, Susz	Olsztyn	3167,04	410,03
238	polny	slaby	KŁ Knieja, Stary Dzierzgoń	Elbląg	4386,15	332,73
239	polny	slaby	KŁ Knieja, Stary Dzierzgoń	Elbląg	6866,29	1509,49
257	leśny	slaby	KŁ Słonka, Zalewo	Elbląg	7203,72	4178,64
282	leśny	średni	KŁ Wiarus, 02-783 Warszawa	Olsztyn	4821,65	3765,53
283	leśny	średni	KŁ Bory, 00-463 Warszawa	Olsztyn	4276,93	2713,55
284	leśny	średni	KŁ Zieleń, 00-928 Warszawa	Olsztyn	4501,52	3467,89
312	polny	slaby	KŁ Łoś, Ilawa	Olsztyn	6570,21	1521,78
354	polny	slaby	KŁ Łoś, Ilawa	Olsztyn	3720,75	464,43
335	polny	bardzo slaby	KŁ Łabędź, Kisielice	Olsztyn	7237,34	331,11
353	polny	bardzo slaby	KŁ Łabędź, Kisielice	Olsztyn	4574,56	959,49
311	polny	bardzo slaby	KŁ Odyniec, Ilawa	Olsztyn	2694,20	211,79
251	polny	slaby	KŁ Słonka, Zalewo	Olsztyn	2828,71	264,10
189	polny	średni	KŁ Żubr, Elbląg	Elbląg	453,42	0,37
333	polny	slaby	KŁ Łoś, Ilawa	Olsztyn	112,98	0,00
RAZEM					78012,40	23114,74

Stany łownej zwierzyny grubej w Nadleśnictwie Susz w poszczególnych latach obowiązywania PUL 2005 - 2014.

Stan na 15 marca	Łosie	Daniele	Jelenie	Jeleni na 1000 ha pow. leśnej obwodu	Sarny	Saren na 100 ha pow. leśnej obwodu	Dziki
2005	10	-	396	18,3	2193	10,1	648
2006	15	6	460	21,2	2228	10,3	537
2007	15	22	521	24,0	1923	8,9	558
2008	14	38	549	25,4	2332	10,8	781
2009	30	47	628	29,0	2709	12,5	1073
2010	35	49	637	29,9	2815	13,0	984
2011	44	53	625	28,9	2637	12,2	968
2012	55	56	699	32,3	2572	11,9	870
2013	68	55	858	39,6	3307	15,3	1225
2014	88	55	961	44,4	3346	15,5	1060
Stany docelowe wg WŁPH	23	26	504	23,3	2405	11,1	714

Analiza planów pozyskania i użytkowania populacji łownej zwierzyny płowej w Nadleśnictwie Susz w sezonach 2004/2005 – 2013/2014

Sezony	Jelenie			Daniele			Sarny		
	Plan szt.	Wyk. szt.	% wyk.	Plan szt.	Wyk. szt.	% wyk.	Plan szt.	Wyk. szt.	% wyk.
2004/2005	119	94	79	-	-	-	675	619	92
2005/2006	108	102	94	-	-	-	606	538	89
2006/2007	132	93	70	2	-	0	591	420	71
2007/2008	156	133	85	2	-	0	464	440	95
2008/2009	139	121	87	2	2	100	544	532	98
2009/2010	175	163	93	13	12	92	790	773	98
2010/2011	216	172	80	14	11	79	890	800	90
2011/2012	248	200	81	18	15	83	906	758	84
2012/2013	284	241	85	19	18	95	890	874	98
2013/2014	354	317	90	24	23	96	1022	1002	98

12. Ocena zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody

Rezerwy przyrody

Na terenie Nadleśnictwa Susz znajdują się 3 rezerwy przyrody o łącznej pow. 450,46 ha:

- Rezerwat faunistyczny „Czerwica” o powierzchni 11,63 ha w leśnictwie Zielen. Powstał w celu ochrony bytującej tam od 1934 roku kolonii kormorana czarnego. Kolonia istniała do 2010 r.
- Rezerwat wodny „Jasne” o pow. 106,30 ha w leśnictwie Jeziorno. Utworzony został w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych oligotroficznego jeziora Jasne, dystroficzne jeziora Luba, torfowisk występujących w rynnie pojeziernej oraz otaczających je drzewostanów.

- Rezerwat torfowiskowy „Gaudy” o pow. 332,53 ha (bez powierzchni jeziora, które nie stanowi gruntu LP – 163,10 ha), położony na terenie leśnictwa Kamieniec. Głównym przedmiotem ochrony są naturalne ostoje i miejsca lęgowe licznych ptactwa wodnego i błotnego oraz zespoły roślinności torfowiskowej.

Jedynie rezerwat „Jasne” posiada zatwierdzony w 1988 r. plan ochrony. Projekt planu ochrony dla rezerwatu „Gaudy” z 2004 r. nie został do dnia dzisiejszego zatwierdzony. Dla rezerwatu „Czerwica” plan ochrony nie istnieje.

Obszary Chronionego Krajobrazu

W zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Susz znajdują się cztery obszary chronionego krajobrazu o łącznej powierzchni 3411,44 ha. Są to:

- OChK Pojezierza Iławskiego (1167,5 ha)
- OChK Rzeki Liwy (1575,21 ha)
- OChK Jeziora Goryńskiego (103,13 ha)
- OChK Rzeki Dzierzgoń (565,75 ha)

Celem utworzenia obszarów chronionego krajobrazu było zabezpieczenie cennych przyrodniczo terenów przed inwestycjami znacząco oddziaływującymi na środowisko oraz trwale zmieniającymi krajobraz.

Obszary Natura 2000

Nazwa obszaru	Symbol wg SDF	Województwo	Powierzchnia
Lasy Iławskie (Dyrektywa Ptasia)	PLB280005	warmińsko - mazurskie	13 540 ha
Ostoja Iławska (Dyrektywa Siedliskowa)	PLH280053	warmińsko - mazurskie	11 525 ha
Aleje Pojezierza Iławskiego (Dyrektywa Siedliskowa)	PLH280051	warmińsko - mazurskie	19,6 ha

Łączna powierzchnia obszarów Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Susz wynosi **14 155,74** ha (zasięgi Ostoi Iławskiej i Lasów Iławskich w większej części pokrywają się ze sobą).

Jedynie Aleje Pojezierza Iławskiego posiadają zatwierdzony w grudniu 2014 r. plan zadań ochronnych. PZO dla Lasów Iławskich i Ostoi Iławskiej są na etapie konsultacji projektów.

Pomniki przyrody

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Susz znajduje się 46 obiektów oznaczonych jako pomniki przyrody, w tym:

- 42 pojedyncze drzewa (8 cisów, 29 dębów szypulkowych, 1 dąb czerwony, 1 sosna zwyczajna, 1 sosna wejmutka, 1 buk pospolity i 1 lipa drobnolistna);
- 3 grupy drzew (2 dęby szypulkowe, tzw. „Dęby Graniczne”, 2 klony „Klonowa brama” i 2 dęby szypulkowe nad jeziorem Burgale),
- 1 aleja śródpolna przylegająca do oddz. 261 leśnictwa Kamieniec (73 drzewa)

Parki krajobrazowe

Unikatowe walory przyrodnicze, naukowe, turystyczne i krajobrazowe sprawiły, że 13 491,89 ha lasów nadleśnictwa wchodzi w skład **Parku Krajobrazowego Pojezierza Hławskiego**, który utworzono w 1993 roku.

Ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową

Na terenie Nadleśnictwa Susz utworzono 56 stref ochrony stanowisk ptaków (zgodnie z liczbą decyzji wystawionych przez RDOŚ – zdarza się, że w jednej dużej strefie znajdują się trzy rewiry różnych gatunków). Na dzień 31.12.2014 r. powierzchnia stref ścisłych wyniosła 502,22 ha, a stref okresowych – 1685,82 ha (łącznie 2188,04 ha). Stanowi to ok. 10,1 % powierzchni leśnej nadleśnictwa. Łącznie w dziesięcioleciu zinwentaryzowano 97 gniazd ptaków chronionych strefowo, w tym:

- Bielika – 15 szt.
- Orlika krzykliwego – 58 szt.
- Bociana czarnego – 13 szt.
- Rybołowa – 3 szt.
- Kani rudej – 7 szt.
- Kani czarnej – 1 szt.

Ilość gniazd i powoływanych stref zmieniała się dynamicznie przez cały okres obowiązywania PUL. Ptaki zmieniały wielokrotnie miejsca lęgowe lub opuszczały swoje gniazda.

Gospodarka łąkowo – rolna (program rolnośrodowiskowy)

W 2012 r. Nadleśnictwo Susz przystąpiło do programu rolnośrodowiskowego (pakiet 4 i 5 „Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych” – w Naturze 2000 i poza nią).

W wyniku ekspertyzy sporządzonej przez specjalistów na terenie nadleśnictwa stwierdzono następujące gatunki ptaków chronionych: bekas kszyc, derkacz i czajka (są to tzw. gatunki kluczowe, wymienione w dyrektywie ptasiej). Do 2014 r. do dopłat rolnośrodowiskowych zgłoszono łącznie **120,25 ha** łąk i nieużytków. Nadleśnictwo otrzymuje również dopłatę bezpośrednią do 17 ha użytków rolnych.

Podmokłe łąki i nieużytki zgłoszone do programu pełnią funkcję środowiska lęgowego wymienionych gatunków ptaków, stanowią również bazę żerową dla zwierzyny leśnej oraz przez swój naturalny charakter mają niewymierną wartość krajobrazową. Spełniają również rolę edukacyjną, poprzez zwiększenie świadomości społecznej na temat zagrożeń i potrzeby ochrony ptaków krajobrazu rolniczego.

Działalność edukacyjna

Z uwagi na edukacyjny charakter Zespołu Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich oraz posiadanie przez tą instytucję bardzo dobrze wyposażonej bazy dydaktycznej, udział Nadleśnictwa Susz polega na udostępnieniu własnych obiektów, delegowania w miarę potrzeb swoich pracowników (spotkania miejscowych leśników w szkołach) oraz fundowania nagród w rozlicznych konkursach ekologiczno – przyrodniczych organizowanych przez ZPKPI i WD oraz lokalne szkoły.

Wobec coraz częstszych kontaktów leśników z miejscowym społeczeństwem, a przede wszystkim szkołami i wzrastającego zapotrzebowania na edukację ekologiczną, w 2012 r. w Nadleśnictwie Susz powstała nowa ścieżka przyrodnicza nad jeziorem Suskie. Położenie ścieżki w sercu miasta nad jeziorem oraz możliwość swobodnego rozpalenia ogniska w wyznaczonym miejscu na trasie ścieżki powoduje, że jest ona odwiedzana przez rodziny z dziećmi, młodzież i turystów. W 2011 r. zmodernizowano również dotychczas istniejącą ścieżkę edukacyjną nad jeziorem Jasne. W terenie umieszczono nowe tablice o charakterze informacyjno – edukacyjnym oraz dokonano konserwacji starych tablic. Ponadto w 2013 r. nadleśnictwo współtworzyło ogród botaniczny przy Szkole Podstawowej w Starym Dzierzgoniu.

Inne obiekty chronione

Zinwentaryzowane na terenie Nadleśnictwa Susz obiekty objęte ochroną konserwatorską bądź takiej ochrony wymagające:

.p.	Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Opis (okres pochodzenia, krótka historia, ilość mogił itp.)	Stan (dobry, średni, zły, b.zły)
1	07-28-2-06-11-k-02	ok.1,32 ha	„Szaniec szwedzki” – dawne miejsce warowne ludów pruskich (grodzisko zbudowano krótko po 1230 roku, przeciwko Zakonowi i prawdopodobnie zniszczono po przegranej przez Prusów bitwie nad Zorge w 1233 roku)	średni
2	07-28-2-06-46-a-01 07-28-2-06-46-a-99	ok. 3,70 ha	Grodzisko staropruskie – waly ziemne powstałe prawdopodobnie w V-VI wieku (badania ustaliły, że wzgórze było już zasiedlane w 500 r. p.n.e. Odkryto ślady palenisk, doły na odpadki, jamy zasobowe, kilkaset szczątków naczyń ceramicznych z okresu prusko - krzyżackiego, wykopano groty do strzał, nóż, hak - potwierdzono istnienie okresu wczesno żelaznego na tych terenach)	średni
3	07-28-3-14-179-r-00	0,76 ha	Kurhany z epoki wczesnego neolitu - kurhan w Babiętach Małych, leżący na dawnych ziemiach plemienia Pomezanów, pochodzi z epoki kamienia (okresu kultury ceramiki sznurowej). Jest jedynym tego rodzaju obiektem pomiędzy Dolną Odrą a Półwyspem Sambijskim.	średni
4	07-28-1-01-25-l-00 07-28-1-01-25-m-00	ok. 2,00 ha	Osada rybacka z wczesnej epoki żelaza.	średni

13. Analiza powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu

Zgodnie z przekazanymi przez BULiGL w Olsztynie zestawieniami, porównano wskaźniki stanu zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa Susz. Z danych tych wynika, że w stosunku do 2005 roku powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona zwiększyła się o 161,11 ha, z 21019,91 ha do 21181,02 ha. Wzrosły również zasoby miazszości o 221 tys. m³, z 6592 tys. m³ do 6813 tys. m³. Jednocześnie wzrosła także przeciętna zasobność na 1 ha o 8 m³, z 314 m³ do 322 m³.

Przeciętny wiek drzewostanów wzrósł i wynosi obecnie 71 lat.

Tabela XII IUL. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu i w prognozie.

Lp	Wskaźniki	Jedn.	Stan na 1.X.1962	Stan na 1.X.1977	Stan na 1.I.1985	Stan na 1.I.1995	Stan na 1.I.2005	Stan na 1.I.2015
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Powierzchnia leśna zal. i niezal..	ha	-	19 547,16	19 997,49	20 440,81	21 019,91	21 542,32
2.	Zasoby miąższości	tys.m ³	-	4 009	4 107	4 997	6 592	6 853
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku							
	IIa	m ³	107	99	102	118	141	122
	IIb	m ³	155	169	173	182	247	202
	IIIa	m ³	210	225	235	239	278	287
	IIIb	m ³	242	264	264	292	324	327
	IVa	m ³	276	284	287	318	400	369
	IVb	m ³	295	306	307	336	379	418
	Va	m ³	319	336	320	363	409	424
	Vb	m ³	321	340	342	374	451	445
	VI	m ³	335	354	363	395	479	465
	VII i starsze	m ³	324	354	343	384	464	467
	KO	m ³	-	229	182	218	319	296
	KDO	m ³	-	288	264	282	381	359
	BP	m ³	-	-	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.).	m ³	206	199	207	245	314	318
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	58	55	58	60	66	71
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy	m ³	-	-	-	6,84	7,62	7,01
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	3,21	3,09	3,50	1,69	1,53	3,50
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,37	1,64	2,71	2,62	2,55	3,32
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	-	-	-	10,98	7,40

14. Inwestycje i remonty

W latach 2005-2014 w ramach zadań inwestycyjnych i remontowych wykonano następujące zadania:

14.1 Remonty i utrzymanie budynków SL i pozostałych

Remonty i utrzymanie budynków SL i pozostałych w okresie 2005-2014	
rok	poniesione koszty [zł]
2005	150.900
2006	205.100
2007	143.100
2008	120.900
2009	19.800
2010	143.500
2011	207.700
2012	242.700
2013	251.100
2014	103.800
Ogółem	1.588.600

14.2 Zadania inwestycyjne-kubaturowe

Inwestycje kubaturowe w okresie 2005-2014		
rok	nazwa inwestycji	poniesione koszty [zł]
2005	1. Dostrzegalnia p.poż	263.700
	2. Budynek Leśniczówki Uroczysko	248.000
2006	1. Budynek Leśniczówki Bornice	90.200
	2. Budynek Leśniczówki Michałowo	90.800
2011	1. Wiata drewniana na ścieżce dydaktycznej	24.600
2012	1. Most nad rzeką Liwą	353.800
2014	1. Budowa Zagrody Leśniczówki Zieleń	697.200
Ogółem		1.768.300

14.3 Inwestycje drogowe

Inwestycje drogowe w okresie 2005-2014			
rok	nazwa inwestycji	[mb]	poniesione koszty [zł]
2005	1. Droga leśna Bądze-Przezmark	2376	162.400
	2. Droga leśna „Małpi Gaj”	2960	188.100
	3. Droga leśna „Czerwona woda” Jakubowo-Kis.	2400	158,100
	4. Droga leśna-graniczna Mortąg-Uroczysko	685	118.500
	5. Droga leśna Jawty-Pólko	3582	198.700
	6. Droga leśna Jerzwald-Bądze	2369	141.400
2006	1. Droga leśna Karpiarnia-Dolińska	1030	49.800
	2. Droga leśna-Zieleń	4200	292.200

2007	1. Droga leśna „Sarnowska”	5460	369.300
	2. Droga leśna „Zimny kąt”	4028	378.400
	3. Droga leśna Pólko-Grodziec	3177	278.400
	4. Droga leśna Szosa Jerzwałd-Szwalewska	2370	235.300
	5. Droga leśna Żwirówka-Zieleń	900	67.500
	6. Droga leśna „Pętla Dyrektorska”	1790	278.700
	7. Droga leśna „Czarne Tablice”	3605	243.900
2008	1. Droga leśna „Łącznik Biała-Przezmark”	2107	153.200
	2. Droga leśna „Łosiowe Łąki”	2916	177.800
	3. Droga leśna „Parking-Ilawska”	1003	77.700
2010	1. Droga leśna Januszewo-Siemiany I ETAP	3940	1.673.300
2011	1. Droga leśna Karolewska	5150	637.800
2012	1. Droga leśna Januszewo-Siemiany II ETAP	2850	719.000
	2. Droga leśna „Na Przezmark”	4200	1.011.400
	3. Droga leśna „Królewska”	2465	355.600
2013	1. Droga leśna „Na Felka”	1700	249.500
	2. Droga gminna, Działka nr 75 Obręb Januszewo	1337	276.400
2014	1. Droga leśna „Graniczna Zieleń-Michałowo”	2100	308.600
Ogółem		70.700	8.801.000

15. Uwagi końcowe.

Susz, 15.02.2015 r.

NADLEŚNICZY

(-) Jacek Karczewski

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie

KOREFERAT

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie
do analizy gospodarki leśnej

Nadleśnictwa Susz

w latach 2005 - 2014

Wykonało:

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Olsztynie

I. Wstęp

Koreferat do analizy gospodarki leśnej opracowano za lata 2005 – 2014.

II. Stan posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Susz wg stanu na 01.01.2015 r. wynosi 23 115,6296 ha. (spadek o 16,9378 ha) i różni się od powierzchni wykazywanej przez Nadleśnictwo o 2,4000 ha.

III. Analiza realizacji cięć rębnych i pielęgnacyjnych.

Analizę użytkowania zasobów drzewnych wykonano w oparciu o sprawozdania roczne z lat 2005 – 2014.

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej nie wnosi zastrzeżeń do zamieszczonych danych dotyczących użytkowania lasu i związanych z tym wyliczeń oraz porównań z etatem wynikającym z planem urządzenia lasu.

Zestawienie zbiorcze użytkowania rębного i przedrębного w porównaniu z etatem według kategorii cięć przedstawiono poniżej.

Okres gosp.	Użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem m ³
	ha	m ³	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za ubiegły okres											
Ogółem	2488,37	437733,93	26782,02	464515,95	877,48	7689,52	12031,68	377922,94	217810,09	603422,55	1067938,50
Etat za ubiegły okres	2752,68	567939,00	-	567939,00	657,18	24365,00	12859,44	475635,00	-	500000,00	1067939,00
% wykonania	90,40	77,07	-	81,79	133,52	31,56	93,56	79,46	-	120,68	100,00

W referacie Nadleśniczego szczegółowo omówiono zagadnienia dotyczące użytkowania zasobów drzewnych zarówno w części opisowej jak i tabelarycznej.

W analizowanym okresie Nadleśnictwo pozyskiwało przeciętnie 106 794 m³ netto rocznie i w poszczególnych latach rozłożone było bardzo nierównomiernie. Najniższe pozyskanie miało miejsce w 2014 roku i wynosiło 90 644 m³, co stanowiło 84,8% przeciętnego pozyskania. Najwięcej, bo 167 539 m³ pozyskano w roku 2007. Stanowi to około 156,9% przeciętnego rocznego pozyskania. Wyższe pozyskanie wynikało z faktu wystąpienia szkód natury abiotycznej w drzewostanach.

Masowy etat cięć użytków rębnych zrealizowano w 81,8%, natomiast etat powierzchniowy kształtował się na poziomie 90,4%.

Czyszczenia z pozyskaniem masy wykonano na powierzchni 877,48 ha, co stanowi 133,5% w stosunku do powierzchni projektowanej. Powierzchnia cięć pielęgnacyjnych gdzie nie pozyskano masy została odnotowana w wykonaniu planu hodowli.

Trzebieże ogółem (I nawrót) wykonano na powierzchni 12 031,68 ha, co stanowi 93,6% w stosunku do planowanej w wysokości 12 859,44 ha. Na części powierzchni nie wykonano zabiegu, ponieważ wystąpiły tam szkody od czynników abiotycznych a masa została zakwalifikowana w użytki przygodne.

W użytkowaniu przygodnym, w kategorii użytków przedrębnych pozyskano 217 810,09 m³ drewna. Ogółem użytki przygodne w rozmiarze 244 592 m³ stanowiły około 22,9% całkowitego pozyskania. Na ten procent złożyły się niekorzystne warunki klimatyczne i w konsekwencji działanie szkodników wtórnych.

Pozyskanie masy w użytkowaniu rębnym i przedrębnym w ubiegłym 10-leciu stanowiło nieco ponad 83,4% przyrostu tablicowego.

W trakcie prac taksacyjnych nie stwierdzono widocznych zmian w drzewostanach pod względem zwarcia (z wyjątkiem drzewostanów pokłeskowych). Nie stwierdzono także zaniedbań w wykonywaniu czyszczeń.

IV. Analiza realizacji zadań z hodowli lasu.

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu oraz porównanie ich z planowanymi zadaniami przedstawia poniższa tabela.

1	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie				13	14
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszytów	gleby	upraw	młodników	nawożenie		
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	doślenia luk i przersedzeń								
	Powierzchnia zredukowana - ha												
Ogółem	201,62	50,34	637,02	220,57	10,07	64,06	32,10	802,46	1019,22	1708,22	-	520,58	-
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	227,81	0,00	1005,80	239,41	13,29	164,01	0,00	1356,90	1535,72	1817,34	-	368,32	-
% wykonania	89	-	63	92	76	39	-	59	66	94	-	141	-

Ocenę wykonanych prac z zakresu hodowli lasu przeprowadzono w oparciu o rozliczenie powierzchni drzewostanów w KO, KDO oraz powierzchni leśnych niezalesionych zaewidencjonowanych wg stanu na 1.01.2015 r.

Zręby zaległe zostały w trakcie planu odnowione, a drzewostany źle produkujące, halizny i plazowiny uproduktywnione i według stanu na 1.01.2015 r. stanowią uprawy na powierzchniach otwartych. KO i KDO na dzień 1.01.2005 r. były zainwentaryzowane na powierzchni 1 546,20 ha. Według stanu na 1.01.2015 r. drzewostany w KO i KDO występują na 1 351,08 ha. Świadczy to o szerokim zastosowaniu rębni złożonych, a niewielki spadek wyniknął ze wstrzymania wykonania wielu pozycji zrębowych.

Planowany rozmiar prac odnowieniowych został wykonany proporcjonalnie do wykonanych zrębów zupełnych. Wykonanie na poziomie 89% wynika z zamiany rębni zupełnych na rębnie złożone, jak też z nie zrealizowania planu cięć użytków rębnych. Na niewykonanie odnowień na powierzchniach otwartych wpływ ma także możliwość pozostawienia powierzchni zrębowych celem przelegiwania.

Z ubiegłego okresu pozostało do odnowienia 26,26 ha zrębów zaległych. Halizn i płazowin podczas prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono.

Zalesienia gruntów porolnych wykonano na 50,34 ha. Powyższe zadania na ubiegły okres nie były planowane.

Odnowienia i zalesienia wykonano zgodnie z typami drzewostanów na danych siedliskach, a na gruntach porolnych zwiększono udział gatunków liściastych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi.

Podsadzenia produkcyjne wykonano na powierzchni 220,57 ha, co przy planowanym 239,41 ha daje nam 92%.

Nie została przekroczona powierzchnia dolesionych luk i przerzedzeń – 10,07 ha do planowanych 13,29 ha., co stanowi 76%.

Poprawki i uzupełnienia wykonano na powierzchni 64,06 ha, co w stosunku do planowanej powierzchni dało nam 39%, oraz niecałe 6% w stosunku do powierzchni odnowień otwartych i zalesień wykonanych w dziesięcioleciu.

Podszyty zostały wprowadzone na 32,10 ha. W ubiegłym dziesięcioleciu ich wprowadzanie nie było planowane.

Pielęgnowanie gleby wykonano według potrzeb na 802,46 ha, co względem planowanej powierzchni dało nam 59%.

Pielęgnowanie upraw to rząd wielkości 1019,22 ha (66%).

Mniejsze wykonanie pielęgnacji gleby i upraw to rezultat nie wykonania planowanych zrębów, szkód od zwierzyny oraz przelegiwania powierzchni zrębowych.

Pielęgnację młodników wykonano na powierzchni 1 708,22 ha i zostało wykonane na poziomie 94%.

Specjalne zabiegi agrotechniczne zrealizowano w 141% na powierzchni 520,58 ha.

Z powodu braku takiej konieczności zabiegów nawożenia nie wykonywano.

Zgodnie z planem lokalna regulacja stosunków wodnych nie została wykonana.

V. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.

Szczegółową analizę stanu upraw na powierzchniach otwartych i upraw podokapowych omówiono w pkt. 5 analizy gospodarki leśnej.

Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników na powierzchniach otwartych w Nadleśnictwie wynosi 0,91 (w ubiegłym okresie 0,92). Średnie zadrzewienie w uprawach i młodnikach do lat 10 utrzymuje się na niezmiennie wysokim poziomie. Nadleśnictwo dobrze przedstawia się także w aspekcie zgodności upraw ze składem

gatunkowym. Upraw zgodnych ze składem jest 72% (poprzednio 83%). Słabszy wynik jest konsekwencją utrzymywania wysokiego stanu zwierzyny, głównie łosia. Nie stwierdzono upraw przypadłych oraz niezgodnych ze składem gatunkowym.

Uprawy podokapowe występują na powierzchni manipulacyjnej 2 410,75 ha w drzewostanach KO z przeciętnym zadrzewieniem 0,52 i jakością hodowlaną 22. W KDO o powierzchni 102,90 przeciętne zadrzewienie wynosi 0,26 a jakość hodowlana 22. Uprawy i młodniki po rębniach częściowych zajmują powierzchnię 1 104,01 ha o przeciętnym zadrzewieniu 0,88 i jakości 12.

VI. Nasiennictwo i selekcja

Na terenie Nadleśnictwa Susz zainwentaryzowano wyłączone drzewostany nasienne na pow. 2,68 ha. Gospodarcze drzewostany nasienne zajmują powierzchnię 742,23 ha.

W Nadleśnictwie Susz występuje 5 bloków upraw pochodnych sosny zwyczajnej. Uprawy pochodne występują także w rozproszeniu. Różnice w powierzchni GDN-ów między referatem Nadleśniczego a koreferatem wykonawcy wynikają z korekty wydzieleni taksacyjnych, ponownego rozliczenia powierzchni oraz likwidacji części z nich z powodu wycięcia do końca 2014 roku.

VII. Szkółkarstwo

Powierzchnia ogólna szkółek leśnych wynosi 9,21 ha, z czego średnio 4,86 ha zajmują powierzchnie produkcyjne.

VIII. Ochrona lasu

Zagrożenia, szkody oraz ich zwalczanie zostały szczegółowo omówione w pkt.8 analizy Nadleśnictwa oraz informacji Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie.

W trakcie prac urządzeniowych zainwentaryzowano 3 304,77 ha drzewostanów na gruntach porolnych. Drzewostany te stanowią często monolity sosnowe, które są szczególnie narażone na niekorzystne działanie czynników biotycznych i abiotycznych i w konsekwencji w najbliższym 10-leciu mogą stanowić poważny problem pod względem poprawnego utrzymania stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu.

IX. Ochrona przeciwpożarowa

Według aktualnych wyliczeń Nadleśnictwo Susz zostało zaliczone do III kategorii zagrożenia pożarowego.

X. Użytkowanie uboczne

Stan zwierzyny łownej sprawia, że szkody przez nią wyrządzane są gospodarczo znośne. Bywają jednak powierzchwne, gdzie z drzewostanów So i Db powstały drzewostany z panującą Brz. Powierzchnia uszkodzona przez zwierzynę to 675,85 ha, z czego uszkodzenia w pierwszym stopniu (11-20) stanowią aż 73%.

Pozyskanie choinek w ilości kilkudziesięciu sztuk rocznie odbywało się tylko celem zaspokojenia rynku lokalnego.

XI. Ocena wykonania zadań wynikających z POP

Zagadnienia ochrony przyrody zostały szczegółowo omówione w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa oraz w pkt. 12 analizy gospodarki leśnej.

XII. Infrastruktura techniczna

Budownictwo i remonty są prowadzone na miarę potrzeb i możliwości. Omówiono je szczegółowo w analizie gospodarki leśnej nadleśnictwa w punkcie 14.

XIII. Edukacja leśna

Zagadnienia z tego zakresu wyczerpująco przedstawiono w analizie gospodarki leśnej Nadleśnictwa (pkt.12).

XIV. Porównanie pow. leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach u.l.

Analizując tabelę XIII przedstawioną w analizie warto podkreślić pozytywny fakt zwiększania się powierzchni leśnej, przeciętnej zasobności drzewostanów oraz przeciętnego wieku w poszczególnych rewizjach urządzania lasu.

Koreferat opracował:

Kierownik

Pracowni Urzędzeniowej

mgr inż. Rafał Żerański

Sprawdził:

Z-ca Dyrektora

BUL i GL Oddział w Olsztynie

mgr inż. Lucjan Szuniewicz

7.5 Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie

Zespół Ochrony Lasu

10 - 309 Olsztyn ul. Marii Zientary Malewskiej 51/53

tel. (089) 5327 - 314 lub 315

www: zolsztyn.republika.pl

e-mail: zololsztyn@lasy.gov.pl

REFERAT

KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU W OLSZTYNIE

NA NARADĘ TECHNICZNO - GOSPODARCZĄ

NADLEŚNICTWA SUSZ

Susz, 31 marca 2015 r.

Zespół Ochrony Lasu w Olsztynie poniżej przedkłada informacje na Naradę Techniczno-Gospodarczą, dotyczące występowania w latach 2005–2015 w Nadleśnictwie Susz:

- szkodników owadzich,
- chorób grzybowych,
- szkód powodowanych przez zwierzynę,
- szkód spowodowanych przez emisje przemysłowe, czynniki klimatyczne, zakłócenia stosunków wodnych,
- innych uszkodzeń,

oraz kierunki działań dotyczących ochrony lasu i oceny zagrożenia.

Lasy Nadleśnictwa Susz położone są w północno-wschodniej części Polski w województwie warmińsko-mazurskim w powiecie iławskim w gminach: Iława, Kisielice, Susz, Zalewo, w województwie pomorskim w powiecie kwidzyńskim w gminie Prabuty i powiecie sztumskim w gminach: Dzierzgoń, Stary Dzierzgoń i Mikołajki Pomorskie oraz na terenie administracyjnym miast Susz, Kisielice i Zalewo. Położenie Nadleśnictwa z dala od dużych zakładów przemysłowych gwarantuje zminimalizowany wpływ czynników takich jak pyły czy gazy przemysłowe na stan zdrowotny drzewostanów.

Znaczenie czynników abiotycznych, to przede wszystkim wpływ warunków pogodowych

i związane z tym występowanie lat upalnych, z małą ilością opadów atmosferycznych, bezśnieżnych zim (2006-2008), co w konsekwencji miało wpływ na opad i wahanie poziomu wód gruntowych, a co za tym idzie wpływ na stan zdrowotny i odporność drzewostanów.

Ze względu na położenie geograficzne Nadleśnictwa, czynnikami mającymi wpływ na gospodarkę leśną są: przymrozki- wczesne i późne, silne wiatry oraz opady mokrego śniegu co szczególnie odnotowano w latach 2006 i 2012.

Większość szkód powodowanych przez te czynniki ma jedynie charakter lokalny (miejscowy).

ZOL nie prowadził bezpośrednio monitoringu tych zjawisk, ale obserwacje własne oraz Nadleśnictwa potwierdzały niski stan wody w śródpolnych i leśnych ciekach lub wręcz brak wody w rowach melioracyjnych, czy wysychanie małych stawów, oczek wodnych itp.

Taki stan rzeczy miał zdecydowanie negatywny wpływ na kondycję drzew, obserwowany głównie w latach 2006-2010 oraz w 2014 r.

ZOL wspólnie z Nadleśnictwem prowadzi od szeregu lat obserwacje (monitoring) rozwoju owadów, mających wpływ i znaczenie na stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów.

Są to przede wszystkim:

- coroczne jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny zimujących w ściole, co pozwala na bieżącą kontrolę rozwoju i określenia ewentualnego stopnia zagrożenia drzewostanów przez szkodniki pierwotne sosny,

- dodatkowo corocznie prowadzona jest kontrola występowania i zagrożenia ze strony najgroźniejszego owada dla lasów – brudnicy mniszki przy pomocy pułapek feromonowych i obserwacji drzewostanów poprzez liczenie siedzących samic motyli na drzewach, tzw. „transekt”,

- kontrola gleby i ocena zagrożenia przez pędraki chrabąszczowatych, tzw. „zapędraczenia gleby”,

- Nadleśnictwo wykłada każdego roku pułapki klasyczne i feromonowe, co umożliwia stałą kontrolę rozwoju korników oraz istotnie wpływa na rozrzedzenie populacji tych szkodników.

Na uznanie zasługuje zaangażowanie N-ctwa w dbałość o stan sanitarny lasu, a przede wszystkim terminowe usuwanie drzew zasiedlonych z lasu, co zdecydowanie wpływa na stan sanitarny i zdrowotny lasu w latach następnych.

Obecnie, generalnie stan zdrowotny i sanitarny lasu oceniany jest pozytywnie.

- wieloletnie obserwacje potwierdzają występowanie grzybów pasożytniczych, jak opieńki, korzeniowiec wieloletni, powodujące zamieranie drzew w drzewostanach oraz młodych drzewek na uprawach i w młodnikach,

- skrętaka sosny w wydzieleniach, gdzie występuje osika,

- Nadleśnictwo ewidencjonuje m.in. poprzez form. 3, 4, karty sygnalizacyjne I.O.L. wszelkie inne zjawiska szkodotwórcze, zarówno powodowane przez przyrodę ożywioną jak i nieożywioną, które występują w lesie, a przede wszystkim mają wpływ na stan lasu.

Poniżej ZOL przedstawia informacje (od 2005 roku) o występowaniu, zagrożeniu i ewentualnych skutkach występowania znaczących dla lasu szkodników owadzich, chorób grzybowych i innych czynników mających wpływ na stan lasu.

I. Szkodniki owadzie (wg kart meldunkowych)

<u>Gatunek</u>	<u>Rok</u>	<u>Powierzchnia (ha)</u>	
		<u>występow.</u>	<u>ograniczania</u>
1. Krobik modrzew.	2009	2,0	-
	2010	2,0	-
	2011	1,0	-
	2013	15	-
2. Opiętki	2006	77	50
	2007	25	25
	2009	10	10
	2011	2	-
	2012	65	-
	2013	101	-
	2014	51,7	-
3. Jesionowce	2012	60	-
	2013	60	-
4. Zwójki i mierni- kowce dębowe	2005	40	-
	2006	45	-
	2009	30	-

II. Szkodniki upraw i szkótek

<u>Gatunek</u>	<u>Rok</u>	<u>Powierzchnia (ha)</u>	
		<u>występow.</u>	<u>ograniczania</u>
a) pędraki chrabąszczy	2005	2,09	2,09
	2006	17	17
b) szeliniaki	2005	17	17
	2007	3,85	3,85
	2008	7,68	7,68
	2009	36,93	36,93

2010	54	54
2011	71	71
2012	69,35	69,35
2013	26,77	26,77
2014	7,53	-

W celu ograniczenia szkód na uprawach od szeliniaka, skuteczną metodą jest przelegiwanie zrębów przez co najmniej 2 lub więcej sezonów wegetacyjnych.

c) hurmak olchowiec	2005	1,02	-
	2006	12	-
	2007	5,8	5,8
	2008	3,71	3,71
	2010	10	-
	2011	8,1	-
	2012	4,9	-
	2013	3	-
d) gryzonie	2005	8	5,6
	2006	4	2
	2007	2	-
	2008	4	4
	2010	4,5	-
	2011	2,9	-
	2013	27,8	-
	2014	2,2	-

III. Choroby lasu powodowane przez grzyby pasożytnicze

<u>Nazwa grzyba</u>	<u>Rok</u>	<u>Powierzchnia występow.(w ha)</u>	
		<u>do 20 lat</u>	<u>powyżej 20 la</u>
a) osutka sosnowa	2005	10	-
	2006	10	-
	2007	16,03	-
	2008	20,03	-
	2009	24,63	-
	2010	17,03	-
	2011	27,87	10
	2012	38,63	2,5

	2013	43,63	25
b) mączniak dębowy	2005	67	-
	2006	10	-
	2007	54,1	-
	2008	46	-
	2010	83,05	-
	2011	16,25	14
	2012	92,23	10
	2013	90,06	-
	2014	41,83	-
c) rdza kory wejmutki	2007	-	2
	2008	-	2
	2009	-	0,5
	2011	-	2
d) opieńka miodowa	2005	200	-
	2006	23	100
	2007	27	200
	2008	27	250
	2009	31	15
	2010	31	-
	2011	35	200
	2012	38	15
	2013	51	15
	2014	12	-
e) korzeniowiec	2005	30	300
wielol.	2006	20	655
	2007	13	123
	2008	3	37
	2009	51	204
	2010	51	92
	2011	10	97
	2012	39	80
	2013	15	42
	2014	-	30

f) zamieranie dębów	2006	-	180
	2007	30	190
	2008	14	90
	2009	-	40
	2010	-	25
g) zamieranie jesionów	2006	-	49
	2007	16	98,9
	2008	10	87,9
	2009	-	108,2
	2010	-	41,8
	2011	-	67
h) zamieranie brzozy	2006	-	17
	2012	-	5
	2013	-	25
	2014	-	1,48
i) zamieranie buka	2007	-	100
	2010	-	25
	2011	-	25
	2012	-	20
	2013	-	20
	2014	-	1
j) zamieranie olszy	2007	-	9
	2008	-	9
	2013	16	15
	2014	8,62	0,36

IV. Podtopienia i zalania

Rok	<u>Powierzchnia (ha)</u>	
	<u>do 20 lat</u>	<u>powyżej 20 lat</u>
2005	2	9
2007	3,8	20,8
2009	3,8	20,8
2010	3,8	-

2011	5,9	24,6
2012	6,2	90,4
2013	10,8	48,9

V. Szkody powodowane przez bobry

<u>Rok</u>	<u>Powierzchnia występ. (ha)</u>
2005	7,2
2006	7
2007	26,2
2008	35,6
2009	6,5
2010	7,5
2011	34,8

VI. Szkodniki wtórne

Ilość pozyskanego posuszu iglastego i wywrotów iglastych ogółem wynosi:

2005 r.	-	10 999 m ³ ,
2006 r.	-	8 694 m ³ ,
2007 r.	-	128 253 m ³
2008 r.	-	25 081 m ³ ,
2009 r.	-	7 474 m ³ ,
2010 r.	-	5 864 m ³ ,
2011 r.	-	8 030 m ³ ,
2012 r.	-	11 281 m ³ ,
2013 r.	-	3 949 m ³ ,
2014 r.	-	7 573 m ³ .

Ilość pozyskanego posuszu świerkowego ogółem wynosi:

2005 r.	-	1 787 m ³ ,
2006 r.	-	4 777 m ³ ,
2007 r.	-	3 266 m ³ ,
2008 r.	-	5 102 m ³ ,
2009 r.	-	2 443 m ³ ,
2010 r.	-	1 904 m ³ ,
2011 r.	-	2 525 m ³ ,
2012 r.	-	2 941 m ³ ,
2013 r.	-	2 165 m ³ ,
2014 r.	-	3 583 m ³ .

VII. Wnioski:

- istnieje stały wpływ zwierzyny na stan drzewostanów,
- duże znaczenie na środowisko mają bobry, poprzez zalewanie (podtapianie) obszarów leśnych. Ponadto powodują straty w uprawach i młodnikach (szkody powierzchniowe) wzdłuż cieków wodnych.

W celu zobrazowania skali problemu, należy zsumować powierzchnię zalaną, podtopioną oraz uszkodzoną przez bobry z ostatnich 10 lat,

- W latach 2005-2010 w d-stanach dębowych wystąpiły szkody spowodowane przez opiętka dwuplamkowego, przez co w latach 2005 – 2014 pozyskano łącznie 11 523 m³ posuszu dębowego. Wzmoczone pojawienie się tego gatunku było spowodowane wystąpieniem lat upalnych, z małą ilością opadów atmosferycznych oraz bezśnieżnych zim (2006-2008). W konsekwencji miało to wpływ na wahanie i obniżenie poziomu wód gruntowych, co spowodowało osłabienie i obniżenie odporności drzewostanów. Ograniczenie występowania opiętka polegało na wycinaniu drzew zasiedlonych, korowaniu i paleniu kory,

- prowadzony dotychczas sposób kontroli zagrożeń będzie nadal kontynuowany, nie koliduje

on w żadnym zakresie, czy stopniu z obszarami NATURA 2000 i nie ma negatywnego

wpływu na środowisko. Należy jednak zaznaczyć, że w sytuacji silnego gradacyjnego

występowania szkodników pierwotnych, może zajść konieczność wykonywania zabiegów

ratowniczych przy użyciu środków chemicznych,

- w drzewostanach starszych klas wieku należy pozostawiać drzewa dziuplaste oraz pojedynczy posusz do naturalnego rozpadu (rozkładu).

Zdaniem ZOL należy unikać „celowego” pozostawiania zasiedlonego świerka jako posuszu. Pozostawiać tylko posusz tzw. „jałowy” – czyli opuszczony przez szkodniki wtórne,

- w miejscach stałych przejść zwierzyny przez drogi publiczne należy zostawiać strefy kilkudziesięciu metrów bez podrostów i podszytów. Poprawi to widoczność i zmniejszy niebezpieczeństwo kolizji z przechodzącymi przez jezdnię zwierzętami,

- należy przyjąć, że obecnie drzewostany Nadleśnictwa są w dobrej kondycji, jednak stale są zagrożone przez szkodniki owadzie - sosna (szkodniki pierwotne), świerk przez korniki oraz dęby przez miernikowce i zwójki,

- należy zwrócić szczególną uwagę (także przy budowach oraz modernizacjach dróg) na stan oraz drożność przepustów i sprawność rowów melioracyjnych w celu nie dopuszczenia do stagnowania wody i podtapiania drzewostanów.

Kontynuacja kontroli i monitoringu, przede wszystkim będzie opierać się na obserwacjach, kontroli, analizie i ocenie stopnia zagrożenia:

- zapędrczenia gleby,
- szkodników pierwotnych sosny, łącznie z brudnicą mniszką,
- szkodników wtórnych, głównie korników świerka oraz ewentualnie innych owadów, które mogą zagrażać powstawaniu szkód lub utrzymaniu trwałości lasu.

Ponadto ZOL prosi:

- uwzględnić w kronice operatu panującą na początku pierwszej dekady lat dwutysięcznych oraz z 2014 roku suszę, bezśnieżną ciepłą zimę i obniżenie poziomu wód gruntowych, co miało i będzie mieć istotny wpływ na stan sanitarny i zdrowotny lasu w latach następnych,

- nanieść na mapy ochrony lasu drzewostany, w których wystąpiły znaczące szkody ze strony zwierzyny, z wyraźnym zaznaczeniem (np. innym kolorem) szkód wyrządzanych przez bobry,

- powierzchnie podtopione należy zainwentaryzować, zaewidencjonować i nanieść na mapy ochrony lasu (ponieważ są to często potencjalne źródła rozmnoży szkodliwych owadów). Ewidencja powierzchni zalanych przez bobry winna obejmować wszystkie powierzchnie, nawet te z poprzednich lat, jeśli szkody nadal występują. Pozwoli to na pełne zobrazowanie wielkości (w ha) podtopionej powierzchni w N-ctwie,

- nanieść na mapy ochrony lasu strefy gniazdowania ptaków chronionych. Ma to duże znaczenie szczególnie tam, gdzie ich położenie, w przypadku wystąpienia korników świerka, może bezpośrednio zagrażać drzewostanom z udziałem świerka,

- nanieść na mapy ochrony lasu drzewostany rosnące na ubogich siedliskach, które mogą być pierwotnymi ogniskami gradacyjnymi szkodników pierwotnych,

- odnotować w kronice operatu zjawisko zamierania, w ostatnich latach, dębów, jesionów i innych gatunków liściastych.

Kierownik

Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie

Janusz Szwałkiewicz

7.6 Protokół z NTG

**PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA
NARADY TECHNICZNO – GOSPODARCZEJ
W SPRAWIE SPORZĄDZENIA PLANU URZĄDZENIA LASU
NA OKRES 1.01.2015 r. – 31.12.2024 r.
DLA NADLEŚNICTWA SUSZ**

SUSZ

31 marca 2015 r.

Skład Narady:

Przewodniczący: Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie - Paweł Artych

Przedstawiciele DGLP w Warszawie

- Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu - Jacek Przypaśniak
- Wydział Urządzania Lasu - Lena Kościńska
- Zespół Ochrony Lasu - Wojciech Chmielewski

Przedstawiciele RDLP w Olsztynie:

- Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi - Zbigniew Karaś
- Naczelnik Wydziału Gospodarowania Ekosystemami - Piotr Mioduszeński
- Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego - Adam Kędziora
- Wydział Ochrony Ekosystemów - Małgorzata Gruca
- Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi - Tomasz Jarczyk

Przedstawiciele Nadleśnictwa Susz:

- Nadleśniczy - Jacek Karczewski
- Z - ca Nadleśniczego - Sławomir Lewczuk
- Inżynier Nadzoru - Tomasz Leon Jarzębowski
- Inżynier Nadzoru - Wojciech Niemkiewicz
- Główny Księgowy - Teresa Krukowska
- Sekretarz - Tomasz Hypta
- St. specjalista SL - Anna Bruzda
- St. specjalista SL - Kamila Makowska-Latos
- Specjalista SL - Justyna Bartnicka
- Specjalista SL - Paweł Ślusarski

Przedstawiciele Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej:

- Dyrektor Oddziału - Włodzimierz Serwiński
- Z-ca Dyrektora - Lucjan Szuniewicz
- Kierownik Pracowni u. l. - Rafał Żerański

Zaproszeni Goście:

- RDOŚ w Olsztynie - Hubert Ignatowicz
- Andrzej Leonowicz - Starszy Inspektor Nadzoru Zarządu BULiGL
- Zakład Usług Leśnych - Andrzej Imasz
- Zakład Usług Leśnych - Robert Downarowicz
- Zarząd Parków Krajobrazowych - Krzysztof Słowiński
- KP PSP Sztum - Dariusz Tręć
- KP PSP Iława - Gracjan Wróblewski
- KP PSP Iława - Wojciech Kozuchowski
- UG Stary Dzierżgoń - Dorota Letkiman
- Starostwo Powiatowe Sztum - Adrianna Dobrzyńska

Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu

Ocenę jakości gospodarki leśnej prowadzonej w Nadleśnictwie Susz, w latach 2005 - 2014, przeprowadzono na podstawie referatu Nadleśniczego „Analiza gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”, koreferatu Wykonawcy i referatu Kierownika ZOL.

Ocena w szczególności dotyczyła realizacji zadań określonych w planie urządzenia lasu z zakresu cięć rębnych i przedrębnych oraz prac wykonanych w ramach pielęgnowania lasu. Analizie poddano również działalność nadleśnictwa w zakresie ochrony przyrody, edukacji społeczeństwa, prowadzonego nadzoru nad lasami niepaństwowymi oraz gospodarki łowieckiej.

Z przedstawionych materiałów wynika, że Nadleśnictwo Susz zrealizowało zaplanowany w planie urządzenia lasu do planu etat użytków głównych na poziomie 100%.

Pozyskano 1 067 938 m³ (plan 1 067 939 m³) użytków głównych. Użytki rębne wykonano na poziomie: powierzchniowym - 90%, masowym - 82%. Użytki przedrębne zrealizowano: powierzchniowo - 95%, masowo - 121%. Użytki przygodne wyniosły 23% całej pozyskanej masy. Wielkość ta wynika z konieczności likwidacji skutków uszkodzeń drzewostanów spowodowanych przez wiatry i śnieg, aktualizacją stref ochrony gatunkowej.

Rozmiar wykonanych prac gospodarczych z zakresu hodowli lasu wynikał z bieżących potrzeb drzewostanów. W pełni zrealizowano powierzchnię pielęgnowania lasu określoną w decyzji Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2005 r. (DL.lp-611-71/05).

Na szczególną uwagę zasługuje: wzrost miąższości drzewostanów, zachowanie dobrego stanu sanitarnego lasu, duża zgodność składów gatunkowych drzewostanów, zakładanych upraw i młodników do docelowych zestawów pożądaných gatunków drzew, dobrze prowadzona gospodarka łowiecka.

Również zadania gospodarcze związane z ochroną przeciwpożarową, ochroną przyrody, gospodarką łowiecką a także zagospodarowaniem turystycznym i realizacją programu edukacji leśnej społeczeństwa wykonane zostały prawidłowo.

W zakresie polepszania infrastruktury technicznej wykonano szereg remontów osad służbowych, wykonywano niezbędne remonty i konserwację dróg leśnych.

W następnym okresie gospodarczym należy zwrócić szczególną uwagę na: zwiększenie powierzchni zalesień, wykonanie specjalnych zabiegów agrotechnicznych oraz ograniczenie szkód powodowanych przez zwierzynę płową.

Ocena końcowa gospodarki leśnej

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie na podstawie przeprowadzonej analizy gospodarki przeszłej przedstawionej w referacie Nadleśniczego, koreferacie Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu oraz referacie Kierownika ZOL uznaje:

- gospodarkę zasobami leśnymi w wymiarze masowym, powierzchniowym i przestrzennym;

- wykonane zadania z zakresu hodowli i ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej i ochrony przyrody, edukacji ekologicznej społeczeństwa, gospodarki łowieckiej oraz użytkowania ubocznego;

- realizację zadań w zakresie infrastruktury technicznej i zagospodarowania turystycznego lasów

za prowadzone i wykonane prawidłowo, zgodnie z zasadami zawartymi w artykule 8 Ustawy o Lasach z dnia 28 września 1991 r. i założeniami obowiązującego w minionym okresie planu urządzenia lasu, a także faktycznymi potrzebami gospodarki leśnej.

DYREKTOR

Z upoważnienia
Dyrektora RDLP Olsztyn
Z-ca Dyrektora o/s Gospodarki Leśnej

mgr inż. Paweł Artych

Zgodność projektu planu urządzenia lasu z przepisami prawnymi

Stwierdzono, że prace nad projektem planu urządzenia lasu, programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania na środowisko wykonane zostały zgodnie z:

- ustawą o lasach z dnia 28.09.1991 r. (Dz.U. 2011 r. Nr 12 poz. 59, z późn. zmianami),
- ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27.02.2003 r. (Dz.U. 2012 r. poz. 647, z późn. zmianami),
- ustawą o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 r. (Dz.U. 2001 Nr 99 poz. 1079, z późn. zmianami),
- ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3.10.2008 r. (Dz.U. 2013 r. poz. 1235, z późn. zmianami),
- ustawą o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24.08.1991 r. (Dz.U. 2009 r. Nr 178 poz. 1380, z późn. zmianami),
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12.11.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu,
- instrukcjami wewnętrznymi Lasów Państwowych,
- wytycznymi KZP, bieżącymi ustaleniami z RDLP oraz Nadleśnictwem.

Stan posiadania

Zgodnie z ustawą o lasach Nadleśnictwo Susz zarządza gruntami Skarbu Państwa

w zasięgu terytorialnym, określonym w zarządzeniu nr 82 Dyrektora Generalnego LP

z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez RDLP w Olsztynie. Na podstawie powyższego zarządzenia należy włączyć do Nadleśnictwa Susz oddział położony w Mieście Prabuty, a do tej pory będący w zarządzie Nadleśnictwa Kwidzyn.

Zestawienie powierzchni, wg rodzajów użytków, Nadleśnictwa Susz na dzień 01.01.2015 r. - czyli na początek okresu gospodarczego 2015 - 2024 przedstawia się następująco:

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo	
	ha	%
1	2	3
1. Powierzchnia leśna - razem	21 524,3814	93,04
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	21 217,3298	91,64
1) drzewostany	21 150,5037	
2) plantacje drzew - razem	66,8261	
w tym:		
- plantacje nasienne	62,2816	
- plantacje drzew szybkorosnących	4,5445	

1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	325,0516	1,40
1) w produkcji ubocznej - razem	20,4383	
w tym:		
- plantacje choinek i krzewów		
- poletka łowieckie	20,4383	
2) do odnowienia - razem	26,2743	
w tym:		
- halizny		
- zręby	26,2743	
- płazowiny		
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	278,3390	
w tym:		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	247,4665	
- objęte szczególnymi formami ochrony		
- przewidziane do małej retencji	30,8735	
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji		
2. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	567,2188	2,45
w tym:		
- budynki i budowle	11,4977	
- urządzenia melioracji wodnych	40,0638	
- linie podziału przestrzennego lasu	165,7377	
- drogi leśne	305,1447	
- tereny pod liniami energetycznymi	24,8444	
- szkółki leśne	9,2189	
- miejsca składowania drewna	1,3505	
- parkingi leśne	1,1578	
- urządzenia turystyczne	8,2033	
Grunty zaliczone do lasów - razem	22 109,6002	95,49
3. Grunty zadrzewione i zakrzewione - razem	0,3200	0,00
4. Użytki rolne - razem	595,1243	2,57
4.1. Grunty orne - razem	244,4911	
w tym:		
- role	242,0011	
- plantacje, poletka i szkółki na gruntach ornym	2,4900	
- ugory i odlogi		
4.2. Sady - razem	2,2378	
4.3. Łąki trwałe	232,9473	
4.4. Pastwiska trwałe	105,5219	
4.5. Grunty rolne zabudowane	0,3746	
4.6. Grunty pod stawami rybnymi		
4.7. Grunty pod rowami rolnymi	9,5516	
5. Grunty pod wodami - razem	4,8900	0,02
w tym:		
5.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	4,8900	
5.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		
5.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		
6. Użytki ekologiczne		
7. Tereny różne - razem		
w tym:		
1) grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagospodarowane grunty zrehabilitowane		
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego		
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)		
4) różne inne		
8. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	14,0171	0,06
w tym:		

8.1. Tereny mieszkaniowe	2,3548	
8.2. Tereny przemysłowe	4,8225	
8.3. Tereny zabudowane inne	0,6564	
8.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		
8.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem		
w tym:		
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne		
2) tereny zabytkowe		
3) tereny sportowe		
4) ogrody zoologiczne i botaniczne		
5) tereny zieleni nie urządzonej		
8.6. Użytki kopalne		
8.7. Tereny komunikacyjne - razem	6,1834	
w tym:		
1) drogi	6,1834	
2) tereny kolejowe		
3) inne tereny komunikacyjne		
9. Nieużytki - razem	429,3127	1,85
w tym:		
1) bagna	428,8848	
2) piaski		
3) twory fizjograficzne		
4) wyrobiska nie przeznaczone do rekultywacji	0,4279	
Grunty nie zaliczone do lasów - razem	1 043,6641	4,51
Ogółem	23 153,264	100,00
	3	
w tym:		
- grunty przeznaczone do zalesienia	12,3045	
- grunty sporne	-	
- grunty stanowiące współwłasność nadleśnictwa i osób fizycznych	-	

Powyższe wielkości zostały w całości objęte opracowaniem i są zgodne z Ewidencją Gruntów i Budynków. Wszystkie grunty w zarządzie posiadają urządzone księgi wieczyste.

Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się następujące obszary chronione:

1. Rezerwaty:

- „Jezioro Gaudy” - nie posiada planu ochrony.
- „Jasne” - posiada planu ochrony.
- „Czerwica” - nie posiada planu ochrony.

2. Obszar chronionego krajobrazu:

- Pojezierza Iławskiego - granice i zalecenia ochronne przyjęto zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr 21 z dnia 14 kwietnia 2003 r.
- Rzeki Liwy - granice i zalecenia ochronne przyjęto zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr 21 z dnia 14 kwietnia 2003 r.

- Jeziora Goryńskiego - granice i zalecenia ochronne przyjęto zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr 21 z dnia 14 kwietnia 2003 r.
  - Rzeki Dziergoń - granice i zalecenia ochronne przyjęto zgodnie z uchwałą Nr 1161/XLVII/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 kwietnia 2010 r.
3. Obszary Natura 2000:
- Lasy Iławskie (PLB 280005), nie posiada planu zadań ochronnych
  - Ostoja Iławska (PLH 280053), nie posiada planu zadań ochronnych.
  - Aleje Pojezierza Iławskiego (PLH 280051), posiada plan zadań ochronnych.
4. Użytki ekologiczne: „Jezioro Czarne”, „Plajtek Mały” i „Plajtek Duży”.
5. Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego - utworzony rozporządzeniem nr 120 Wojewody Olsztyńskiego i Wojewody Elbląskiego z dnia 17 maja 1993 r. Granice i działania ochronne przyjęto na podstawie rozporządzenia nr 37 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2005 r.
5. Lasy ochronne. Ich lokalizację przyjęto zgodnie z decyzją Ministra Środowiska z dnia 18 marca 2015 r. (DLP-I-612-8/0970/15/ŁP) oraz decyzją Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. (DL.lp-0233-31/05).

Powyższe obiekty zostaną umieszczone na mapie funkcji lasów wchodzącej w skład opracowania.

Podstawowe założenia polityki przestrzennego zagospodarowania regionu

Nadleśnictwo jest położone na obszarze dwóch województw i dwunastu gmin. W żadnej gminie nie istnieje całościowy plan zagospodarowania przestrzennego. Istniejące opracowania dotyczą niektórych wsi lub obrębów ewidencyjnych. Projekt planu uwzględni zapisy istniejących opracowań.

Wykaz rozbieżności w stanie posiadania

W toku prac urzędzeniowych pobrano wypisy i wyrisy z Ewidencji Gruntów i Budynków. Na tej podstawie przyjęto wielkość powierzchni działek gruntowych będących w zarządzie nadleśnictwa i podzielono na wydzielania taksacyjne. Wszelkie stwierdzone rozbieżności pomiędzy Ewidencją, a stanem na gruncie zostały skorygowane. Projekt planu jest w całości zgodny z zapisami Ewidencji Gruntów i Budynków.

Podział powierzchniowy

Na podstawie zarządzenia nr 51 Dyrektora Generalnego LP z dnia 6 czerwca 2013 r. połączono istniejące dotychczas obręby leśne: Jeziorno, Susz i Stary Dziergoń,

w jeden obręb Susz. Istniejące oddziały leśne otrzymały nowe numery, a grunty nowoprzyjęte zostały dołączone do najbliższej położonych oddziałów.

Dokonano nowego podziału na leśnictwa. W Nadleśnictwie istnieje 15 leśnictw rewiowych. W chwili obecnej średnia powierzchnia leśnictwa wynosi około 1543 ha.

Podział lasu na gospodarstwa

Gospodarstwa czyli jednostki regulacyjne wyróżnione, na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy, w ramach obrębów leśnych służą odpowiedniemu przypisaniu wskazań gospodarczych.

Przyjęto następujący podział powierzchni leśnej na gospodarstwa:

Gospodarstwo	V rewizja	
	Razem pow. leśna (ha)	%
1	2	3
Specjalne (S)	2016,98	9,51
Ochronne (O)	4 315,66	20,34
Lasów gospodarczych (G)	14 884,59	70,15
w tym wg sposobu zagospodarowania:		
Zrębowe (GZ)	3197,79	15,07
Przerębowo-zrębowe (GPZ)	11 686,80	55,08
Ogółem	21 217,23	100,00

Podział lasu wg kategorii ochronności

Lasy ochronne stanowią w nadleśnictwie 25% powierzchni ogólnej. Podział wg kategorii ochronności przyjęto zgodnie z decyzją Ministra Środowiska z dnia 18 marca 2015 r. (DLP-I-612-8/0970/15/ŁP) oraz decyzją Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. (DL.lp-0233-31/05).

Lp.	Kategoria lasu	Razem N-ctwo V rewizja	%
1	2	3	4
1	REZERWATY	123,37	0,57
2	Lasy glebochronne	202,44	
3	Lasy wodochronne	4 576,51	
4	Lasy badawcze	342,00	
5	Lasy cenne przyrodniczo	333,86	
6	Lasy uzdrowiskowe	37,10	
7	LASY OCHRONNE - RAZEM	5 491,91	25,49
8	LASY GOSPODARCZE	15 927,04	73,94
	Razem	21 542,32	100,00

Wskaźniki spodziewanego przyrostu bieżącego i średniego wieku

Wyliczenie i porównanie wskaźników przyrostowych pozwala na prognozowanie stanu zasobów drzewnych. Na tej podstawie przewidujemy długookresowe skutki realizacji planu urządzenia lasu.

Przyrost tablicowy określany jest na podstawie tablic przyrostowych zaimplementowanych w SILP i stanowi wartość matematyczną i uśrednioną. Przyrost użyteczny jest wyliczany dla konkretnego terenu, na podstawie poprzednich planów urządzenia lasu i wielkości pozyskanego drewna. Uwzględnia on lokalne warunki przyrodnicze produkcji leśnej.

Z wyliczeń wykonawcy, przedstawionych w referacie, wartość tablicowego spodziewanego przyrostu bieżącego wynosi – 7,0 m³/ha brutto, natomiast przyrost bieżący użyteczny wynosi – 7,40 m³/ha brutto.

Wyliczony przeciętny wiek drzewostanów wynosi 71 lat. Wiek został wyliczony na podstawie danych pochodzących z inwentaryzacji terenowej. Jest większy, o 16 lat, niż połowa średniego orientacyjnego wieku rębności (55 lat) w nadleśnictwie. Przeciętny wiek drzewostanów w stosunku do poprzedniej rewizji wzrósł o 3 lata.

Łączna masa drewna na całej powierzchni leśnej nadleśnictwa, w stosunku do poprzedniej rewizji, wzrosła o 259 932 m³ i wynosi 6 852 402 m³.

Test pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych

Inwentaryzację zasobów drzewnych w obrębie leśnym przeprowadzono przy użyciu obowiązującej statystycznej metody reprezentacyjnej. W pierwszym etapie oszacowano miąższość poszczególnych drzewostanów. Drugi etap to podział drzewostanów na warstwy gatunkowo-wiekowe i założenie losowo wybranych powierzchni próbnych. Trzeci etap to wyrównanie miąższości oszacowanej do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości w warstwach gatunkowych.

Na terenie Nadleśnictwa założono 1937 powierzchni pomiarowych. Odbiór poprawności założenia powierzchni próbnych został dokonany w dniach 17-18.03.2014 r. Skontrolowano 50 sztuk powierzchni w obrębie Susz wg metodyki określonej w instrukcji urządzania lasu. Błędów grubych nie stwierdzono i prace zostały przyjęte bez zastrzeżeń. Protokół odbiorczy zostanie zamieszczony w elaboracie.

Wiek rębności

W toku narady postanowiono przyjąć następujące wieki rębności dla gatunków panujących:

Gatunek	Wiek rębności
dąb, jesion	140
sosna, modrzew	120

buk	100
świerk	90
brzoza, grab, lipa, olsza, klon, jawor	80
osika, olsza odroślowa	50
topola, olsza szara	40

Użytkowanie lasu

a. Użytki rębne

Zaakceptowano, wynikające z przedstawionego projektu planu, zadania dotyczące wielkości przewidzianych do pozyskania (w m³ brutto i netto) użytków rębnych w następujących wysokościach:

Rodzaj czynności	Nadleśnictwo Susz	
	m ³ brutto	m ³ netto
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	713 312	616 759
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	35 666	30 838
Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	5140	4405
Razem etat cięć użytków rębnych	754 118	652 002

Etat użytków rębnych z uwzględnieniem 5% przyrostu wynosi **652 002** m³ netto. Wielkość ta stanowi maksymalną ilość drewna do pozyskania w użytkowaniu rębnym. Projektowany etat cięć użytków rębnych stanowi 11% zasobów nadleśnictwa.

b. Użytki przedrębne

Etat powierzchniowy użytkowania przedrębnego przyjęto wg sumy wskazań gospodarczych w wydzieleniach, na powierzchni **12 844,54 ha**. Wskazania gospodarcze zostały określone na gruncie, w trakcie prac inwentaryzacyjnych.

Zaakceptowano projektowaną orientacyjną masę do pozyskania w ramach cięć przedrębnych wynoszącą **572 998 m³ grubizny netto** (715 247 m³ brutto). Wielkość ta stanowi 53% bieżącego rocznego przyrostu w okresie obowiązywania planu w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny.

Powierzchnia wydzielen bez wskazań gospodarczych wynosi 4451 ha.

Powierzchnia wg rodzajów cięć wynosi: czyszczenia późne z masą - 581,06 ha; trzebieże - 12 263,48 ha.

Łączna wielkość przyjętego etatu pozyskania drewna będzie wynosić 1 225 000 m³ (netto). Proponowany łączny etat użytkowania netto dla całego Nadleśnictwa jest większy o 15% w stosunku do pozyskania w ubiegłym okresie gospodarczym. Przyjęte etaty użytkowania nie zagrażają trwałości i stabilności lasów Nadleśnictwa. Projektowany łączny etat cięć użytków stanowi 24% zasobów Nadleśnictwa.

Bieżący przyrost tabelaryczny miąższości wyliczony wg Tabeli VIIIa wynosi 1 488 050 m³ brutto.

Natomiast bieżący przyrost użyteczny, obliczony wg §43 IUL, uzyskany w ubiegłym dziesięcioleciu wynosi 1 583 383 m³ brutto.

Łączny etat użytków wynosi 99% spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego oraz 93% bieżącego przyrostu użytecznego uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu.

Hodowla lasu

Na podstawie opracowania glebowo-siedliskowego, wykonanego przez BULiGL w roku 2002 przyjęto TD oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw, będące podstawą planowania hodowlanego. W stosunku do ustaleń KZP, w związku z dużymi uszkodzeniami upraw powodowanymi przez losia, na wniosek Nadleśniczego uzupełniono tabelę TD o dwa typy na siedlisku LMśw oraz jeden na BMśw.

Siedlisko	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy uprawy
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Bśw	So	So 80 inne 20
Bb	So	So 90 inne 10
BMśw	So	So 80 inne 20
	Db-So	So 60, Db 30 inne 10
	Brz-So	So 50, Brz 30 inne 20
BMw	So-Św	Św 60, So 30 inne 10
	Brz-So	So 60, Brz 30 inne 10
	Brz-Św	Św 50, Brz 30 inne 20
BMb	So	So 80 inne 20
	So-Brz	Brz 50, So 30 inne 20
	Św-Brz	Brz 50, Św 30 inne 20
LMśw	Db-Bk-So	So 40, Bk 30, Db 20 inne 10
	Db-So-Bk	Bk 50, So 20, Db 20 inne 10

	Bk-Brz-Db	Db 40, Brz 30, Bk 20 inne 10
	Db-Brz-Bk	Bk 40, Brz 30, Dd 20 inne 10
	So-Db	Db 50, So 40 inne 10
	Db-So	So 60, Db 30 inne 10
	Św-Db	Db 50, Św 30 inne 20
LMw	So-Db	Db 50, So 40 inne 10
	So-Św	Św 50, So 40 inne 10
	Db-Św-So	So 40, Św 30, Db 20 inne 10
	Lp-Gb-Db	Db 50, Gb 20, Lp 20 inne 10
LMb	Brz-OI	OI 60, Brz 30 inne 10
Lśw	Db-Bk	Bk 50 Db 30 inne 20
	Bk-Db	Db 50, Bk 30 inne 20
	Bk	Bk 80 inne 20
	Św-Db	Db 50, Św 30 inne 20
	Lp-Gb-Db	Db 50, Gb 20, Lp 20 inne 10
	Db	Db 80 inne 20
Lw*	Db	Db 80 inne 20
	Js-Db	Db 60, Js 30 inne 10
Lł*	Js-Db	Db 60, Js 30 inne 10
OI	OI	OI 90 inne 10
	Brz-OI	OI 50, Brz 40 inne 10
OIJ*	OI-Js	Js 60, OI 30 inne 10
	OI	OI 80 inne 20

*Do czasu ustąpienia zjawiska zamierania jesionu można zastąpić go w składzie gatunkowym uprawy gatunkiem o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.

Wskaźnik poprawek nowozakładanych upraw przyjęto w wysokości do 10%.

Zaakceptowano potrzebę umieszczenia w elaboracie zapisu określającego, że:
„W uzasadnionych przypadkach na wniosek leśniczego, nadleśniczy jest upoważniony do zmiany TD przypisanego do pododdziału, na inny w ramach tego samego TSL”.

Zgodnie z zarządzeniem DGLP nr 58/2012 wykonawca zaprezentuje i uzgodni z nadleśniczym wykaz wszystkich opisanych w trakcie wykonywania PUL powierzchni z istniejącym odnowieniem naturalnym.

Zaakceptowano przewidziany w projekcie, a wynikający z potrzeb określanych na gruncie, w trakcie inwentaryzacji jak i w wyniku planowania zakres zabiegów hodowlanych.

Zestawienie powierzchni przewidzianej do zabiegów hodowlanych:

<i>Zabieg hodowlany</i>	<i>Plan (ha)</i>
Odnowienia i zalesienia halizn, płazowin, zrębów	26,26
Zalesienia gruntów nieleśnych	12,31
Odnowienie zrębów projektowanych	309,54
Odnowienia przy rębniach złożonych	1224,44
Podsadzenia produkcyjne	-
Dolesienia luk i przerzedzeń	4,88
Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach zainwentaryzowanych	8,16
Poprawki i uzupełnienia na gruntach projekt. do odnowienia i zalesienia w wys. 10% ich powierzchni.	157,74
Wprowadzanie podszytów	-
Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	190,41
Pielęgnowanie gleby w uprawach projektowanych	946,46
Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	753,34
Pielęgnowanie upraw projektowanych (CW)	630,97
Pielęgnowanie młodników (CP)	1093,29
Pielęgnowanie młodników (CP-P)	581,06
Nawożenie	-
Lokalna regulacja stosunków wodnych	-
Specjalne zabiegi agrotechniczne	1036,39

Ochrona lasu

Na podstawie referatu Kierownika Zespołu Ochrony Lasu oraz wyników inwentaryzacji, zdefiniowano potencjalne zagrożenia i zaakceptowano kierunkowe wytyczne dotyczące działań ochronnych.

ZOL jako największe potencjalne zagrożenia wskazał: wzrost szkód powodowanych przez bobry i losia oraz stałe zagrożenie ze strony korników i miernikowców.

Postanowiono o dopuszczeniu możliwości zwalczania chemicznego owadów na terenie całego Nadleśnictwa, w razie pojawienia się gradacji.

W trakcie prac terenowych, w drzewostanach stwierdzony został następujący rozmiar szkód:

Rodzaj uszkodzenia	Stopień uszkodzenia			Łącznie
	1 (11-20%)	2 (21-40%)	3 (pow. 40%)	
	Powierzchnia uszkodzeń ha			
1	2	3	4	5
Antropogeniczne	22,83			22,83
Grzyby	102,52	64,29	2,76	169,57
Inne	25,93	0,90		26,83
Klimat	31,49	20,99		52,48
Owady	58,82	19,79	5,11	83,72
Wodne	24,13	13,46		37,59
Zwierzyna	491,23	178,91	5,71	675,85
Łącznie	756,95	298,34	13,58	1068,87

Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z 2011 r. oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 09.07.2010 r. po wyliczeniu wskaźnika kategorii zagrożenia pożarowego lasów Nadleśnictwo Susz zaliczone zostało do III kategorii zagrożenia pożarowego.

Użytkowanie uboczne

Pozyskanie choinek należy projektować zgodnie z możliwościami i potrzebami nadleśnictwa oraz chłonnością rynku lokalnego.

W prowadzeniu gospodarki łowieckiej wielkość populacji zwierzyny płowej utrzymywać na poziomie zapewniającym realizację celów hodowli lasu. Z większą uwagą należy planować i egzekwować wykonanie określone w rocznych planach łowieckich.

Infrastruktura

Remonty osad służbowych, infrastruktury drogowej i melioracyjnej wykonywać według potrzeb i możliwości finansowych nadleśnictwa.

Obecnie na terenie nadleśnictwa istnieje wystarczająca liczba urządzeń turystycznych. Część obiektów turystycznych znajduje się poza lasami lub w ich pobliżu. Wszystkie elementy z tego zakresu (szlaki turystyczne, konne, ścieżki dydaktyczne i rowerowe, miejsca postoju itp.) zostały zainwentaryzowane i naniesione na mapę sytuacyjno - przeglądową funkcji lasów. W wydzieleniach spełniających funkcje rekreacyjne, w polu „Informacje różne” wykonawca odnotuje ten fakt.

Ustalenia końcowe

- Wykonawca dokonał aktualizacji Programu ochrony przyrody zgodnie z wytycznymi §§ 110, 111 instrukcji u. l. i sporządził mapę walorów przyrodniczo-kulturowych oraz przedstawił Program edukacji leśnej społeczeństwa, wykonany przez Nadleśnictwo. Uczestnicy narady nie wnieśli zastrzeżeń do wyżej przedstawionych programów.
- Materiały kartograficzne wykonane zostaną zgodnie z §1 umowy do projektu planu u. l.
- Uczestnicy narady zaakceptowali ustalenia Prognozy oddziaływania na środowisko. Wynika z niej jasno, iż realizacja czynności gospodarczych zapisanych w projekcie planu urządzenia lasu „...nie wpłynie znacząco negatywnie na występujące ekosystemy, nie zaburzy też spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych.”

Protokół

Przewodni

SPECJALISTA
ds. Urządzania Lasu

mgr inż. Aleksander Sydoruk

DYREKTOR

Z upoważnienia
Dyrektora RDLP Olsztyn
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

mgr inż. Paweł Artych

7.7 Protokół z przeprowadzonego testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych

PROTOKÓŁ z przeprowadzonego testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych w Nadleśnictwie Susz w dniach 17-18.03.2014 r.

Zespół w składzie:

1. Aleksander Sydoruk - Specjalista Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi;
2. Tomasz Jarczyk – Starszy Specjalista Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi;

dokonał kontroli pomiaru miąższości na wylosowanych powierzchniach próbnych w obrębie leśnym Susz w ilości 50 sztuk, zgodnie z metodyką opisaną w § 62 Instrukcji Urządzania Lasu.

W wyniku porównania danych z pomiaru pierwszego i pomiaru kontrolnego Zespół nie stwierdził przekroczenia krytycznej liczby błędów grubych i bezwzględnej wartości statystyki, która dla pola przekroju pierścieniowego wynosi 0,106; a dla wysokości 0,044.

DECYZJA ZESPOŁU

Przyjąć całość pierwszych pomiarów wykonanych na próbnych powierzchniach kołowych w Nadleśnictwie Susz.

Data sporządzenia protokołu:

19.03.2014 r.

Podpisy Zespołu:

1. SPECJALISTA
ds. Urządzania Lasu
mgr inż. Aleksander Sydoruk
2. ST. SPECJALISTA
ds. Urządzania Lasu i Geomatyki
mgr inż. Tomasz Jarczyk

Załącznik:

Wykaz kontrolowanych powierzchni próbnych.

Kontrola powierzchni próbnych

Obręb: 07-28-1

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wiek. z 1 pomiaru [ar]	Wiek. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
19	0,79	0,80	33,0	32,0	5,00	5,00	
58	0,60	0,59	28,0	28,0	3,00	3,00	
97	0,55	0,51	32,0	32,0	5,00	5,00	
136	2,01	2,03	27,0	27,0	5,00	5,00	
175	2,09	2,01	23,0	23,0	5,00	5,00	
214	1,85	1,85	30,0	30,0	4,00	4,00	
253	0,81	0,82	21,5	21,5	3,00	3,00	
292	1,33	1,33	16,0	16,0	5,00	5,00	
331	1,67	1,67	27,5	27,5	5,00	5,00	
370	1,83	1,83	18,0	18,0	5,00	5,00	
409	1,26	1,19	24,5	24,5	3,00	3,00	
448	1,12	1,12	14,0	14,0	4,00	4,00	
487	1,52	1,52	33,0	33,0	5,00	5,00	
526	0,71	0,71	24,5	24,5	3,00	3,00	
565	2,09	2,09	23,0	23,0	5,00	5,00	
604	0,26	0,26	18,0	18,0	1,00	1,00	
643	0,30	0,30	9,0	9,0	2,00	2,00	
682	0,92	0,92	11,0	11,0	5,00	5,00	
721	1,49	1,49	27,0	27,0	3,00	3,00	
760	0,86	0,86	17,0	17,0	5,00	5,00	
799	1,41	1,41	29,0	29,0	5,00	5,00	
838	0,80	0,80	11,0	11,0	2,00	2,00	
877	0,64	0,70	16,0	16,0	2,00	2,00	
916	1,42	1,38	16,0	16,0	3,00	3,00	
955	0,29	0,29	23,0	23,0	5,00	5,00	
994	0,67	0,67	20,0	20,0	3,00	3,00	
1033	0,60	0,58	22,0	22,0	2,00	2,00	
1072	0,50	0,50	17,0	17,0	3,00	3,00	
1111	1,55	1,55	8,0	8,0	4,00	4,00	
1150	0,22	0,22	6,0	6,0	2,00	2,00	
1189	0,78	0,78	25,0	25,0	4,00	4,00	
1228	2,48	2,28	24,0	24,0	5,00	5,00	
1267	2,28	2,28	25,0	25,0	4,00	4,00	
1306	0,29	0,29	28,0	28,0	5,00	5,00	
1345	1,55	1,55	15,0	15,0	3,00	3,00	
1386	1,43	1,43	18,0	18,0	4,00	4,00	
1425	1,49	1,49	31,0	31,0	4,00	4,00	
1464	1,68	1,68	22,0	22,0	5,00	5,00	
1503	0,40	0,38	14,0	14,0	2,00	2,00	
1542	1,39	1,39	13,0	13,0	4,00	4,00	
1581	1,59	1,59	19,0	19,0	5,00	5,00	
1620	0,77	0,77	13,0	13,0	2,00	2,00	
1659	1,26	1,26	16,0	16,0	5,00	5,00	
1698	1,01	1,01	16,0	16,0	5,00	5,00	
1737	0,56	0,54	25,0	24,0	5,00	5,00	
1778	0,59	0,54	27,5	27,5	3,00	3,00	
1817	1,52	1,52	30,0	29,0	5,00	5,00	
1856	2,13	1,98	17,0	17,0	4,00	4,00	
1895	0,62	0,55	26,5	26,5	2,00	2,00	BŁĄD GRUBY! Różnica w pierśnicowym polu przekroju: 11,0%
1934	0,62	0,66	20,0	20,0	4,00	4,00	

Liczba błędów grubych: 1
 Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,106
 Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,044

8. Tabele i wzory

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Rodzaj użytku	Ogółem
1	2
1. Lasy - razem	22109,6002
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	21217,3298
1) drzewostany	21150,5037
2) plantacje drzew - razem	66,8261
<i>w tym:</i>	
- plantacje nasienne	62,2816
- plantacje drzew szybkorosnących	4,5445
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	325,0516
1) w produkcji ubocznej - razem	20,4383
<i>w tym:</i>	
- plantacje choinek	
- plantacje krzewów	
- poletka łowieckie	20,4383
2) do odnowienia - razem	26,2743
<i>w tym:</i>	
- halizny	
- zręby	26,2743
- płązowiny	
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	278,3390
<i>w tym:</i>	
- przewidziane do naturalnej sukcesji	247,4655
- objęte szczególnymi formami ochrony	
- przewidziane do małej retencji	30,8735
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	567,2188
<i>w tym:</i>	
1) budynki i budowle	11,4977
2) urządzenia melioracji wodnych	40,0638
3) linie podziału przestrzennego lasu	165,7377
4) drogi leśne	305,1447
5) tereny pod liniami energetycznymi	24,8444
6) szkółki leśne	9,2189
7) miejsca składowania drewna	1,3505
8) parkingi leśne	1,1578
9) urządzenia turystyczne	8,2033
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,3200
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	22109,9202
3. Użytki rolne - razem	595,1243
3.1. Grunty orne - razem	244,4911
<i>w tym:</i>	
1) role	242,0011
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	2,4900
3) ugory, odłogi	
3.2. Sady	2,2378
3.3. Łąki trwałe	232,9473
3.4. Pastwiska trwałe	105,5219
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,3746
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	9,5516

Tabela nr I c.d.

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Rodzaj użytku	Ogółem
1	2
4. Grunty pod wodami - razem	4,8900
<i>w tym:</i>	
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	4,8900
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	
5. Użytki ekologiczne - razem	
6. Tereny różne - razem	
<i>w tym:</i>	
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekułt.	
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	
4) różne inne	
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	14,0171
<i>w tym:</i>	
7.1. Tereny mieszkaniowe	2,3548
7.2. Tereny przemysłowe	4,8225
7.3. Tereny zabudowane inne	0,6564
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	
<i>w tym:</i>	
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	
2) tereny zabytkowe	
3) tereny sportowe	
4) ogrody zoologiczne i botaniczne	
5) tereny zieleni nieurządzonej	
7.6. Użytki kopalne	
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	6,1834
<i>w tym:</i>	
1) drogi	6,1834
2) tereny kolejowe	
3) inne tereny komunikacyjne	
8. Nieużytki - razem	429,3127
<i>w tym:</i>	
1) bagna	429,3127
2) piaski	
3) utwory fizjograficzne	
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów	1043,6641
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>	12,3045
OGÓŁEM (1-8)	23153,2643

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłasności):

leśna:	22109,5
nieleśna:	1043,76
Ogółem:	23153,26

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

Tabela nr II

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	MD	ŚW	DG	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	AK	OS	WB	LP	Razem		
		Powierzchnia w ha																								%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
BŚW	IA																									
	I	12,57																							12,57	58,66
	II	8,86																							8,86	41,34
	III																									
	IV																									
Razem	ha	21,43																							21,43	100,00
	%	100,00																							100,00	100,00
BB	IA																									
	I																									
	II	0,62																	1,55						2,17	43,57
	III																									
	IV	1,07																1,74							2,81	56,43
Razem	ha	1,69																1,74	1,55						4,98	100,00
	%	33,94																34,94	31,12						100,00	100,00
BMŚW	IA	1341,84																							1341,84	43,71
	I	1375,84		2,80	9,51													24,52							1412,67	46,01
	II	264,75		2,08	1,06		9,52	7,77										1,71			0,25		7,79	294,93	9,61	
	III	12,47	2,54				1,48	4,20																	20,69	0,67
	IV																									
Razem	ha	2994,90	2,54	4,88	10,57		11,00	11,97									26,23				0,25		7,79	3070,13	100,00	
	%	97,56	0,08	0,16	0,34		0,36	0,39									0,85				0,01		0,25	100,00	100,00	
BMW	IA	16,24																							16,24	51,02
	I	4,90			2,94													5,44							13,28	41,72
	II	2,31																							2,31	7,26
	III																									
	IV																									

Tabela nr II c.d.

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	MD	ŚW	DG	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	AK	OS	WB	LP	Razem		
		Powierzchnia w ha																								%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Razem	ha	23,45			2,94												5,44							31,83	100,00	
	%	73,67			9,24												17,09							100,00	100,00	
BMB	IA	25,72																						25,72	7,08	
	I	33,24			10,66												72,13							116,03	31,92	
	II	73,01			1,54			1,73									71,60							147,88	40,69	
	III	40,92			3,23												18,05	2,88						65,08	17,90	
	IV																8,77							8,77	2,41	
Razem	ha	172,89			15,43			1,73									170,55	2,88						363,48	100,00	
	%	47,56			4,25			0,48									46,92	0,79						100,00	100,00	
LMŚW	IA	4381,84																						4381,84	50,34	
	I	2495,51		30,39	110,15		184,72	136,13			11,70		3,61				312,93						7,38	3292,52	37,82	
	II	277,19			33,69		364,17	172,19	4,91	12,80					0,18	14,01	28,98	5,54					0,18	913,84	10,50	
	III	4,67			0,76		70,63	24,78								2,51	9,68	1,61						1,90	116,54	1,34
	IV																									
Razem	ha	7159,21		30,39	144,60		619,52	333,10	4,91	12,80	11,70		3,61		0,18	16,52	351,59	7,15					9,46	8704,74	100,00	
	%	82,24		0,35	1,66		7,12	3,83	0,06	0,15	0,13		0,04		0,00	0,19	4,04	0,08					0,11	100,00	100,00	
LMW	IA	27,27																						27,27	29,80	
	I	7,09		4,73	16,29		1,33	0,78									20,65	1,78						52,65	57,53	
	II				2,69													4,73						7,42	8,11	
	III																	3,75						3,75	4,10	
	IV																	0,42						0,42	0,46	
Razem	ha	34,36		4,73	18,98		1,33	0,78									20,65	10,68						91,51	100,00	
	%	37,55		5,17	20,74		1,45	0,85									22,57	11,67						100,00	100,00	

Tabela nr II c.d.

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	MD	ŚW	DG	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	AK	OS	WB	LP	Razem		
		Powierzchnia w ha																								%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LMB	IA	3,44																							3,44	0,94
	I				24,68												52,85	0,57							78,10	21,28
	II	19,53			4,81			7,50									114,80	27,61							174,25	47,47
	III	2,14						7,27									44,66	32,39							86,46	23,56
	IV																5,44	19,33							24,77	6,75
Razem	ha	25,11			29,49			14,77									217,75	79,90							367,02	100,00
	%	6,84			8,03			4,02									59,34	21,77							100,00	100,00
LŚW	IA	762,30																							762,30	11,52
	I	397,63		85,75	164,87	0,69	1468,80	613,66	7,68			2,72	22,83		28,96		499,00	4,28				1,01	25,04	3322,92	50,19	
	II	63,30		4,95	16,16		1364,61	654,84	4,91	16,28		0,82	1,93			29,22	16,33	34,17			0,29		27,07	2234,88	33,76	
	III						106,40	51,40	10,80				1,19	0,76		81,73		14,38		0,34			26,92	293,92	4,44	
	IV							5,64																	5,64	0,09
Razem	ha	1223,23		90,70	181,03	0,69	2939,81	1325,54	23,39	16,28		3,54	25,95	0,76	28,96	110,95	515,33	52,83		0,34	0,29	1,01	79,03	6619,66	100,00	
	%	18,48		1,37	2,73	0,01	44,42	20,02	0,35	0,25		0,05	0,39	0,01	0,44	1,68	7,78	0,80		0,01	0,00	0,02	1,19	100,00	100,00	
LW	IA	18,33																							18,33	6,66
	I	2,15		2,67	12,79		6,13	12,74					2,22	0,81	8,52		14,48	13,82	2,89		2,81			82,03	29,80	
	II				2,09			16,62							2,79		11,99	97,82					2,46	133,77	48,60	
	III						0,56	1,63										37,47						39,66	14,41	
	IV																	1,47						1,47	0,53	
Razem	ha	20,48		2,67	14,88		6,69	30,99					2,22	0,81	11,31		26,47	150,58	2,89		2,81		2,46	275,26	100,00	
	%	7,44		0,97	5,41		2,43	11,26					0,81	0,29	4,11		9,62	54,70	1,05		1,02		0,89	100,00	100,00	

Tabela nr II c.d.

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	MD	ŚW	DG	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	AK	OS	WB	LP	Razem		
		Powierzchnia w ha																								%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
OL	IA	0,62																						0,62	0,04	
	I				1,96													25,24	75,96						103,16	6,69
	II	0,86			3,76		0,78	2,21										8,66	858,76					0,71	875,74	56,77
	III								5,66									5,34	529,26						540,26	35,02
	IV																		22,77						22,77	1,48
Razem	ha	1,48			5,72		0,78	7,87										39,24	1486,75					0,71	1542,55	100,00
	%	0,10			0,37		0,05	0,51										2,54	96,38					0,05	100,00	100,00
OLJ	IA																									
	I														2,35		1,14	6,04							9,53	9,29
	II								1,55									84,11						1,32	86,98	84,83
	III																		5,62					0,41	6,03	5,88
	IV																									
Razem	ha								1,55						2,35		1,14	95,77						1,73	102,54	100,00
	%								1,51						2,29		1,11	93,40						1,69	100,00	100,00
Lł	IA	0,78																						0,78	3,53	
	I	1,46		1,38											0,82			1,22						1,19	6,07	27,47
	II			1,84				3,24										6,31						0,85	12,24	55,38
	III								2,14										0,87						3,01	13,62
	IV																									
Razem	ha	2,24		3,22				5,38							0,82			8,40						2,04	22,10	100,00
	%	10,14		14,57				24,34							3,71			38,01						9,23	100,00	100,00

Tabela nr II c.d.

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	MD	ŚW	DG	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	AK	OS	WB	LP	Razem		
		Powierzchnia w ha																								%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Łącznie	IA	6578,38																							6578,38	31,00
	I	4330,39		127,72	353,85	0,69	1660,98	763,31	7,68		11,70	2,72	28,66	0,81	40,65		1028,38	103,67	2,89		2,81	1,01	33,61	8501,53	40,08	
	II	710,43		8,87	65,80		1739,08	866,10	11,37	29,08		0,82	1,93		2,97	43,23	254,07	1120,60			0,54		40,38	4895,27	23,07	
	III	60,20	2,54		3,99		179,07	97,08	10,80				1,19	0,76		84,24	77,73	628,23			0,34			29,23	1175,40	5,54
	IV	1,07							5,64								15,95	43,99							66,65	0,31
Ogółem	ha	11680,47	2,54	136,59	423,64	0,69	3579,13	1732,13	29,85	29,08	11,70	3,54	31,78	1,57	43,62	127,47	1376,13	1896,49	2,89	0,34	3,35	1,01	103,22	21217,23	100,00	
	%	55,04	0,01	0,64	2,00	0,00	16,87	8,16	0,14	0,14	0,06	0,02	0,15	0,01	0,21	0,60	6,49	8,94	0,01	0,00	0,02	0,00	0,49	100,00	100,00	

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 212173298

Tabela nr III

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zales.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Rezerwy																									
SO										8,35	24,12	4,70	3,92			2,80		20,99				64,88	64,88	52,59	
										2465	8355	1895	2090			1280		13620				29705	29705	65,42	
MD								1,45														1,45	1,45	1,18	
					3			195														198	198	0,44	
BK																						6,62	6,62	5,37	
																						1930	1930	4,25	
BRZ										3,50	0,91				0,53							6,62	6,62	5,37	
										635	265				140							1040	1040	2,29	
OL				7,67				2,62		1,71	2,79	5,01	12,36	4,01	5,12	4,19						37,81	45,48	36,86	
				30				320		540	620	1515	4675	1375	2200	1255						12500	12530	27,60	
Razem				7,67				4,07		13,56	27,82	9,71	16,28	4,01	5,65	6,99						115,70	123,37	100,00	
				30	3			515		3640	9240	3410	6765	1375	2340	2535						45373	45403	100,00	
Lasy ochronne																									
SO		4,65	1,02	3,58		63,71	21,66	93,02	172,01	243,75	335,74	170,44	270,45	200,96	174,15	442,73	115,53	56,63	84,18	10,58		2455,54	2464,79	44,89	
		44		65	1749		515	8835	39160	78170	118640	68690	120975	92625	77420	197215	55180	23160	26015	3775		912124	912233	50,67	
MD						0,20	8,15	13,77	5,93	5,98		1,84			0,80							36,67	36,67	0,67	
					192		10	845	2840	2085	1650		635		360							8617	8617	0,48	
ŚW							17,03	27,50	25,65	5,26	4,86	3,23	7,07	3,56		0,57			2,09			96,82	96,82	1,76	
					173			1155	5810	7455	1975	2425	1370	2255	1230		325			830		25003	25003	1,39	
BK						2,39	61,76	75,12	59,92	67,65	138,09	68,66	54,16	130,97	65,70	117,86	19,17	50,03	217,54	35,64		1164,66	1164,66	21,21	
					1701		235	1355	6615	12185	37365	24805	22200	55820	31295	58205	9410	22465	60855	16735		361246	361246	20,06	
DB			1,85	0,66		14,11	19,25	21,67	47,56	10,13	17,80	6,63	16,05	15,46	29,51	57,76	35,93	16,01	26,53			334,40	336,91	6,13	
				8	228		130	1370	8495	2235	5640	2470	6460	6760	13480	27535	17495	7710	8770			108778	108786	6,04	

Tabela nr III c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
DB.C							0,60		11,10													11,70	11,70	0,21	
					87		10		1955													2052	2052	0,11	
KL														0,04								0,04	0,04	0,00	
														10								10	10	0,00	
JS										0,91							0,82					1,73	1,73	0,03	
										270							260					530	530	0,03	
GB										0,25		5,59	10,15	8,14	4,29	14,54	6,57					49,53	49,53	0,90	
										25		1620	3475	2510	1745	4510	3435					17320	17320	0,96	
BRZ				6,51		0,82	5,19	12,45	23,10	42,84	78,78	87,34	50,96	30,38	21,44	7,12				1,55		361,97	368,48	6,71	
				68	74		220	1280	3755	10850	20525	27475	13235	7915	6830	2625				400		95184	95252	5,29	
OL			2,14	75,92		10,48	48,21	35,61	114,28	137,90	38,06	125,39	122,31	89,60	77,81	60,93	2,22					862,80	940,86	17,13	
				1515	895		4305	5010	27110	40340	11800	45305	42985	32600	29665	24285	575					264875	266390	14,79	
WB								1,01														1,01	1,01	0,02	
								140														140	140	0,01	
LP									9,58	2,51	2,47	1,42	1,47									18,71	18,71	0,34	
									250	565	465	595	605									3025	3025	0,17	
Razem		4,65	5,01	86,67		91,51	156,87	264,06	478,82	537,52	622,18	470,33	530,62	482,62	376,46	702,56	181,25	122,67	328,25	49,86		5395,58	5491,91	100,00	
		44		1656	5099		5425	19990	95990	154180	198060	173385	211940	200495	161665	314995	86965	53335	95640	21740		1798904	1800604	100,00	

Lasy gospodarcze

SO		21,61	5,24	33,66		288,31	292,68	401,67	741,53	840,09	1757,58	526,62	744,63	552,05	1110,30	1005,07	382,12	83,54	380,56	53,30		9160,05	9220,56	57,90
		277	14	197	4297		14430	45945	181025	273445	611585	213020	334925	239530	502920	485580	177665	35860	108030	17545		3245802	3246290	64,82
SO.B													2,54									2,54	2,54	0,02
													650									650	650	0,01

Tabela nr III c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
MD						4,70		9,16	18,35	21,17	23,80		10,80			1,70	4,44	1,29	3,06			98,47	98,47	0,62	
					58			1260	4270	6260	7250		4820			790	1965	800	1210			28683	28683	0,57	
ŚW							2,04	30,07	124,25	56,68	34,29	4,81	9,15	29,18	16,92	4,70	1,70		13,03			326,82	326,82	2,05	
					485			2825	22735	18475	12175	1875	3105	14780	8975	2305	855		2405			90995	90995	1,82	
DG										0,69												0,69	0,69	0,00	
										150												150	150	0,00	
BK						13,91	195,97	208,88	290,13	217,96	230,19	191,30	67,18	243,41	190,78	125,99	19,62	32,34	358,20	21,99		2407,85	2407,85	15,12	
					5199		925	3505	31240	38855	64950	67590	25050	106955	86775	55195	9325	13415	115020	7115		631114	631114	12,61	
DB			3,28	14,95		74,13	194,78	87,15	153,44	86,92	80,68	40,70	20,74	81,03	132,78	195,86	104,65	90,85	47,61	6,41		1397,73	1415,96	8,89	
			50	167	2373	480	2245	6785	24580	20245	23670	14315	7935	34530	58385	93670	50505	44545	15120	2305		401688	401905	8,03	
DB.S						29,85																29,85	29,85	0,19	
					308	30																338	338	0,01	
DB.B															19,21	9,87						29,08	29,08	0,18	
															8065	4740						12805	12805	0,26	
KL										0,96	0,78		1,76									3,50	3,50	0,02	
										280	195		845									1320	1320	0,03	
JW								8,77	1,17	2,88	8,51	10,00				0,45						31,78	31,78	0,20	
					166			295	170	545	2670	3265				190						7301	7301	0,15	
WZ								0,81										0,76				1,57	1,57	0,01	
								95										240				335	335	0,01	
JS								1,04		0,85	12,35	11,45	11,68		0,84	1,29	2,39				41,89	41,89	0,26		
								85		165	3420	3180	4265		370	260	965					12710	12710	0,25	

Tabela nr III c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
GB								0,02	0,69	4,18	16,23	3,89	10,45	13,88		7,48			13,97	7,15		77,94	77,94	0,49	
					13				60	915	3640	1095	2995	4840		2920			3465	2050		21993	21993	0,44	
BRZ				2,85		56,65	41,92	46,77	77,45	112,19	235,53	267,36	71,32	30,82	10,52	9,66			43,50	5,53		1009,22	1012,07	6,35	
				109	777	150	2700	4910	15845	29080	66725	86495	24215	8825	3980	3390			11445	1665		260202	260311	5,20	
OL			6,93	132,57		58,45	62,32	92,53	147,38	190,47	100,95	79,13	81,92	71,48	80,13	20,98	3,14		7,00			995,88	1135,38	7,13	
				1210	1327		4560	12100	34315	53735	28905	29135	32395	27740	31120	7015	1215		1870			265432	266642	5,33	
OL.S											2,89											2,89	2,89	0,02	
											895											895	895	0,02	
AK												0,34										0,34	0,34	0,00	
												55										55	55	0,00	
OS									2,53	0,82												3,35	3,35	0,02	
									775	240												1015	1015	0,02	
LP						1,76	1,00	2,50	18,77	5,99	16,94	5,50	5,91	4,72	3,44	3,13	3,19		8,66	3,00		84,51	84,51	0,53	
					133		15	110	3090	990	3810	1715	2310	1935	1255	985	2140		1925	475		20888	20888	0,42	
Razem		21,61	15,45	184,03		527,76	790,71	889,37	1575,69	1540,89	2520,90	1141,88	1036,32	1028,33	1564,92	1386,18	522,01	208,02	875,59	97,38		15705,95	15927,04	100,00	
		277	64	1683	15136	660	24875	77915	318105	443100	829975	421935	442665	439980	701845	657040	244875	94620	260490	31155		5004371	5006395	100,00	
Łącznie																									
SO		26,26	6,26	37,24		352,02	314,34	494,69	913,54	1092,19	2117,44	701,76	1019,00	753,01	1284,45	1450,60	497,65	161,16	464,74	63,88		11680,47	11750,23	54,56	
		321	14	262	6046		14945	54780	220185	354080	738580	283605	457990	332155	580340	684075	232845	72640	134045	21320		4187631	4188228	61,15	
SO.B													2,54									2,54	2,54	0,01	
													650									650	650	0,01	
MD						4,70	0,20	18,76	32,12	27,10	29,78		12,64				2,50	4,44	1,29	3,06		136,59	136,59	0,63	
					253		10	2300	7110	8345	8900		5455				1150	1965	800	1210		37498	37498	0,55	

Tabela nr III c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
SW							2,04	47,10	151,75	82,33	39,55	9,67	12,38	36,25	20,48	4,70	2,27		13,03	2,09		423,64	423,64	1,97	
					658				3980	28545	25930	14150	4300	4475	17035	10205	2305	1180		2405	830		115998	115998	1,69
DG										0,69												0,69	0,69	0,00	
										150												150	150	0	
BK						16,30	257,73	284,00	350,05	285,61	368,28	259,96	121,34	374,38	256,48	243,85	38,79	88,99	575,74	57,63		3579,13	3579,13	16,61	
					6900		1160	4860	37855	51040	102315	92395	47250	162775	118070	113400	18735	37810	175875	23850		994290	994290	14,51	
DB			5,13	15,61		88,24	214,03	108,82	201,00	97,05	98,48	47,33	36,79	96,49	162,29	253,62	140,58	106,86	74,14	6,41		1732,13	1752,87	8,14	
			50	175	2601	480	2375	8155	33075	22480	29310	16785	14395	41290	71865	121205	68000	52255	23890	2305		510466	510691	7,45	
DB.S						29,85																29,85	29,85	0,14	
					308	30																338	338	0	
DB.B															19,21	9,87						29,08	29,08	0,13	
															8065	4740						12805	12805	0,19	
DB.C							0,60		11,10													11,70	11,70	0,05	
					87	10			1955													2052	2052	0,03	
KL										0,96	0,78			1,80								3,54	3,54	0,02	
										280	195			855								1330	1330	0,02	
JW								8,77	1,17	2,88	8,51	10,00					0,45					31,78	31,78	0,15	
					166			295	170	545	2670	3265					190					7301	7301	0,11	
WZ								0,81										0,76				1,57	1,57	0,01	
								95										240				335	335	0	
JS								1,04		1,76	12,35	11,45	11,68		0,84	2,11	2,39					43,62	43,62	0,20	
								85		435	3420	3180	4265		370	520	965					13240	13240	0,19	
GB								0,02	0,69	4,43	16,23	9,48	20,60	22,02	4,29	22,02	6,57		13,97	7,15		127,47	127,47	0,59	
					13				60	940	3640	2715	6470	7350	1745	7430	3435		3465	2050		39313	39313	0,57	

Tabela nr III c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
BRZ				9,36		57,47	47,11	59,22	100,55	158,53	315,22	354,70	122,28	61,20	32,49	16,78			43,50	7,08		1376,13	1385,49	6,43	
				177	851	150	2920	6190	19600	40565	87515	113970	37450	16740	10950	6015			11445	2065		356426	356603	5,2	
OL			9,07	216,16		68,93	110,53	130,76	261,66	330,08	141,80	209,53	216,59	165,09	163,06	86,10	5,36		7,00			1896,49	2121,72	9,85	
				2755	2222		8865	17430	61425	94615	41325	75955	80055	61715	62985	32555	1790		1870			542807	545562	7,96	
OLS											2,89											2,89	2,89	0,01	
											895											895	895	0,01	
AK												0,34										0,34	0,34	0,00	
												55										55	55	0	
OS									2,53	0,82												3,35	3,35	0,02	
									775	240												1015	1015	0,01	
WB								1,01														1,01	1,01	0,00	
								140														140	140	0	
LP						1,76	1,00	2,50	28,35	8,50	19,41	6,92	7,38	4,72	3,44	3,13	4,45		8,66	3,00		103,22	103,22	0,48	
						133	15	110	3340	1555	4275	2310	2915	1935	1255	985	2685		1925	475		23913	23913	0,35	
Ogółem		26,26	20,46	278,37		619,27	947,58	1157,50	2054,51	2091,97	3170,90	1621,92	1583,22	1514,96	1947,03	2095,73	703,26	358,30	1203,84	147,24		21217,23	21542,32	100	
		321	64	3369	20238	660	30300	98420	414095	600920	1037275	598730	661370	641850	865850	974570	331840	163505	356130	52895		6848648	6852402	100	
Procent		0,12	0,09	1,29		2,87	4,40	5,37	9,54	9,71	14,74	7,53	7,35	7,03	9,04	9,73	3,26	1,66	5,59	0,68		98,49	100,00	100	
		0,00	0,00	0,05	0,30	0,01	0,44	1,44	6,04	8,77	15,13	8,74	9,65	9,37	12,64	14,22	4,84	2,39	5,20	0,77		99,95	100,00	100	

Grunty związane z gospodarką leśną: 567,18

Ogółem lasy: 22109,5

Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 221096002

Tabela nr IV

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zales.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I			II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
BŚW	SO								3,05	1,99	7,53						8,86						21,43	21,43	100	
									320	470	2275						2900						5965	5965	100	
	Razem								3,05	1,99	7,53						8,86						21,43	21,43	100	
BB	SO																1,07	0,62					1,69	1,69	33,94	
																	100	105					205	205	30,15	
	BRZ											1,74											1,74	1,74	34,94	
												120												120	120	17,65
	OL									1,55														1,55	1,55	31,12
	Razem									1,55		1,74						1,07	0,62					4,98	4,98	100
BMŚW	SO		11,32		2,96		90,10	66,25	169,50	216,98	231,28	575,14	189,09	250,24	285,86	389,91	276,91	110,69	15,98	100,55	26,42		2994,90	3009,18	97,56	
			168		15	1611		1890	19120	52940	73825	201165	75495	109695	118555	169845	125425	47395	6235	25425	8585		1037206	1037389	98,52	
	SO.B													2,54									2,54	2,54	0,08	
														650									650	650	0,06	
	MD							0,20		4,68													4,88	4,88	0,16	
						25		10		955														990	990	0,09
	ŚW								1,41	6,62	1,48			1,06									10,57	10,57	0,34	
							10		70	1445	385			435										2345	2345	0,22
	BK								8,93									2,07						11,00	11,00	0,36
							217												1000					1217	1217	0,12
DB								4,20								2,74	5,03						11,97	11,97	0,39	
						35										1060	1855						2950	2950	0,28	

Tabela nr IV c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I			II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz-zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	BRZ								1,71	9,01			15,51										26,23	26,23	0,85	
									120	1785			5465											7370	7370	0,7
	OS									0,25														0,25	0,25	0,01
										35														35	35	0
	LP									7,79														7,79	7,79	0,25
Razem		11,32		2,96			90,10	79,58	172,62	245,33	232,76	575,14	204,60	253,84	288,60	394,94	278,98	110,69	15,98	100,55	26,42		3070,13	3084,41	100	
		168		15		1898		1900	19310	57275	74210	201165	80960	110780	119615	171700	126425	47395	6235	25425	8585		1052878	1053061	100	
BMW	SO								2,21	4,28	5,86	2,99		0,90	1,63	3,27	1,40						23,45	23,45	73,67	
						15		265	975	1720	995		440	560	1175	485						305		6935	6935	77,22
	ŚW							1,01		1,93														2,94	2,94	9,24
						65				540															605	605
	BRZ										2,40			0,96	2,08									5,44	5,44	17,09
Razem								1,01	2,21	6,21	8,26	2,99		1,86	3,71	3,27	1,40				0,91		31,83	31,83	100	
						80			265	1515	2215	995		730	1215	1175	485				305		8980	8980	100	
BMB	SO			0,15	14,28				11,46	13,81	9,14	10,56	2,72	13,33	1,35	28,20	48,65	12,73	20,94					172,89	187,32	48,44
					52	296			885	2675	2420	2855	630	5480	325	8300	12040	4280	5165					45351	45403	50,59
	ŚW								4,37	0,78	4,78	0,69		2,15	1,58	1,08								15,43	15,43	3,99
						4			175	120	1255	265		480	555	325									3179	3179
DB								1,73															1,73	1,73	0,45	

Tabela nr IV c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.			
		plazo-winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej		
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	BRZ				8,84		8,90		10,08	24,44	36,08	35,03	11,27	31,12	6,96	3,96	2,71							170,55	179,39	46,38
					157	113			1080	3915	9170	9750	3045	9575	1510	1175	860							40193	40350	44,96
	OL													1,95		0,93								2,88	2,88	0,74
														535		285								820	820	0,91
Razem				0,15	23,12		8,90	1,73	25,91	39,03	50,00	46,28	13,99	48,55	9,89	34,17	51,36	12,73	20,94				363,48	386,75	100	
					209	413			2140	6710	12845	12870	3675	16070	2390	10085	12900	4280	5165				89543	89752	100	
LMŚW	SO		14,94	5,38	20,00		244,57	204,02	285,62	608,67	739,95	1316,56	418,40	624,24	344,37	727,83	913,80	316,91	81,60	297,98	34,69		7159,21	7199,53	82,32	
			153	4	195	3554		10760	31605	147625	241210	459375	171515	282070	156330	340090	449310	154910	39915	87845	11770		2587884	2588236	86,91	
	MD							1,98		7,51	4,11	11,07	3,81		1,91									30,39	30,39	0,35
							130		800	925	3385	1185		760										7185	7185	0,24
	ŚW								1,03	13,00	58,35	28,56	21,06	0,72	4,74	8,78	6,60	1,19			0,57			144,60	144,60	1,65
							195		1445	12010	9480	8325	205	1895	4415	3035	750			140			41895	41895	1,41	
	BK								69,06	70,16	53,35	24,93	52,65	52,60	32,11	38,74	43,08	9,81		23,56	146,55	2,92		619,52	619,52	7,08
							1619		155	1255	6355	3840	16275	17500	11875	16230	19470	4015		9190	45370	1090		154239	154239	5,18
	DB			0,86	0,34			9,33	71,13	7,12	32,27	2,45	17,65	19,21	13,36	32,79	53,94	46,92	16,00	7,08	2,64	1,21		333,10	334,30	3,82
					4	351		425	575	5150	605	5390	6900	5300	13695	22910	21015	7245	3665	400	370			93996	94000	3,16
	DB.S							4,91																4,91	4,91	0,06
							28																	28	28	0
	DB.B																	12,80						12,80	12,80	0,15
																		5375						5375	5375	0,18
	DB.C								0,60		11,10													11,70	11,70	0,13
							87		10		1955													2052	2052	0,07
JW												3,61											3,61	3,61	0,04	
												1110											1110	1110	0,04	

Tabela nr IV c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.							
		plazo-winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej			
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
256	JS										0,18												0,18	0,18	0		
												15												15	15	0	
	GB										0,69	4,18	10,72	0,93										16,52	16,52	0,19	
							10				60	915	2410	210										3605	3605	0,12	
	BRZ							47,82	42,38	26,35	7,70	26,23	95,98	83,67	8,49	2,68	3,50				6,79			351,59	351,59	4,02	
							447	150	2640	2825	1695	7270	28640	26240	2855	760	1315				1685			76522	76522	2,57	
	OL									1,10	1,48	3,46	1,11											7,15	7,15	0,08	
										275	405	800	225											1705	1705	0,06	
	LP									2,50	3,60	1,28						0,43	0,18		1,47			9,46	9,46	0,11	
										110	705	340						90	60		345			1650	1650	0,06	
Razem			14,94	6,24	20,34		308,61	388,22	413,36	781,32	842,29	1523,15	575,53	684,85	427,36	848,18	971,90	332,91	112,24	456,00	38,82		8704,74	8746,26	100		
			153	4	199	6421	150	13990	38890	176885	267860	522935	222570	304755	191430	392285	475150	162155	52770	135785	13230		2977261	2977617	100		
LMW	SO							1,86	6,24	12,48	3,70	7,44				1,16	1,48						34,36	34,36	37,55		
							57			730	2865	1260	2580				445	695						8632	8632	39,64	
	MD								1,16	3,57														4,73	4,73	5,17	
										135	720														855	855	3,93
	ŚW								4,12	6,27	5,81	0,93		0,87	0,51	0,47								18,98	18,98	20,74	
										395	990	1630	310		330	245	240								4140	4140	19,01
	BK									1,33														1,33	1,33	1,45	
											275														275	275	1,26
	DB							0,78																	0,78	0,78	0,85
							15																		15	15	0,07
BRZ									0,65	6,11		10,60	1,60	1,69										20,65	20,65	22,57	
						1			95	915		3195	545	460										5211	5211	23,93	

Tabela nr IV c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	OL						0,85		0,66	2,98	3,53			2,66									10,68	10,68	11,67	
						17			145	785	960			740										2647	2647	12,16
	Razem						1,63	1,86	12,83	32,74	13,04	18,97	1,60	5,22	0,51	1,63	1,48						91,51	91,51	100	
LMB	SO											3,44				11,70		7,83	2,14				25,11	25,11	6,45	
												845				3095		2815	585				7340	7340	8,04	
	ŚW								5,33	7,38	8,66	3,20	1,05	1,21	1,14	1,52							29,49	29,49	7,57	
							120			490	1610	2915	1120	295	235	350	510							7645	7645	8,37
	DB							4,77									1,02		8,98				14,77	14,77	3,79	
							7											455		3945				4407	4407	4,83
	BRZ				0,52				1,16	3,34	15,35	32,50	53,79	35,01	34,64	34,89	7,07							217,75	218,27	56,07
					20	174			115	250	3370	7755	11240	9400	7310	9195	2170							50979	50999	55,84
	OL				21,77				4,34		7,57	11,49	18,03	3,27	14,25	16,07	4,88							79,90	101,67	26,12
					195	70			290		1855	2770	4210	1035	3075	5380	2055							20740	20935	22,92
Razem				22,29			4,77	5,50	8,67	30,30	52,65	78,46	39,33	50,10	52,10	25,17	1,02	7,83	11,12				367,02	389,31	100	
				215	371			405	740	6835	13440	17415	10730	10620	14925	7830	455	2815	4530				91111	91326	100	
LŚW	SO			0,73			17,35	42,21	16,61	54,71	92,22	196,76	90,55	129,68	119,80	117,65	198,43	44,40	40,50	60,50	1,86		1223,23	1223,96	18,48	
				10		488		2295	1855	12460	30470	69135	35525	60045	56385	54685	93120	21225	20740	19145	660		478233	478243	23,45	
	MD						2,72		8,71	18,38	16,03	25,97		8,89			2,50	4,44		3,06			90,70	90,70	1,37	
						18			1225	4180	4960	7715		4060			1150	1965		1210			26483	26483	1,3	
	ŚW							14,64	69,03	24,57	13,67	7,90	2,35	19,82	10,81	3,51	2,27		12,46				181,03	181,03	2,73	
						264			1090	11555	7950	4130	3800	1100	10420	6095	1555	1180		2265			51404	51404	2,52	

Tabela nr IV c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz-zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
258	DG										0,69												0,69	0,69	0,01	
											150													150	150	0,01
	BK						16,30	179,74	210,72	295,37	260,68	315,63	207,36	87,48	334,38	213,40	231,97	37,45	65,43	429,19	54,71			2939,81	2939,81	44,37
						5052		1005	3585	31225	47200	86040	74895	34640	146000	98600	108385	18105	28620	130505	22760			836617	836617	41,03
	DB			1,65	2,91		72,54	136,35	96,00	162,16	88,47	80,83	28,12	23,43	60,96	103,32	201,76	119,78	76,75	69,87	5,20			1325,54	1330,10	20,08
					101	2185	480	1950	7175	26655	20435	23920	9885	9095	26535	47100	97790	58525	38515	22935	1935			395115	395216	19,38
	DB.S						23,39																	23,39	23,39	0,35
						264	30																	294	294	0,01
	DB.B																6,41	9,87						16,28	16,28	0,25
																2690	4740							7430	7430	0,36
	KL											0,96	0,78		1,80									3,54	3,54	0,05
												280	195		855									1330	1330	0,07
	JW							8,77	1,17	2,88	2,68	10,00						0,45						25,95	25,95	0,39
						166		295	170	545	770	3265						190						5401	5401	0,26
	WZ																		0,76					0,76	0,76	0,01
																			240					240	240	0,01
	JS										1,58	7,92	9,94	8,60					0,92					28,96	28,96	0,44
											420	2510	2725	3330					310					9295	9295	0,46
	GB							0,02			0,25	5,51	8,55	20,60	22,02	4,29	22,02	6,57		13,97	7,15			110,95	110,95	1,67
						3					25	1230	2505	6470	7350	1745	7430	3435		3465	2050			35708	35708	1,75
BRZ							3,57	9,39	31,56	53,66	113,42	196,30	40,56	13,02	7,87	2,19			36,71	7,08			515,33	515,33	7,78	
					52		165	910	6475	14050	33375	66090	15460	4170	2905	700			9760	2065			156177	156177	7,66	
OL							0,28	2,68	3,78	13,00	3,47	5,45	3,06	7,86	6,25				7,00				52,83	52,83	0,8	
							280	640	2735	1070	1570	970	2750	2360					1870				14245	14245	0,7	

Tabela nr IV c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zales.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
259	AK												0,34										0,34	0,34	0,01	
														55										55	55	0
	OS											0,29												0,29	0,29	0
												80												80	80	0
	WB									1,01														1,01	1,01	0,02
										140														140	140	0,01
	LP							1,05	1,00		15,17	4,71	19,41	6,25	7,38	4,72	3,01	2,95	3,19		7,19	3,00		79,03	79,03	1,19
						133		15		2385	650	4275	2105	2915	1935	1165	925	2140		1580	475		20698	20698	1,02	
Razem				2,38	2,91		133,63	365,55	369,65	660,55	549,50	788,21	569,15	336,83	582,77	466,76	675,65	219,78	182,68	639,95	79,00		6619,66	6624,95	100	
				10	101	8625	510	5710	16915	97840	128005	234950	202015	139865	256010	214985	315985	107125	87875	192735	29945		2039095	2039206	100	
LW	SO										1,73	4,55	1,00	0,61		4,73		2,15		5,71			20,48	20,48	7,19	
							20				625	1630	440	260		2705		1175		1630			8485	8485	10,39	
	MD								1,38										1,29				2,67	2,67	0,94	
							60		140										800				1000	1000	1,22	
	ŚW							4,23	1,39	6,51					0,66						2,09		14,88	14,88	5,22	
								315	275	1835					225						830		3480	3480	4,26	
	BK								3,12					1,75	1,26				0,56				6,69	6,69	2,35	
							12		20					735	545				220				1532	1532	1,88	
	DB			2,62	6,92			0,62	5,70	6,57	6,13							3,92	1,56	4,86	1,63		30,99	40,53	14,23	
				50	40	8			405	1270	1440							1945	875	2405	555		8903	8993	11,01	
JW											2,22											2,22	2,22	0,78		
											790												790	790	0,97	
WZ									0,81														0,81	0,81	0,28	
									95														95	95	0,12	

Tabela nr IV c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.						
		plazo-winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej		
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
260	JS								1,04			4,43		3,08			1,29	1,47					11,31	11,31	3,97	
									85			910		935			260	655					2845	2845	3,48	
	BRZ								0,67	1,19	2,34	0,62	2,68	2,85	1,57	9,56	4,99						26,47	26,47	9,29	
							35		35	195	520	110	890	890	450	3245	1740						8110	8110	9,93	
	OL							8,17	1,59	7,68	24,82	38,52	23,35	27,57	6,99	7,92	1,00	2,97					150,58	150,58	52,89	
							74		155	870	5950	11540	6690	11495	2855	2870	465	1215					44179	44179	54,12	
	OL.S												2,89										2,89	2,89	1,01	
													895										895	895	1,1	
	OS										2,28	0,53											2,81	2,81	0,99	
											740	160											900	900	1,1	
LP										1,79			0,67									2,46	2,46	0,86		
										135			205									340	340	0,42		
	Razem			2,62	6,92		8,17	2,21	24,63	38,04	55,76	38,06	31,92	15,28	11,41	15,29	13,17	5,74	6,15	7,34	2,09	275,26	284,80	100		
				50	40	209		155	1965	8565	16120	11025	13030	5675	4090	6415	5160	2925	3205	2185	830	81554	81644	100		
OL	SO									0,62								0,86				1,48	1,48	0,08		
										175								305				480	480	0,11		
	ŚW										1,96				3,76							5,72	5,72	0,33		
											480				825								1305	1305	0,29	
	BK																	0,78				0,78	0,78	0,04		
																		410				410	410	0,09		
	DB							0,82												7,05			7,87	7,87	0,45	
																				2765			2765	2765	0,62	
	BRZ							0,75		7,03	5,19	5,32	2,90	8,66	1,97		0,53	6,89					39,24	39,24	2,25	
							29			875	1250	1305	765	2295	610		140	2715					9984	9984	2,22	

Tabela nr IV c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zales.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	OL			9,07	192,83		42,37	95,72	99,68	206,10	254,56	90,80	165,53	173,86	129,96	146,46	76,35	5,36					1486,75	1688,65	96,81	
					2440	1761		7870	13035	48115	72775	27590	58545	66235	49260	56005	28805	1790					431786	434226	96,67	
	LP						0,71																	0,71	0,71	0,04
		Razem			9,07	192,83		44,65	95,72	106,71	211,91	261,84	93,70	174,19	175,83	133,72	146,99	83,24	7,00	7,05				1542,55	1744,45	100
					2440	1790		7870	13910	49540	74560	28355	60840	66845	50085	56145	31520	2505	2765				446730	449170	100	
OLJ	DB.S						1,55																1,55	1,55	1,49	
							16																	16	16	0,06
	JS												1,51			0,84								2,35	2,35	2,26
													455			370								825	825	3,25
	BRZ											1,14												1,14	1,14	1,1
												320												320	320	1,26
	OL				1,56			17,26	6,20	16,07	1,62	12,74	3,06	10,10	8,04	4,11	9,79	6,78						95,77	97,33	93,49
					120	240		270	2175	500	4210	1040	3910	3305	1295	4175	2535							23655	23775	93,72
	LP											1,32							0,41					1,73	1,73	1,66
												310							125					435	435	1,71
Razem				1,56			18,81	6,20	16,07	1,62	14,06	4,20	11,61	8,04	4,11	10,63	6,78	0,41					102,54	104,10	100	
				120	256		270	2175	500	4520	1360	4365	3305	1295	4545	2535	125						25251	25371	100	
Lł	SO										0,78							1,46					2,24	2,24	8,13	
						5					275							635					915	915	11,65	
	MD									1,38				1,84									3,22	3,22	11,69	
						20				330				635										985	985	12,54
DB				5,44														3,24	2,14				5,38	10,82	39,29	
				30														1355	960				2315	2345	29,85	

Tabela nr IV c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.							
		plazo-winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej			
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
	JS																0,82						0,82	0,82	2,98		
																		260						260	260	3,31	
	OL								1,79	2,54	2,31			0,98	0,78									8,40	8,40	30,5	
						60			290	725	490			560	550										2675	2675	34,06
	LP										1,19								0,85						2,04	2,04	7,41
										255								420						675	675	8,59	
Razem				5,44				1,79	3,92	4,28			2,82	0,78			0,82	5,55	2,14					22,10	27,54	100	
				30	85			290	1055	1020			1195	550			260	2410	960					7825	7855	100	
łącznie	SO		26,26	6,26	37,24		352,02	314,34	494,69	913,54	1092,19	2117,44	701,76	1019,00	753,01	1284,45	1450,60	497,65	161,16	464,74	63,88			11680,47	11750,23	54,56	
			321	14	262	6046		14945	54780	220185	354080	738580	283605	457990	332155	580340	684075	232845	72640	134045	21320			4187631	4188228	61,15	
	SO.B													2,54											2,54	2,54	0,01
														650											650	650	0,01
	MD						4,70	0,20	18,76	32,12	27,10	29,78		12,64			2,50	4,44	1,29	3,06				136,59	136,59	0,63	
						253		10	2300	7110	8345	8900		5455			1150	1965	800	1210				37498	37498	0,55	
	ŚW							2,04	47,10	151,75	82,33	39,55	9,67	12,38	36,25	20,48	4,70	2,27		13,03	2,09			423,64	423,64	1,97	
						658			3980	28545	25930	14150	4300	4475	17035	10205	2305	1180		2405	830			115998	115998	1,69	
	DG										0,69														0,69	0,69	0
											150														150	150	0
	BK						16,30	257,73	284,00	350,05	285,61	368,28	259,96	121,34	374,38	256,48	243,85	38,79	88,99	575,74	57,63			3579,13	3579,13	16,61	
						6900		1160	4860	37855	51040	102315	92395	47250	162775	118070	113400	18735	37810	175875	23850			994290	994290	14,51	
	DB			5,13	15,61		88,24	214,03	108,82	201,00	97,05	98,48	47,33	36,79	96,49	162,29	253,62	140,58	106,86	74,14	6,41			1732,13	1752,87	8,14	
			50	175	2601	480	2375	8155	33075	22480	29310	16785	14395	41290	71865	121205	68000	52255	23890	2305			510466	510691	7,45		
DB.S						29,85																		29,85	29,85	0,14	
					308	30																		338	338	0	

Tabela nr IV c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
263	DB.B															19,21	9,87						29,08	29,08	0,13	
																	8065	4740						12805	12805	0,19
	DB.C								0,60		11,10													11,70	11,70	0,05
							87		10		1955													2052	2052	0,03
	KL											0,96	0,78		1,80									3,54	3,54	0,02
												280	195		855									1330	1330	0,02
	JW								8,77	1,17	2,88	8,51	10,00				0,45							31,78	31,78	0,15
							166		295	170	545	2670	3265					190						7301	7301	0,11
	WZ									0,81									0,76					1,57	1,57	0,01
										95									240					335	335	0
	JS									1,04		1,76	12,35	11,45	11,68		0,84	2,11	2,39					43,62	43,62	0,2
									85		435	3420	3180	4265		370	520	965						13240	13240	0,19
	GB									0,02	0,69	4,43	16,23	9,48	20,60	22,02	4,29	22,02	6,57		13,97	7,15		127,47	127,47	0,59
							13			60	940	3640	2715	6470	7350	1745	7430	3435		3465	2050			39313	39313	0,57
	BRZ				9,36		57,47	47,11	59,22	100,55	158,53	315,22	354,70	122,28	61,20	32,49	16,78				43,50	7,08		1376,13	1385,49	6,43
					177	851	150	2920	6190	19600	40565	87515	113970	37450	16740	10950	6015				11445	2065		356426	356603	5,2
	OL				9,07	216,16		68,93	110,53	130,76	261,66	330,08	141,80	209,53	216,59	165,09	163,06	86,10	5,36		7,00			1896,49	2121,72	9,85
					2755	2222		8865	17430	61425	94615	41325	75955	80055	61715	62985	32555	1790						542807	545562	7,96
	OL.S												2,89											2,89	2,89	0,01
													895											895	895	0,01
AK													0,34										0,34	0,34	0	
													55										55	55	0	
OS										2,53	0,82												3,35	3,35	0,02	
										775	240												1015	1015	0,01	

Tabela nr IV c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zales.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	WB								1,01														1,01	1,01	0
									140														140	140	0
	LP						1,76	1,00	2,50	28,35	8,50	19,41	6,92	7,38	4,72	3,44	3,13	4,45		8,66	3,00		103,22	103,22	0,48
							133	15	110	3340	1555	4275	2310	2915	1935	1255	985	2685		1925	475		23913	23913	0,35
Ogółem			26,26	20,46	278,37		619,27	947,58	1157,50	2054,51	2091,97	3170,90	1621,92	1583,22	1514,96	1947,03	2095,73	703,26	358,30	1203,84	147,24		21217,23	21542,32	100
			321	64	3369	20238	660	30300	98420	414095	600920	1037275	598730	661370	641850	865850	974570	331840	163505	356130	52895		6848648	6852402	100

Grunty związane z gospodarką leśną:

567,18

Ogółem lasy:

22109,5

Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem:

221096002

Tabela nr V a

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Powierzchnia zalesiona w ha																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
BŚW	SO			3,05	1,99	7,53						8,86						21,43	100,00	
Razem	ha			3,05	1,99	7,53						8,86						21,43	100,00	
	%			14,23	9,29	35,14						41,34						100,00	100,00	
BB	SO						0,52					0,53	0,62					1,67	33,53	
	BRZ				0,16		1,22					0,54						1,92	38,56	
	OL				1,39													1,39	27,91	
Razem	ha				1,55		1,74					1,07	0,62					4,98	100,00	
	%				31,12		34,94					21,49	12,45					100,00	100,00	
BMŚW	SO	63,00	51,98	130,37	189,73	207,51	531,20	182,05	227,19	260,42	347,39	233,17	96,44	12,33	49,40	18,12		2600,30	84,71	
	SO.B								1,27									1,27	0,04	
	MD		2,00	9,46	7,77	1,80	3,85		2,79									27,67	0,90	
	ŚW		1,76	12,59	24,11	13,72	2,72	1,69	7,49	2,79	11,41	13,67	0,36			0,79		93,10	3,03	
	BK	16,70	12,83	7,47	0,54		1,69	2,22	7,30	11,00	20,36	26,88	13,37	3,47	35,85	4,94		164,62	5,36	
	DB	8,97	7,69	5,58	1,66	2,40	4,20	1,67	3,60	11,95	13,95	4,87	0,52	0,18	13,38	0,27		80,89	2,63	
	DB.S	0,57													0,81	2,25		3,63	0,12	
	DB.B	0,52													1,11			1,63	0,05	
	DB.C			0,86														0,86	0,03	
	JW				0,11														0,11	0,00
	BRZ	0,34	3,32	5,70	13,40	7,33	31,36	16,97	4,20	1,83	1,83	0,39						86,67	2,82	
	OL			0,25			0,12												0,37	0,01
	OS				0,22														0,22	0,01
LP			0,34	7,79					0,61						0,05			8,79	0,29	
Razem	ha	90,10	79,58	172,62	245,33	232,76	575,14	204,60	253,84	288,60	394,94	278,98	110,69	15,98	100,55	26,42		3070,13	100,00	
	%	2,93	2,59	5,62	7,99	7,58	18,74	6,66	8,27	9,40	12,86	9,09	3,61	0,52	3,28	0,86		100,00	100,00	

Tabela nr V a c.d.

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BMW	SO		0,20	1,38	3,65	4,10	2,39		0,90	2,25	2,94	1,26				0,45		19,52	61,32
	MD			0,07	0,18													0,25	0,79
	ŚW		0,81	0,68	1,94	1,07	0,30				0,33	0,14				0,46		5,73	18,00
	BRZ			0,08	0,44	3,09	0,30		0,96	1,46								6,33	19,89
Razem	ha		1,01	2,21	6,21	8,26	2,99		1,86	3,71	3,27	1,40				0,91		31,83	100,00
	%		3,17	6,94	19,51	25,96	9,39		5,84	11,66	10,27	4,40				2,86		100,00	100,00
BMB	SO		0,35	8,93	9,04	9,91	17,86	2,82	13,03	2,96	20,46	28,25	9,90	16,86				140,37	38,62
	MD			0,36														0,36	0,10
	ŚW		0,35	6,34	3,82	5,10	1,34	0,28	4,89	1,11	0,54	0,27	0,42	0,11				24,57	6,76
	BK			0,44	0,12	0,13	0,32				0,28		0,15					1,44	0,40
	DB		0,51			0,72	1,77	0,54		0,08		0,54	0,49	1,43				6,08	1,67
	BRZ	8,90	0,52	9,31	25,29	31,69	22,85	10,35	28,11	4,90	11,79	21,41	1,77	1,75				178,64	49,14
	OL			0,53	0,76	2,14	0,81		2,52	0,84	1,10	0,89		0,79				10,38	2,86
Razem	OS				0,31	1,33												1,64	0,45
	ha	8,90	1,73	25,91	39,03	50,00	46,28	13,99	48,55	9,89	34,17	51,36	12,73	20,94				363,48	100,00
	%	2,45	0,48	7,13	10,74	13,76	12,73	3,85	13,36	2,72	9,40	14,12	3,50	5,76				100,00	100,00
LMŚW	SO	128,05	129,41	191,52	438,40	569,92	1072,43	373,69	498,58	276,01	518,95	621,87	220,49	57,22	128,41	20,30		5245,25	60,28
	SO.B							0,22										0,22	0,00
	SO.WE									0,24								0,24	0,00
	MD	9,33	19,56	30,82	39,97	25,63	39,44	0,27	3,03	0,63			0,66		0,43			169,77	1,95
	ŚW	1,03	11,82	24,57	129,11	99,33	65,39	4,96	11,66	10,27	20,14	24,19	9,93	1,07	5,16	0,30		418,93	4,81
	JD									0,24								0,24	0,00
	DG						0,06		0,07	0,29								0,42	0,00

Tabela nr V a c.d.

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	CIS														0,34			0,34	0,00
	BK	59,59	57,39	77,85	60,56	38,41	75,72	69,92	90,11	75,81	205,36	231,22	74,58	43,37	205,92	11,75		1377,56	15,83
	DB	74,64	85,56	33,31	60,71	31,66	48,07	21,27	38,06	44,49	63,62	71,07	20,88	6,09	95,06	5,34		699,83	8,04
	DB.S	5,60	0,17	0,71											8,53			15,01	0,17
	DB.B		0,75								8,96				1,38	0,21		11,30	0,13
	DB.C		0,45	1,74	5,55		0,25			0,54		0,30						8,83	0,10
	KL			0,40				1,17	0,26		0,60	4,33	1,80		0,20			8,76	0,10
	JW		0,97	0,74	0,38	0,90	2,29	1,33	0,18	0,13	0,72	2,28	0,89					10,81	0,12
	WZ		0,34								0,16							0,50	0,01
	JS		0,55		0,19	0,36					0,16							1,26	0,01
	GB		0,81		1,87	11,47	23,38	6,30	12,28	7,36	18,52	8,14	0,75	1,42	2,72	0,07		95,09	1,09
	BRZ	25,95	69,81	44,52	35,22	54,08	176,85	91,34	22,92	5,16	5,89	1,46	1,17	0,23	3,04	0,24		537,88	6,18
	OL	0,54	2,68	2,19	4,85	5,75	3,66	0,23	1,95	1,68	1,04	0,27						24,84	0,29
	OL.S							0,08										0,08	0,00
	AK		0,28						0,47	0,53								1,28	0,01
OS	0,09		0,40		0,64	1,11	0,12				0,28						2,64	0,03	
LP	3,79	7,67	4,59	4,51	4,14	14,50	4,63	5,28	3,98	4,06	6,49	1,76	2,84	4,81	0,61		73,66	0,85	
Razem	ha	308,61	388,22	413,36	781,32	842,29	1523,15	575,53	684,85	427,36	848,18	971,90	332,91	112,24	456,00	38,82		8704,74	100,00
	%	3,55	4,46	4,75	8,98	9,68	17,48	6,61	7,87	4,91	9,74	11,17	3,82	1,29	5,24	0,45		100,00	100,00
LMW	SO		0,93	4,08	13,36	3,35	6,55			0,05	0,84	0,99						30,15	32,95
	MD			1,20	1,95		0,42		0,27									3,84	4,20
	ŚW		0,56	3,48	4,99	5,52	1,38	0,04	0,79	0,46	0,57	0,10						17,89	19,55
	BK			0,08	0,78				0,09			0,25						1,20	1,31
	DB	0,47	0,37	0,36	0,52	0,24			0,80		0,15							2,91	3,18
	DB.S	0,26																0,26	0,28

Tabela nr V a c.d.

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	JW			0,07														0,07	0,08
	BRZ			1,83	7,05	0,75	10,32	1,44	1,95		0,07	0,14						23,55	25,73
	OL	0,90		1,56	3,96	3,18	0,30		1,32									11,22	12,26
	OS			0,17	0,13				0,12										0,42
Razem	ha	1,63	1,86	12,83	32,74	13,04	18,97	1,60	5,22	0,51	1,63	1,48						91,51	100,00
	%	1,78	2,03	14,02	35,78	14,25	20,73	1,75	5,70	0,56	1,78	1,62						100,00	100,00
LMB	SO			1,60	1,26		3,94	1,10	1,84	0,66	8,36		4,01	1,29				24,06	6,56
	MD					0,21												0,21	0,06
	ŚW		0,22	2,67	5,78	7,40	3,40	0,73	0,97	1,20	1,69		0,09	0,21				24,36	6,64
	BK		0,22		0,14				0,27		0,16	0,10						0,89	0,24
	DB	3,34					0,14		0,54	1,40	0,16	0,82	1,38	6,69				14,47	3,94
	JS						0,43			0,29								0,72	0,20
	BRZ		2,03	3,87	13,71	30,25	44,47	30,75	34,32	32,23	9,74		2,35	0,75				204,47	55,70
	OL	0,95	3,03	0,53	9,07	14,79	23,78	4,50	12,16	16,32	5,06			2,18				92,37	25,17
	OS				0,34		2,30	2,25										4,89	1,33
LP	0,48										0,10						0,58	0,16	
Razem	ha	4,77	5,50	8,67	30,30	52,65	78,46	39,33	50,10	52,10	25,17	1,02	7,83	11,12				367,02	100,00
	%	1,30	1,50	2,36	8,26	14,35	21,36	10,72	13,65	14,20	6,86	0,28	2,13	3,03				100,00	100,00
LŚW	SO	8,68	20,82	16,32	37,88	73,25	162,05	83,96	100,73	98,79	97,98	156,56	37,85	26,35	33,84	2,75		957,81	14,47
	MD	10,10	20,77	33,43	33,10	26,19	30,91	5,96	11,63	3,50	0,21	3,92	2,83	1,22	4,48	0,19		188,44	2,85
	ŚW	0,12	3,94	25,44	74,87	31,12	25,81	12,90	2,92	14,14	13,31	11,99	7,03	4,83	7,34	2,16		237,92	3,59
	JD			1,55									0,77					2,32	0,04
	DG					0,34		0,10		0,24								0,68	0,01
	BK	29,61	134,48	162,43	238,36	196,12	248,75	177,05	91,93	318,53	186,86	239,12	55,02	65,14	368,94	52,55		2564,89	38,74

Tabela nr V a c.d.

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Powierzchnia zalesiona w ha																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	DB	54,30	106,55	80,99	142,43	94,45	89,32	32,00	28,70	68,45	123,57	174,50	81,58	56,71	135,10	7,53		1276,18	19,28	
	DB.S	17,74	6,98	1,95	0,94										18,74			46,35	0,70	
	DB.B										4,49	8,13						12,62	0,19	
	DB.C			1,03				0,17	0,12	0,59	0,12							2,03	0,03	
	KL	0,95		0,30	0,11	0,32	0,85	2,06	0,04	1,69	0,04	1,95	0,46		0,15	0,37		9,29	0,14	
	JW	1,25	3,41	11,47	4,75	3,89	8,41	13,86	1,60	1,24		1,46	1,00	0,16	10,46			62,96	0,95	
	WZ							0,49						0,66	0,76	0,47			2,38	0,04
	JS		0,13	0,61	0,92	2,85	5,67	9,79	6,07	0,13	2,41	1,99	2,35	0,10	1,57			34,59	0,52	
	GB	0,30	3,57	1,31	9,85	21,99	21,33	25,51	23,16	36,22	14,95	32,53	14,91	14,21	17,97	5,65		243,46	3,68	
	BRZ	1,93	22,78	14,04	43,79	54,66	123,52	173,38	39,96	18,61	9,92	9,22	1,74		19,82	4,05		537,42	8,12	
	OL	3,07	10,02	9,00	22,75	12,70	15,93	11,05	10,84	7,01	2,14	2,76	1,48	0,25	5,92	1,74		116,66	1,76	
	AK	0,19			0,05		0,18	0,24											0,66	0,01
	TP								0,04										0,04	0,00
	OS			0,47	0,22	0,98	3,49	0,78	0,90	0,24		0,76			0,35				8,19	0,12
	WB			0,41		0,08	0,17												0,66	0,01
LP	5,39	32,10	8,90	50,53	30,56	51,82	19,85	18,19	13,39	10,76	29,99	12,87	12,95	14,80	2,01		314,11	4,75		
Razem	ha	133,63	365,55	369,65	660,55	549,50	788,21	569,15	336,83	582,77	466,76	675,65	219,78	182,68	639,95	79,00		6619,66	100,00	
	%	2,02	5,52	5,58	9,98	8,30	11,91	8,60	5,09	8,80	7,05	10,21	3,32	2,76	9,67	1,19		100,00	100,00	
LW	SO			0,09		1,34	3,30	1,17	0,50		3,31	0,69	1,71	0,26	1,25			13,62	4,95	
	MD		0,06	1,18	0,34	1,51								1,03				4,12	1,50	
	ŚW		0,21	4,90	2,10	5,30	0,22	0,10	0,25	0,33		0,48				1,14		15,03	5,46	
	BK			3,30	0,54		0,24		1,04	0,44		1,06	1,31		1,77	0,46		10,16	3,69	
	DB	2,26	0,56	3,21	4,31	3,47	0,57		0,31	0,38	0,57	3,46	0,78	3,12	2,87			25,87	9,40	
	DB.S	0,63																0,63	0,23	

Tabela nr V a c.d.

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Powierzchnia zalesiona w ha																	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
270	KL				0,11		0,29					0,08						0,48	0,17	
	JW			0,55		0,18	1,78											2,51	0,91	
	WZ			0,49										0,83				1,32	0,48	
	JS			1,03	0,14	0,96	3,51	1,12	2,23	0,83		1,29	1,65					12,76	4,64	
	GB			0,20		0,10				0,13				0,14				0,57	0,21	
	BRZ	0,07	0,10	1,04	2,36	4,88	1,92	4,07	4,66	1,14	7,96	3,63		0,14	0,62	0,49		33,08	12,02	
	OL	5,21	1,28	8,24	24,94	36,24	24,21	24,65	6,16	8,09	2,30	2,48	0,29	0,63	0,74			145,46	52,83	
	OL.S				0,11	0,86	2,02	0,21											3,20	1,16
	OS				1,14	0,51			0,13										1,78	0,65
LP			0,40	1,95	0,41		0,60		0,07	1,15					0,09			4,67	1,70	
Razem	ha	8,17	2,21	24,63	38,04	55,76	38,06	31,92	15,28	11,41	15,29	13,17	5,74	6,15	7,34	2,09		275,26	100,00	
	%	2,97	0,80	8,95	13,82	20,25	13,83	11,60	5,55	4,15	5,55	4,78	2,09	2,23	2,67	0,76		100,00	100,00	
OL	SO		0,10	0,14	0,61	1,71	0,44		0,44	0,77	0,18	0,20	0,60					5,19	0,34	
	MD	0,42		0,35														0,77	0,05	
	ŚW		0,34	3,91	5,37	4,61	0,28	0,25	0,19	2,87	0,18	0,14						18,14	1,18	
	BK	0,13		0,67	0,04	0,33				1,29	0,22		0,47					3,15	0,20	
	DB	1,29	0,43	1,41	0,20			0,40	1,68	0,35	0,93	1,90	0,10	3,66				12,35	0,80	
	DB.S	0,15																0,15	0,01	
	JW	0,04				0,23						0,19						0,46	0,03	
	WZ		0,26						0,19		0,24							0,69	0,04	
	JS			0,23	0,23	0,57	0,22	1,32		0,17	0,29	0,80						3,83	0,25	
	GB								0,75	0,25				0,57				1,57	0,10	
	BRZ	1,32	2,09	8,67	13,06	14,99	11,96	15,87	9,46	4,80	10,74	7,98	0,17	0,14				101,25	6,56	
OL	40,63	92,50	91,04	191,92	237,42	79,95	155,23	162,80	123,22	134,13	72,03	5,66	2,68				1389,21	90,06		

Tabela nr V a c.d.

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	OL.S					1,52	0,11	1,12										2,75	0,18
	OS			0,29	0,48		0,61											1,38	0,09
	WB								0,32									0,32	0,02
	LP	0,67				0,46	0,13				0,08							1,34	0,09
Razem	ha	44,65	95,72	106,71	211,91	261,84	93,70	174,19	175,83	133,72	146,99	83,24	7,00	7,05				1542,55	100,00
	%	2,89	6,21	6,92	13,74	16,97	6,07	11,29	11,40	8,67	9,53	5,40	0,45	0,46				100,00	100,00
OLJ	SO							0,30										0,30	0,29
	ŚW	0,68		0,53							0,17							1,38	1,35
	BK										0,40							0,40	0,39
	DB		0,22	0,17	0,04	0,59	0,07	0,03		0,24			0,08					1,44	1,40
	DB.S	2,06	0,72															2,78	2,71
	JW	0,51				0,26												0,77	0,75
	WZ											0,15						0,15	0,15
	JS		0,33	1,92	0,04	0,13	0,07	0,61			1,91	0,48	0,08					5,57	5,43
	BRZ			0,15		0,59	1,01	0,07			0,94	0,99						3,75	3,66
	OL	15,06	4,93	13,30	1,54	11,82	3,00	10,60	8,04	3,63	7,21	5,16	0,08					84,37	82,28
	OS						0,05											0,05	0,05
LP	0,50				0,67				0,24			0,17					1,58	1,54	
Razem	ha	18,81	6,20	16,07	1,62	14,06	4,20	11,61	8,04	4,11	10,63	6,78	0,41					102,54	100,00
	%	18,34	6,05	15,67	1,58	13,71	4,10	11,32	7,84	4,01	10,37	6,61	0,40					100,00	100,00
Lł	SO					0,70							0,60					1,30	5,88
	MD				0,68				0,92									1,60	7,24
	ŚW				0,53	0,20												0,73	3,30
	DG								0,39									0,39	1,76

Tabela nr V a c.d.

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Powierzchnia zalesiona w ha																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	BK													0,19				0,19	0,86	
	DB					0,24							3,62	1,28				5,14	23,26	
	KL												0,46					0,46	2,08	
	JW				0,14				0,37					0,30	0,35				1,16	5,25
	JS											0,41						0,41	1,86	
	GB													0,09	0,10				0,19	0,86
	OL			1,79	2,57	2,67			0,96	0,78			0,41	0,09	0,22				9,49	42,94
	LP					0,47			0,18					0,39					1,04	4,71
Razem	ha			1,79	3,92	4,28			2,82	0,78		0,82	5,55	2,14				22,10	100,00	
	%			8,10	17,74	19,37			12,76	3,53		3,71	25,11	9,68				100,00	100,00	
łącznie	SO	199,73	203,79	357,48	695,92	879,32	1800,68	645,09	843,21	641,91	1000,41	1052,38	372,22	114,31	212,90	41,62		9060,97	42,71	
	SO.B							0,22	1,27									1,49	0,01	
	SO.WE									0,24								0,24	0,00	
	MD	19,85	42,39	76,87	83,99	55,34	74,62	6,23	18,64	4,13	0,21	3,92	3,49	2,25	4,91	0,19		397,03	1,87	
	ŚW	1,83	20,01	85,11	252,62	173,37	100,84	20,95	29,16	33,17	48,34	50,98	17,83	6,22	12,50	4,85		857,78	4,04	
	JD			1,55							0,24		0,77						2,56	0,01
	DG					0,34	0,06	0,10	0,46	0,53									1,49	0,01
	CIS														0,34				0,34	0,00
	BK	106,03	204,92	252,24	301,08	234,99	326,72	249,19	190,74	407,07	413,64	498,63	144,90	112,17	612,48	69,70		4124,50	19,44	
	DB	145,27	201,89	125,03	209,87	133,77	144,14	55,91	73,69	127,34	202,95	257,16	109,43	79,16	246,41	13,14		2125,16	10,02	
	DB.S	27,01	7,87	2,66	0,94										28,08	2,25			68,81	0,32
	DB.B	0,52	0,75									13,45	8,13		2,49	0,21			25,55	0,12
	DB.C		0,45	3,63	5,55		0,25	0,17	0,12	1,13	0,12	0,30							11,72	0,06
KL	0,95		0,70	0,22	0,32	1,14	3,23	0,30	1,69	0,64	6,36	2,72		0,35	0,37			18,99	0,09	

Tabela nr V a c.d.

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Powierzchnia zalesiona w ha																			%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
273	JW	1,80	4,38	12,83	5,38	5,46	12,48	15,19	2,15	1,37	0,72	3,93	2,19	0,51	10,46			78,85	0,37	
	WZ		0,60	0,49				0,49	0,19		0,40	0,15	0,66	1,59	0,47			5,04	0,02	
	JS		1,01	3,79	1,52	4,87	9,90	12,84	8,30	1,42	4,77	4,97	4,08	0,10	1,57			59,14	0,28	
	GB	0,30	4,38	1,51	11,72	33,56	44,71	31,81	36,19	43,96	33,47	40,67	15,75	16,44	20,69	5,72			340,88	1,61
	BRZ	38,51	100,65	89,21	154,48	202,31	425,78	344,24	146,54	70,13	58,88	45,76	7,20	3,01	23,48	4,78			1714,96	8,08
	OL	66,36	114,44	128,43	263,75	326,71	151,76	206,26	206,75	161,57	152,98	84,00	7,60	6,75	6,66	1,74			1885,76	8,89
	OL.S				0,11	2,38	2,13	1,41											6,03	0,03
	AK	0,19	0,28		0,05		0,18	0,24	0,47	0,53									1,94	0,01
	TP								0,04										0,04	0,00
	OS	0,09		1,33	2,53	2,44	8,89	3,27	1,03	0,24		1,04			0,35				21,21	0,10
	WB			0,41		0,08	0,17		0,32										0,98	0,00
LP	10,83	39,77	14,23	64,78	36,71	66,45	25,08	23,65	18,29	16,05	36,58	15,19	15,79	19,70	2,67			405,77	1,91	
Ogółem	ha	619,27	947,58	1157,50	2054,51	2091,97	3170,90	1621,92	1583,22	1514,96	1947,03	2095,73	703,26	358,30	1203,84	147,24			21217,23	100,00
	%	2,92	4,47	5,46	9,68	9,86	14,95	7,64	7,46	7,14	9,18	9,88	3,31	1,69	5,67	0,69			100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych:

212173298

Tabela nr V b

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m ³																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BŚW	SO			320	470	2275						2635						5700	95,56
	ŚW											265						265	4,44
Razem	m ³			320	470	2275						2900						5965	100
	%			5,36	7,88	38,14						48,62						100,00	100
BB	SO						45					55	105					205	30,15
	BRZ				35		75					45						155	22,79
	OL				320													320	47,06
Razem	m ³				355		120					100	105					680	100
	%				52,20		17,65					14,71	15,44					100,00	100
BMŚW	SO		1560	16475	47925	68110	188815	73760	99685	106810	145860	105065	41250	4610	19285	6500		925710	88,09
	SO.B								275									275	0,03
	MD		100	1285	1670	390	1170		1320									5935	0,56
	ŚW		30	770	4640	3415	1235	585	3880	2005	8935	7245	235			475		33450	3,18
	BK			5	40		465	705	2720	5700	10505	11645	5700	1550	5785	1610		46430	4,42
	DB		10	110	135	405	950	705	1535	4385	5930	2350	210	75	355			17155	1,63
	DB.C			50														50	0
	JW				10													10	0
	BRZ		200	580	2710	1890	8495	5205	1365	545	470	120						21580	2,05
	OL			35			35											70	0,01
	OS				30													30	0
LP				115						170							285	0,03	
Razem	m ³		1900	19310	57275	74210	201165	80960	110780	119615	171700	126425	47395	6235	25425	8585		1050980	100
	%		0,18	1,84	5,45	7,06	19,14	7,70	10,54	11,38	16,34	12,03	4,51	0,59	2,42	0,82		100,00	100
BMW	SO			195	960	1250	785		440	770	1060	435				190		6085	68,37

Tabela nr V b c.d.

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższość w m ³								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
	MD			5	40													45	0,51							
	ŚW			55	420	330	130				115	50				115		1215	13,65							
	BRZ			10	95	635	80		290	445								1555	17,47							
Razem	m ³			265	1515	2215	995		730	1215	1175	485				305		8900	100							
	%			2,98	17,02	24,89	11,18		8,20	13,65	13,20	5,45				3,43		100,00	100							
BMB	SO			680	1865	2825	5315	800	4885	590	6395	7885	3260	4215				38715	43,44							
	MD			50														50	0,06							
	ŚW			330	645	1515	530	85	2260	455	190	155	70	30				6265	7,03							
	BK				5	35	125				80		70					315	0,35							
	DB						205	620	115		25		185	225	425			1800	2,02							
	BRZ			1010	4075	7595	5665	2675	8190	1070	3085	4385	655	380				38785	43,51							
	OL			70	120	545	215		735	250	335	290		115				2675	3							
Razem	m ³			2140	6710	12845	12870	3675	16070	2390	10085	12900	4280	5165				89130	100							
	%			2,40	7,53	14,41	14,44	4,12	18,05	2,68	11,31	14,47	4,80	5,79				100,00	100							
LMŚW	SO		6210	25350	117665	193610	388545	156800	234005	126290	246530	311375	108175	27210	63465	8315		2013545	67,8							
	SO.B							45										45	0							
	SO.WE									105								105	0							
	MD	125	1505	4015	8740	8050	13180	90	1340	385			290					37720	1,27							
	ŚW			1840	25395	34150	27295	2080	6320	5545	11830	15525	5635	715	2700	135		139165	4,68							
	JD									150								150	0,01							
	DG						25		20	250								295	0,01							
	BK		35	950	7880	7700	21320	24830	33205	32865	90645	105885	35585	19695	58000	3825		442420	14,89							
DB		225	965	7005	6215	12905	7340	15485	19875	29275	33975	10275	3365	8125	740		155770	5,24								

Tabela nr V b c.d.

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej
Miąższość w m ³																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
276	DB.B										3635							3635	0,12
	DB.C		5	70	930		45			90		45						1185	0,04
	KL						55	380	65		190	1570	500		80			2840	0,1
	JW				35	175	665	440	75	35	345	985	475					3230	0,11
	WZ		10								35							45	0
	JS				5	75					50							130	0
	GB		5		185	1780	5785	1235	3570	2000	5985	2675	245	520	1020	10		25015	0,84
	BRZ	10	5755	5225	7495	13755	48295	27820	7940	1705	1965	570	350	60	1105	60		122110	4,11
	OL	15	200	425	1150	1590	950	90	760	660	390	90						6320	0,21
	OL.S								25									25	0
	AK		40							80	130							250	0,01
	OS				50		185	350	35				120					740	0,02
LP					400	575	3520	1360	1890	1345	1410	2335	625	1205	1290	145		16100	0,54
Razem	m ³	150	13990	38890	176885	267860	522935	222570	304755	191430	392285	475150	162155	52770	135785	13230		2970840	100
	%	0,01	0,47	1,31	5,95	9,02	17,60	7,49	10,26	6,44	13,20	15,99	5,46	1,78	4,57	0,45		100,00	100
LMW	SO			485	3080	1150	2480			15	315	460						7985	36,83
	MD			180	465		120		55									820	3,78
	ŚW			265	790	1600	450	15	275	230	290	55						3970	18,31
	BK				95		25		25			120						265	1,22
	DB			15	100	35			50		65							265	1,22
	JW			5														5	0,02
	BRZ			235	1080	190	2920	465	535		15	60						5500	25,36
	OL			290	895	875	90		590									2740	12,64
OS			25	45				65									135	0,62	

Tabela nr V b c.d.

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższość w m ³																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Razem	m ³			1500	6550	3850	6085	545	1530	245	685	695						21685	100
	%			6,92	30,21	17,75	28,06	2,51	7,06	1,13	3,16	3,20						100,00	100
LMB	SO			170	300		965	345	540	210	2575		1525	330				6960	7,67
	MD					60												60	0,07
	ŚW		5	215	1245	2700	1295	215	240	460	585		35	100				7095	7,82
	BK				15				95		55	50						215	0,24
	DB						50		210	470	60	375	510	3155				4830	5,32
	JS						110			95								205	0,23
	BRZ		110	305	2980	7260	8995	7945	7200	8005	2425		745	250				46220	50,93
	OL		290	50	2215	3420	5395	1560	2335	5480	2130			695				23570	25,98
	OS				80		605	665		205								1555	1,71
LP												30					30	0,03	
Razem	m ³		405	740	6835	13440	17415	10730	10620	14925	7830	455	2815	4530				90740	100
	%		0,45	0,82	7,53	14,81	19,20	11,82	11,70	16,45	8,63	0,50	3,10	4,99				100,00	100
LŚW	SO		1010	2225	9590	25410	58355	34880	49125	48260	45510	72700	17550	12105	17820	1150		395690	19,49
	MD		1060	4280	6950	7870	9785	1900	5565	1715	70	1925	1370	505	1960	50		45005	2,22
	ŚW			1920	12860	10195	8825	5835	1720	9120	8280	7285	4025	2690	4760	950		78465	3,86
	JD											630						630	0,03
	DG					95		60		205								360	0,02
	BK	500	545	1680	28835	38480	70465	66695	36295	139385	85090	111485	26435	29225	115150	20510		770775	37,97
	DB	10	85	3495	18370	18975	25320	11565	11750	30655	59235	88480	42900	31205	29510	3355		374910	18,46
	DB.B										1820	3950						5770	0,28
	DB.C			35				60	45	250	45							435	0,02
KL				10	75	190	605	10	730	10	575	180			80		2465	0,12	

Tabela nr V b c.d.

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem			
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej	
Miąższość w m ³																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
278	JW		20	150	625	745	2300	4585	590	595		505	435	100	1705			12355	0,61	
	WZ							170					265	325				760	0,04	
	JS		5	55	170	750	1690	2815	2210	45	790	700	950	20	655			10855	0,53	
	GB		15	25	910	4485	5065	6470	7400	11050	5010	10700	6110	5640	5880	1455		70215	3,46	
	BRZ		2120	1570	9135	13800	34985	56225	14070	6440	3765	3395	640		7530	1180		154855	7,63	
	OL		820	1350	5235	3420	4900	4395	4505	2535	970	985	635	110	2285	620		32765	1,61	
	AK				10		30	35											75	0
	TP								15										15	0
	OS			55	55	285	1180	435	250	100		190			135				2685	0,13
	WB			60		10	45												115	0,01
	LP		30	15	5085	3410	11815	5285	6315	4925	4390	12480	5630	5950	5345	595			71270	3,51
Razem	m ³	510	5710	16915	97840	128005	234950	202015	139865	256010	214985	315985	107125	87875	192735	29945		2030470	100	
	%	0,03	0,28	0,83	4,82	6,30	11,57	9,95	6,89	12,61	10,59	15,56	5,28	4,33	9,49	1,47		100,00	100	
LW	SO			10		415	1230	535	190		1970	230	850	135	710			6275	7,71	
	MD			160	70	465								665				1360	1,67	
	ŚW		25	360	420	1585	55	40	120	140		265				650		3660	4,5	
	BK			15	95		40		435	210		510	680		650			2635	3,24	
	DB			140	780	740	125		115	170	295	1710	495	1690	510			6770	8,32	
	KL				5		55					40						100	0,12	
	JW			25		30	625											680	0,84	
	WZ			40										360				400	0,49	
	JS			60	35	205	700	275	585	235		260	735					3090	3,8	
	GB					10				40				45					95	0,12
BRZ		15	115	545	1130	405	1360	1470	335	2655	1235		45	270	180		9760	12		

Tabela nr V b c.d.

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższość w m ³																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	OL		115	1040	5985	11155	7080	10570	2725	2945	940	910	165	265				43895	53,96
	OL.S				25	215	710	70										1020	1,25
	OS				415	150			35									600	0,74
	LP				190	20		180		15	555				45			1005	1,24
Razem	m ³		155	1965	8565	16120	11025	13030	5675	4090	6415	5160	2925	3205	2185	830		81345	100
	%		0,19	2,42	10,53	19,80	13,55	16,02	6,98	5,03	7,89	6,34	3,60	3,94	2,69	1,02		100,00	100
OL	SO		5	15	145	570	165		130	265	65	105	205					1670	0,38
	MD			40														40	0,01
	ŚW			215	940	1355	85	70	110	1100	95	90						4060	0,91
	BK				5	15				305	55		255					635	0,14
	DB			60	15			165	785	110	530	895	20	1560				4140	0,93
	JW					45						75						120	0,03
	WZ								80		55							135	0,03
	JS			25	40	115	60	370		55	115	340						1120	0,25
	GB								275	60				220				555	0,12
	BRZ		170	1060	2515	3445	2980	4420	2340	1405	2645	2390	60	45				23475	5,28
	OL		7695	12445	45830	68505	24830	55605	63070	46785	52560	27625	1965	940				407855	91,66
	OL.S					465	25	210										700	0,16
	OS			50	50		190											290	0,07
	WB								55									55	0,01
LP					45	20				25							90	0,02	
Razem	m ³		7870	13910	49540	74560	28355	60840	66845	50085	56145	31520	2505	2765				444940	100
	%		1,77	3,13	11,13	16,77	6,37	13,67	15,02	11,26	12,62	7,08	0,56	0,62				100,00	100
OLJ	SO						95											95	0,38
	ŚW			30							100							130	0,52

Tabela nr V b c.d.

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej
Miąższość w m ³																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	BK										205							205	0,82
	DB			10	5	245	15	10		95			30					410	1,64
	JW					65												65	0,26
	WZ											35						35	0,14
	JS		5	120	5	35	15	180			655	155	25					1195	4,78
	BRZ			15		210	245	25			315	215						1025	4,1
	OL		265	2000	490	3845	1070	4055	3305	1145	3270	2130	25					21600	86,42
	OS						15											15	0,06
	LP					120				55			45					220	0,88
Razem	m ³		270	2175	500	4520	1360	4365	3305	1295	4545	2535	125					24995	100
	%		1,08	8,70	2,00	18,08	5,44	17,46	13,22	5,18	18,20	10,14	0,50					100,00	100
Lł	SO					245							265					510	6,59
	MD				180				305									485	6,27
	ŚW				135	70												205	2,65
	DG								330									330	4,26
	BK																80	80	1,03
	DB					25							1550	625				2200	28,42
	KL												210					210	2,71
	JW				10				125					100	140			375	4,84
	JS											125						125	1,61
	GB												40	30				70	0,9
	OL			290	730	590			395	550		135	40	85				2815	36,39
	LP					90			40				205					335	4,33

Tabela nr V b c.d.

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej
Miąższość w m ³																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Razem	m ³			290	1055	1020			1195	550		260	2410	960				7740	100
	%			3,75	13,63	13,18			15,44	7,11		3,36	31,13	12,40				100,00	100
Łącznie	SO		8785	45925	182000	295860	646700	267215	389000	283210	450280	500945	173185	48605	101280	16155		3409145	49,94
	SO.B							45	275									320	0
	SO.WE									105								105	0
	MD	125	2665	10015	18115	16835	24255	1990	8585	2100	70	1925	1660	1170	1960	50		91520	1,34
	ŚW		60	6000	47490	56915	39900	8925	14925	19055	30420	30935	10000	3535	7460	2325		277945	4,07
	JD									150		630						780	0,01
	DG					95	25	60	350	455								985	0,01
	BK	500	580	2650	36970	46230	92440	92230	72775	178465	186635	229695	68725	50550	179585	25945		1263975	18,51
	DB	10	320	4795	26410	26845	39985	19900	29930	55785	95390	127970	56215	42100	38500	4095		568250	8,32
	DB.B										5455	3950						9405	0,14
	DB.C		5	155	930		45	60	45	340	45	45						1670	0,02
	KL				15	75	300	985	75	730	200	2185	890		80	80		5615	0,08
	JW		20	180	680	1060	3590	5025	790	630	345	1565	1010	240	1705			16840	0,25
	WZ		10	40				170	80		90	35	265	685				1375	0,02
	JS		10	260	255	1180	2575	3640	2795	430	1610	1580	1710	20	655			16720	0,24
	GB		20	25	1095	6275	10850	7705	11245	13150	10995	13375	6395	6455	6900	1465		95950	1,41
	BRZ	10	8370	10125	30665	49910	113140	106140	43400	19950	17340	12415	2450	780	8905	1420		425020	6,22
	OL	15	9385	17995	62970	93945	44565	76275	78420	60350	60595	32165	2830	2210	2285	620		544625	7,98
OL.S				25	680	735	305										1745	0,03	
AK		40		10		30	35	80	130								325	0	
TP								15									15	0	
OS			180	675	745	2740	1200	285	305		310			135			6575	0,1	
WB			60		10	45		55									170	0	

Tabela nr V b c.d.

Miąszościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej
Miąszość w m ³																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	LP		30	15	5790	4260	15355	6825	8245	6510	6380	14845	6505	7155	6680	740		89335	1,31
Ogółem	m ³	660	30300	98420	414095	600920	1037275	598730	661370	641850	865850	974570	331840	163505	356130	52895		6828410	100
	%	0	0	1	6	9	15	9	10	9	13	14	5	2	5	1		100	100

Tabela nr VI

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales.
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.				
1	2	3	Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																20
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
SPECJALNE (S)	120	SO	5,15	11,20	32,64	63,31	26,88	93,48	8,20	69,50	30,84	125,14	104,62	86,60	78,17	4,66			740,39
				605	2775	12755	7930	30895	2870	30845	14015	51200	37195	39880	35295	1665			267925
	120	MD			1,45	4,58	0,71	5,98		10,73				2,55					26,00
					195	1025	190	1650		4695				1215					8970
	90	ŚW			19,73	9,98	16,36	3,89	1,05	3,96	3,23	7,86		1,40					67,46
					1435	2060	4980	1385	295	900	1150	3705		755					16665
	100	BK		13,75	20,90	12,97	7,69	8,81	11,85	15,82	3,96	6,79	24,68	11,81	59,17	46,22			244,42
				60	355	1250	1020	2360	3505	6260	1600	2330	11600	4845	24905	16425			76515
	140	DB	4,77	5,30	6,35		3,75	6,31		9,40	5,01	13,59	24,49	46,57	38,93				164,47
				10	265		910	1825		3865	2375	5930	11430	21645	18060				66315
	140	WZ												0,76					0,76
														240					240
	140	JS											0,82						0,82
													260						260
	80	GB					0,25		4,96	10,15	8,14		20,50	6,57					50,57
							25		1410	3475	2510		6845	3435					17700
	80	BRZ	8,90	1,16	13,42	48,96	73,11	101,16	61,04	74,79	43,11	22,59	11,14						459,38
				115	1330	8585	17955	24110	17465	20425	11155	7625	4215						112980
	50	OL					2,32		3,98										6,30
							690		1605										2295
80	OL		5,30	6,72	15,71	25,55	23,36	18,67	40,80	35,49	47,49	15,67	1,19					235,95	
			365	800	3925	6880	5710	6120	13040	13090	19895	6200	355					76380	
80	LP				7,79	2,51	1,71	1,42	2,28	3,03			1,72					20,46	
					115	565	345	595	865	1225			670					4380	
	Razem		18,82	36,71	101,21	163,30	159,13	244,70	111,17	237,43	132,81	223,46	201,92	159,17	176,27	50,88		2016,98	
			1155	7155	29715	41145	68280	33865	84370	47120	90685	77745	73040	78260	18090			650625	

Tabela nr VI c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales.	
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			01	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141 i					
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	wyż.					
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
284 LASÓW OCHRONNYCH (O)	120	SO	63,71	21,66	69,07	111,99	233,88	278,63	166,94	235,45	180,62	133,91	370,37	78,72	34,14	79,52	10,58		2069,19	
				515	6810	26920	75260	99275	67715	105685	83270	58805	173565	38775	14575	24350	3775		779295	
	120	MD		0,20	8,15	9,19	5,22						0,80						23,56	
				10	845	1815	1895							360						4925
	90	ŚW			2,63	18,30	18,67	2,96	4,86	2,63	6,25							2,09		58,39
					210	3870	5540	1125	2425	1185	1980							830		17165
	100	BK	2,39	51,45	54,22	48,23	60,29	132,69	68,66	38,34	127,76	62,35	97,10	19,17	22,43	171,32	35,64			992,04
				190	1000	5530	11240	36025	24805	15940	54600	29870	48325	9410	9685	44430	16735			307785
	140	DB	9,34	13,95	16,94	47,56	7,05	17,80	6,63	6,65	10,45	24,95	45,32	7,90	1,67	26,53				242,74
				120	1215	8495	1485	5640	2470	2595	4385	11605	21940	4055	775	8770				73550
	100	DB.C		0,60		11,10														11,70
				10		1955														1965
	80	KL										0,04								0,04
												10								10
	140	JS					0,91													0,91
							270													270
	80	GB								0,63			4,29							4,92
										210			1745							1955
	80	BRZ	0,82	5,19	6,83	0,65	17,63	35,96	61,20	16,06			7,09	3,45				1,55		156,43
				220	670	150	4680	11235	21030	5760			2400	1100				400		47645
50	OL			2,23	8,67	8,47	1,90	1,84	4,32										27,43	
				360	2170	2380	600	665	1235										7410	
80	OL	10,48	45,09	33,38	97,70	114,73	19,03	113,54	97,66	74,37	63,17	53,10	1,03						723,28	
			4050	4650	23060	33870	6965	41130	37110	26885	23525	20935	220						222400	

Tabela nr VI c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales.
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	80	OL	31,89	50,71	64,60	111,99	147,12	66,65	38,22	57,28	46,89	47,72	14,86	3,14					681,07
				3835	8240	25165	42455	19605	14015	22185	18925	17870	4725	1215					178235
	50	OS				0,25	0,53												0,78
						35	160												195
	80	LP	0,71																0,71
	Razem			104,09	117,78	213,14	315,09	338,07	553,30	231,60	280,49	282,78	436,27	191,72	111,24	8,63		13,59	
				5435	25630	76100	102685	188280	88005	119675	114625	189415	85755	48015	3605		4035		1051260
(GPZ)	120	SO	213,24	227,54	253,69	555,61	650,09	1266,84	368,91	505,20	317,69	647,13	809,07	226,80	47,10	380,56	39,71		6509,18
				12225	28750	134285	213060	441880	150505	228560	143390	303060	396525	108535	22035	108030	13510		2304350
	40	SO.B								2,54									2,54
										650									650
	120	MD	4,70		9,16	14,73	21,17	23,80		1,91			1,70	1,89	1,29	3,06			83,41
					1260	3455	6260	7250		760			790	750	800	1210			22535
	90	ŚW		2,04	23,33	117,38	44,59	28,00	3,04	3,22	22,87	9,18	2,87			13,03			269,55
					2265	21270	14710	10270	1375	1430	12265	4705	1270			2405			71965
	120	DG					0,69												0,69
							150												150
	100	BK	13,91	183,60	208,88	288,85	217,63	226,78	179,45	67,18	242,66	187,34	116,90	7,03	7,39	358,20	21,99		2327,79
				910	3505	31075	38780	63930	64085	25050	106575	85870	51245	4070	3220	115020	7115		600450
	140	DB	73,31	190,58	85,53	153,44	86,25	74,37	40,70	20,74	78,29	118,72	183,81	86,11	59,38	47,61	6,41		1305,25
				480	2245	6675	24580	20085	21845	14315	7935	33470	52475	87835	42300	30550	15120	2305	
140	DB.S	29,85																	29,85
			30																30

Tabela nr VI c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales.
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141 i				
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	140	DB.B										19,21	9,87						29,08
												8065	4740						12805
	80	KL					0,96	0,78			1,76								3,50
							280	195			845								1320
	80	JW			8,77	1,17	2,88	8,51	10,00				0,45						31,78
					295	170	545	2670	3265				190						7135
	140	WZ			0,81														0,81
					95														95
	140	JS			1,04		0,85	12,35	9,72	8,60					1,47				34,03
					85		165	3420	2860	3330					655				10515
	80	GB			0,02	0,69	4,18	16,23	3,89	10,45	12,97						13,97	7,15	69,55
						60	915	3640	1095	2995	4550						3465	2050	18770
	80	BRZ	47,00	40,76	31,69	40,98	67,79	176,71	210,14	24,52	16,52	1,84	1,68				43,50	5,53	708,66
			150	2585	3385	8490	17930	51850	68275	9300	5135	675	570				11445	1665	181455
	50	OL						7,89	0,67										8,56
								2280	210										2490
	80	OL	26,56	9,43	23,27	27,04	25,52	20,90	21,71	14,73	5,43	4,68	2,47				7,00		188,74
				615	3310	6965	6800	5710	8460	5755	2035	1695	695				1870		43910
	40	OLS						2,89											2,89
								895											895
	80	AK							0,34										0,34
									55										55
	50	OS				2,28	0,29												2,57
						740	80												820

Tabela nr VI c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales.	
			I		II		III		IV		V		VI	VII					VIII
			01 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140					141 i wyż.
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	80	LP	1,05	1,00	2,50	18,77	5,99	16,94	5,50	3,63	1,69	3,44	3,13	2,73		8,66	3,00		78,03
				15	110	3090	990	3810	1715	1445	710	1255	985	2015		1925	475		18540
	Razem		409,62	654,95	648,69	1220,94	1127,92	1883,17	854,85	662,72	699,88	991,54	1131,95	326,03	115,16	875,59	83,79		11686,80
			660	18595	49735	234180	320470	619730	316410	287210	308975	457800	544845	158325	56605	260490	27120		3661150
OGÓŁEM GOSP. (G)			513,71	772,73	861,83	1536,03	1465,99	2436,47	1086,45	943,21	982,66	1427,81	1323,67	437,27	123,79	888,62	150,68		14884,59
			660	24030	75365	310280	423155	808010	404415	406885	423600	647215	630600	206340	60210	260490	31155		4712410
łącznie			619,27	947,58	1157,50	2054,51	2091,97	3170,90	1621,92	1583,22	1514,96	1947,03	2095,73	703,26	358,30	1203,84	147,24		21217,23
			660	30300	98420	414095	600920	1037275	598730	661370	641850	865850	974570	331840	163505	356130	52895		6828410

288

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych:

212173298,1

Tabela nr VII

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących

Strefa uszkodzenia	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. Zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
0 strefa uszkodzenia	SO		26,26	6,26	37,24		352,02	314,34	494,69	913,54	1092,19	2117,44	701,76	1019,00	753,01	1284,45	1450,60	497,65	161,16	464,74	63,88		11680,47	11750,23	54,56	
			321	14	262	6046			14945	54780	220185	354080	738580	283605	457990	332155	580340	684075	232845	72640	134045	21320		4187631	4188228	61,15
	SO.B													2,54										2,54	2,54	0,01
														650										650	650	0,01
	MD							4,70	0,20	18,76	32,12	27,10	29,78		12,64			2,50	4,44	1,29	3,06			136,59	136,59	0,63
							253		10	2300	7110	8345	8900		5455			1150	1965	800	1210			37498	37498	0,55
	ŚW								2,04	47,10	151,75	82,33	39,55	9,67	12,38	36,25	20,48	4,70	2,27		13,03	2,09		423,64	423,64	1,97
							658			3980	28545	25930	14150	4300	4475	17035	10205	2305	1180		2405	830		115998	115998	1,69
	DG											0,69												0,69	0,69	0
												150												150	150	0
	BK							16,30	257,73	284,00	350,05	285,61	368,28	259,96	121,34	374,38	256,48	243,85	38,79	88,99	575,74	57,63		3579,13	3579,13	16,61
							6900		1160	4860	37855	51040	102315	92395	47250	162775	118070	113400	18735	37810	175875	23850		994290	994290	14,51
	DB			5,13	15,61			88,24	214,03	108,82	201,00	97,05	98,48	47,33	36,79	96,49	162,29	253,62	140,58	106,86	74,14	6,41		1732,13	1752,87	8,14
				50	175	2601		480	2375	8155	33075	22480	29310	16785	14395	41290	71865	121205	68000	52255	23890	2305		510466	510691	7,45
	DB.S							29,85																29,85	29,85	0,14
							308	30																338	338	0
	DB.B																19,21	9,87						29,08	29,08	0,13
																	8065	4740						12805	12805	0,19
	DB.C								0,60		11,10													11,70	11,70	0,05
							87		10		1955													2052	2052	0,03
KL											0,96	0,78		1,80									3,54	3,54	0,02	
											280	195		855									1330	1330	0,02	
JW									8,77	1,17	2,88	8,51	10,00				0,45						31,78	31,78	0,15	
						166			295	170	545	2670	3265				190						7301	7301	0,11	

Tabela nr VII c.d.

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących

Strefa uszkodzenia	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent				
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.					
		plazo-winy	haliz. Zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej										
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26				
290	WZ								0,81									0,76					1,57	1,57	0,01				
									95										240					335	335	0			
	JS									1,04		1,76	12,35	11,45	11,68		0,84	2,11	2,39					43,62	43,62	0,2			
										85		435	3420	3180	4265		370	520	965					13240	13240	0,19			
	GB									0,02	0,69	4,43	16,23	9,48	20,60	22,02	4,29	22,02	6,57					127,47	127,47	0,59			
							13				60	940	3640	2715	6470	7350	1745	7430	3435					3465	2050		39313	39313	0,57
	BRZ				9,36			57,47	47,11	59,22	100,55	158,53	315,22	354,70	122,28	61,20	32,49	16,78						43,50	7,08		1376,13	1385,49	6,43
					177	851		150	2920	6190	19600	40565	87515	113970	37450	16740	10950	6015						11445	2065		356426	356603	5,2
	OL				9,07	216,16		68,93	110,53	130,76	261,66	330,08	141,80	209,53	216,59	165,09	163,06	86,10	5,36					7,00			1896,49	2121,72	9,85
					2755	2222			8865	17430	61425	94615	41325	75955	80055	61715	62985	32555	1790					1870			542807	545562	7,96
	OLS												2,89													2,89	2,89	0,01	
													895													895	895	0,01	
	AK													0,34												0,34	0,34	0	
														55												55	55	0	
	OS										2,53	0,82														3,35	3,35	0,02	
											775	240														1015	1015	0,01	
	WB										1,01															1,01	1,01	0	
											140															140	140	0	
	LP							1,76	1,00	2,50	28,35	8,50	19,41	6,92	7,38	4,72	3,44	3,13	4,45					8,66	3,00		103,22	103,22	0,48
							133		15	110	3340	1555	4275	2310	2915	1935	1255	985	2685					1925	475		23913	23913	0,35
Razem			26,26	20,46	278,37		619,27	947,58	1157,50	2054,51	2091,97	3170,90	1621,92	1583,22	1514,96	1947,03	2095,73	703,26	358,30	1203,84	147,24				21217,23	21542,32	100		
			321	64	3369	20238	660	30300	98420	414095	600920	1037275	598730	661370	641850	865850	974570	331840	163505	356130	52895				6848648	6852402	100		

Tabela nr VIII a

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost miąższości w m ³																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO	30	2315	4565	10805	12080	19365	5870	8120	4995	8285	8650	2440	675	1310	225		89730	60,3
SO.B								10									10	0,01
MD			170	340	255	230		85			10	15	5	10			1120	0,75
ŚW		5	460	2025	1155	560	115	90	275	140	25	10		75	15		4950	3,33
DG					5												5	0
BK	10	200	1000	3100	2670	3565	2420	930	2870	1750	1455	195	355	2055	290		22865	15,37
DB	35	610	735	1935	775	805	375	270	660	1015	1475	600	415	170	15		9890	6,65
DB.S	5																5	0
DB.B										120	60						180	0,12
DB.C				120													120	0,08
KL						10	5		10								25	0,02
JW			45	10	25	95	85										260	0,17
WZ			10														10	0,01
JS			10		5	90	55	60									220	0,15
GB					45	115	70	105	115	25	80	40		45	20		660	0,44
BRZ	80	360	395	755	1115	1830	1745	450	145	85	35			135	15		7145	4,8
OL	165	785	890	2130	2390	760	1090	1050	645	645	280	15		25			10870	7,3
OL.S						15											15	0,01
AK																		
OS				25													25	0,02
WB			5														5	0
LP			10	245	70	145	55	50	35	10	10	25		25	15		695	0,47
Razem	325	4275	8295	21490	20590	27585	11885	11220	9750	12075	12080	3340	1450	3850	595		148805	100

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = $134 \cdot 135 \text{ m}^3 / 1 \text{ rok} = 134 \cdot 1350 \text{ m}^3 / 10 \text{ lat} = 90\%$ całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela nr VIII b

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mąszości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost mąszości w m ³																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO	30	2315	4565	10805	12080	19365	5870	8120	4995	8285	8650	2440	675	1310	225		89730	60,3
SO.B								10									10	0,01
MD			170	340	255	230		85			10	15	5	10			1120	0,75
ŚW		5	460	2025	1155	560	115	90	275	140	25	10		75	15		4950	3,33
DG					5												5	0
BK	10	200	1000	3100	2670	3565	2420	930	2870	1750	1455	195	355	2055	290		22865	15,37
DB	35	610	735	1935	775	805	375	270	660	1015	1475	600	415	170	15		9890	6,65
DB.S	5																5	0
DB.B										120	60						180	0,12
DB.C				120													120	0,08
KL						10	5		10								25	0,02
JW			45	10	25	95	85										260	0,17
WZ			10														10	0,01
JS			10		5	90	55	60									220	0,15
GB					45	115	70	105	115	25	80	40		45	20		660	0,44
BRZ	80	360	395	755	1115	1830	1745	450	145	85	35			135	15		7145	4,8
OL	165	785	890	2130	2390	760	1090	1050	645	645	280	15		25			10870	7,3
OL.S						15											15	0,01
AK																		
OS				25													25	0,02
WB			5														5	0
LP			10	245	70	145	55	50	35	10	10	25		25	15		695	0,47
Razem	325	4275	8295	21490	20590	27585	11885	11220	9750	12075	12080	3340	1450	3850	595		148805	100

W tym spodziewany przyrost w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębego: 134 135 m³

Tabela nr XI

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

		Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat											
Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym			Uprawy przepadłe	Razem	
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
powierzchnia - ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BMŚW		33,98			2,13	5,89						42,00	
BMB		3,99			4,91							8,90	
LMŚW		47,15	8,47		23,87	25,77	0,82					106,08	
LMW					1,63							1,63	
LŚW		28,11				1,33						29,44	
LW		5,16			2,35	0,66						8,17	
OL		38,69	4,43		1,53							44,65	
OLJ		16,50			2,31							18,81	
Ogółem		173,58	12,90		38,73	33,65	0,82					259,68	

Tabela nr XII

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	63,60	38,9	22
	BMŚW		DB	18,19	34,2	22
	BMŚW		DB.S	4,05	50,0	22
	BMŚW		SO	14,71	74,5	11
	LMŚW		BK	234,60	53,4	12
	LMŚW		DB	190,53	43,5	12
	LMŚW		DB.B	3,25	30,0	12
	LMŚW		DB.S	24,77	28,6	11
	LMŚW		SO	2,28	60,0	11
	LMŚW		ŚW	0,57	50,0	22
	LŚW		BK	386,32	63,1	22
	LŚW		DB	195,95	49,8	12
	LŚW		DB.S	41,25	36,8	12
	LŚW		JW	16,43	51,5	22
	LW		DB	5,71	50,0	11
	LW		OL	1,63	50,0	12
Razem				1203,84	52,4	22
KDO	BMŚW		BK	3,70	20,0	23
	BMŚW		DB	2,72	20,0	22
	BMŚW		DB.S	10,11	20,0	21
	BMW		ŚW	0,91	30,0	12
	LMŚW		BK	9,50	20,0	21
	LMŚW		DB	16,44	21,8	12
	LMŚW		DB.B	0,95	20,0	22
	LŚW		BK	51,99	31,0	22
	LŚW		DB	3,00	30,0	12
	LŚW		ŚW	1,49	30,0	22
	LW		BK	2,09	20,0	12
Razem				102,90	26,3	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	8,93	32,2	22
	BMŚW		DB	4,20	30,0	11
	BMŚW		SO	54,95	97,6	11
	LMB		DB	4,77	100,0	12
	LMŚW		BK	149,30	84,9	12
	LMŚW		BRZ	28,38	72,4	23
	LMŚW		DB	32,05	63,8	12
	LMŚW		DB.S	1,50	90,0	12
	LMŚW		SO	182,73	94,3	12
	LMŚW		ŚW	3,20	100,0	12
	LŚW		BK	492,27	87,6	12
	LŚW		DB	106,36	90,7	12
	LŚW		DB.S	4,47	90,0	12
	LŚW		LP	6,64	110,0	11
	LŚW		MD	3,33	84,7	22
	LŚW		SO	18,93	95,3	22
LW		BK	2,00	90,0	12	
Razem				1104,01	87,8	12
Ogółem				2410,75	67,5	22

Tabela XIII

Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych

Lp	Wskaźniki	Jedn.	Stan na 1.X.1962	Stan na 1.X.1977	Stan na 1.I.1985	Stan na 1.I.1995	Stan na 1.I.2005	Stan na 1.I.2015
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Powierzchnia leśna zal.. i niezal..	ha	-	19 547,16	19 997,49	20 440,81	21 019,91	21 542,32
2.	Zasoby miąższości	tys.m ³	-	4 009	4 107	4 997	6 592	6 853
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku							
	IIa	m ³	107	99	102	118	141	122
	IIb	m ³	155	169	173	182	247	202
	IIIa	m ³	210	225	235	239	278	287
	IIIb	m ³	242	264	264	292	324	327
	IVa	m ³	276	284	287	318	400	369
	IVb	m ³	295	306	307	336	379	418
	Va	m ³	319	336	320	363	409	424
	Vb	m ³	321	340	342	374	451	445
	VI	m ³	335	354	363	395	479	465
	VII i starsze	m ³	324	354	343	384	464	467
	KO	m ³	-	229	182	218	319	296
	KDO	m ³	-	288	264	282	381	359
	BP	m ³	-	-	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.).	m ³	206	199	207	245	314	318
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	58	55	58	60	66	71
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy	m ³	-	-	-	6,84	7,60	7,01
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	3,21	3,09	3,50	1,69	1,53	3,50
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,37	1,64	2,71	2,62	2,55	3,32
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	-	-	-	-	7,40

Tabela nr XV

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozostałe	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)	2,82	22,11	46,93	69,04		71,86
LASÓW OCHRONNYCH (O)	81,98	229,62	392,72	622,34		704,32
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	297,09					297,09
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)		840,80	1023,19	1863,99		1863,99
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	297,09	840,80	1023,19	1863,99		2161,08
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	381,89	1092,53	1462,84	2555,37		2937,26

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Tabela nr XVI

**Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne
we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas
i podklas wieku**

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII		
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Czyszczenia późne (CPP)	SO	3,58	205,16	27,47											236,21
	BK		36,39	84,18	12,75									0,43	133,75
	DB		103,61	3,04											106,65
	DB.C		0,60												0,60
	BRZ	8,78	27,37	4,02											40,17
	OL	11,81	46,78	4,09											62,68
	LP		1,00												1,00
	Razem	24,17	420,91	122,80	12,75									0,43	581,06
Trzebieże wczesne (TW)	SO		32,18	455,64	521,32	16,04	22,89	4,70							1052,77
	MD			17,31	18,25										35,56
	ŚW			41,21	116,75										157,96
	BK		20,76	105,66	176,36	15,11									317,89
	DB	0,43	0,38	101,99	161,03										263,83
	DB.C				11,10										11,10
	JW			6,96											6,96
	WZ			0,81											0,81
	JS			1,04											1,04
	GB				0,69										0,69
	BRZ	0,18	1,25	48,82	31,53		0,91								82,69
	OL		32,20	103,16	132,44										267,80
	LP			2,50	1,79										4,29
Razem	0,61	86,77	885,10	1171,26	31,15	23,80	4,70							2203,39	
Trzebieże późne (TP)	SO	0,35			359,03	1055,36	2052,28	684,71	972,34	693,09	763,13	183,23			6763,52
	MD				12,88	27,10	23,80		1,91						65,69
	ŚW				32,19	55,66	33,26	7,14	3,28	15,14					146,67
	DG					0,69									0,69
	BK				144,59	253,63	349,58	237,62	113,08	211,83	4,71	0,78			1315,82
	DB	2,06			39,97	96,38	92,17	43,02	34,69	90,92	132,21	127,81	4,24		663,47
	DB.B										19,21				19,21
	KL						0,96	0,78							1,74
	JW				1,17	2,76	8,51	9,26							21,70
	JS					1,58	7,92	9,72	8,60						27,82
	GB					4,18	13,33	5,45							22,96
	BRZ				28,31	84,45	199,63	194,00	2,37						508,76
	OL				83,11	231,93	79,90	42,59	6,93	4,40					448,86
	LP				18,77	7,17	16,43	6,92	3,89						53,18
Razem	2,41			720,02	1820,89	2877,77	1241,21	1147,09	1015,38	919,26	311,82	4,24		10060,09	
Razem trzebieże	SO	0,35	32,18	455,64	880,35	1071,40	2075,17	689,41	972,34	693,09	763,13	183,23			7816,29
	MD			17,31	31,13	27,10	23,80		1,91						101,25
	ŚW			41,21	148,94	55,66	33,26	7,14	3,28	15,14					304,63
	DG					0,69									0,69
	BK		20,76	105,66	320,95	268,74	349,58	237,62	113,08	211,83	4,71	0,78			1633,71
	DB	2,49	0,38	101,99	201,00	96,38	92,17	43,02	34,69	90,92	132,21	127,81	4,24		927,30
	DB.B										19,21				19,21
	DB.C				11,10										11,10
	KL						0,96	0,78							1,74
JW			6,96	1,17	2,76	8,51	9,26							28,66	

Tabela nr XVI c.d.

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	WZ			0,81										0,81
	JS			1,04		1,58	7,92	9,72	8,60					28,86
	GB				0,69	4,18	13,33	5,45						23,65
	BRZ	0,18	1,25	48,82	59,84	84,45	200,54	194,00	2,37					591,45
	OL		32,20	103,16	215,55	231,93	79,90	42,59	6,93	4,40				716,66
	LP			2,50	20,56	7,17	16,43	6,92	3,89					57,47
	Razem	3,02	86,77	885,10	1891,28	1852,04	2901,57	1245,91	1147,09	1015,38	919,26	311,82	4,24	12263,48
łącznie	SO	3,93	237,34	483,11	880,35	1071,40	2075,17	689,41	972,34	693,09	763,13	183,23		8052,50
	MD			17,31	31,13	27,10	23,80		1,91					101,25
	ŚW			41,21	148,94	55,66	33,26	7,14	3,28	15,14				304,63
	DG					0,69								0,69
	BK		57,15	189,84	333,70	268,74	349,58	237,62	113,08	211,83	4,71	0,78	0,43	1767,46
	DB	2,49	103,99	105,03	201,00	96,38	92,17	43,02	34,69	90,92	132,21	127,81	4,24	1033,95
	DB.B										19,21			19,21
	DB.C		0,60		11,10									11,70
	KL						0,96	0,78						1,74
	JW			6,96	1,17	2,76	8,51	9,26						28,66
	WZ			0,81										0,81
	JS			1,04		1,58	7,92	9,72	8,60					28,86
	GB				0,69	4,18	13,33	5,45						23,65
	BRZ	8,96	28,62	52,84	59,84	84,45	200,54	194,00	2,37					631,62
OL	11,81	78,98	107,25	215,55	231,93	79,90	42,59	6,93	4,40				779,34	
LP		1,00	2,50	20,56	7,17	16,43	6,92	3,89					58,47	
Ogółem		27,19	507,68	1007,90	1904,03	1852,04	2901,57	1245,91	1147,09	1015,38	919,26	311,82	4,67	12844,54

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10 - leciu

Tabela nr XVII

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miaższość grubizny w m ³	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2937,26	1485,34	713312	616759
Spodziewany przyrost 5% miaższości użytków rębnych			35666	30838
łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	2937,26	1485,34	748978	647597
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego) 1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			1604	1397
3. pozostałe	23,67		3536	3008
Razem nie zaliczone	23,67		5140	4405
Razem użytki rębne	2960,93	1485,34	754118	652002
II. Użytki przedrębne A. Czyszczenia	581,06		6363	5090
B. Trzebieże	12263,48		709884	567908
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjęt. etatu)	12844,54		716247	572998
Ogółem użytki główne (I+II)	15805,47	1485,34	1470365	1225000

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Orientacyjna porównawcza wielkość użytkowania ogółem z uwzględnieniem etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych = 122 500 m³ grubizny netto/1 rok

(obliczenie brutto › netto z zastosowaniem odpowiednich proporcji)

Tabela nr XVIII

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przersedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMB						0,10	0,10		0,10		0,10	8,90	1,73	10,73		
BMŚW	11,32		90,19	107,37		0,20	209,08		209,08		35,86	100,53	80,56	216,95		187,81
BMW			0,96	0,91			1,87		1,87				1,01	1,01		1,87
BŚW																
Lł																
LMB																
LMŚW	14,94	11,29	38,53	528,09		3,75	596,60	6,24	602,84		97,02	318,09	420,01	835,12		288,67
LMW			1,25				1,25		1,25			1,03	4,12	5,15		1,25
LŚW		1,02	40,60	572,59		0,45	614,66	1,92	616,58		54,81	300,44	524,85	880,10		383,92
LW			9,14	8,45			17,59		17,59		0,40	2,75	9,11	12,26		17,59
OL			123,47			0,38	123,85		123,85		2,22	17,86	39,81	59,89		142,85
OLJ			5,40	7,03			12,43		12,43			3,74	12,09	15,83		12,43
RAZEM	26,26	12,31	309,54	1224,44		4,88	1577,43	8,16	1585,59		190,41	753,34	1093,29	2037,04		1036,39
Poprawki i uzupełnienia na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia								157,74	157,74							
Pielęgnacja gleby na powierzchniach projektowanych do odnowienia i zalesienia											946,46			946,46		
Pielęgnacja upraw na powierzchniach projektowanych do odnowienia i zalesienia												630,97		630,97		
Pielęgnowanie młodników (CP-P)													581,06	581,06		
OGÓŁEM	26,26	12,31	309,54	1224,44		4,88	1577,43	165,90	1743,33		1136,87	1384,31	1674,35	4195,53		1036,39

Tabela nr XXI

Zestawienie miąższości drewna martwego

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
BB	4,98	0,47	2,34	2,02	10,07	2,49	12,40
BMB	352,85	1,76	619,68	2,15	758,48	3,91	1378,15
BMŚW	2900,45	0,83	2420,87	2,39	6928,99	3,22	9349,85
BMW	30,82	1,54	47,34	1,34	41,37	2,88	88,71
BŚW	21,43	0,69	14,86	2,88	61,68	3,57	76,54
ŁŁ	22,10	3,30	72,92	4,15	91,61	7,45	164,54
LMB	356,75	3,45	1229,11	6,06	2162,40	9,51	3391,50
LMŚW	7935,25	0,88	6991,02	2,40	19017,17	3,28	26008,19
LMW	88,02	0,61	53,93	1,09	95,69	1,70	149,62
LŚW	5909,76	1,57	9287,33	1,71	10107,52	3,28	19394,85
LW	261,76	4,56	1194,74	10,26	2686,58	14,82	3881,32
OL	1402,18	4,94	6921,45	10,20	14300,60	15,14	21222,05
OLJ	77,53	5,53	428,59	7,55	585,21	13,08	1013,81
Ogółem Nadleśnictwo	19363,88	1,51	29284,18	2,94	56847,36	4,45	86131,54

9. WYKAZ LITERATURY

Lp.	Autor	Tytuł	Rok wydania	Oficyna wydawnicza
1	2	3	4	5
1	Zespół	Instrukcja Urządzania Lasu	2011	OR-WLP Bedoń
2	Rozwałka Z.	Zasady hodowli lasu	2011	OR-WLP Bedoń
3	Zespół	Instrukcja ochrony lasu	2011	OR-WLP Bedoń
4	Zespół	Instrukcja ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych	2011	OR-WLP Bedoń
5	Zespół	Siedliskowe podstawy hodowli lasu	2004	OR-WLP Bedoń
6	Czuba M.	Doskonalenie gospodarki leśnej	2002	PWRiL Warszawa
7	Trampler T. i inni	Regionalizacja Przyrodniczo - Leśna na podstawach ekologiczno - fizjograficznych	1990	PWRiL Warszawa
8	Kondracki J.	Geografia regionalna Polski	1998	PWN Warszawa
9	Starkel L.	Geografia Polski	1999	PWN Warszawa
10	Romer E.	Klimat ziem polskich	1949	
11	Woś A.	Klimat Polski	1999	PWN Warszawa
12	Zespół	Ochrona środowiska	1997	GUS Warszawa
13	Brożek S. Zwydak M.	Atlas gleb leśnych Polski	2003	CILP Warszawa
14	Zespół	Operat glebowo - siedliskowy Nadleśnictwa Kudypy	2012	BUL i GL Gdynia
15	Zespół	Podział hydrograficzny Polski	1983	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
16	Paczyński B.	Wody podziemne	1994	PPWK Warszawa
17	Zespół	Monitoring Lasu 2003	2003	IBL ZU i ML
18	Zespół	Stan środowiska w województwie warmińsko-mazurskim	2012	WIOŚ Olsztyn
19	Zespół	Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-mazurskiego 2013	2014	GUS Warszawa
20	Zespół	Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego 2013	2014	GUS Warszawa
21	Zespół	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gmin	-	-

**10. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH ZWIĄZANYCH Z OPRACOWANYM
PLANEM URZĄDZENIA LASU, OBOWIĄZUJĄCYCH W OKRESIE
WYKONYWANIA PRAC URZĄDZENIOWYCH**

Lp.	Nazwa aktu prawnego	Z dnia	Kto ogłasza
1	2	3	4
1	Ustawa o lasach	28.09.1991 r.	
2	Ustawa „Prawo geodezyjne i kartograficzne”	17.05.1989 r.	
3	Ustawa o „Ochronie znaków granicznych”	31.12.1996 r.	
4	Obwieszczenie w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o lasach	27.06.2000 r.	Minister Środowiska
5	Ustawa o ochronie przyrody	16.04.2004 r.	Minister Środowiska
6	Rozporządzenie w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego	09.03.2004 r.	Minister Środowiska
7	Rozporządzenie w sprawie specjalnej ochrony ptaków Natura 2000	21.07.2004 r.	Minister Środowiska
8	Zarządzenie nr 11A w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych	11.05.1999 r.	Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
9	Zarządzenie nr 36 w sprawie zmian w Instrukcji urządzania lasu	19.05.2004 r.	Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
10	Ustawa o ochronie przeciwpożarowej	24.08.1991 r.	
11	Rozporządzenie w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych	07.06.2010 r.	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
12	Rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów	09.07.2010 r.	Minister Środowiska
13	Rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej roślin	9.10.2014 r.	Minister Środowiska
14	Rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt	6.10.2014 r.	Minister Środowiska
15	Rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad sporządzania projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody	15.04.2002 r.	Minister Środowiska
16	Rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu	20.12.2005 r.	Minister Środowiska
17	Decyzja w sprawie uznania lasów za ochronne	20.12.2005 r. 18.03.2015 r.	Minister Środowiska